

Vast te stellen in de openbare vergadering van
23 september 2024

Jaarstukken 2023

Jaarstukken 2023

Inhoudsopgave

1. Voorwoord en kerngegevens	3
1.1 Voorwoord	3
1.2 Kerngegevens.....	7
2. Programmaverantwoording	10
2.1 Dienstverlening en veiligheid	10
2.2 Bereikbaarheid en Openbare ruimte	15
2.3 Stedelijke en economische ontwikkeling	22
2.4 Cultuur, sport en ontspanning.....	27
2.5 Maatschappelijke ondersteuning	31
2.6 Financiële algemene dekkingsmiddelen	40
3. Paragrafen	43
3.1 Weerstandsvermogen en Risicomanagement.....	43
3.2 Onderhoud kapitaalgoederen	50
3.3 Financiering	60
3.4 Bedrijfsvoering	63
3.5 Verbonden partijen.....	69
3.6 Grondbeleid	93
3.7 Lokale heffingen.....	105
3.8 Handhaving.....	117
3.9 Taakstellingen	118
4. Jaarrekening	120
4.1 Balans.....	120
4.2 Begrotingsrechtmatigheid	127
4.3 Toelichtingen	130
4.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2023.....	166
4.5 Rechtmatigheidsverantwoording	189
4.6 SiSa-bijlage bij de jaarrekening	190
4.7 Overzicht van baten en lasten per taakveld	198
4.8 Kredietenverslag	206
4.9 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	216
5. Bijlagen niet behorende bij de jaarrekening	225
5.1 Projectenverslag	225

1. Voorwoord en kerngegevens

1.1 Voorwoord

In deze jaarstukken leggen we verantwoording af over 2023. Ze zijn het sluitstuk van de P&C- cyclus. We ronden daarmee het 1^e jaar van deze coalitieperiode af.

Bij het schrijven van deze inleiding kijken we terug naar de programmabegroting en gewijzigde programmabegroting van 2023. Wat hebben we beloofd en hoe hebben we dat waar gemaakt?

“Een gezonde financiële basis in onzekere tijden”

Dat schreven we eind 2022. En we kregen gelijk. Zelf kozen we voor het maken van behoedzame financiële keuzes en terughoudend om te gaan met nieuwe plannen. We hebben over 2023 een positief financieel resultaat van € 5.019.000. Dit resultaat voegen we toe aan onze reserves want de inkomsten vanuit het Rijk op langere termijn zijn nog altijd erg onzeker.

Het resultaat 2023 is € 3,2 mln. hoger dan wij bij de Najaarsnota hebben aangegeven. In de Najaarsnota 2023 is geanticipeerd op het rekeningresultaat door financiële verwerking van de actualisatie sociaal domein en een realistische planning van de investeringen. Bij de Najaarsnota zagen we een aantal financiële meevallers al wel aankomen maar konden deze nog niet concreet becijferen. Deze PM-posten zijn nu in het rekeningresultaat meegenomen. Daarnaast komen incidentele middelen vanuit het Rijk vaak laat beschikbaar (decembercirculaire) waardoor we deze niet meer in het lopende jaar kunnen besteden. Verderop in de jaarstukken (paragraaf 4.4) kunt u lezen waar en hoe we het positieve resultaat precies behaalden. Maar eerst nemen we u graag mee in enkele van onze prestaties.

In 2023 hadden we onzekere financiële tijden. Allemaal hebben we de inflatie gemerkt. Boodschappen die duurder werden, brandstofprijzen die de pan uit stegen. Met alle gevolgen van dien. De gemeente ondersteunde de inwoners waar mogelijk. Bijvoorbeeld via het sociaal plein. En ook door het armoedebeleid te herzien. Het nieuwe beleid sluit beter aan bij de behoeften van kwetsbare inwoners.

Ook de gemeentelijke organisatie en daarmee de voortgang op projecten en opgaves stond onder druk. De arbeidsmarkt was in 2023 krap en de opgaves werden complexer en groter. We moeten meer moeite doen om onze vacatures in te vullen en we doen ons best om gekwalificeerde medewerkers te behouden.

In 2040 bruist Oldenzaal van leven, dankzij de visie en inzet van onze inwoners en partners

Het maken van onze toekomstvisie begon allemaal met het boeiende theatercollege 'Toekomst denken, hoe doe je dat?' in De Bond. Daar werden inwoners uitgenodigd om hun ideeën voor Oldenzaal in 2040 te delen. Met enthousiasme werden enquêtes ingevuld, online of op kaarten die verspreid waren in de bibliotheek, het stadhuis en bij Willemien. Voor de meeste doelgroepen organiseerden we 1 of meer bijeenkomsten, gesprekken of activiteiten. Eind 2023 begon de volgende fase namelijk het ordenen en verrijken van de resultaten die we opgehaald hebben.

De kracht van Oldenzaal lag in haar samenwerking en in verbinding

Een samenleving waarin alle inwoners van Oldenzaal in staat zijn om zichzelf te redden, gezond te blijven en zich veilig en verbonden te voelen. De gemeente bestaat voor haar inwoners. Lokale opgaven staat centraal. We vertaalden de impact die we willen bereiken - een krachtige samenleving - naar concrete activiteiten en voorzieningen. Zo konden we gerichte keuzes maken bij de inzet van voorzieningen en het gesprek aangaan met onze (strategische) partners. We hebben ons meer gericht op het voorkomen van problemen in plaats van ze op te lossen nadat ze zijn ontstaan.

In het Gezond Actief Leven Akkoord legden we een gerichte lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis vast. We stelden een lokaal plan van aanpak op tot en met 2026, met als doel om te anticiperen op de groeiende zorgvraag. Zo bieden we passende interventies om de kwaliteit, toegankelijkheid en duurzaamheid van ons zorgstelsel te waarborgen.

Binnen de Lokale Educatieve Agenda maakten we afspraken met het onderwijs en de kinderopvang. Deze afspraken dragen bij aan het bevorderen van kansrijk opgroeien en gelijke kansen in het onderwijs. Hiermee dragen we bij aan de brede ontwikkeling van kinderen en jongeren in Oldenzaal.

Op het gebied van wonen werd gewerkt aan diverse woonprojecten

Waaronder de afronding van de eerste fase van Stakenbeek en de start van nieuwe projecten zoals Gravenbeek en Langestraat. Samen met partners werd ook het woonwagenebeleid vastgesteld, in nauwe samenwerking met de doelgroep. En natuurlijk werkten we aan de Woonagenda Oldenzaal en de huisvesting van 1- & 2 persoons huishoudens.

Meer bezoekers aan de binnenstad en een subsidie impuls winkelgebieden

Het aantal bezoekers van de binnenstad nam weer toe. Ook nam de leegstand substantieel af. Dit blijkt uit de binnenstad monitor. Daarnaast zetten we volop in op een sterkere samenwerking binnen de Stadsnoabers. Dit leidde tot een heldere samenwerkingsstructuur en eensgezindheid op de prioriteiten. We realiseerden o.a. 10 shop en go parkeerplaatsen en vormden voor diverse acties werkgroepen. Met succes dienden we een aanvraag impuls winkelgebieden in.

Cultuur bloeide op ...

...met verschillende maatschappelijk-culturele programma's zoals Actief na school, Studio 15, Twents Zilver en BoesCool55+ die culturele activiteiten toegankelijk maken voor een breed publiek. Daarnaast zijn ze onderdeel van onze lokale inzet op (mentale) gezondheid en preventie.

De opening van de musea De Pelgrim en het Hanzehuis gaven een impuls aan toerisme en educatie in de stad. De Pelgrim heeft onderdak in het Michgoriushuis. Het Hanzehuis zit in het Koetshuis van het Palthe Huis. Hiermee werd het project 'digitale Hanzestad' afgerond.

We zijn eind 2023 gestart met de revitalisatie van sportcentrum Vondersweijde

De werkzaamheden en financiën verlopen volgens de planning. In het recreatiebad staat geen water en de temperatuur van het wedstrijdbad is 2 graden geplust. Het zwembad kan op deze manier zo lang mogelijk worden gebruikt, onder meer voor zwemles. De buurt en medewerkers van Sport Oldenzaal worden goed op de hoogte gehouden over de werkzaamheden.

Samenwerking binnen sportpark Het Weschterik

Voetbalvereniging Oldenzaal had op sportpark De Thij geen gezonde toekomst zonder jeugdafdeling en prestatievoetbal bij de senioren. In de zomerstop van 2023 is V.V. Oldenzaal daarom verhuisd naar sportpark Het Weschterik, waar het nu de velden, kleedkamers en andere voorzieningen deelt met voetbalclub Z.V.V. De Esch. Door de inzet van veel vrijwilligers van beide verenigingen is de overgang soepel verlopen.

Eerste resultaten zichtbaar in uitvoering van Integraal Onderwijshuisvestingsplan

Het Blikpunt werd in september officieel geopend. Vanaf dit schooljaar gebruikt basisschool De Zevenster het gebouw. Ook werkten we aan de voorbereiding van de vernieuwbouw van de Franciscusschool. De plannen sluiten goed aan bij de ambities op het gebied van duurzaam en goed onderwijs. Zo wordt de levensduur van dit unieke en karakteristieke gebouw met 40 jaar verlengd.

Het klimaatakkoord was leidend in ons handelen

In 2023 waren er veel ontwikkelingen binnen het thema klimaatakkoord en die zijn niet allemaal positief.

- Het elektriciteitsnetwerk is dit jaar overbelast geraakt (netcongestie) en de verwachting is dat dit in ieder geval tot en met 2028 de uitbreiding van bestaande en vestiging van nieuwe bedrijven zal bemerren.
- De afstemming binnen de Regionale Energie Strategie (RES) Twente staat onder druk vanwege aanscherping van beleid op de vergunbaarheid van zon- en windprojecten. Wij zijn met verschillende stakeholders in gesprek om samen te komen tot programmeringsafspraken met de Provincie voor wind en met de netbeheerders de haalbaarheid van lokale energie hubs te onderzoeken.
- Gelukkig is de ambtelijke bezetting op dit thema eind 2023 weer voldoende zodat we (weliswaar met wat vertraging) alle geplande activiteiten kunnen uitvoeren.

- Het zonneveldenbeleid is vastgesteld,
- de basis om de verplichte CO₂-footprint te kunnen bepalen voor onze eigen organisatie is er,
- de bestuursovereenkomst voor een toekomstbestendige organisatie van Energie van NOT is voorbereid en in de wijk de Thij pakt de Stichting Energie het verduurzamen van de wijk op.
- Voor de ontwikkeling van een visie op circulaire economie zijn we vergevorderd om een Twentse visie vast te stellen. Deze wordt daarna doorontwikkeld voor Oldenzaal.

Betrouwbare overheid door goede dienstverlening

We schreven in de begroting: “We zien dat landelijk het vertrouwen in de overheid daalt. Wij willen een betrouwbare lokale overheid zijn.” Daarom zijn we in de afgelopen jaren druk bezig geweest met de uitbreiding en verbetering van onze digitale dienstverlening. In 2023 keken we opnieuw naar ontwikkelingen waarmee we onze digitale dienstverlening verder kunnen verbeteren. Daarnaast bleven we bereikbaar voor de dienstverlening op locatie. De inwoner kon zo zelf de afweging maken of ze voor digitale dienstverlening of een afspraak op het stadhuis koos. We verwijzen inwoners voor hulp met online aanvragen door naar het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO). Deze is ondergebracht in de bibliotheek. Een betrouwbare gemeente is een gemeente die zegt wat ze doet en doet wat ze zegt. En waar inwoners op integrale wijze van een antwoord worden voorzien.

In het afgelopen jaar hebben we ons ingezet om delen van het raadsprogramma ‘samen vooruit, vooral nu’ te realiseren. Samen bouwen we verder aan de stad waar wij allemaal ontzettend trots op zijn. Oldenzaal, de leukste gemeente van Nederland.

Resultaat in één oogopslag

Hieronder wordt per programma het begrote saldo van baten en lasten vergeleken met het gerealiseerde saldo. De toevoegingen en onttrekkingen uit de reserves zijn onderaan in 1 regel opgenomen.

Programma (bedragen * € 1.000)		Begroting Primitief		Begroting na wijzi- ging		Jaarreke- ning		Verschil	
1.	Dienstverlening en veiligheid	5.232	N	5.134	N	4.963	N	171	V
2.	Bereikbaarheid en openbare ruimte	5.431	N	4.739	N	5.057	N	318	N
3.	Stedelijke en economische ontwikkeling	4.248	N	3.899	N	2.239	N	1.660	V
4.	Cultuur, sport en ontspanning	5.238	N	6.403	N	6.101	N	302	V
5.	Maatschappelijke ondersteuning	43.176	N	46.559	N	46.343	N	216	V
6.	Financiële algemene dekkingsmiddelen	64.807	V	66.358	V	67.246	V	888	V
	Totaal saldo van lasten en baten	1.482	V	376	N	2.543	V	2.919	V
	Mutaties reserves	1.783	V	2.167	V	2.476	V	309	V
	Resultaat	3.265	V	1.791	V	5.019	V	3.228	V

V= Voordeel, N= Nadeel

Een uitgebreide financiële analyse per programma is opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Deze is te vinden in paragraaf 4.4.

Voorstel bestemming resultaat

De raad wordt voorgesteld om een deel van het positieve jaarrekeningresultaat van € 5.019.000 te bestemmen voor 3 specifieke doelen.

1. Grondexploitatie € 824.000 : Resultaatbestemming (her)ontwikkeling en herstructurering tot woningbouwlocaties

Met woningbouwversnelling als speerpunt en de ambities uit het raadsprogramma zetten we in op een (t)huis voor iedereen en het vergroten van de aantrekkelijkheid van Oldenzaal door stedelijke (her)ontwikkeling. De gemeente startte een aantal binnenstedelijke herontwikkelingslocaties op (denk daarbij aan de Reigerstraat, J.W.F. van Hartenstraat en J.H. Molkenboerstraat) en vestigde een voorkeursrecht op het bedrijventerrein en de omgeving grenzend aan Zuid Berghuizen, gelegen tussen de Lossersestraat, Oude Lossersestraat en Enschedesestraat. Dit soort locaties zijn in principe verliesgevend. Ambities zoals sociale woningbouw maken dat tekorten verder oplopen. De ontwikkeling van dit soort verliesgevende grondexploitaties mag worden opgepakt wanneer tekorten zijn afgedekt. Vaak is inzet van provinciale of rijkssubsidies mogelijk maar moet daar ook een gemeentelijke bijdrage tegenover staan.

Om die reden wordt voorgesteld het resultaat van het grondbedrijf (€ 824.000) te bestemmen voor (Her)ontwikkeling en herstructurering tot woningbouw en de gelden te reserveren binnen de strategische reserve van het grondbedrijf. Deze reserve kan de raad aanwenden wanneer verliesgevende grondexploitaties worden geopend dan wel wanneer besloten wordt over te gaan tot verwerving van een herontwikkelings- of herstructureringslocatie voor woningbouw voor het afdekken van het verschil tussen aankoop en waarde huidige functie (bestemming).

2. Opvang Oekraïners

De ontvangen rijksmiddelen zijn in 2023 niet volledig besteed. Bij resultaatbestemming zal voorgesteld worden om € 444.000 in de daarvoor bestemde reserve te storten waarbij we de raad tevens vragen de reserve opvang Oekraïners qua bestemming te verbreden naar reserve opvang vluchtelingen.

3. Vrijval Regeling reductie energiegebruik woningen

Van het Rijk hebben we een specifieke uitkering ontvangen voor de regeling reductie energiegebruik woningen. De niet bestede middelen van € 416.000 hoeven we niet terug te betalen. Deze vrijval is via een correctie op de beginbalans toegevoegd aan de algemene reserve. Voorgesteld wordt dit voordeel alsnog vanuit de algemene reserve (niet via de resultaatbestemming 2023) te storten in de reserve duurzaamheid.

1.2 Kerngegevens

1.2.1 Sociale structuur

	Per 1 januari 2022	Per 1 januari 2023	Per 31 december 2023
Aantal inwoners, waarvan:	31.745	31.931	31.795
Jonger dan 18 jaar	6.041	5.978	5.839
Ouder dan 17 maar jonger dan 65 jaar	18.021	18.113	18.039
Ouder dan 64 jaar maar jonger dan 75 jaar	4.165	4.115	4.040
Ouder dan 74 maar jonger dan 85 jaar	2.654	2.834	2.947
Ouder dan 85 jaar	864	891	930
Aantal periodieke bijstandsgerechtigden:	443	447	416
Waarvan:			
WWB	417	424	396
IOAW	21	18	15
IOAZ	5	5	5
Aantal Wsw-werknemers in sociale werkge- meenschappen	234	227	210

1.2.2 Fysieke structuur

	Per 1 januari 2022	Per 1 januari 2023	Per 31 december 2023
Oppervlakte gemeente:	2.195 ha	2.195 ha	2.195 ha
land	2.155 ha	2.155 ha	2.155 ha
binnenwater (opp. vijvers en waterlopen)	40 ha	40 ha	40 ha
historische stadskern	8 ha	8 ha	8 ha
Aantal woonruimten, waarvan:	14.589	14.717	14.826
recreatiewoningen	55	55	55
Lengte van wegen:			
30 km wegen	107 km	107 km	107 km
50 km wegen	48 km	48 km	48 km
gebiedsontsluitingswegen 80 km, (in beheer bij Provincie)	12,7 km	12,7 km	12,7 km
120 km wegen (in beheer bij Rijk)	8,2 km	8,2 km	8,2 km
Vrij liggende fiets- en wandelpaden	45 km	45 km	45 km
Spoorlijn in m1 (enkele baan)	4,2 km	4,2 km	4,2 km
Oppervlakte industrieterrein	270 ha	270 ha	270 ha
Aantal ha openbaar groen	244 ha	244 ha	244 ha
waarvan waterhuishouding	24 ha	24 ha	24 ha

Jaarverslag

2. Programmaverantwoording

2.1 Dienstverlening en veiligheid

Onder dit programma vallen de volgende wettelijk verplichte taakvelden:

a. Bestuur	c. Crisisbeheersing en brandweer
b. Burgerzaken	d. Openbare orde en veiligheid

Oldenzaal, een gemeente met een gezicht. Dat bestaat uit digitaal bereikbaar waar het kan en persoonlijk contact waar dat nodig is. Een gemeente die zichtbaar en benaderbaar is. Een sociaal veilige gemeente voor iedere inwoner.

Dit programma draagt bij aan de volgende Goals:

2.1.1 Wat zijn onze ambities en doelen?

Ambitie	Een betrouwbare en toegankelijke gemeente met een gezicht
Doelen	

- ❖ De (digitale) toegankelijkheid van onze dienstverlening sluit op een betaalbare manier aan bij de wensen van onze inwoners.
- ❖ De digitale aanvragen/meldingen worden efficiënt afgehandeld.
- ❖ Inwoners en ondernemers nodigen we uit om mee te denken en invloed uit te oefenen op onderwerpen die Oldenzaal verbeteren.
- ❖ Ons stadhuis versterkt het samenwerken, verbinden en ontmoeten.
- ❖ Onze communicatie is in begrijpelijke taal afgestemd op de ontvanger.

Ambitie	In onze stad voelt iedereen zich veilig in de woon-, werk- en leefomgeving
Doelen	

- ❖ Samen met onze professionele partners, inwoners en ondernemers worden overlast, incidenten, ondermijning en (georganiseerde) criminaliteit teruggedrongen.
- ❖ Onze eigen organisatie, inwoners en ondernemers hebben een grote weerbaarheid tegen ondermijning en (georganiseerde) misdaad.
- ❖ Mensen zijn meer bewust van personen met onbegrepen gedrag; onze regie zorgt voor een integrale aanpak als dat nodig is.
- ❖ De bewustwording over de effecten van het gebruik van verdovende middelen (drank en drugs) wordt vergroot.
- ❖ We zijn met onze professionele partners voorbereid op mogelijke incidenten rond het spoor vanwege het onveiligheidsgevoel van inwoners en ondernemers.
- ❖ Met de Twentse gemeenten en veiligheidsregio wordt de regionale crisisorganisatie doorontwikkeld.

2.1.2 Wat hebben we bereikt?

We bereikten binnen dit programma een aantal belangrijke resultaten:

Oldenzaal 2040

Oldenzaal 2040 is gaan leven in de Oldenzaalse samenleving! Het theatercollege 'Toekomst denken, hoe doe je dat?' op 13 september 2023 in De Bond was een geslaagde aftrap. Inwoners konden in 2023 hun

ideeën over hun Oldenzaal in 2040 delen door het invullen van een enquête. Dat kon online via www.oldenzaal2040.nl of door het invullen en inleveren van de kaarten in de bibliotheek, in het stadhuis en bij Willemien. Voor de meeste doelgroepen hebben we één of meerdere bijeenkomsten, gesprekken of activiteiten georganiseerd. We hebben iets meer tijd nodig gehad om een goede aanpak neer te zetten en partijen te benaderen en mee te laten doen. Eind 2023 begon de volgende fase namelijk het ordenen en verrijken van de uitkomsten die we opgehaald hebben.

Dienstverlening

De afgelopen jaren zijn we druk bezig geweest met de uitbreiding en verbetering van onze digitale dienstverlening. In 2023 keken we opnieuw naar ontwikkelingen waarmee we onze digitale dienstverlening verder kunnen verbeteren. Daarnaast bleven we bereikbaar voor de dienstverlening op locatie. De inwoner kon zo zelf de afweging maken of ze voor digitale dienstverlening of een afspraak op het stadhuis koos. We verwijzen inwoners voor hulp met online aanvragen door naar het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO). Deze is ondergebracht in de bibliotheek.

Veiligheid

Het onderzoek naar de (sociale) veiligheidsbeleving van de inwoners van de gemeente Oldenzaal is afgerond. De resultaten worden in 2024 gedeeld en dienen als input voor het opstellen van het integraal veiligheidsplan 2024-2026. En we maken een plan van aanpak Weerbare Overheid op basis van de aanbevelingen uit de Weerbaarheidsscan van het RIEC ON en voeren de acties uit, zodat onze basis op orde is.

2.1.3 Wat hebben we gedaan?

Nr	Actie	Jaar *C betekent continue actie	Evaluatie 2023
1.1	We vragen voor onze nieuwe website input van gebruikers en daar waar mogelijk zoeken we naar oplossingen.	C	Via het klantfeedbacksysteem met smileys kunnen bezoekers hun tips doorgeven. Deze worden nu continue opgepakt.
1.2	We stimuleren bij inkoop van diensten en goederen aandacht voor inclusie (gelijke mogelijkheden en kansen, ongeacht beperkingen)	C	Bij inkoop wordt SROI toegepast waar mogelijk. Deze actie hebben we voldoende geborgd in onze reguliere werkwijze. We ronden de actie daarmee af.
1.3	We volgen de ontwikkeling van Dimpact ten aanzien van de doorontwikkeling van het zaakafhandelsysteem (nu E-suite): <ul style="list-style-type: none"> ❖ we vervangen e-formulieren door Open Formulieren om meer gebruikersgemak te bieden; ❖ we sluiten aan bij Signalen in verband met een koppeling met de Buiten Beter App. Dit levert meer efficiency in de afhandeling van de meldingen openbare ruimte. Daarnaast maakt dit terugkoppeling via de Buiten Beter App mogelijk. 	2023 2023-2024	Een aantal andere Dimpact gemeenten zijn ons hierbij voorgegaan. We kunnen niet allemaal tegelijk over. Open Formulieren schuift voor Oldenzaal door naar 2024. De voorbereidingen voor Signalen zijn gestart. De implementatie staat gepland begin Q2-2024.
1.4	We gebruiken het klantfeedbacksysteem om ervaringen van onze inwoners en ondernemers op te halen. Hiermee kunnen we onze dienstverlening doorlopend verbeteren.	C	We ontvingen ruim 3.400 reacties via het klantfeedbacksysteem. Mensen die naar aanleiding hiervan contact willen hebben, bellen we na. Met behulp van halfjaarlijkse rapportages sturen teamleiders bij om de dienstverlening te verbeteren op basis van de ontvangen feedback.
1.5	❖ We bieden Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's).	C	Met de bibliotheek is een overeenkomst opgesteld. Zij fungeren als in-

Nr	Actie	Jaar *C betekent continue actie	Evaluatie 2023
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ We zorgen ervoor dat inwoners op digitale wijze producten kunnen afnemen conform de Wet modernisering elektronisch verkeer (Wmebv). 	2023-2024	<p>formatiepunt. Zij verzorgen een wekelijks inloop spreekuur, een oefenplein en diverse cursussen voor het verbeteren van digitale vaardigheden. Bij de webformulieren op de website van de gemeente verwijzen we naar het IDO bij de Bibliotheek.</p> <p>De Wmebv is uitgesteld naar 1-7-2024. We hebben in 2023 een start gemaakt met het uitvoeren van een impactanalyse voor de Wmebv.</p>
1.6	We richten onze participatietool in en zetten deze in voor projecten.	2023	<p>De participatietool is in 2023 ingezet voor de projecten</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'groen er maar op los' • 'Glinde-Hooiland' • 'Oldenzaal 2040'.
1.7	We onderzoeken de mogelijkheden van het huidige/toekomstige gebruik van het stadhuis. Hierbij wordt rekening gehouden met de eisen uit het klimaatakkoord (zie programma 2)	2023	We hebben verschillende modellen voor ontwikkeling van het stadhuis/huis van de stad ruimtelijk, functioneel en financieel in beeld gebracht rekening houdend met de verduurzamingsopgave. Begin 2024 presenteren we deze uitkomsten aan de raad.
1.8	We ronden de verkenning inzake de samenwerking met Noaberkracht af.	2023	Ambtelijk is de verkenning afgerond. Bestuurlijk wordt in de 1 ^e helft van 2024 een besluit verwacht. Dit is mede afhankelijk van besluitvorming in Dinkelland en Tubbergen.
1.9	We zorgen ervoor dat zowel raadsvergaderingen als politieke fora die in het stadhuis worden gehouden ook online – live – te volgen zijn.	2023	In de collegekamer zijn faciliteiten aangebracht om live uitzendingen mogelijk te maken. Voor de raadzaal zijn voorbereidingen getroffen om de live uitzendingen te verbeteren. Deze worden begin 2024 uitgevoerd.
1.10	We maken een Stadsvisie	2023	In 2023 is campagne gevoerd, breed input opgehaald uit de samenleving en een start gemaakt met de verwerking hiervan. Er is meer externe expertise/capaciteit ingezet dan verwacht om alle doelgroepen te bereiken en door beperkte beschikbaarheid van ambtelijke capaciteit.
1.11	We zetten een digitaal opkopersregister op en doen fysieke controles bij opkopers om heling tegen te gaan	C/2023	Het Digitaal Opkopers Register is aangewezen als doorlopend en gewaarmerkt register voor de in- en verkoop van gebruikte of ongeregelde goederen. We hebben fysieke controles ingepland voor 2024. Boa's voeren deze uit samen met politie.
1.12	We voeren de maatregelen uit die in het initiatiefvoorstel straatintimidatie zijn opgenomen	2023	De resultaten van het onderzoek naar de veiligheidsbeleving betrekken we bij de maatregelen voor teengaan straatintimidatie. De resultaten worden in 2024 gedeeld met de gemeenteraad en dienen als input voor het opstellen van het integraal veiligheidsplan 2024-2026.
1.13	We evalueren de proeftuin van de Bibob Casustafel en actualiseren de beleidsregels Bibob	2023	<ul style="list-style-type: none"> • De proeftuin is geëvalueerd. • De Bibob coördinator is aangesteld.

Nr	Actie	Jaar *C betekent continue actie	Evaluatie 2023
			<ul style="list-style-type: none"> Beleidsregel Bibob (versie 2024) is vastgesteld door het college.
1.14	We maken een plan van aanpak Weerbare overheid op basis van de aanbevelingen uit de Weerbaarheidsscan van het RIEC ON en voeren de acties uit	2023	Plan van aanpak is ambtelijk vastgesteld en acties worden uitgevoerd.
1.15	We maken een doorlopend plan omtrent bewustwording extern/intern rondom ondermijning, we voeren integrale controles uit en ronden de gebiedsgerichte aanpak af, die we in 2022 gestart zijn.	C/2023	Bewustwording is opgenomen in de jaarplannen veiligheid en in de communicatiekalender behorende bij project 'Weerbare overheid'.
1.16	We doen onderzoek naar de (sociale) veiligheidsbeleving van de inwoners van de gemeente Oldenzaal.	2023/2024	Het onderzoek is afgerond. Resultaten worden in 2024 gedeeld en dienen als input voor het opstellen van het integraal veiligheidsplan 2024-2026.
1.17	We versterken de verbinding met onze zorg- en veiligheidspartners	C	De procesregisseur zorg en veiligheid is aangesteld per 2 april 2024.
1.18	We voeren een integrale aanpak op personen met onbegrepen – en/of overlast gevend gedrag	C	Het plan van aanpak (maatwerk) wordt opgesteld door casuscoördinatie ism politie en overige betrokken partijen.
1.19	We optimaliseren het werkproces vroegsignalering (focus jeugd t/m 23 jr)	2023	Het proces is geoptimaliseerd. Het structureel 'werkers overleg' is operationeel.
1.20	We gaan de uitkomsten van het drugsonderzoek een passend vervolg geven.	2023	Preventieve maatregelen worden verankerd in regulier beleid op gebied van gezondheid, jeugd, etc. Repressieve maatregelen worden opgenomen in de jaarplannen veiligheid.

2.1.4 Beleidsindicatoren

	Indicator	Eenheid	Periode	Oldenzaal	Trend	Provincie	25.000 – 50.000 inw.	Bron
Organisatie	1 Formatie	Fte per 1.000 inw .	2023	8,6	-	n.v.t.	n.v.t.	Formatieplan 2023
	2 Bezetting	Fte per 1.000 inw .	2023	8,5	-	n.v.t.	n.v.t.	Formatie-/bezettingslijst 2023
	3 Apparaatskosten	Kosten per inw oner	2023	1.054	-	n.v.t.	n.v.t.	Rekening 2022
	4 Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2023	9,26%	-	n.v.t.	n.v.t.	Rekening 2022
	5 Overhead	% van totale lasten	2023	12,4%	-	n.v.t.	n.v.t.	Rekening 2022
Veiligheid	6 Verw ijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	2022	9	↓	8	8	Bureau Halt
	7 Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inw .	2023	0,8	↔	2,2	1,4	CBS
	8 Gew elds misdrijven	Aantal per 1.000 inw .	2023	3	↔	3,3	3	CBS
	9 Diefstallen uit w oningen	Aantal per 1.000 inw .	2023	1,3	↓	0,9	1,1	CBS
	10 Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inw .	2022	4,9	↑	4,8	4,4	CBS

Toelichting bij de verplichte indicatoren:

- 1 Formatie betreft de toegestane formatie in aantal fte van het ambtelijk apparaat per 1.000 inw oners op basis van de begrote salarisstaat
- 2 Bezetting betreft het w erkelijk aantal fte dat w erkzaam is
- 3 Apparaatskosten zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel, organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische zaken
- 4 Externe inhuur betreft het uitvoeren van w erkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever door een private organisatie met w instoosmerk, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt
- 5 Overhead betreft alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces
- 6 Verw ijzingen Halt betreft het aantal verw ijzingen naar Bureau Halt per 1.000 inw oners in de leeftijd van 12-17 jaar;
- 7 Winkeldiefstallen betreft het aantal w inkeldiefstallen per 1.000 inw oners
- 8 Gew elds misdrijven betreft het aantal gew elds misdrijven per 1.000 inw oners
- 9 Diefstallen uit w oningen betreft het aantal diefstallen uit w oningen per 1.000 inw oners
- 10 Vernielingen en beschadigingen betreft het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inw oners

2.1.5 Betrokkenheid verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage aan te realiseren beleidsdoelstellingen
GBT	Het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente (GBT) is gestart als een samenwerking tussen een aantal gemeenten. In 2013 is Oldenzaal toegetreden. Belastingen heffen en innen is een ingewikkelde taak met erg veel regels. Het GBT neemt deze taak van ons over, zodat we minder kwetsbaar zijn op dit gebied en we de zaken rondom heffing efficiënter kunnen regelen.
Dimpact	Dimpact is een coöperatieve vereniging van 40 lidgemeenten met gezamenlijk 3 miljoen inwoners. Binnen Dimpact initiëren en realiseren lidgemeenten ICT-oplossingen voor de publieke dienstverlening van morgen. Samenwerking, kennisdeling en hergebruik van oplossingen zijn daarbij de basis. Uitgangspunt is dat deze oplossingen in open source software worden ontwikkeld en voldoen aan moderne richtlijnen zoals Common Ground. Oldenzaal kiest voor de strategie van slimme volger. Door ons lidmaatschap kunnen we snel beschikken over de meeste moderne dienstverleningsoplossingen.
Veiligheidsregio Twente	In het kader van rampenbestrijding vormen de 14 Twentse gemeenten samen de Veiligheidsregio. Onder één bestuurlijke regie werken zij samen op het gebied van brandweezorg, (gemeentelijke) crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. De Veiligheidsregio is via verlengd lokaal bestuur georganiseerd. De taken en werkzaamheden van de Veiligheidsregio zijn vastgelegd in het Regionaal Beleidsplan Veiligheidsregio Twente 2021-2024.

2.1.6 Wat heeft het gekost?

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Vershil realisatie-raming na wijziging	Incidenteel gerealiseerd
	2023	2023	2023	2023	2023
Lasten	5.733	7.573	7.320	253 V	1.405
Baten	501	2.439	2.357	82 N	1.922
Saldo	5.232	5.134	4.963	171 V	517 V
Toevoeging aan reserves	0	30	30	0	30
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0
Resultaat	5.232 N	5.164 N	4.993 N	171 V	487V

De uitgebreide financiële analyse van programma 1 Dienstverlening en veiligheid is opgenomen in hoofdstuk 4.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2023.

2.2 Bereikbaarheid en Openbare ruimte

Onder dit programma vallen de volgende wettelijk verplichte taakvelden:

a. Parkeerbelasting	e. Riolering
b. Verkeer en vervoer	f. Afval
c. Parkeren	g. Milieubeheer
d. Openbaar groen en (openlucht) recreatie	h. Begraafplaatsen en crematoria

Er komen heel veel veranderingen op Oldenzaal af. Het moet allemaal gezonder, herbruikbaar, energie-neutraal, klimaatrobust, enz. enz. Dit doen we samen met de inwoners, bedrijven en verenigingen in Oldenzaal. Hoe de openbare ruimte is, wordt gebruikt en veranderd is hiervoor heel belangrijk. In dit programma maken we concreet wat onze ambities, doelen en maatregelen zijn voor de komende periode.

Dit programma draagt bij aan de volgende Goals:

2.2.1 Wat zijn onze ambities en doelen?

Ambitie	Het klimaatakkoord is leidend in ons handelen
Doelen	

- ❖ Een realistische (regionale) bijdrage aan het landelijke Klimaatakkoord.
- ❖ Energiebesparing voor heel Oldenzaal.
- ❖ Inwoners en bedrijven doen mee met de energietransitie.
- ❖ Onze economie groeit verder door naar een circulaire economie met als subdoel dat het restafval in 2030 maximaal 50 kg per inwoner, per jaar is.

Ambitie	Meer ruimte voor water en natuur in en om de stad
Doelen	

- ❖ Oldenzaal is beter bestand tegen de gevolgen van klimaatverandering (wateroverlast, droogte en hitte).
- ❖ De openbare ruimte wordt groener door minder te verharderen dankzij omgekeerd ontwerpen.
- ❖ Sterkere bewustwording van inwoners en bedrijven over het klimaatbestendig inrichten en gebruiken van de eigen omgeving.
- ❖ Er is meer groene ruimte voor ontmoeten, rusten en bewegen.

Ambitie	Een goed bereikbare en verkeersveilige stad met minder uitstoot
Doelen	

- ❖ Een autoluwe binnenstad met passende parkeervoorzieningen voor zowel auto als fiets.
- ❖ Oldenzaal blijft een fietsvriendelijke stad.
- ❖ Elektrisch rijden wordt meer gestimuleerd door een passende infrastructuur te realiseren.
- ❖ Maximale veiligheid en minimale overlast van het spoorvervoer.

2.2.2 Wat hebben we bereikt?

Het klimaatakkoord is leidend in ons handelen

In 2023 waren er veel ontwikkelingen binnen het thema klimaatakkoord. Met name binnen het thema Energietransitie zijn er de nodige uitdagingen.

- Het elektriciteitsnetwerk is dit jaar overbelast geraakt (netcongestie) en de verwachting is dat dit in ieder geval tot en met 2028 de uitbreiding van bestaande en vestiging van nieuwe bedrijven zal belemmeren.
- De afstemming binnen de Regionale Energie Strategie (RES) Twente staat onder druk vanwege aanscherping van beleid op de vergunbaarheid van zon- en windprojecten. Wij zijn met verschillende stakeholders in gesprek om samen te komen tot programmeringsafspraken met de Provincie voor wind en met de netbeheerders de haalbaarheid van lokale energie hubs te onderzoeken.
- Gelukkig is de ambtelijke bezetting op dit thema eind 2023 weer voldoende zodat we (weliswaar met wat vertraging) alle geplande activiteiten kunnen uitvoeren.
 - Het zonneveldenbeleid is vastgesteld,
 - de basis om de verplichte CO₂-footprint te kunnen bepalen voor onze eigen organisatie is er,
 - de bestuursovereenkomst voor een toekomstbestendige organisatie van Energie van NOT is voorbereid en in de wijk de Thij pakt de Stichting Energie het verduurzamen van de wijk op.
 - Voor de ontwikkeling van een visie op circulaire economie zijn we vergevorderd om een Twentse visie vast te stellen. Deze wordt daarna doorontwikkeld voor Oldenzaal.

Meer ruimte voor water en natuur in en om de stad

Er zijn veel verschillende projecten (groot en klein) geweest voor het vergroenen van Oldenzaal. Denk daarbij aan het NK Tegelwippen, 5 uitgewerkte ideeën vanuit inwoners voor Groen er maar op los, diverse kleine projectjes van buitenbeheer en meerdere nieuwe locaties groenparkeren geplaatst (bijvoorbeeld bij Shop & Go).

Meerdere nieuwe ontwikkelingen voor volgend jaar zijn verder in gang gezet (Singelpark, Glinde-Hooiland). Vooral in Glinde-Hooiland staat de woonwijk voor een grote transformatie op het gebied van water en natuur in de stad.

Vanuit verschillende participatietrajecten lijkt een beeld te komen dat het bewustzijn voor water en natuur toeneemt. Doelstelling is dat dit resulteert in een groenere leefomgeving (ook particulier) in Oldenzaal.

Een goed bereikbare en verkeersveilige stad met minder uitstoot

Samen met de Stadsnoabers gaven we prioriteit aan mobiliteitsprojecten zoals de 10 Shop & Go parkeerplaatsen die strategisch rondom de binnenstad zijn geplaatst. Andere projecten zijn door de Stadsnoabers lager geprioriteerd en doorgeschoven. Over het gemotoriseerd vervoer in de binnenstad zijn we nog met elkaar in gesprek hoe we hier precies invulling aan willen geven. Parkeren is al langere tijd een belangrijk thema in Oldenzaal.

In 2023 is de laadvisie elektrisch rijden vastgesteld en is een parkeeronderzoek uitgevoerd. Met het parkeeronderzoek kunnen we voor de komende periode betere keuzes maken over de visie, de beleidsregels en de maatregelen die we willen nemen in Oldenzaal.

Voor het spoor is een inwonerbijeenkomst over de ontwikkelingen rondom het spoor georganiseerd. Ook zijn meerdere participatiesessies vanuit ministerie I&W bijgewoond. Samen met overige gemeenten zijn we daar het gesprek aangegaan over het toekomstbeeld spoorgoederenvervoer. Ook buiten deze sessies om is contact met andere spoorgemeenten en er zijn andere informatiemomenten vanuit Prorail bezocht.

2.2.3 Wat hebben we gedaan?

Nr	Actie	Jaar *C betekent continue actie	Evaluatie 2023
2.1	We stellen een klimaatakkoord-programma voor Oldenzaal vast	2023	Plan van aanpak is opgesteld. Wordt in 2024 verder uitgewerkt. *
2.2	We starten met de actualisatie van de warmtevisie in samenwerking met NOT-gemeenten	2023	Binnen de NOT-samenwerking is door andere partners de keuze gemaakt deze samenwerking uit te stellen tot 2024/2025.
2.3	We stellen de actualisatie van het zonnevel-beleid vast	2023	De actualisatie is vastgesteld.
2.4	We stellen (samen met de NOT-)gemeenten windbeleid op	2023-2024	De gemeente Oldenzaal heeft zelf geen windbeleid vastgesteld omdat vanuit de wet binnen de stedelijke omgeving grote windmolens niet zijn toegestaan. Alleen kleine projecten zijn vanwege praktische en juridische redenen mogelijk. Deze worden individueel behandeld via bestaande regels.
2.5	We maken een plan van aanpak voor het verminderen van CO ₂ -uitstoot van onze eigen organisatie	2023	We gaan een CO ₂ -footprint als basis gebruiken voor onze plannen. De data voor de nulmeting is geïnventariseerd. Het plan van aanpak werken we in 2024 nog verder uit. Ondertussen lopen verschillende projecten, die onderdeel zijn van dit plan. Denk aan het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed of inzet van elektrische voertuigen bij buitenbeheer.*
2.6	We nemen een besluit over deelname coöperatie samenwerkende gemeenten (energie-overgang zoals boerengas)	2023	Oldenzaal heeft steun uitgesproken aan deze externe ontwikkeling. Oldenzaal heeft besloten geen aandeelhouder van de coöperatie te worden. De coöperatie is nog niet opgericht.
2.7	We werken aan een toekomstbestendige organisatie van Energie van NOT	2023	Er is overeenstemming over de wijze waarop we in de toekomst willen blijven samenwerken. De voor deze samenwerking benodigde documenten (b.v. bestuursovereenkomst voor bekrachtigen en intensiveren samenwerking) zijn opgesteld en worden begin 2024 voor besluitvorming aan college en raad voorgelegd.
2.8	We stellen de Regionale Energie Strategie (RES) 2.0 vast	2023	Door aangescherpt zon- en windbeleid van de Provincie is vaststelling van de RES 2.0 uitgesteld. Verwachting is nu dat de RES 2.0 begin 2025 wordt vastgesteld.
2.9	We werken samen met wijk de Thij aan het wijkuitvoeringsplan (aardgasvrije wijken)	C	Samen met Stichting Energie in De Thij (zie wijkdethij.nl/) pakken we het verduurzamen van de wijk op. Op dit moment is de stichting bezig met acties om inwoners te helpen met een advies per woning.
2.10	We gaan een meer-jaren energiebesparingsprogramma opstellen op basis van het nationaal isolatieprogramma	2023	We hebben op NOT niveau een subsidie ontwikkeld die in lijn is met de doelen van het isolatieprogramma. Daarnaast hebben we gezamenlijk geld gereserveerd voor een hulpket voor het aanvragen van subsidies en financieringsmogelijkheden om woningen te verduurzamen. Op dit moment wordt een doe-het-zelf aanpak ontwikkeld.*

Nr	Actie	Jaar *C betekent continue actie	Evaluatie 2023
2.11	We geven uitvoering aan de energiebesparingsactie 2023-2024: isolatiesubsidie, inkoopactie en gratis isolatiemaatregelen	2023	Alle benoemde acties zijn gedaan in 2023. In 2024 vindt hier een vervolg op plaats.
2.12	We handhaven het Energieloket voor inwoners	C	Het energieloket blijft voor onbepaalde tijd gehandhaafd, zolang deze afspraak in het nationale klimaatakkoord staat, zie ook www.duurzaam-bouwloket.nl/oldenzaal
2.13	We werken financieringsmogelijkheden uit die de inwoner ondersteunen bij het verduurzamen van woningen	2023	In november 2023 is het kader "Duurzaam Oldenzaal Lening" vastgesteld. Met deze financieringsmogelijkheid kunnen inwoners energiebesparende maatregelen financieren tegen een laag rentepercentage.*
2.14	We hebben een Energiefonds voor bedrijven	C	Er is een energiefonds voor bedrijven beschikbaar, zie www.oldenzaal.nl/oldenzaals-energiefonds
2.15	We voeren acties uit om bewustwording te bevorderen en gedragsverandering te beïnvloeden	2023	Via diverse acties is de bewustwording en gedragsverandering aangejaagd. Denk aan het Energiecafé, de Klimaatmarkt met escaperoom, de Twentse waterweken of de uitgifte van klimplantpakketten via de Groene Loper. Zie ook 2.22.
2.16	We stellen de routekaart Maatschappelijk Vastgoed vast die uitwijst hoe ons vastgoed het beste kan worden verduurzaamd	2023	De routekaart is in 2023 opgesteld en wordt voorgelegd aan uw raad.
2.17	We maken een ontwerp voor een groener Plechelmusplein	2023	Op het plein zijn de eerste groenbakken geplaatst vanuit het project Groen er maar op los. Het totale ontwerp volgt in 2024.*
2.18	We stellen geld beschikbaar en doen actief mee aan onder andere Leader-trajecten in het buitengebied van Oldenzaal	C	In 2023 zijn geen aanvragen vanuit LEADER binnen gekomen. Wel worden de Europese randvoorwaarden voor de subsidie versoepeld. Dit geeft Oldenzaal meer mogelijkheden.
2.19	We realiseren meer openbaar groen in Oldenzaal	C	Er zijn veel verschillende projecten (groot en klein) geweest voor het vergroenen van Oldenzaal. Denk daarbij aan het NK Tegelwippen, 5 uitgewerkte ideeën vanuit Groen er maar op los, diverse kleine projectjes van Buitenbeheer en meerdere nieuwe locaties groenparkeren geplaatst(bijvoorbeeld bij Shop & Go). Ook zijn meerdere nieuwe ontwikkelingen voor volgend jaar verder in gang gezet (Singelpark, Glinde-Hooiland).
2.20	We gaan bij Singelpark Molkenboer omgekeerd ontwerpen	2023	De situaties bij deelfasen Molkenboer en Westwal blijken behoorlijk complex. Door de afstemming met externe partners en andere betrokkenen was een extra keuze welk project het beste was om als eerste op te starten. Denk hierbij aan sloopplanning, "poort" ontwerpen, kunstwerken en private uitritten. Voorbereidende planning en participatie wordt in 2024 voortgezet.
2.21	We stellen samen met onze partners en inwoners een integraal Wijkplan Glinde Hooiland op	2023	Na het beschikbaar komen van een intern programmaleider zijn we dit na jaar gestart met het betrekken van onze partners en het participatietraject om te komen tot een collectief gedragen wijkplan.

Nr	Actie	Jaar *C betekent continue actie	Evaluatie 2023
			Het traject levert heel veel op, maar vraagt ook meer capaciteit dan vooraf ingeschat.*
2.22	We bevorderen de bewustwording rondom het thema Energie, dit doen we vanuit de eigen organisatie, het onderwijs, het energieloket en de groene loper	C	Via diverse acties is bewustwording aangejaagd. Denk aan het Energiecafé, de Klimaatmarkt met escape-room, de Twentse waterweken of de uitgifte van klimplantpakketten via de Groene Loper.
2.23	We voeren een Stimuleringsregeling Water en Klimaat in	2023	In verband met prioriteitstelling wordt dit in 2024 opgepakt. *
2.24	We werken in de werkgroep infra binnenstad samen met onze partners aan een verbeterde bereikbaarheid van ons centrum	C	De werkgroep bestaat niet meer als aparte werkgroep onder de Stadsnoabers. Wel zijn er mobiliteitsacties/projecten bij Stadsnoabers en de gemeente. Per project wordt gekeken wat de verkeersthema's zijn en wat de benodigde kennis en capaciteit is om de actie of het project op te pakken.
2.25	We starten een onderzoek naar het parkeren in de binnenstad	2023	Samen met de Stadsnoabers is een onderzoeksopdracht opgesteld. Het onderzoek is in 2023 gestart en wordt in 2024 opgeleverd. *
2.26	We maken een plan voor handhaving van gemotoriseerd verkeer in de binnenstad om de binnenstad autoluw te houden en een prettig verblijfsklimaat te waarborgen	2023	We zijn in 2023 gestart met gesprekken (intern/Stadsnoabers) over de gewenste verschillende verkeersregimes (wandelen, fietsen, gemotoriseerd) in de binnenstad. In 2024 wordt het plan opgeleverd. *
2.27	We realiseren Shop en Go parkeerplaatsen in de binnenstad	2023	De Shop en Go parkeerplaatsen zijn in november gerealiseerd en officieel geopend. Op deze plekken kan een half uur gratis geparkeerd worden voor een kort bezoek aan de binnenstad. Het gaat om 10 parkeerplaatsen, verspreid over 5 locaties.
2.28	We verbeteren de bewegwijzering in en naar de binnenstad	2023	Deze actie is onderdeel van het actieplan van de Stadsnoabers. De Stadsnoabers hebben deze actie geen prioriteit gegeven in 2023.
2.29	We realiseren een verbeterde bewaakte fietsstalling in de binnenstad	2023	Het programma van eisen is opgesteld. Onderzoek naar het wel/niet combineren met een invalidentoilet heeft voor vertraging gezorgd. Een voorstel voor uitvoering wordt voor de zomer van 2024 aan de raad voorgelegd. *
2.30	We stellen de laadvisie elektrisch rijden vast	2023	In mei 2023 is de laadvisie vastgesteld en ontsloten via onze gemeentelijke website. Hierin worden aantallen van laadpalen, ontwikkelingen, keuzes en overige aspecten toegelicht.
2.31	We zijn actief in deelname aan overleggen met partners om zo grip te houden op de ontwikkelingen rondom het spoor	C	Inwonerbijeenkomst over de ontwikkelingen rondom het spoor georganiseerd. Meerdere participatiesessies vanuit ministerie I&W bijgewoond. Samen met overige gemeenten daar het gesprek aangegaan, dit voor het toekomstbeeld spoorgoederenvervoer. Ook buiten deze sessies om is contact met andere spoorgemeenten. Overige informatiemomenten vanuit Prorail ook bezocht.

Nr	Actie	Jaar *C betekent continue actie	Evaluatie 2023
2.32	We maken een visie op Circulaire Economie voor Oldenzaal	2023	De afstemming met de regio Twente is opgestart. Oldenzaal is op bestuurlijk vlak ambassadeur van het regionale project. De CE-visie voor Twente is in concept gereed. Vaststelling in het voorjaar 2024. In 2024 wordt ook de Oldenzaalse uitwerking opgesteld. *

* de voortgang van deze activiteit is vertraagd doordat personele capaciteit in 2023 onder druk stond door een traject van werving/selectie/inwerken (thema duurzaamheid/mobiliteit).

2.2.4 Beleidsindicatoren

	Indicator	Eenheid	Periode	Oldenzaal	Trend	Provincie	25.000 – 50.000 inw.	Bron
1	Omvang huishoudelijk restafval	Kg per inw oner	2022	96	↓	96	120	CBS
2	Hernieuw bare elektriciteit	%	2021	15,1%	↑	22,2%	Geen data	RWS - KMO

Toelichting bij de verplichte indicatoren:

- 1 Omvang huishoudelijk restafval betreft de kilogrammen ingezameld niet gescheiden huishoudelijk afval per inw oner
- 2 Hernieuw bare elektriciteit betreft de procentuele hoeveelheid elektriciteitsverbruik die is opgew ekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa

2.2.5 Betrokkenheid verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage aan te realiseren beleidsdoelstellingen
Bestuurlijk Overleg Sociaaleconomische Structuurversterking (onderdeel van Twente Board)	De economische strategie van Twente en de uitvoering daarvan is belegd in Twente Board. In het bestuur van Twente Board zitten ondernemers, onderwijs en overheid elk met eigen vertegenwoordigers aan tafel. Het college van Oldenzaal heeft net als alle Twentse gemeenten via het Bestuurlijk Overleg Sociaaleconomische Samenwerking (BOSS) inbreng in Twente Board.
ODT Twente	De milieutaken op het gebied van vergunningverlening en handhaving zijn bij het ODT ondergebracht.
Twence	Een groot deel van het ingezamelde huishoudelijk afval- en grondstoffen worden ter verwerking aan Twence aangeboden.
Twente Milieu	Twente Milieu is in hoofdzaak belast met het inzamelen van alle huishoudelijk afval en grondstofstromen die binnen de gemeente grens voorkomt. En geeft advies over afvalbeheer.
Openbaar Lichaam Crematoria Twente (OLCT)	Het OLCT is eigenaar van het crematorium in Oldenzaal, dat is gevestigd op onze begraafplaats aan de Schipleidelaan. As-verstrooiing kan plaatsvinden op een aangewezen veld op de begraafplaats.
Cogas	Als eigenaar aardgasnetwerk belangrijk voor de energietransitie van aardgas naar alternatieve energiebronnen.

2.2.6 Wat heeft het gekost?

Wat heeft het gekost? <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Vershil reali- satie-raming na wijziging	Incidenteel gerealiseerd
	2023	2023	2023	2023	2023
Lasten	14.498	14.681	14.644	37 V	818
Baten	9.067	9.942	9.587	355 N	358
Saldo	5.431 N	4.739 N	5.057 N	318 N	460 N
Toevoeging aan reserves	3	1.031	545	486 V	433
Onttrekking aan reserves	580	1.119	1.011	108 N	986
Resultaat	4.854 N	4.651 N	4.591 N	60 V	93 V

De uitgebreide financiële analyse van programma 2 Bereikbaarheid en Openbare ruimte is opgenomen in hoofdstuk 4.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2023.

2.3 Stedelijke en economische ontwikkeling

Onder dit programma vallen de volgende wettelijk verplichte taakvelden:

a. Economische ontwikkeling	e. Grondexploitatie niet-bedrijventerreinen
b. Fysieke bedrijfsinfrastructuur	f. Wonen en bouwen
c. Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	g. Musea / Cultureel erfgoed
d. Ruimtelijke ordening	

Oldenzaal is een gastvrije stad, goed bereikbaar en aantrekkelijk voor inwoners, ondernemers en bezoekers. De binnenstad is het kloppend hart van de stad. We zetten in op versnelling van woningbouw om plek te geven aan mensen die in Oldenzaal willen (blijven) wonen en bieden ruimte aan ondernemers die ons economisch klimaat versterken.

Dit programma draagt bij aan de volgende Goals:

2.3.1 Wat zijn onze ambities en doelen?

Ambitie Een aantrekkelijke en vitale binnenstad, waarin het prettig winkelen, recreëren en wonen is

Doelen

- ❖ De binnenstad heeft een aantrekkelijke mix van winkelen, horeca, culturele voorzieningen en evenementen zodat meer mensen de binnenstad bezoeken.
- ❖ Oldenzaal wordt ervaren als een aantrekkelijke, gastvrije, bourgondische (binnen) stad met een rijk verleden, in een groene omgeving.
- ❖ De Oldenzaalse cultuur(historie) wordt verder versterkt en ook als zodanig geprofileerd voor de beleving in de binnenstad en de verbinding binnenstad-buitengebied.
- ❖ Meer mensen kunnen prettig in de binnenstad wonen.

Ambitie Een fijn (t)huis voor iedereen: we maken aantrekkelijk wonen mogelijk voor alle groepen in Oldenzaal

Doelen

- ❖ Voor alle groepen in Oldenzaal wordt (samen) wonen in Oldenzaal mogelijk.
- ❖ De komende 10 jaar worden 1000 woningen gerealiseerd zodat Oldenzaal een aantrekkelijke woonstad blijft.
- ❖ Er is een duurzame woningvoorraad die voldoet aan de woningvraag.
- ❖ Grotere ambtelijke inzet om de woonambities voor de komende jaren te realiseren.

Ambitie Oldenzaal heeft een vernieuwend en toekomstbestendig vestigings- en ondernemersklimaat

Doelen

- ❖ Samen met de Twente Board wordt ingezet op een toekomstbestendige economie met als uiteindelijk doel om het Bruto Twents Geluk in onze groene technologische topregio te verhogen.
- ❖ De werkgelegenheid wordt vergroot door ondernemers voor Oldenzaal te behouden en aan te trekken.
- ❖ Er worden toekomstbestendige en goed bereikbare (nieuwe) bedrijventerreinen (her)ontwikkeld.

- ❖ Duidelijkheid over de wijze waarop winkelgebieden zich verder kunnen ontwikkelen tot toekomstige centra rekening houdend met trends en ontwikkelingen.
- ❖ Brede samenwerking op het gebied van recreatie en toerisme in Noordoost Twente, onder meer door verbinding met cultuur en erfgoed.

2.3.2 Wat hebben we bereikt?

Binnenstad

Het aantal bezoekers van de binnenstad nam weer toe. Ook nam de leegstand substantieel af. Dit blijkt uit de binnenstad monitor. Daarnaast zetten we volop in op een sterkere samenwerking binnen de Stadsnoabers. Dit leidde tot een heldere samenwerkingsstructuur en eensgezindheid op de prioriteiten. We realiseerden o.a. 10 shop en go parkeerplaatsen en vormden voor diverse acties werkgroepen. Met succes dienden we een aanvraag impuls winkelgebieden in.

Wonen

Samen met onze woonpartners werkten we aan de Woonagenda Oldenzaal en de huisvesting van 1-2 persoonshuishoudens. De woningbouw in Stakenbeek 1e fase leverden we nagenoeg op. De eerste bewoners in Gravenweide betrokken hun woning. Daarnaast bereidden we voor de sleutelprojecten Stakenbeek 2e fase, Gravenbeek en Langestraat de planologische procedures voor. De raad stelde het woonwagengebeleid voor Oldenzaal vast in nauwe samenwerking met WBO en de doelgroep.

Economie

We investeerden in een goed vestigingsklimaat voor ondernemers. Samen met onze partners werkten we aan het opstellen van een ruimtelijk economische visie en verbetering van bestaande bedrijventerreinen. Naast facilitering van ruimtelijke initiatieven onderhielden we onze contacten met Oldenzaalse ondernemers onder meer door bedrijfsbezoeken. We startten met de uitwerking van de Gebiedsvisie Jufferbeek Noord door individuele gesprekken te voeren met de bewoners waarin zij hun wensen kenbaar maakten. Wij ondertekenden de Programmeringsafspraken Bedrijventerreinen Twente 2023-2026.

2.3.3 Wat hebben we gedaan?

Binnenstad		Jaar *C betekent continue actie	Evaluatie 2023
3.1	We gaan het masterplan Binnenstad evalueren	2023	In 2023 is gestart met de evaluatie, in 2024 wordt deze opgeleverd.
3.2	We ontwikkelen de binnenstadmonitor verder door (www.binnenstadsmonitoroldenzaal.nl) om zo het effect van onze maatregelen beter te monitoren.	C	De binnenstadsmonitor is geactualiseerd en we breiden hem uit met betere bezoekersinformatie.
3.3	We gaan verder met de subsidieregeling Actieprogramma Binnenstad Oldenzaal (ABO) en versterken zo het winkelgebied door winkels in het kernwinkelgebied te concentreren en leegstand te verminderen, de kwaliteit van (gevels van) panden in het kernwinkelgebied te verbeteren en activiteiten in de binnenstad die bijdragen aan beleving en levendigheid te stimuleren.	2023	We hebben 7 subsidieaanvragen ontvangen en 5 toegekend. Hiervan zijn 2 gevels verbeterd en 3 projecten ter bevordering van de beleving gerealiseerd.
3.4	We evalueren het Actieprogramma Binnenstad Oldenzaal (ABO) omdat het in 2023 afloopt en nemen een besluit of en zo ja, in welke vorm deze regeling wordt voortgezet	2023	Dit wordt in verband met beschikbaarheid ambtelijke capaciteit voor de uitvoering van de stadsnoabers projecten begin 2024 opgepakt. De subsidieregeling is sinds de programmabegroting 2022 structureel en nieuwe aanvragen worden gewoon beoordeeld.
3.5	We faciliteren evenementen in de binnenstad en daarbuiten.	C	We hebben diverse evenementen gefaciliteerd.

Binnenstad		Jaar *C betekent continue actie	Evaluatie 2023
3.6	We promoten de binnenstad Oldenzaal in de regio en daarbuiten met hulp van Oldenzaal Promotie. We komen terug op het besluit van de eerdere gefaseerde bezuiniging op Oldenzaal Promotie.	C	Oldenzaal Promotie heeft de binnenstad in de regio en daarbuiten (waaronder Duitsland) gepromoot).
3.7	We versterken de samenwerking met de Stadsnoabers (gemeente, ondernemers, horeca, cultuur en vastgoed)	C	De Stadsnoabers hebben in 2023 een actieplan opgesteld en samen aan verschillende projecten gewerkt.
3.8	We realiseren een openbaar invalidetoilet in de binnenstad.	2023	Binnen de beperkte fysieke ruimte is er een locatie gevonden. Uitvoering wordt momenteel (procedureel) voorbereid.
3.9	We stimuleren projecten gericht op cultuur, historie en erfgoed.	C	We hebben Oldenzaalse organisaties ondersteund bij (de opzet van) erfgoedprojecten. Zoals een digitaal platform immaterieel erfgoed, Huttenkloasjaar 2025 en het onder de aandacht brengen van de 'Schatten van de Plechelmus' (Masterplan).
3.10	We doen een onderzoek naar de toekomst van de markt.	2023	We hebben samen met de markt, horeca en ondernemers verkend hoe we de warenmarkt kunnen versterken. Dit is een zorgvuldig proces dat een vervolg krijgt in 2024.
3.11	We evalueren het terrassenbeleid (omvang, inrichting etc.)	2023	De evaluatie van het terrassenbeleid wordt binnen de Stadsnoabers getrokken door de horeca-ondernemers. Dit start in het eerste kwartaal van 2024.
3.12	We doen onderzoek naar de cultuurhistorische waarden van panden en locaties	C	We hebben de cultuurhistorische waarden van panden onderzocht en dit verwerkt in een ontwerpbestemmingsplan "Cultuurhistorische waarden binnenstad".

Wonen		Jaar *C betekent continue actie	Evaluatie 2023
3.13	We continueren de starterslening.	2023-2026	We hebben 21 leningen verstrekt.
3.14	We huisvesten(in NOT-verband) vluchtelingen, statushouders en eventueel asielzoekers conform de taakstelling van het Rijk.	C	We hebben Oekraïners gehuisvest aan de Bentheimerstraat, de taakstelling statushouders gehaald en samen met en in Losser een noodopvang voor asielzoekers gerealiseerd.
3.15	We stellen samen met onze woonzorgpartners een woonzorgvisie op (n.a.v. de landelijke programma's WOZO en een thuis voor iedereen).	2023	We zijn gestart met het opstellen van de visie.
3.16	We geven prioriteit aan de sleutelprojecten Stakenbeek, Graven Es en Langestraat en bouwen minimaal 50 woningen per jaar.	C	De raad heeft de bestemmingsplannen voor de 3 sleutelprojecten vastgesteld. Oplevering vanaf 2025.
3.17	We faciliteren woningbouwinitiatieven op overige locaties en bouwen minimaal 50 woningen per jaar.	C	Diverse initiatieven van derden zijn in voorbereiding, 25 woningen in 2023 opgeleverd.
3.18	We nemen in de woonagenda met WBO de vernieuwing van de sociale huurwoningvoorraad op.	2023	De woonagenda is ondertekend.
3.19	We spelen in op de woningvraag van het toenemend aantal 1-persoonshuishoudens	C	We hebben een raadsvoorstel voor de huisvesting van 1-2 persoonshuishoudens voorbereid (1 ^e kwartaal 2024 door raad vastgesteld).
3.20	We stellen woonwagenebeleid vast	2023	De raad heeft het woonwagenebeleid vastgesteld.

Economie		Jaar *C betekent continue actie	Evaluatie 2023
3.21	We stellen met partners de ruimtelijk-economische visie op.	2023-2024	In samenhang met de toekomstvisie Oldenzaal 2040 is in 2023 een 1 ^e stap gezet om bij de stakeholders input op te halen. Na vaststelling van de toekomstvisie wordt de ruimtelijk economische visie vastgesteld.
3.22	We pakken kansen op voor de verbetering en revitalisering van bestaande bedrijventerreinen.	C	We hebben een projectfiche ingediend voor de programmalijs 'verduurzaming bedrijventerreinen' van de Regio Deal Twente. Eind 2023 heeft de Twente Board Development geconstateerd dat gelet op het convenant tussen Rijk en Regio de focus op het verduurzamen van de energievoorziening moet liggen. Dit wordt in 2024 opgepakt.
3.23	We werken de Gebiedsvisie Jufferbeek Noord uit en zetten daarbij in op natuurinclusief ontwikkelen.	2023	In 2023 gestart, maar in verband met prioritering is het in 2023 niet gelukt deze actie verder op te pakken.
3.24	We verkennen de mogelijkheden voor de ontwikkeling van Hanzepoort-West ter uitbreiding van bedrijventerrein Hanzepoort.	2023-2024	In verband met prioriteitstelling is het in 2023 niet gelukt deze actie op te pakken.
3.25	We faciliteren bestaande ondernemers in groei en begeleiden nieuwe ondernemers van elders bij verhuizing naar Oldenzaal.	C	De accountmanager bedrijven heeft contacten met bestaande en nieuwe ondernemers. Dit is een continue proces.
3.26	We actualiseren de nota Verblijfsrecreatie NOT en stellen een uitvoeringsprogramma op.	2023	Er hebben in 2023 onderzoeken plaatsgevonden en er zijn analyses naar data. In 2024 wordt de nota opgesteld en ter besluitvorming voorgelegd.

2.3.4 Beleidsindicatoren

	Indicator	Eenheid	Periode	Oldenzaal	Trend	Provincie	25.000 – 50.000 inw.	Bron	
Sted. en econ. ontw.	1	Functiemenging	Verhouding tussen banen en woningen in %	2022	56,9	↑	55,2	50,2	Landelijk Informatiesysteem voor arbeidsplaatsen
	2	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal vestigingen per 1.000 inwoners van 15 t/m 65 jaar	2022	159,6	↑	157,8	167,6	Landelijk Informatiesysteem voor arbeidsplaatsen
	3	Nieuw gebouwde woningen	Aantal nieuw bouw woningen per 1.000 woningen	2022	6,4	→	7,6	8,3	Basisregistratie adressen en gebouwen
	4	Demografische druk	Verhouding tussen niet-beroeps-bevolking (<15 en 65+) en beroepsbevolking (15-64)	2023	84,2	↓	73,8	79,1	CBS

Toelichting bij de verplichte indicatoren:

- 1 De functiemengingsindex (FM) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
- 2 Vestigingen van bedrijven betreft het aantal vestigingen van bedrijven per 1000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar.
- 3 Nieuw gebouwde woningen betreft het aantal nieuw bouw woningen, per 1000 woningen.
- 4 De demografische druk betreft de som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen in de leeftijd van 15-64 jaar.

2.3.5 Betrokkenheid verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage aan te realiseren beleidsdoelstellingen
Bestuurlijk Overleg Socio-economische Structuurversterking (onderdeel van Twente Board)	De economische strategie van Twente en de uitvoering daarvan is bevestigd in Twente Board. In het bestuur van Twente Board zitten ondernemers, onderwijs en overheid elk met eigen vertegenwoordigers aan tafel. Het college van Oldenzaal heeft net als alle Twentse gemeenten via het Bestuurlijk Overleg Socio-economische Samenwerking (BOSS) inbreng in Twente Board.
Omgevingsdienst Twente (ODT Twente)	In 2019 is de Omgevingsdienst Twente (ODT) operationeel geworden. Sindsdien zijn de milieutaken op het gebied van vergunningverlening en handhaving bij hen ondergebracht. De Omgevingsdienst Twente werkt aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving, zodat iedereen in Twente prettig kan wonen, werken en leven. In opdracht van de 14 Twentse gemeenten en de provincie Overijssel voeren zij taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

2.3.5 Wat heeft het gekost?

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Verskil realisatie-raming na wijziging	Incidenteel gerealiseerd
	2023	2023	2023	2023	2023
Lasten	6.744	6.292	9.932	3.640 N	5.756
Baten	2.496	2.393	7.693	5.300 V	6.765
Saldo	4.248 N	3.899 N	2.239 N	1.660 V	1.009 V
Toevoeging aan reserves	15	985	3.966	2.981 N	970
Onttrekking aan reserves	592	951	3.776	2.825 V	1.222
Resultaat	3.671 N	3.933 N	2.429 N	1.504 V	1.261 V

De uitgebreide financiële analyse van programma 3 Stedelijke en economische ontwikkeling is opgenomen in hoofdstuk [4.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten](#) in de jaarrekening 2023.

2.4 Cultuur, sport en ontspanning

Onder dit programma vallen de volgende wettelijk verplichte taakvelden:

a. Sportbeleid activering	d. Cultureel erfgoed
b. Sportaccommodaties	e. Musea
c. Cultuurpresentatie, -productie en –participatie	f. Media

Oldenzaal zet de kracht van cultuur en sport in ten behoeve van een levendige stad en een prettig leefbare samenleving waaraan iedereen kan meedoen.

Dit programma draagt bij aan de volgende Goals:

2.4.1 Wat zijn onze ambities en doelen?

Ambitie Ons culturele en sportieve ecosysteem is vitaal en toekomstbestendig.

Doelen

- ❖ Een klimaat waarin cultuur- en sportverenigingen, zich binnen hun eigen ambities en mogelijkheden, optimaal kunnen ontwikkelen.
- ❖ Cultuur- en sportaccommodaties die aansluiten bij de hedendaagse normen (waaronder verduurzaming) en wensen van de gebruikers.
- ❖ Een openbare ruimte die uitnodigt om activiteiten te ontplooiën op het gebied van cultuur, sport en bewegen.

Ambitie We benutten ons culturele en sportieve ecosysteem voor onze economische doelstellingen

Doelen

- ❖ Cultuur(historie) en sport en bewegen wordt ingezet voor het verbeteren van de leefbaarheid, vitaliteit en aantrekkelijkheid van (binnen)stad en buitengebied.
- ❖ Cultuur en erfgoed wordt versterkt en meer geprofileerd ten behoeve van bewustwording en beleving.

Ambitie In Oldenzaal kan iedereen mee doen aan cultuur, sport & bewegen, en evenementen omwille van gezondheid, persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke verbondenheid

Doelen

- ❖ De verbinding tussen cultuur- en sportverenigingen, zorginstellingen, welzijn, onderwijs en bedrijfsleven wordt meer gestimuleerd ten dienste van maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid.
- ❖ Meer deelname aan cultuur en sport voor plezier, ontspanning en de ontwikkeling van talenten en vaardigheden.

2.4.2 Wat hebben we bereikt?

Start revitalisering sportcentrum Vondersweijde

We zijn eind 2023 gestart met de revitalisatie van sportcentrum Vondersweijde. De Rijkssubsidie voor de warmtekrachtkoppeling, die tegelijkertijd warmte en elektriciteit produceert, loopt af in 2025. Bovendien was deze toe aan een kostbare revisie. Daarom is gekozen voor vervanging door 4 HR CV-ketels. De werkzaamheden en financiën verlopen volgens de planning. In het recreatiebad staat geen water en de temperatuur van het wedstrijdbad is 2 graden geplust. Het zwembad kan op deze manier zo lang mogelijk worden gebruikt, onder meer voor zwemles. De buurt en medewerkers van Sport Oldenzaal worden goed op de hoogte gehouden over de werkzaamheden.

Samenwerking binnen sportpark

Voetbalvereniging Oldenzaal had op sportpark De Thij geen gezonde toekomst zonder jeugdafdeling en prestatievoetbal bij de senioren. In de zomerstop van 2023 is V.V. Oldenzaal daarom verhuisd naar sportpark Het Wescherik, waar het nu de velden, kleedkamers en andere voorzieningen deelt met voetbalclub Z.V.V. De Esch. Door de inzet van veel vrijwilligers van beide verenigingen is de overgang soepel verlopen.

Cultuur in het sociaal domein

Maatschappelijk-culturele programma's als Actief na school, Studio 15, Twents Zilver en BoesCool 55+ maken culturele activiteiten toegankelijk voor een breed publiek. Daarnaast zijn ze onderdeel van onze lokale inzet op (mentale) gezondheid en preventie.

Cultuurregio Twente

Cultuurregio Twente heeft het Uitvoeringsprogramma Cultuurregio Twente 2023-2028 vastgesteld. Met thema's en projecten op het gebied van onder meer cultuureducatie en erfgoed in samenhang met de vrijetijdseconomie. Het Fablab van AssortiMens ontving subsidie vanuit het Cultuurregio programma 'creatieve broedplaatsen'.

Opening de Pelgrim en Hanzehuis

De stichting Oldenzaalse Musea heeft een nieuw museum geopend in het Michgoriushuis. De Pelgrim is gericht op immaterieel erfgoed vanuit 'het ritme van het leven', met onder meer aandacht voor carnaval in Noordoost-Twente. In het koetshuis van het Palthe Huis is het Hanzehuis geopend. Hiermee werd het project 'digitale Hanzestad' afgerond. De Pelgrim en het Hanzehuis bieden nieuwe mogelijkheden voor toerisme, educatie en projecten.

Buurtsport binnen GALA

De buurtsport-coachregeling en het sportakkoord 2.0 maken sinds dit jaar deel uit van het Gezond en Actief LevenAkkoord (GALA). De buurtbeweegcoaches krijgen van daaruit de opdracht een rol te spelen binnen de ketenaanpak van een aantal GALA-thema's. Daarnaast gaat een van de buurtbeweegcoaches als coördinator sport en preventie de uitvoering van het sportakkoord 2.0 trekken. In 2024 moeten de rollen geïmplementeerd zijn.

2.4.3 Wat hebben we gedaan?

Nr	Actie	Jaar *C betekent continue actie	Evaluatie 2023
4.1	We ontwikkelen op basis van het Synarchis onderzoek een beheermodel voor de buitensport accommodaties wat toekomstbestendig en geharmoniseerd is.	2023	Synarchis heeft aanbevelingen gedaan. Deze aanbevelingen worden in 2024 verder uitgewerkt.
4.2	We stellen het binnensport accommodatie plan vast.	2023	Het accommodatieplan binnensport is in december vastgesteld. De komende jaren geven we uitvoering aan het plan.
4.3	We revitaliseren (voor 5 jaar) Sportcentrum Vondersweijde	2023	De revitalisatie is in november gestart.

Nr	Actie	Jaar *C betekent continue ac- tie	Evaluatie 2023
4.4	We doen onderzoek naar de mogelijkheden van een sportbedrijf in NOT-verband.	2023	Het onderzoek bestaat uit 3 deelopdrachten. Elke deelopdracht moet van alle gemeente een 'go' krijgen om verder te gaan. In 2023 is deelopdracht 1 opgestart. Deze bestaat uit een onderzoek van een extern adviesbureau per gemeente. Afronding van deelopdracht 1 is begin 2024.
4.5	We evalueren de doorontwikkeling van het Kunstmenu van het primair onderwijs en maken afspraken over opvolging van de ambities uit het lokaal convenant cultuur-educatie KunstWijs.	2023	De meer vraaggerichte werkwijze van het Kunstmenu bevalt goed bij onderwijs en creatieve aanbieders. We doen onderzoek naar mogelijkheden ouderparticipatie.
4.6	We blijven Twents Zilver ondersteunen.	C	We ondersteunen structureel het creatieve seniorenprogramma Twents Zilver van Kaliber Kunstenschool. De activiteiten blijven zich verder ontwikkelen, mede in aansluiting op de vraag.
4.7	We versterken het Oldenzaalse cultuurhistorische profiel als oudste stad van Twente door dit te verbinden met opgaven, projecten, evenementen en initiatieven. Onder meer door een voorstel te maken voor cultuurhistorische initiatieven.	C	In december is het Hanzehuis geopend als onderdeel van museum Palthe Huis. De voorbereidingen voor Huttenkloos-jaar 2025 zijn opgestart. Er is een aantal cultuurhistorische initiatieven gelanceerd dat we meenemen in een voorstel voor het Cultuurhistorisch Fonds Oldenzaal.
4.8	We ondersteunen de totstandkoming van het nieuwe Erfgoed Huis in het Michgorius-huis.	2023	In september is museum de Pelgrim geopend in het Michgorius-huis.
4.9	We participeren bij Cultuurregio Twente onder meer in de programma's Twentse maakplaatsen, creatieve broedplaatsen en cross-tic. En we nemen een besluit over medewerking aan een uitvoeringsprogramma.	C 2023	We participeren actief binnen Cultuurregio Twente. We hebben een positief besluit genomen over ondersteuning van het Uitvoeringsprogramma 2023-2028.
4.10	We komen tot een visie voor sport en bewegen op Twentse schaal.	2023	We hebben de Twentse visie voor sport en bewegen aangepast. Deze wordt in 2024 ter besluitvorming voorgelegd en na akkoord in uitvoering gebracht.
4.11	We adviseren en ondersteunen, waar nodig, verenigingen die het moeilijk hebben door onder andere afnemende vrijwilligers, ledenaantallen en energiekosten.	C	Via de cultuurmakelaar zijn ondersteunende activiteiten voor culturele verenigingen georganiseerd. Daarnaast voeren we op individueel niveau gesprekken. In overleg is vanuit de buurtbeweegcoaches een coördinator sport en preventie aangewezen die daar waar nodig sportverenigingen adviseert en ondersteunt.
4.12	We zetten de motorische vaardigheidsscan in om een impuls te geven aan de motorische ontwikkeling van kinderen in het basisonderwijs.	C	Opvallende resultaten vanuit de motorische vaardigheidsscan (MQscan) die extra aandacht vragen worden door de vakleerkrachten vertaald naar specifiek aanbod binnen het bewegingsonderwijs.

2.4.4 Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Oldenzaal	Trend	Provincie	25.000 – 50.000 inw.	Bron
1 Niet wekelijkse sporters	%	2022	43,2%	↓	47,1%	47,9%	CBS & RIVM

Toelichting bij de verplichte indicatoren:

1 Niet sporters betreft het percentage van het aantal inwoners welke niet wekelijks sporten

2.4.5 Betrokkenheid verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage aan te realiseren beleidsdoelstellingen
Bestuursvereenkomst Sociaal Economische Structuurversterking /Twenteboard en Bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente (voormalig Regio Twente)	Twentse samenwerking voor beleidsmatige aangelegenheden en bedrijfsvoering, waarbij zij voor dit programma o.a. de uitvoerende organisatie is op het gebied van: toeristische routes vrijtijdseconomie recreatieve voorzieningen
Cultuurregio Twente	De 14 Twentse gemeenten hebben zich met betrekking tot cultuur en erfgoed verbonden binnen Cultuurregio Twente. Deze voert onder meer taken uit met betrekking tot de programma's Twentse Maakplaatsen & Generators en Creatieve Broedplaatsen.
Sport Oldenzaal BV	Exploitatie van sportcluster Vondersweijde

2.4.5 Wat heeft het gekost?

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Vershil realisatie-raming na wijziging	Incidenteel gerealiseerd
	2023	2023	2023	2023	2023
Lasten	6.523	7.977	8.407	430 N	373
Baten	1.285	1.574	2.306	732 V	4
Saldo	5.238 N	6.403 N	6.101 N	302 V	369 N
Toevoeging aan reserves	0	38	37	1 V	37
Onttrekking aan reserves	14	465	313	152 N	451
Resultaat	5.224 N	5.976 N	5.825 N	151 V	45 V

De uitgebreide financiële analyse van programma 4 Cultuur, sport en ontspanning is opgenomen in hoofdstuk 4.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2023.

2.5 Maatschappelijke ondersteuning

Onder dit programma vallen de volgende wettelijk verplichte taakvelden:

a. Openbaar basisonderwijs	i. Begeleide participatie
b. Onderwijshuisvesting	j. Arbeidsparticipatie
c. Onderwijsbeleid en leerlingzaken	k. Maatwerkvoorzieningen (WMO)
d. Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	l. Maatwerkdienstverlening 18+
e. Media	m. Maatwerkdienstverlening 18-
f. Wijkteams	n. Geëscaleerde zorg 18+
g. Inkomensregelingen	o. Geëscaleerde zorg 18-
h. Samenkracht en burgerparticipatie	p. Volksgezondheid

We streven naar een krachtige samenleving waarin de inwoner mee doet naar eigen kunnen bijdraagt en daar waar nodig ondersteund wordt. Zo streven we naar een Oldenzaal met zelfredzame, gezonde en verbonden inwoners die zich veilig voelen.

Dit programma draagt bij aan de volgende Goals:

2.5.1 Wat zijn onze ambities en doelen?

Ambitie Voor inwoners die het nodig hebben is een kwalitatief goed ondersteuningsaanbod beschikbaar

Doelen

- ❖ Inzet op vroegsignalering en een passend aanbod van preventieve voorzieningen.
- ❖ Doorlopende ondersteuningslijnen waarbij op- en afschalen vanzelfsprekend is.
- ❖ De ondersteuning is toegankelijk, bereikbaar en betaalbaar.
- ❖ De sociale basisinfrastructuur blijft op orde in de wijken en in de gehele stad.
- ❖ Inwoners worden ondersteund om ze zo onafhankelijk mogelijk te maken van zorg.
- ❖ Inzicht in en grip houden op de resultaten en processen binnen het sociaal domein.

Ambitie Ieder kind groeit kansrijk op in Oldenzaal

Doelen

- ❖ De eigen kracht van het gezin wordt vergroot en het zorgend en probleemoplossend vermogen van het gezin wordt versterkt.
- ❖ De regierol van de gemeente (ten opzichte van de externe verwijzers) wordt versterkt, zodat de best passende en betaalbare ondersteuning aan de inwoner wordt geboden.
- ❖ Een optimale ontwikkeling voor ieder kind en jeugdige met een focus op gelijke kansen.
- ❖ Goed onderwijs door het realiseren van passende en duurzame schoolgebouwen en een optimaal onderwijsklimaat.
- ❖ Een optimale ontwikkeling voor ieder kind en jeugdige met een focus op gelijke kansen waarbij onderwijs, gemeente, welzijn en jeugdzorg samenwerken en elkaars expertise gebruiken in het belang van de jonge inwoner.

Ambitie **Alle inwoners hebben bestaanszekerheid**

Doelen

- ❖ Inwoners zijn in staat te voorzien in hun eerste levensbehoefte en kunnen meedoen in de samenleving.
- ❖ Inwoners worden gestimuleerd tot het verkrijgen en behouden van betaald werk of participatie.
- ❖ Armoede is doorbroken zodat iedereen meedoet en vooruitkomt.
- ❖ Een passende, toegankelijke en veilige woon- en leefomgeving voor alle doelgroepen.

Ambitie **Elke inwoner kan actief deelnemen aan een inclusieve samenleving en keuzes maken die gezond leven makkelijker maakt.**

Doelen

- ❖ Toewerken naar een inclusieve samenleving, waarin iedereen mee doet.
- ❖ Een gezonde leefstijl van jong tot oud.
- ❖ Gezondheidsverschillen tussen sociaaleconomische groepen zijn verkleind.
- ❖ Sterkere sociale veerkracht doordat inwoners naar elkaar omkijken en mede zorg dragen voor elkaars welzijn.
- ❖ Cultuur-, sport- en beweegactiviteiten worden ingezet om participatie te vergroten.

Ambitie **Oldenzaal voldoet aan de opgaven rondom het migratievraagstuk en doet dit met een menselijke maat**

Doelen

- ❖ Binnen de migratieketen is passende ondersteuning voor het integreren in de samenleving.
- ❖ In regionaal verband wordt een passende bijdrage in de migratieketen geleverd.

2.5.2 Wat hebben we bereikt?

In 2023 hebben wij ons, in lijn met het integraal beleidskader 2022 en het raadsprogramma, ingezet voor een krachtige samenleving. Een samenleving waarin alle inwoners van Oldenzaal in staat zijn om zichzelf te redden, gezond te blijven en zich veilig en verbonden te voelen. Dit hebben we gedaan door te werken aan een goed ondersteuningsaanbod en oog te hebben voor samenwerking in de keten.

Binnen de Lokale Educatieve Agenda hebben we afspraken gemaakt met het onderwijs, en de kinderopvang. Deze afspraken dragen bij aan het bevorderen van kansrijk opgroeien en gelijke kansen in het onderwijs. Hiermee dragen we bij aan de brede ontwikkeling van kinderen en jongeren in Oldenzaal en voldoen we aan de wettelijke verplichtingen.

We hebben ons gericht op het vertalen van de impact die we willen bereiken, namelijk een krachtige samenleving, naar concrete activiteiten en voorzieningen. Op deze manier konden we gerichte keuzes maken bij de inzet van voorzieningen en het gesprek aangaan met onze (strategische) partners. We hebben ons meer gericht op het voorkomen van problemen in plaats van ze op te lossen nadat ze zijn ontstaan, wat past binnen de verschuiving van curatie naar preventie.

Een belangrijk fundament voor deze aanpak was het Gezond Actief Leven Akkoord (GALA), waarin een gerichte lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis werd vastgelegd. We hebben een lokaal plan van aanpak opgesteld tot en met 2026, met als doel om te anticiperen op de groeiende zorgvraag. Zo worden passende interventies geboden om de kwaliteit, toegankelijkheid en duurzaamheid van ons zorgstelsel te waarborgen.

Daarnaast hebben we ons armoedebeleid herzien om beter aan te sluiten bij de groeiende aandacht voor het bestrijden van armoede. Het armoedebeleid is gericht op het bieden van passendere ondersteuning aan inwoners die armoede ervaren of dreigen te ervaren, en het verminderen van de gevolgen ervan.

We boekten verder concrete resultaten op het gebied van:

- huishoudelijke ondersteuning: we hebben nieuwe contracten voor huishoudelijke ondersteuning afgesloten. De bijbehorende werkwijze is geïmplementeerd. Een onderdeel van de afspraken is de mogelijkheid tot een pilot op het gebied van reablement.
- jeugd: in regionaal verband hebben we de regiovisie Jeugdhulp Twente (2022) vertaald naar de samenwerkingsagenda Jeugdhulp Twente. Deze agenda zet de leidende principes uit de regiovisie om in concrete projecten en interventies. Daarnaast bewaakt de samenwerkingsagenda de samenhang met andere Twentse opgaven, zoals de aanpak van wachttijden in de jeugdhulp.
- doorontwikkeling integrale toegang: het sociaal plein is geëvalueerd en daar zijn actiepunten uitgekomen. Deze zijn nagenoeg allemaal afgerond. Daarnaast is de 1e fase van het onderzoek naar huisvesting afgerond en gepresenteerd aan de gemeenteraad en de 2e fase, waarin verdiepend onderzoek naar 3 locaties wordt gedaan, is begonnen.
- opvang statushouders, asielzoekers en Oekraïense vluchtelingen: we hebben, mede dankzij de inzet van doorstroomlocatie 'De Kroon', de taakstelling voor de huisvesting van statushouders gehaald. Ook hebben we, in samenwerking met de NOT gemeenten, tijdelijke crisishulp opvang voor asielzoekers in de gemeente Losser georganiseerd. Daarnaast hebben we de opvang voor Oekraïense vluchtelingen voortgezet.

2.5.3 Wat hebben we gedaan?

Nr	Actie	Jaar *C betekent continue actie	Evaluatie 2023
5.1	We gebruiken de preventiematrix om zicht te krijgen en te sturen op het Oldenzaals ondersteuningsaanbod in de stad en wijken.	2023/C	We ontwikkelden een model om te sturen op de effecten uit het masterplan en om te bepalen wat bijdraagt aan welk effect. Op basis daarvan beoordelen we of het ondersteuningsaanbod in de stad en wijken volledig is in het voorveld, waarbij de preventiematrix inzicht geeft in het beschikbare aanbod.
5.2	De integrale toegang wordt doorontwikkeld.	2023	Het sociaal plein is geëvalueerd. De actiepunten die daaruit naar voren zijn gekomen, zijn nagenoeg allemaal afgerond. De 1e fase van het onderzoek naar huisvesting is afgerond. De 2e fase, waarin verdiepend onderzoek naar 3 locaties wordt gedaan, is begonnen.
5.3	We stellen ons nieuwe subsidiebeleid vast, in lijn met het Masterplan en Integraal Beleidskader Sociaal Domein (ingangdatum 01-01-2024).	2023	De voorbereidingen voor het subsidiebeleid zijn gestart. Het beleid wordt in 2024 definitief vastgesteld. Het subsidiebeleid gaat in op: 1-1-2026.
5.4	We evalueren, gezamenlijk met Noaberkracht, de samenwerking op de backoffice en participatiewet en besluiten hoe deze voort te zetten.	2023	Noaberkracht heeft besloten om de samenwerking met betrekking tot de backoffice en Participatiewet te beëindigen. De ontvlechting van de backoffice heeft plaatsgevonden.
5.5	We zetten in op (betaalbare) inloopvoorzieningen in de wijken.	C	We hebben in samenwerking met de Zorgfederatie en Zorggroep Sint Maarten passende voorzieningen gerealiseerd. Ook is in kaart gebracht hoe de inloopvoorzieningen verdeeld zijn op wijk- en doelgroepniveau vanwege de toenemende vergrijzing. Eventuele leemtes worden nader onderzocht.

Nr	Actie	Jaar *C betekent continue actie	Evaluatie 2023
5.6	We passen het succes van het Project Anders Indiceren breder toe.	2023	We hebben het project uitgebreid naar de doelgroep met niet-aangeboren hersenletsel. Ook hebben we de uitbreiding van het project op het gebied van hulpmiddelen voorbereid, waarbij ergotherapeuten advies geven.
5.7	We bereiden ons voor op de inkoop voor de Huishoudelijke Ondersteuning (per 2024) en koppelen hier zo mogelijk reablement aan (het versterken van eigen kracht van inwoners).	2023	De inkoop voor huishoudelijke ondersteuning is afgerond. De bijbehorende werkwijze is geïmplementeerd. Een onderdeel van de afspraken is de mogelijkheid tot een pilot op het gebied van reablement.
5.8	We bereiden de inkoop overige Wmo-maatwerkvoorzieningen voor (per 2025).	2023-2024	We hebben ons hier regionaal op voorbereid. Er zijn concept productbeschrijvingen en bijbehorende tarieven opgesteld. Ook hebben we een schriftelijke en mondelinge marktconsultatie gehouden.
5.9	We bereiden ons voor op de Wet Meervoudige Problematiek Sociaal Domein (WAMS).	2023	De invoering van de WAMS is uitgesteld tot 1 juli 2024. We houden de landelijke ontwikkelingen in de gaten.
5.10	We evalueren de opvang van zwerfdieren en besluiten hoe deze voort te zetten.	2023	Met DOCO worden blijvend gesprekken gevoerd over de opvang van zwerfdieren. Het huidige contract loopt tot december 2025.
5.11	We implementeren het programma Kansrijke Start en ontwikkelen een doorlopende ondersteuningslijn voor kinderen en jongeren in aansluiting op de Lokale Educatieve Agenda.	2023	Het programma Kansrijke Start is geïmplementeerd en de lokale coalitie Kansrijke Start is in maart gestart. We zetten in 2024 de ontwikkeling voort van een doorlopende ondersteuningslijn voor jeugdigen, die aansluit op de lokale educatieve agenda.
5.12	<p>We implementeren uit de regiovisie jeugdhulp lokaal in 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zorg intensief • Multifunctioneel team MBO • Interprofessioneel samenwerken • Twentse belofte 	<p>C</p> <p>2023</p> <p>C</p> <p>C</p>	<p>Vanaf begin 2023 is het opzetten van Zorgintensief onderwijs bij De Windroos en het Praktijkonderwijs van het TCC weer opgepakt. Bestuurlijke afstemming heeft plaatsgevonden in NOT-verband. Verwacht wordt dat in het 2e kwartaal van 2024 gestart kan worden met een onderzoek op de scholen, gevolgd door activiteiten na de zomer.</p> <p>Het project Multifunctioneel team MBO wordt na afloop op 31 december 2024 met 2 jaar verlengd, namelijk voor 2025 en 2026.</p> <p>De uitvoeringsagenda onder de Lokale Educatieve Agenda is in oktober 2023 vastgesteld. Daarmee is ook begonnen met interprofessioneel samenwerken.</p> <p>Bij de implementatie van de regiovisie jeugdhulp is samengewerkt met de Twentse Belofte, die finan-</p>

Nr	Actie	Jaar *C betekent continue actie	Evaluatie 2023
	<ul style="list-style-type: none"> Schoolaanwezigheid 	C	<p>ciële middelen leverde voor bepaalde onderdelen en bijdraagt aan de borging.</p> <p>Regionaal is er een schoolaanwezigheidskaart ontwikkeld. Daarnaast heeft het VO workshops gevolgd in het kader van schoolaanwezigheid, dit moet in het PO nog plaats gaan vinden.</p>
5.13	We bereiden ons voor op de inkoop jeugdhulp 2025.	2023	Het inkooptraject loopt volgens planning en zal in april 2024 worden gepubliceerd. Ingangsdatum van de nieuwe contracten is 1 januari 2025.
5.14	We stellen een nieuwe uitvoeringsagenda onder de Lokale Educatieve Agenda vast.	2023	De uitvoeringsagenda onder de Lokale Educatieve Agenda is in oktober vastgesteld.
5.15	We stellen een nieuw convenant voor- en vroegschoolse educatie (VVE) vast.	2023	Het convenant voor en vroegschoolse educatie (VVE) is in januari vastgesteld.
5.16	<p>We besluiten, op basis van het effect op onze ambities, of en hoe we de bestaande programma's continueren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Actief na school in het PO en VO; Intercultureel werken; Studio 15 	2023	<p>Actief na school is voortgezet en aangeboden in het PO en VO. De deelname en effecten worden gemonitord. Daarnaast is de opdracht meegegeven om te onderzoeken of en hoe Actief na school in 2024 wordt geregeld.</p> <p>Het programma intercultureel werken is voortgezet. De deelname en effecten worden gemonitord.</p> <p>Studio 15 is voortgezet. De deelname en effecten worden gemonitord.</p>
5.17	We versterken de inzet van het schoolmaatschappelijk werk in het Oldenzaalse onderwijs.	2023	De inzet van schoolmaatschappelijk werk is geïntensiveerd. Voor zowel het primair als het voortgezet onderwijs is het aantal uitgebreid met respectievelijk 24 en 20 uren per week.
5.18	We voeren in het kader van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) de vernieuwbouw van 't Blikpunt voor basisschool de Zevenster uit.	2023	't Blikpunt is in september officieel geopend en in gebruik genomen door basisschool de Zevenster.
5.19	We bereiden in het kader van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) de (ver)nieuwbouw van de Franciscusschool voor.	2023-2024	De voorbereidingen zijn uitgevoerd en lopen door in 2024.
5.20	We bereiden in het kader van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) de (ver)nieuwbouw van de Drie-eenheid voor.	2023-2024	Door het later starten van de (ver)nieuwbouw van de Franciscusschool wordt de (ver)nieuwbouw van andere basisscholen uitgesteld vanwege beschikbare capaciteit (bij de scholen) en beperkte tijdelijke huisvesting.
5.21	We voeren in het kader van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) het haalbaarheidsonderzoek voor de wijken de Thij en de Essen uit.	2023	Het haalbaarheidsonderzoek is in het najaar gestart en wordt voor de zomer van 2024 afgerond.
5.22	We implementeren een werkwijze rondom de doelgroep nieuw beschut.	2023	In samenwerking met adviesbureau Iroko is onderzoek uitgevoerd naar een passende werkwijze rondom de doelgroep nieuw beschut. Na afronding van dit onder-

Nr	Actie	Jaar *C betekent continue actie	Evaluatie 2023
			zoek is een adviesrapport opgesteld, inclusief een uitvoeringsplan. In 2024 zal op basis van dit adviesrapport een duurzame werkwijze voor de doelgroep nieuw beschut worden geïmplementeerd.
5.23	We implementeren een goede nazorg van jongeren die uitstromen uit het onderwijs om uitval op een vervolg plek (werk) te voorkomen.	2023	Het voortgezet speciaal onderwijs (vso) en praktijkonderwijs (pro) ontvangen geld voor 2 jaar nazorg voor jongeren die uitstromen naar werk. Dit is een voorbereiding op de Wet van school naar duurzaam werk, die naar verwachting medio 2025 van kracht wordt. Samen met pro en vso zijn we begonnen met de ontwikkeling van een nazorgprotocol, waarin afspraken staan over de rol van verschillende partijen bij de nazorg. Deze afspraken moeten leiden tot duurzame uitstroom naar werk.
5.24	We implementeren de wetwijziging zoals aangekondigd in het Breed Offensief (agenda om de arbeidsmarktkansen voor mensen met een arbeidsbeperking te vergroten).	C	De wetwijziging is verwerkt in de nieuwe reïntegratieverordening Participatiewet. De bijbehorende beleidsregels reïntegratie worden in het 1e kwartaal van 2024 vastgesteld door het college.
5.25	We stellen een strategische arbeidsmarkt-agenda voor de aankomende vier jaar op.	2023	Dit vraagstuk wordt regionaal opgepakt. De werkzaamheden zijn gestart, en de agenda is in 2024 klaar.
5.26	We stellen de nota armoedebeleid vast.	2023	De nota armoedebeleid is vastgesteld.
5.27	We evalueren de samenwerking rondom de Wet schuldhulpverlening.	2023	De evaluatie is meegenomen in de voorbereiding van het armoedebeleid en is opgenomen in de actielijn 'verbeteren van persoonlijke ondersteuning'.
5.28	We voeren de acties uit die nodig zijn rondom de energiecrisis.	2023	De acties zijn uitgevoerd.
5.29	We realiseren de Woonstap; een kamertrainingsvoorziening voor kwetsbare jongeren, die nog niet zelfstandig kunnen wonen.	2023	Het project is hernoemd naar 'Thuis Oldenzaal'. Samen met de zorgpartij ZaZ Welzijn en WBO Wonen wordt gewerkt aan een opening in de 1e helft van 2024.
5.30	We acteren op de toenemende vraag bij het thema wonen en zorg.	2023	We zijn begonnen met het opstellen van een lokale woon/zorg visie inclusief uitvoeringsagenda in samenwerking met inwoners en partners. De woon/zorg visie wordt in 2024 vastgesteld.
5.31	We stellen het plan 'op weg naar een Rookvrije generatie' vast en gaan het in de praktijk implementeren.	2023	Het plan 'op weg naar een Rookvrije generatie' is klaar. De implementatie is gestart in het 1e kwartaal van 2024 en loopt tot en met 2026.
5.32	We verbeteren de ketensamenwerking rondom ouderen op zorg en welzijn.	2023	Vanuit de innovatiegarage, een samenwerking tussen NOT gemeenten, zorgpartijen en MST, wordt hier aangewerkt. Vanuit GALA werken we dit in 2024 verder uit op het gebied van één tegen eenzaamheid, welzijn op recept, valpreventie, dementievriendelijk en mantelzorg.

Nr	Actie	Jaar *C betekent continue actie	Evaluatie 2023
5.33	We onderzoeken hoe we de ketensamenwerking rondom personen met onbegrepen gedrag beter in kunnen richten en acteren op de uitkomsten van dit onderzoek.	2023	Het onderzoek loopt en wordt in 2024 afgerond.
5.34	We besluiten hoe we invulling gaan geven aan een 'toekomstgerichte bibliotheekvoorziening', Bibliotheek van de toekomst.	2023	Bibliotheken transformeren van uitleenbibliotheek naar brede maatschappelijke instelling vanuit thema's als laaggeletterdheid, sociale samenhang en sociale inclusie en als Informatiepunt Digitale Overheid (IDO). In aansluiting op deze ontwikkelingen heeft de provincie Overijssel subsidie beschikbaar gesteld voor bibliotheekinnovatie. Deze is aan Bibliotheek Oldenzaal toegekend voor een plan dat samenhangt met de lokale aanpak van laaggeletterdheid (Oldenzaal digiTAAL).
5.35	We stellen de Verordening bekostiging leerlingenvervoer vast.	2023	De Verordening bekostiging leerlingenvervoer is vastgesteld en is op 1 april van kracht geworden.
5.36	We organiseren de tijdelijke of permanente ondersteuning voor de doelgroepen: asielzoekers, statushouders en Oekraïners op basis van bijbehorende regelingen.	C	We hebben, mede door de inzet van doorstroomlocatie 'De Kroon', de taakstelling voor de huisvesting van statushouders gehaald. In NOT-verband hebben we tijdelijke crisisnoodopvang voor asielzoekers in de gemeente Losser georganiseerd. De opvang voor Oekraïense vluchtelingen hebben we voortgezet.
5.37	We zetten in op de doorontwikkeling en verdere implementatie van de nieuwe Wet Inburgering.	2023	We blijven werken aan de doorontwikkeling van beleid en uitvoering van de wet. Een voorbeeld hiervan is de inzet van het instrument 'Startklas' voor de bepaling van de leerroute voor het inburgeringsproject.

2.5.4 Beleidsindicatoren

	Indicator	Eenheid	Periode	Oldenzaal	Trend	Provincie	25.000 – 50.000 inw.	Bron
Maatschappelijke ondersteuning	1 Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2022	0,00	➡	5,30	4,20	DUO – Dienst Uitvoering Onderwijs
	2 Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2022	17	⬇️	21	21	DUO – Dienst Uitvoering Onderwijs
	3 Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkw alificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2023	1,3%	⬆️	2,1%	2,1%	Ingrado
	4 Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 – 74 jaar	2022	1007,6	⬆️	853,6	726,1	LISA
	5 Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2022	0,00%	⬇️	1,00%	1,00%	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
	6 Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2022	4,00%	➡	5,00%	4,00%	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
	7 Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	2023	73,9%	⬆️	74,1%	73,4%	CBS
	8 Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	2022	1,00%	➡	2,00%	1,00%	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
	9 Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000	2023	250,5	⬇️	327,9	250,3	CBS
	10 Lopende reïntegratie-voorziening	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	2023	232,7	⬇️	203,3	196,1	CBS
	11 Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2023	10,6%	⬆️	10,2%	11,1%	CBS
	12 Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2023	1,1%	⬆️	1,2%	1,0%	CBS
	13 Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2021	0,2%	➡	0,3%	Geen data beschikbaar	CBS
	14 Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	2022	900	⬆️	Geen data beschikbaar	Geen data beschikbaar	GMSD

Toelichting bij de verplichte indicatoren:

- 1 Absoluut verzuim betreft het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school per 1.000 inwoners in de leeftijd van 5-18 jaar
- 2 Relatief verzuim betreft het aantal leerlingen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 5-18 jaar
- 3 Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkw alificatie betreft het percentage van het totaal aantal leerlingen (12-23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkw alificatie, het onderwijs verlaat.
- 4 Banen betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar
- 5 Jongeren met een delict voor de rechter betreft het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen
- 6 Kinderen in uitkeringsgezin betreft het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen
- 7 Netto arbeidsparticipatie betreft het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking
- 8 Werkloze jongeren betreft het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar)
- 9 Personen met een bijstandsuitkering betreft het aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners van 18 jaar en ouder
- 10 Lopende reïntegratie uitkeringen betreft het aantal lopende re-integratievoorzieningen (eind peilperiode) per 10.000 inwoners (15-64 jaar)
- 11 Jongeren met jeugdhulp betreft het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar
- 12 Jongeren met jeugdbescherming betreft het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar
- 13 Jongeren met jeugdreclassering betreft het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar)
- 14 Cliënten met een maatwerkarrangement WMO betreft het aantal cliënten per 1.000 inwoners met een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de WMO

2.5.5 Betrokkenheid verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage aan te realiseren beleidsdoelstellingen
GR Gezondheid (GGD) (voormalig Regio Twente)	De nieuwe gemeenschappelijke Regeling Openbaar Lichaam Gezondheid voert de publieke gezondheid en jeugdgezondheidszorg uit. Het OZJT voert een aantal taken uit op het gebied van jeugdhulp en Wmo.
Stadsbank Oost Nederland	De Stadsbank voert namens de gemeenten de integrale schuldhulpverlening uit. Dit geldt ook voor de preventie en nazorg activiteiten.
Stichting Werkprojecten Oldenzaal	De stichting Werkprojecten Oldenzaal treedt namens de gemeente Oldenzaal op als werkgever voor de Oldenzaalse Wsw-medewerkers. De uitvoering van de Wsw gebeurt door het Maatschappelijk Plein.

2.5.6 Wat heeft het gekost?

Wat heeft het gekost? <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Verschil reali- satie-raming na wijziging	Incidenteel gerealiseerd
	2023	2023	2023	2023	2023
Lasten	54.872	59.777	61.986	2.209 N	3.533
Baten	11.696	13.218	15.643	2.425 V	1.101
Saldo	43.176 N	46.559 N	46.343 N	216 V	2.432 N
Toevoeging aan reserves	42	1.639	1.069	570 V	1.069
Onttrekking aan reserves	326	2.261	2.133	128 N	2.133
Resultaat	42.892 N	45.937 N	45.279 N	658 V	1.368 N

De uitgebreide financiële analyse van programma 5 Maatschappelijke ondersteuning is opgenomen in hoofdstuk 4.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2023.

2.6 Financiële algemene dekkingsmiddelen

Onder dit programma vallen de volgende wettelijk verplichte taakvelden:

a. OZB woningen en niet woningen b. Belastingen overig c. Beheer overige gebouwen en gronden d. Algemene uitkering en gemeentefonds e. Overige baten en lasten	a. Vennootschapsbelasting b. Overhead c. Treasury d. Mutaties reserves en voorzieningen

2.6.1 Algemeen

In dit, volgens de BBV tot het programmaplan behorende onderdeel, wordt inzicht verschaft in de baten en lasten die niet als zodanig in de verschillende programma's zijn opgenomen. Ook worden hier nieuwe beleidsvoornemens en heroverwegingen opgenomen die (vooralsnog) niet rechtstreeks aan een concreet programma toebedeeld kunnen worden. Daarvoor worden dezelfde tabellen gebruikt die u ook aantreft in de verschillende programma's. De algemene doelstelling, met betrekking tot de financiële positie van de gemeente, is het jaarlijkse streven naar een structureel en reëel evenwicht van onze (meerjarige) begroting.

2.6.2 Beleidsindicatoren

	Indicator	Eenheid	Periode	Oldenzaal	Provincie	25.000 – 50.000 inw.	Bron
1	Gemiddelde WOZ w aarde	Duizend euro	2023	333	326	362	CBS
2	Gemeentelijke w oonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	2023	856	867	geen data beschikbaar	COELO
3	Gemeentelijke w oonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	2023	892	896	geen data beschikbaar	COELO

Toelichting bij de verplichte indicatoren:

- 1 Gemiddelde WOZ-w aarde betreft de gemiddelde WOZ-w aarde van w oningen
- 2 Gemeentelijke w oonlasten eenpersoonshuishouden betreft het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een eenpersoonshuishouden betaalt aan w oonlasten
- 3 Gemeentelijke w oonlasten meerpersoonshuishouden betreft het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan w oonlasten

2.6.3 Betrokkenheid verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage aan te realiseren beleidsdoelstellingen
Gemeentelijk Belastingkantoor Twente (GBTwente)	Het GBTwente voert, in opdracht en onder verantwoordelijkheid van de gemeente, de aanslagoplegging, heffing en invordering uit van de in dit programma genoemde lokale heffingen en belastingen. Dit doen ze eveneens voor de in de overige paragrafen aangegeven lokale heffingen, o.a. voor afvalstoffen- en rioolheffing. Bovendien ondersteunt het GBTwente bij het verstrekken van informatie, uitbrengen van rapportages en de handhaving en toezicht. Voor de belangrijkste bron van inkomsten, de OZB, verzorgt het GBTwente de taxaties en de daarvan afgeleide werkzaamheden. In eerste instantie worden ook de klachten, bezwaren, beroepszaken behandeld en afgedaan. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de gemeentelijke organisatie. Vanaf 2018 geldt voor dit pakket aan werkzaamheden de nieuwe Dienstverleningsovereenkomst (DVO 2018-2021) als basis.

2.6.4 Wat heeft het gekost?

Wat heeft het gekost? <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Verschil reali- satie-raming na wijziging	Incidenteel gerealiseerd
	2023	2023	2023	2023	2023
Lasten	12.700	15.175	16.463	1.292 N	413
Baten	77.507	81.533	83.709	2.180 V	0
Saldo	64.807	66.358	67.246	888 V	413 N
Toevoeging aan reserves	174	4.887	5.783	896 N	5.061
Onttrekking aan reserves	505	5.981	6.673	692 V	6.476
Resultaat	65.138 V	67.452 V	68.136 V	684 V	1.002 V

De uitgebreide financiële analyse van Financiële algemene dekkingsmiddelen in hoofdstuk 4.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2023.

2.6.5 Gerealiseerd resultaat

Gerealiseerd resultaat <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Raming voor wij- ziging	Raming na Wijziging	Realisatie
	2023	2023	2023
Saldo van baten en lasten	1.482 V	376 N	2.543 V
Toevoeging aan reserves	234 N	8.610 N	11.430 N
Onttrekking aan reserves	2.017 V	10.777 V	13.906 V
Gerealiseerd resultaat	3.265 V	1.791 V	5.019 V

2.6.6 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Raming voor wijzi- ging	Raming na wijziging	Realisatie
	2023	2023	2023
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet ge- bonden is	-9.082	-9.024	-9.155
Algemene uitkeringen	-65.310	-68.574	-69.568
Dividend	-1.411	-1.955	-1.968
Saldo van de financieringsfunctie	-224	-224	-274
Overige algemene dekkingsmiddelen	599	-840	350

2.6.7 Overzicht overhead

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie
	2023	2023	2023
Overhead	10.594	14.232	13.340

2.6.8 Bedrag heffing vennootschapsbelasting

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Raming voor wijziging 2023	Raming na wijziging 2023	Realisatie 2023
Vennootschapsbelasting	27	27	29

2.6.9 Onvoorzien

Er is een post voor onvoorzien opgenomen in de begroting van € 52.250. In 2023 is € 30.000 aangewend voor een donatie slachtoffers aardbeving Turkije-Syrië en € 20.000 voor een haalbaarheidsonderzoek gymzaal Franciscusschool.

3. Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en Risicomanagement

3.1.1 Inleiding

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de relatie tussen weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen. Het gaat dus om de mate waarin de gemeente in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat direct het beleid gewijzigd moet worden. In de programmabegroting en jaarrekening 2023 wordt gewerkt met een beschrijving van de risico's en een koppeling met de beschikbare reserves (weerstandscapaciteit). Daarin zijn niet betrokken de verzekerde risico's en de risico's waarvoor een voorziening in het leven is geroepen. Bij het gemeentelijk grondbedrijf vindt de risicoberekening in verband met het complexe vakgebied separaat plaats in [paragraaf 3.6](#).

Deze paragraaf heeft vooral als doel om ingeschatte risico's zo goed mogelijk te kwantificeren en een relatie te leggen tot de beschikbare weerstandscapaciteit. Op basis hiervan kan een uitspraak worden gedaan in hoeverre de gemeente Oldenzaal in staat is substantiële financiële tegenvallers op te vangen. Dat betekent niet dat er verder geen risico's zijn. We staan daarnaast stil bij niet financieel kwantificeerbare risico's en waar mogelijk nemen we maatregelen om de risico's zoveel mogelijk te beperken.

3.1.2 Incidentele componenten weerstandscapaciteit

Van de reserves, waarmee invulling wordt gegeven aan de incidentele component van het weerstandsvermogen, kan op basis van de huidige informatie het volgende overzicht worden gemaakt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving/Jaren	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026
Algemene reserve Alg.dienst	6.935	14.065	15.136	17.452	16.501
Algemene reserve Grondexploitatie	3.603	2.979	2.481	2.481	2.481
Bestemmingsreserves Alg.dienst	16.239	15.074	20.131	17.581	16.987
Bestemmingsreserves Grondexploitatie	10.897	10.197	10.594	10.613	10.613
Totaal reserves	37.674	42.315	48.342	48.127	46.582

De stand per 1-1-2023 sluit aan bij beginbalans per 1-1-2023 zoals opgenomen in deze jaarrekening. Ten opzichte van de jaarrekening 2022 is sprake van een afwijking van € 103.000 in de algemene reserve algemene dienst en een afwijking van €705.000 in de algemene reserve grondexploitatie als gevolg van foutenherstel via correctie in de beginbalans per 1-1-2023 naar aanleiding van de accountantscontrole op de jaarrekening 2023.

3.1.3 Omvang algemene reserve

De algemene reserve wordt gevormd door vermogensbestanddelen die nog geen bestemming hebben gekregen en in bedrijfseconomisch opzicht vrij aanwendbaar zijn. Daarom vormt de algemene reserve ook de buffer van de gemeente en is in die zin ook een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke weerstandscapaciteit. In de op 25 maart 2020 door uw raad vastgestelde beleidsnotitie reserves en voorzieningen 2020 is het beleid met betrekking tot de gewenste (minimum)omvang van de algemene reserve aangepast. Sinds jaren was de gewenste minimumomvang 6,6% van de begrotingsomvang. Sinds de herziening wordt de norm gekoppeld aan de risico's en wordt dit inzichtelijk gemaakt met behulp van de weerstandratio. De weerstandratio wordt berekend door de som van de algemene reserves (31-12-2023) algemene dienst (15 mln.) en grondexploitatie (3,2 mln.) te delen door de som van de geïnventariseerde risico's in deze paragraaf (3,9 mln.) en de ondergrens van de algemene reserve grondexploitatie (2,1 mln.). Concreet betekent dit ultimo 2023 een verwachte weerstandratio van 3,03. Bij genoemde herziening is besloten de weerstandratio in Oldenzaal vast te stellen op 2. Dus ultimo 2023 komen we uit boven de door ons zelf bepaalde norm.

3.1.4 Resultaten

Om een uitspraak te kunnen doen over de hoogte van de aan te houden reserves (de benodigde weerstandscapaciteit) zijn de risico's geselecteerd, die opgenomen worden in deze paragraaf. De inventarisatie en bepaling van risico's heeft plaatsgevonden met behulp van diverse ambtelijke collega's en bespreking in het managementteam.

De geselecteerde risico's zijn het uitgangspunt geweest voor de bespreking in het managementteam van de gemeente Oldenzaal. Van alle risico's is de volgende informatie verzameld en vastgesteld:

- vaststellen van het risicoprofiel;
- een inschatting van de kans van optreden;
- een inschatting van de financiële gevolgen.

Terugkijkend op de Programmabegroting 2023

Hieronder wordt op een aantal punten een nadere toelichting gegeven.

Effecten nieuw Twents inkoopmodel WMO en Jeugdzorg vallen tegen

Dit effect heeft zich in 2023 voorgedaan. Het onderzoek reële tarieven dat voor de Twentse gemeenten is uitgevoerd door KPMG heeft met terugwerkende kracht geleid tot hogere tarieven voor 2023 en verder. In de najaarsnota hebben we hiervoor de begroting bijgesteld met een bedrag van € 482.000. En daarnaast structureel verwerkt in de programmabegroting 2024. De effecten van de nieuwe aanbestedingen, met ingangsdatum van de contracten op 1 januari 2025, worden verwerkt via de reguliere P&C producten.

Risico Informatiebeveiliging waaronder 'gehackt worden' (ransom)

De afgelopen jaren zien we een steeds sterker toenemende cybercriminaliteit.

Daarom hebben we een onderzoek laten doen naar de status van Informatieveiligheid en privacy binnen de gemeente Oldenzaal. Het onderzoeksrapport heeft een aantal aanbevelingen opgeleverd, welke wij in 2023 hebben opgepakt. In 2023 hebben zich geen noemenswaardige incidenten voorgedaan. De schatting van de financiële impact is ten opzichte van de begroting 2023 verhoogd naar € 5.000.000 (was € 2.000.000).

Afrekening bodemsanering Ootmarsumsestraat met Provincie

De aanvankelijke verwachting was dat de bodemsanering aan de Ootmarsumsestraat al in 2021/2022 zou worden afgerekend. Tot daadwerkelijke afrekening is het tot dusver nog niet gekomen. De berekening is complex. We lopen risico bij het opstellen van de afrekening en de kostenopstelling. De sanering en de uitvoering wordt ter beperking van dit risico al zoveel mogelijk kortgesloten met de Provincie.

Aanzuigende werking verlaging Eigen Bijdrage WMO

Dit risico heeft zich in 2023 voorgedaan en gedurende het lopende het jaar is de begroting hier op bijgesteld. Ten opzichte van 2022 is er in 2023 een toename van het aantal cliënten Wmo van afgerond 3%. 2021 en 2022 lieten achtereenvolgens een daling zien, maar deze is in 2023 omgebogen naar een stijging. De stijging zit voornamelijk in de huishoudelijke ondersteuning.

Onvoorspelbaarheid aantallen cliënten en typen zorg WMO & Jeugd

Ten opzichte van 2022 is het aantal unieke cliënten binnen Jeugd gestegen met 7,5%. We zien daarnaast een daling van de duurdere (verblijfs)zorg. Ook zien we dat de populatie binnen Jeugd die wordt geholpen steeds jonger wordt. In 2022 waren 36% van de jeugdigen die werden geholpen tussen de 0 en 11 jaar. In 2023 was dit 42%.

Binnen de Wmo is de stijging in het aantal unieke cliënten 1,9% t.o.v. 2022. We zien nog steeds een toename wat betreft huishoudelijke ondersteuning. De ondersteuningsbehoefte wat betreft dagbesteding en begeleiding blijft enigszins achter bij de begroting.

Doelstellingen uitvoering WSW blijken niet haalbaar

De doelstelling van de WSW en de wijze waarop we dit georganiseerd hebben zijn in 2023 nader onderzocht. Ook de Nieuw beschutters in onze gemeenten hebben in 2023 (en 2024) een plek gevonden bij onze partner Larcom. Het vraagstuk op het gebied van governance in relatie tot Stichting Werkprojecten Oldenzaal (SWO) is in 2023 geadresseerd en wordt in 2024 verder uitgewerkt.

Renteontwikkeling

De kapitaalmarktrente is na jaren van een zeer laag niveau, nu weer stijgende. Dit betekent ook dat het risico op een stijging groter wordt. Mocht de rente verder gaan stijgen, zal de gemiddelde rente die we betalen ook stijgen. Dit zal minder snel gaan dan de stijging van de marktrente, omdat we een aantal grote leningen in de portefeuille langjarig hebben vastgelegd. Per kwartaal bepaalt de Europese Centrale Bank of er een aanpassing van de rente nodig is. Ervan uitgaande dat dit in enig jaar gebeurt, houden wij er rekening mee dat onze gemiddelde rente in voorkomend geval met 0,25 procentpunt stijgt. Gezien de gestegen investeringsbehoefte hebben wij de schatting van de impact verhoogd van € 500.000 tot € 1.000.000. Dit leidt dan tot extra lasten c.q. benodigd weerstandsvermogen van € 500.000. We houden er rekening mee dat dit eens per 2 jaar gebeurt.

Inflatieontwikkelingen

De na-ijleffecten van Corona en de oorlog in Oekraïne hebben hun oprijvende effecten op de algemene prijsontwikkelingen gehad. De inflatie sloeg in 2022 een gat in de koopkracht. De stijgende trend heeft in 2023 weliswaar doorgezet maar, mede door de oplopende rente, in een lager tempo. Met name bouwuitgaven/kredieten zijn gevoelig gebleken voor deze prijsstijgingen. De ontwikkeling van de inflatie is moeilijk te voorspellen. De kans op een stijging wordt momenteel reëel geacht. Wij monitoren de inflatie aan de hand van de gepubliceerde maatstaven door het CBS. We schatten een mogelijke impact van € 500.000 voor meer dan trendmatige inflatieontwikkelingen. We houden er rekening mee dat dit eens per 2 jaar gebeurt. Dit leidt dan tot extra lasten/benodigde algemene reserve van € 250.000.

Prijsstijgingen IHP Onderwijs

De stijgende inflatie heeft ook zijn effecten op de stichtingskosten voor diverse investeringen in het kader van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs. In 2023 bleef dit effect weliswaar nog beperkt, maar de calculaties voor diverse onderwijsprojecten (o.a. Franciscusschool) vielen fors hoger uit.

Voor de bepaling van het weerstandsvermogen schatten we een mogelijke impact van € 2.000.000 voor meer dan trendmatige inflatieontwikkelingen. We houden er rekening mee dat dit eens per 2 jaar gebeurt. Dit leidt dan tot extra lasten van € 1.000.000.

Extreme weersomstandigheden

In 2023 hebben zich geen extreme weersomstandigheden voorgedaan.

Stijging afvalkosten door afkeuring pmd (plastic)

In de Programmabegroting 2023 hebben we een financiële impact voor stijgende afvalkosten als gevolg van afkeuring Pmd ingeschat van € 200.000 per 3 jaar. Dit betekent een benodigd weerstandsvermogen van € 60.000. Het risico heeft zich in 2023 beperkt voorgedaan. Tevens is in de huidige begroting en de bijbehorende Reserve afval voldoende ruimte voor onvoorziene kosten. Bij opmaak van de jaarrekening wordt dan ook voorgesteld om het risico niet meer op te nemen in de risicoparagraaf.

Meer cliënten vanuit het gedwongen kader c.q. rechtstreeks doorverwezen dan verwacht

Het risico van meer cliënten heeft zich niet voorgedaan. T.o.v. 2021 en 2022 zien we in 2023 een lager aantal doorverwijzingen van afgerond 14%. We zien echter, door extreem hoge tariefstijgingen, hogere kosten dan voorgaande jaren.

Prijsstijgingen ten gevolge van AMvB Reële prijs WMO 2015

Zie: Effecten nieuw Twents inkoopmodel WMO en Jeugdzorg vallen tegen.

Regeling Specifieke Uitkering Sport en bewegen (SPUK)

De regeling is bedoeld om de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties en de aanschaf van sportmaterialen te stimuleren als deze btw-plichtig zijn, bijvoorbeeld: Verbouwingkosten van sportfaciliteiten, bijvoorbeeld de aanleg van een kunstgrasveld of de bouw van een sporthal. Indien er wordt overvraagd zullen gemeenten naar rato worden gekort op de subsidie. Dit risico heeft zich naar verwachting niet voorgedaan in 2023. De SPUK is op verschillende projecten volledig ontvangen en wordt na de jaarlijkse SISA-verantwoording definitief.

Incidenten bij evenementen

Er hebben zich in 2023 geen noemenswaardige incidenten voorgedaan met financiële gevolgen of risico's.

Legesinkomsten

In 2023 zijn er licht minder legesinkomsten geweest uit bijvoorbeeld uitgegeven rijbewijzen en ID-kaarten. Dit kan worden verklaard als reactie op de aankomende paspoortpiek en de hierbij verwachte aantallen nieuw aan te vragen reisdocumenten.

Vastgoedportefeuille leegstand en huurderiving

De omvang van de huurderiving is niet zodanig geweest dat er in 2023 beroep op het weerstandsvermogen hoefde te worden gedaan.

Risico AVG-incident waaronder boete bij meldplicht datalekken.

In 2023 hebben zich geen meldingswaardige incidenten voorgedaan.

Gladheidbestrijding

In 2023 heeft de winter niet geleid tot extreme kosten in verband met het bestrijden van gladheid.

Verbonden partijen

In 2023 heeft de Omgevingsdienst Twente een aanvullende bijdrage in rekening gebracht als gevolg van de afhandeling van het Sociaal Plan en een door het AB geaccordeerde begrotingswijziging, waarbij de ingebrachte uren per gemeente op begrotingsbasis is afgestemd op de werkelijke urenafname. Voor de gemeente Oldenzaal betekende dit een eenmalige extra bijdrage van ca. € 35.000.

Nieuwe financieringssystematiek gemeentefonds

Ingeschat wordt dat de kans op een nieuwe financieringssystematiek voor het gemeentefonds iedere 10 jaar 3 keer voorkomt. In dat kader heeft het (demissionaire) kabinet het voornemen om voor de periode vanaf 2026 een nieuwe financieringssystematiek voor het gemeentefonds uit te werken. Vooruitlopend hierop heeft het Kabinet voor 2026 eenzijdig de huidige systematiek 'opgezegd' en de jaarlijkse aanpassing van het gemeentefonds voor stijgende lonen, prijzen en het aantal inwoners (het zogenoemde accres) teruggezet naar een lager niveau. Specifiek voor 2023 heeft de financieringssystematiek echter (nog) geen directe consequenties gehad.

Op basis van de informatie uit de inventarisatie zijn de risico's gekwantificeerd. Hierdoor is een uitspraak gedaan over de gewenste omvang van de algemene reserve die benodigd is ter dekking van de financiële gevolgen van de risico's.

In de onderstaande tabel is de omvang van de ingeschatte risico's weergegeven. Bij kans wordt een inschatting gemaakt van hoe vaak zich dit risico zou kunnen voordoen. Een score van 1 betekent jaarlijks, een score van 0,5 betekent eens per twee jaar. Een score van 0,3 betekent dan 3 keer per 10 jaar en bij een score van 0,8 is de kans groter dan eens per 2 jaar, maar niet jaarlijks. Bij impact wordt een inschatting gemaakt van de financiële impact die het risico met zich mee brengt als het zich voordoet.

	Beschrijving van het risico	Kans %	Impact in €	Risico
1	Effecten nieuw Twents inkoopmodel WMO en Jeugdzorg vallen tegen	0,5	€ 500.000	€ 250.000
2	Risico Informatiebeveiliging waaronder 'gehackt worden' (ransom).	0,1	€ 5.000.000	€ 500.000
3	Afrekening bodemsanering Ootmarsumsestraat met Provincie	0,5	€ 360.000	€ 180.000
4	Aanzuigende werking verlaging eigen bijdrage Wmo	0,5	€ 300.000	€ 150.000
5	Onvoorspelbaarheid aantallen cliënten en typen zorg Wmo & Jeugd	0,3	€ 500.000	€ 150.000
6	Doelstellingen uitvoering WSW blijken niet haalbaar	0,5	€ 300.000	€ 150.000
7	Renteontwikkeling	0,5	€ 250.000	€ 125.000
8	Inflatieontwikkeling	0,5	€ 500.000	€ 250.000
9	Prijsstijgingen realisatie IHP Onderwijs	0,5	€ 2.000.000	€ 1.000.000
10	Extreme weersomstandigheden	0,5	€ 250.000	€ 125.000
11	Meer cliënten vanuit het gedwongen kader c.q. rechtstreeks doorverwezen dan verwacht	0,3	€ 300.000	€ 90.000
12	Prijsstijgingen ten gevolge van AMvB reële prijs Wmo 2015	0,5	€ 150.000	€ 75.000
13	Regeling Specifieke Uitkering Sport (SPUK)	0,5	€ 100.000	€ 50.000
14	Incidenten bij evenementen	0,1	€ 500.000	€ 50.000
15	Legesinkomsten	0,5	€ 100.000	€ 50.000
16	Vastgoedportefeuille leegstand en huurderving	0,2	€ 200.000	€ 40.000
17	Risico AVG incident waaronder boete bij meldplicht datalekken.	0,1	€ 500.000	€ 50.000
18	Gladheidsbestrijding	0,3	€ 60.000	€ 18.000
19	Verbonden partijen	0,1	€ 100.000	€ 10.000
20	Nieuwe financieringssysteem gemeentefonds	0,3	€ 2.000.000	€ 600.000
	TOTAAL			€ 3.913.000

Op basis van de output in deze fase kan een gefundeerde keuze gemaakt worden betreffende de aan te houden reserves in relatie tot de geïdentificeerde risico's uit het risicoprofiel. Hierbij dient een koppeling te worden gelegd met de beschikbare, vrij aanwendbare reserves.

3.1.5 Grondexploitatie

De omvang van de algemene risico's voor het grondbedrijf is afhankelijk van de omvang van het onderhanden werk (hiervan wordt minimaal 1 en maximaal 2% opgenomen in de algemene reserve grondexploitatie) en de algemene risico's die in de plannen worden gelopen. Het onderhanden werk is hierbij als volgt gedefinieerd:

- Positieve boekwaarden van grondexploitatie (negatieve boekwaarden vormen geen risico);
- De nog te maken kosten op grond van de vastgestelde grondexploitatie;
- De beschikbaar gestelde voorbereidingskredieten onder de MVA's.

Om risico's bij de grondexploitatie in beeld te brengen worden alle plannen nagelopen en worden de risico's zoveel mogelijk gekwantificeerd. Daarnaast wordt gekeken naar de kans dat het risico zich voordoet. Project specifieke risico's worden afgedekt in de grondexploitatie en algemene risico's die voor het hele grondbedrijf gelden worden afgedekt in de algemene reserve grondexploitatie.

	Beschrijving van het risico	Kans %	Impact in €	Risico
1	Bodemonderzoeken en aanscherpingen bodemeisen	30	€ 2.496.000	€ 749.000
2	Retrospectieve beoordeling belastingdienst (BTW en Bcf)	10	€ 993.000	€ 99.000
3	Retrospectieve beoordeling belastingdienst (Vpb)	20	€ 5.327.000	€ 1.065.000
4	Inbrengwaarde complexen na 2018 (Vpb)	30	€ 15.342.000	€ 4.603.000
5	Conjunctuur en marktrisico's	10	€ 25.696.000	€ 2.570.000
6	Wijzigingen in wet- en regelgeving	5	€ 2.143.000	€ 107.000
7	Onvermijdelijk onderhoud bij huurcontracten	50	€ 130.000	€ 65.000
	TOTAAL			€ 9.258.000

Van deze omvang wordt 15% (vermeerderd met een algemene risicobuffer voor de ondergrens van € 500.000) tot 30% meegenomen bij de bepaling van de omvang van de algemene reserve grondbedrijf omdat de risico's zich niet allemaal (gelijktijdig) voor zullen doen.

Ondergrens

	Omvang	Percentage	Saldo t.b.v. reserve
Onderhanden werk	20.452.000	1%	205.000
Risicoparagraaf	9.258.000	15%	1.389.000
Risicobuffer			500.000
Totaal			2.093.000

Bovengrens

	Omvang	Percentage	Saldo t.b.v. reserve
Onderhanden werk	20.452.000	2%	409.000
Risicoparagraaf	9.258.000	30%	2.777.000
Totaal			3.186.000

Uitgaande van risico's van in totaal € 3,9 mln. voor het concern en de minimale omvang van het weerstandsvermogen van het grondbedrijf van € 2,1 moet de gemeente minimaal € 12 miljoen beschikbaar hebben in de algemene reserve en de algemene reserve grondexploitatie om te voldoen aan de vastgestelde weerstandsratio.

De stand van de algemene reserve grondbedrijf bedroeg ultimo 2023 € 2,4 mln., de algemene reserve voor het concern bedroeg afgerond € 15,1 mln.; samen € 17,5 mln. Daarmee bevindt de algemene reserve van het grondbedrijf zich boven de bovengrens. Bij de jaarrekening draagt de algemene reserve van het grondbedrijf € 1,5 mln. af aan het concern. De algemene reserve van het concern bevindt zich boven de bovengrens. De omvang van deze reserves is dus voldoende voor afdekking van de mogelijke risico's.

3.1.6 Verplichte kengetallen BBV

Conform de voorschriften in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) worden in deze paragraaf een aantal verplichte kengetallen opgenomen. Deze kengetallen maken het gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van een gemeente en omdat de definities zijn vastgelegd in het BBV, zijn deze ook tussen gemeenten vergelijkbaar.

Kengetallen	Rekening 2022 ¹	Begroting 2023	Rekening 2023
Netto schuldquote	30%	50%	25%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	26%	50%	21%
Solvabiliteitsratio	41%	23%	48%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%
Grondexploitatie	0%	0%	-2%
Belastingcapaciteit	96%	97%	96%

Toelichting per kengetal uit de BBV:

- De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de totale baten (excl. reserves). Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken (voorgestelde norm Oldenzaal < 100%);
- Bij de netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen wordt de netto schuld gesaldeerd met de verstrekte leningen. Schulden aangegaan om vervolgens leningen te kunnen verstrekken veroorzaken namelijk per saldo geen lasten. In combinatie met de niet gecorrigeerde netto schuldquote wordt duidelijk wat het aandeel is van de verstrekte leningen in de exploitatie. Deze quote is per definitie lager dan de netto schuldquote. Omdat er bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze worden terugbetaald, wordt er veelal uitgegaan van de ongecorrigeerde netto schuldquote. Ook de eerdergenoemde uitleg van de gewenste hoogte van de quote heeft betrekking op de niet gecorrigeerde netto schuldquote;
- De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Het is het verhoudingsgetal tussen het eigen vermogen en het balanstotaal (voorgestelde norm Oldenzaal > 30);
- De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. In dit verband wordt het saldo van de structurele baten en lasten, inclusief structurele mutaties in de reserves, gedeeld door de totale baten (excl. reserves);
- De grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten (excl. reserves). Voor de berekening van dit kengetal wordt de niet in exploitatie genomen grond en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten (excl. reserves). De boekwaarde van de voorraad grond is van belang omdat deze moet worden terugverdiend bij verkoop;
- De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk van een meerpersoonshuishouden in de gemeente, in enig jaar, zich verhoudt ten opzichte van de landelijk gemiddelde woonlasten in het voorafgaande jaar. Onder de woonlasten worden verstaan: de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Omdat er vooralsnog geen sprake is van tariefsaanpassingen na de eerste jaarschijf van deze begroting blijft dit kengetal vanaf t+1 ongewijzigd.

¹ Als gevolg van de in deze jaarrekening doorgevoerde foutenherstel is de beginbalans 2023 aangepast. De kengetallen onder de rekening 2022 zijn daarom niet herrekend om aansluiting te behouden met de vastgestelde jaarrekening 2022.

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

3.2.1 Algemeen

Wij zijn de beheerder van de openbare ruimte en hebben een belangrijke rol in de realisering en instandhouding daarvan. Conform de BBV bevat deze paragraaf de kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Het overzicht wordt uitgebreid met civiele kunstwerken, verkeersregelinstanties, speelvoorzieningen en sportvoorzieningen. Per kapitaalgoed wordt het beleidskader inclusief ambitieniveau aangegeven, hoe het beheer en onderhoud wordt uitgevoerd en wat het onderhouds-niveau is. Tenslotte worden de beschikbare middelen weergegeven. De keuzes, die de komende jaren gemaakt worden om de gemeentelijke begroting evenwichtig te houden, hebben ook gevolgen voor het onderhoud van de openbare ruimte. Er wordt van uitgegaan dat de inzet van middelen in de openbare ruimte zodanig gekozen wordt dat er geen sprake is van kapitaalvernietiging. Wel kan dit inhouden dat, als een onderdeel in de openbare ruimte op termijn in zijn geheel vervangen moet worden, de keuze gemaakt kan worden deze vervanging enige jaren uit te stellen. Het betreffende onderdeel wordt dan gedurende die periode op een lager niveau beheerd en onderhouden, maar zodanig dat in ieder geval de veiligheid gewaarborgd is. Hierbij kan men bijvoorbeeld denken aan geormerkte wegvakken die op termijn in zijn geheel met fundatie en onderliggende riolering vervangen moeten worden, gebouwen die op termijn op de nominatie staan om gesloopt te worden, stukken openbaar groen die op termijn geheel heringericht worden.

In 2019 is hiervoor een integrale beleidsvisie voor de openbare ruimte “Visie beheer openbare ruimte Oldenzaal 2020-2024” opgesteld en door de raad in haar vergadering van november 2019 vastgesteld. Deze visie is gebaseerd op de volgende bouwstenen:

Wij zorgen dat de openbare ruimte overal in Oldenzaal goed en veilig gebruikt kan worden;

We beheren de openbare ruimte duurzaam, met oog voor mens en milieu;

Ons beheer zorgt voor een aantrekkelijke en verzorgde openbare ruimte;

Waar mogelijk beheren we samen met bewoners en bedrijven;

We beheren slagvaardig en kosteneffectief.

De budgetten die beschikbaar zijn gesteld door de raad voor het opwaarderen van de openbare ruimte zijn vanaf 2019 geïndexeerd.

Integraal beheer en onderhoud

In vervolg op de vastgestelde visie is in 2020 het meerjaren uitvoeringsplan(MJUP) opgesteld. In de raadsvergadering van december 2020 is dit uitvoeringsplan vastgesteld. In 2023 is, overeenkomstig de programmering van dit plan en in navolging van 2022, gewerkt aan de uitvoering. Op deze manier willen we het beheer van de wegen, rioleringen, openbare verlichting, groen, civieltechnische kunstwerken en speelvoorzieningen in Oldenzaal inzichtelijker maken. Het onderhoud kan hierdoor meer integraal, efficiënter en doelmatiger worden uitgevoerd. Hierbij wordt gezorgd voor zoveel mogelijk synergie door onderhoudsmaatregelen te combineren en af te stemmen op ruimtelijke, autonome en maatschappelijke ontwikkelingen. Dit gebeurt met de beschikbare financiële middelen. Daarnaast wordt goed gekeken naar de mogelijkheden van subsidies. We beschikken over veel kennis en ervaring op het gebied van integraal onderhoud van de openbare ruimte. De kwaliteit wordt jaarlijks gemonitord en regelmatig onafhankelijk getoetst. De resultaten worden ingevoerd in de beheerapplicaties zodat alle gegevens centraal en up to date beschikbaar zijn. De beheerdata zijn gekoppeld aan het kaartmateriaal zodat de gegevens ook goed op tekening gepresenteerd kunnen worden.

3.2.2 Wegen

Product	Onder het product wegen vallen alle wegen binnen en buiten de bebouwde kom. Het betreft de wegen eigendom van de gemeente. Totaal asfalt: 781.767 m ² Totaal elementen: 1.221.404 m ² , waaronder elementen rijbanen: 405.964 m ² , elementen fiets en voetpaden: 530.420 m ² , elementen overig: 285.020 m ² Totaal half verhard: 19.837 m ² , totaal onverhard: 14.758 m ² Totale lengte van de wegen in Oldenzaal bedraagt: ca. 68 km.
Doel	Goed ingerichte en veilige wegen.

Beleid	De gemeenteraad heeft in 2009 het beleidsplan wegbeheer “Beheren is vooruitzien” vastgesteld. De oorspronkelijke looptijd van dit plan liep formeel tot en met 2013. In de afgelopen periode waren de beleidsvoornemens uit het plan nog niet verouderd, zodat actualisatie van het beleidsplan nog niet aan de orde was. Inmiddels is in 2019 de “Visie beheer openbare ruimte Oldenzaal 2020-2024” vastgesteld. Hierin is het vorige beleidsplan ‘Beheren is vooruitzien’ geïntegreerd.
Uitvoering	Alle onderhoudswerkzaamheden voor het asfalt worden uitgevoerd door derden. De onderhoudswerkzaamheden aan de elementverharding gebeurt door derden, aangevuld met de inzet van de eigen dienst. De werkzaamheden die uitgevoerd door derden worden conform de regels aanbesteed.
Kwaliteit	De gegevens van de wegen zijn opgenomen in het wegbeheerprogramma ‘Obsurve’. In de zomer van 2023 zijn alle wegen geïnspecteerd (2-jarige cyclus). De onderhoudswerkzaamheden zijn, waar nodig, afgestemd op deze inspecties. Daarbij is de keuze gemaakt voor uitvoering van scenario 1; dat wil zeggen opheffen achterstallig onderhoud en vervolgens handhaven van ten minste het kwaliteitsniveau C. Niveau C houdt in dat de richtlijn is overschreden en binnen 2 jaar groot onderhoud nodig is.
Planning/toekomst	In het MJUP dat eind 2023 aan de raad zal worden aangeboden wordt de planning voor de komende 2 jaren voorgesteld.
Budget	De opgestelde meerjarenplanning dat uitgevoerd kan worden past niet in de beschikbare budgetten voor regulier onderhoud. Het budget voor 2024 bedraagt: € 485.000 voor elementenverharding; € 596.000 van € 483.000 voor onderhoud asfalt verharding. Totale budget voor Wegen bedraagt € 1.079.000 (621002/621003). Dit is uitgezonderd de kosten voor het straatvegen.
Confrontatie	Het onderhoudsbudget voor elementenverhardingen is in 2024 toereikend om de wegen op basisniveau te houden. Voor asfaltverharding is er (volgens Obsurv) meer budget nodig dan het huidige budget van € 545.000 per jaar. Tevens zijn de werkzaamheden van de netwerkbeheerders aan de kabels en leidingen van invloed op de kwaliteit van onze wegen.
Conclusie	De wegen voldoen, over het algemeen, aan het onderhoudsniveau basis echter in de toekomst gaan wij door de ondergrens zakken. Het werkbudget is in 2024 toereikend om gevaarlijke situaties te voorkomen niet om op gewenst niveau te blijven.

3.2.3 Openbare verlichting

Product	Onder het product openbare verlichting valt alles met betrekking tot straatverlichting, aanlichten van gebouwen, monumenten en bomen
Doel	Goed ingerichte en veilige verlichting. Het verhogen van persoonlijke- en verkeersveiligheid.
Beleid	In december 2013 heeft de gemeenteraad het beleidsplan openbare verlichting (2013-2017) vastgesteld. Het beheerplan is vastgesteld door het college. De belangrijkste beleidsuitgangspunten zijn: Gewenste onderhoudsniveau Onderhoudsniveau basis geldt voor de hele stad met uitzondering van winkelcentra/ busstation en groene loper, daar geldt niveau A (conform CROW) i.v.m. representatieve uitstraling. Verlichtingsniveaus Huidige verlichtingsniveaus geven geen problemen. Bij nieuw aanleg, en indien nodig bij reconstructies, wordt aangesloten bij de aanbevelingen van de Nederlandse Stichting voor verlichtingskunde. Vervanging In het beleidsplan wordt aangegeven op basis van welke prioriteit masten en/of armaturen worden vervangen:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Extreem verouderde lichtmasten (>50 jaar): armaturen waarvan de lampen niet meer leverbaar zijn; (Inmiddels zijn deze uitgefaseerd.) 2. Lichtmasten en armaturen die niet duurzaam zijn en of ouder zijn dan 40, respectievelijk 20 jaar; 3. Niet- energiezuinige armaturen. <p>Indien lampen/armaturen/masten worden vervangen wordt gekozen voor de led-lamp. In “Visie beheer openbare ruimte Oldenzaal 2020-2024” zijn deze beleids-uitgangspunten overgenomen.</p> <p>In 2022 is een uitvoeringsplan voor de openbare verlichting opgesteld dat aansluit op de “Visie beheer openbare ruimte Oldenzaal 2020-2024”.</p>
Uitvoering	Wij laten alle onderhoudswerkzaamheden uitvoeren door derden en deze worden conform de regels aanbesteed.
Kwaliteit	<p>We bezitten een actueel overzicht van alle beheerobjecten. Een externe partij verzorgt via een prestatieafspraken dat altijd minimaal 98% van de openbare verlichting brandt, en dat storingsmeldingen, binnen vastgestelde tijdsnormen, worden opgelost. De in 2019 gehouden inventarisatie geeft een volledig overzicht van de aanwezige lichtmasten en armaturen, de technische en economische levensduur.</p> <p>Oldenzaal beschikt over 8086 lichtmasten en 8568 armaturen. 2.331 masten, 15% zijn ouder dan 40 jaar (= einde technische levensduur). 1.360 masten, 11% zijn ouder dan 50 jaar. Bijna de helft van alle armaturen nadert het einde van de technische levensduur (20 jaar).</p>
Planning/toekomst	In het meerjaren uitvoeringprogramma dat eind 2020 aan de raad is aangeboden is er een planning voor vervanging opgesteld. Deze is in 2024 afgerond.
Budget	<p>Het huidige budget in de begroting is toereikend om het hierboven genoemde beheer uit te voeren maar niet toereikend om de grote vervangingsopgave van verouderde masten en armaturen weg te nemen. Komende jaren komt er een nieuw beleidsplan.</p> <p>Budget van € 310.000 is voldoende.</p>
Confrontatie	Het onderhoudsbudget is in 2024 toereikend om de openbare verlichting op het niveau te houden, zoals in het geldende beleidsplan omschreven .
Conclusie	Wij voldoen aan de prestatieafspraken dat 98% van de verlichting brandt. In de meerjaren planning wordt de noodzakelijke vervanging opgenomen passend binnen het beschikbare budget. We verwachten dat het budget voldoende is om de werkzaamheden uit te voeren.

3.2.4 Verkeersregelinstallaties (VRI's)

Product	Onder het product verkeersregelinstallaties (VRI's) vallen de 10 VRI's in Oldenzaal
Doel	Goed ingerichte, voldoende werkende installaties en daarmee het borgen van de verkeersveiligheid.
Beleid	<p>In december 2013 heeft de gemeenteraad het beleidsplan openbare verlichting (2013-2017) vastgesteld. Hierin is het onderdeel verkeersregelinstallaties opgenomen. De VRI's zijn aangesloten op het lichtmastennetwerk. We hanteren bij het ontwerp, beheer en onderhoud van de verkeersregelinstallaties de richtlijnen van CROW (CROW-Publicatie 213 'Handboek verkeerslichtenregelingen'). In de “Visie beheer openbare ruimte Oldenzaal 2020-2024” zijn tevens de VRI's opgenomen. Daarnaast heeft in april 2021 de gemeenteraad een eenmalig krediet beschikbaar gesteld voor de ombouw van vier verkeerslichten ten behoeve van de verkeerscentrale en een jaarlijks krediet van € 4.600,- voor inzet van de verkeerscentrale.</p>
Uitvoering	Aan de VRI's wordt uitsluitend correctief onderhoud uitgevoerd. Dit onderhoud wordt uitgevoerd door derden en is bij één onderhoudsbedrijf ondergebracht.

	Wij hebben hierin de regierol. Dit vraagt voldoende inzicht in de werking en functionaliteit van verkeersregel-installaties, zoals storingen en onderhoudsrondes. We hebben hiertoe een informatiesysteem ingericht en sturen, waar nodig, op basis van deze verkregen informatie tijdig bij. Weggebruikers kunnen een storing melden via het Meldpunt Openbare Ruimte of via het digitaal loket. Met behulp van de beheerapplicatie worden de storingen uitgelezen. Voor het oplossen van (urgente) storingen in de automaatschakelkast wordt een externe onderhoudsdienst ingeschakeld.
Kwaliteit	De gemeente Oldenzaal heeft 10 VRI's in beheer. Deze installaties zijn aangesloten op het laagspanningsnet van Coteq netbeheer en hebben daardoor een relatie met de openbare verlichting. Er wordt uitsluitend correctief onderhoud uitgevoerd.
Planning/toekomst	Beheer en onderhoud wordt uitgevoerd binnen de uitgangspunten van het geldende beleidsplan.
Budget	Het onderhoudsbudget in 2024 bedraagt € 27.000 (kostenplaats 621032104). Voor de koppeling met de verkeerscentrale bedraagt het budget € 4.600.
Confrontatie	Het huidige budget in de begroting is toereikend om het hierboven genoemde onderhoud uit te voeren. Indien oudere verkeersregelinstallaties door een storing uitvallen, waar reparatie geen oplossing meer biedt en vervanging van de betreffende verkeersregelinstallatie noodzakelijk is, moet een voorstel worden gedaan voor de benodigde financiële middelen.
Conclusie	Waar nodig wordt aan de VRI's onderhoud gepleegd. We verwachten dat het budget in 2024 toereikend zal zijn om het noodzakelijke onderhoud uit te voeren en de kwaliteit te behouden.

3.2.5 Civieltechnische kunstwerken

Product	De in Oldenzaal te beheren civieltechnische kunstwerken zijn te verdelen over de groepen: houten bruggen, betonnen bruggen, stalen bruggen, duikers, tunnels, keerwanden & muren en overige.
Doel	De civieltechnische kunstwerken moeten heel en veilig zijn.
Beleid	Op 4 februari 2010 heeft de gemeenteraad het beleid voor het beheer van de kunstwerken vastgesteld (Planperiode 2010-2020). In het plan is beschreven hoe de kunstwerken planmatig in stand moeten worden gehouden. Daarbij heeft de raad ervoor gekozen kunstwerken te beheren volgens het scenario heel en veilig. Deze scenario's van beheer gelden nog steeds. In de "Visie beheer openbare ruimte Oldenzaal 2020-2024" zijn ook de Civiel technische kunstwerken opgenomen.
Uitvoering	Wij laten alle onderhoudswerkzaamheden uitvoeren door derden, aangevuld met eigen dienst. De werkzaamheden worden conform de regels aanbesteed.
Kwaliteit	De inspectie van kunstwerken is uitbesteed aan een extern deskundig bureau. Zij beheren ook de inspectie gegevens via het programma iASSET. Tweede helft van 2022 is er een nieuwe inspectieronde uitgevoerd. Aan de hand hiervan is het uitvoeringsprogramma voor de komende 2 jaar opgesteld. In 2023 zal het onderhoud op basis van dit programma worden uitgevoerd. De staat van de civieltechnische kunstwerken is redelijk.
Planning/toekomst	Het aantal kunstwerken is de laatste jaren uitgebreid van 74 naar ruim 100 objecten. De recente areaaluitbreidingen betreffen nieuwe civiel technische kunstwerken en die vragen nu nog relatief weinig onderhoud. De uitkomsten van de inspectieronde en de meerjaren planning die voor de komende periode wordt opgesteld zal meer inzicht moeten geven in de benodigde (extra) middelen om het noodzakelijke onderhoud voor de komende jaren uit te kunnen voeren.
Budget	Het budget voor het noodzakelijke onderhoud bedroeg in 2023 € 136.063 (kostenplaats 621004090). Dit is voor 2023 voldoende gebleken.

Confrontatie	<p>Zoals hierboven gesteld is het bedrag in de begroting voor 2023 toereikend geweest om het geplande beheer uit te voeren. Echter, door het gestaag toenemen van het aantal kunstwerken is het mogelijk dat het huidige budget op termijn niet meer toereikend is. Hier zullen te zijner tijd passende financiële maatregelen voor worden genomen. De viaducten vormen de grootste investering en hebben een lange levensduur van 60 jaar. Ze zijn bijna allemaal van recente datum; vervangingen van deze kunstwerken worden niet op korte termijn verwacht. Een knelpunt vormt wel de verplichte onderhoudsvergoedingen van de onderdoorgangen aan ProRail. Het budget hiervoor is niet meer toereikend.</p>
Conclusie	<p>De staat van de civieltechnische kunstwerken is redelijk en het budget is voldoende geweest om de het opgestelde uitvoeringsprogramma over 2023 uit te voeren.</p>

3.2.6 Openbaar groen

Product	Onder het product openbaar groen vallen bomen, heesters, grassen, water en paden/(half)verhardingen
Doel	De aanwezigheid van goed onderhouden openbaar groen, draagt bij aan de leefbaarheid, de vitaliteit en een gevoel van veiligheid voor onze inwoners. De kwaliteit van de openbare ruimte draagt bij aan de aantrekkelijkheid van onze stad.
Beleid	<p>Begin 2016 heeft de gemeenteraad het visiedocument op het openbaar groen "Anders kijken anders doen in het openbaar groen", voor de planperiode 2015-2025 vastgesteld. In het visiedocument is beschreven hoe het openbaar groen de komende jaren onderhouden wordt. Wel heeft er een wijziging op de beeld/kwaliteit plaatsgevonden van niveau C naar B (cfm. CROW systematiek). Deze is opgewaardeerd en inmiddels in uitvoering genomen. Biodiversiteit en duurzaamheid blijven uitgangspunten voor het toekomstig beheer en ontwerp van de groene ruimte. In 2017 is door de gemeenteraad de Groenvisie en het Beleid bomen vastgesteld.</p>
Uitvoering	Wij laten beheer- en onderhoudswerkzaamheden uitvoeren door de eigen dienst, waarbinnen ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werkzaam zijn. Daarnaast worden werkzaamheden uitgevoerd door derden. Dit gebeurt via aanbestedingen.
Kwaliteit	<p>Het openbaar groen wordt standaard onderhouden op een CROW-beeldkwaliteit niveau B (Basis), uitgezonderd het stadscentrum en de begraafplaatsen (niveau A). Hiermee wordt de leefbaarheid, de vitaliteit, de veiligheid en de aantrekkelijkheid van de stad op het gewenste niveau gehouden. Ook is het de bedoeling om, vanuit de visie, uitgangspunten zoals biodiversiteit, duurzaamheid en participatie steeds meer vorm te geven. Waar mogelijk worden groenstructuren aan elkaar gekoppeld. Om het kwaliteitsniveau van het openbaar groen te controleren wordt maandelijks een schouw uitgevoerd. Dat is inclusief onkruid op elementverharding. Deze schouw wordt digitaal verwerkt met ons eigen beheersysteem van Obsurv. Waar nodig wordt direct gestuurd op de uitvoering.</p> <p>Binnen Obsurv is ook een module voor het bomenbestand opgenomen. Hierin worden de controles en de vervolgacties bewaakt. De boominspecties worden uitgevoerd via het programma GRIB 2.0.</p>
Planning/toekomst	Zowel in het dagelijks beheer en onderhoud van het openbaar groen, maar ook bij grootschalige renovatie, wordt er zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de overige aanpassingen in de openbare ruimte, waardoor een zo integraal mogelijke aanpak wordt nagestreefd. De planning hierin wordt in het meerjaren uitvoeringsprogramma (MJUP) gepresenteerd. De daadwerkelijke realisatie gebeurt middels een uitvoeringsplan. Jaarlijks zal het proces van inspectie, inventarisatie vervolgacties en uitvoering plaatsvinden.

Budget	Het budget voor Openbaar Groen, kostenplaats 656 011, bedraagt in 2024 € 2.754.365. Dat is inclusief een bedrag van € 200.681 dat bedoeld is voor het vergroenen van Oldenzaal ("Groen er maar op los!). Voor Openbaar Groen; bomen (kostenplaats 656 013) is totaal een budget beschikbaar van € 352.980. Het budget is afgestemd op het overeengekomen onderhoudsniveau en areaal. Het budget wordt jaarlijks geïndexeerd.
Confrontatie	Het budget voor het openbaar groen is voor dit moment toereikend om het openbaar groen te onderhouden. Verwacht wordt dat het budget voor Openbaar Groen; bomen niet toereikend zal zijn.
Conclusie	Het openbaar groen voldoet aan het afgesproken onderhoudsniveau en wordt geborgd door periodieke schouw. De verwachting is dat het budget in 2024 toereikend is, behalve voor Openbaar Groen; bomen.

3.2.7 Speelvoorzieningen

Product	Onder het product speelvoorzieningen vallen speelplekken in de openbare ruimte en speelplekken bij de scholen.
Doel	Goed ingerichte en veilige speelplekken die een stimulans zijn voor ontmoeten en spelen.
Beleid	In 2016 is door de gemeenteraad het speelbeleid Oldenzaal 2016 – 2025 vastgesteld. Uitgangspunten in dit plan zijn onder andere meer aandacht voor natuurlijk spelen en ruimte voor buurtparticipatie. Het speelbeleid is in 2020 verder uitgewerkt in het 'Beheersplan Spelen'. Op de 126 speelplekken zijn in totaal 727 speeltoestellen aanwezig.
Uitvoering	De beheers- en onderhoudswerkzaamheden en de aanschaf van nieuwe speeltoestellen worden door het Team Buitenbeheer uitgevoerd.
Kwaliteit	De speeltoestellen (ook bij natuurlijk spelen) moeten voldoen aan het warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen(WAS). Hierin is aangegeven hoe om te gaan met onderhoud en vervanging. Minimaal 1x per jaar (scholen 2 x per jaar) worden de speeltoestellen geïnspecteerd en de bevindingen worden vastgelegd in inspectierapporten in het systeem ABS-spelen. Eens per 5 jaar worden er nulmetingen door externen verricht. De data en de logboeken zijn actueel en betrouwbaar.
Planning/toekomst	In 2020 is het beheersplan opgesteld en vormt de basis voor langdurige afspraken over de werkprocessen voor het beheer en het onderhoud van de speeltoestellen in de openbare ruimte en bij de scholen. Uitgangspunt is dat er een kwalitatief goed en veilig speelaanbod is dat duurzaam in stand kan worden gehouden. Daarnaast geeft het beheersplan inzicht in de kosten en de daarvoor benodigde budgetten, kredieten en reserves.
Budget	Het opgestelde beheersplan spelen geeft inzicht in de kosten en de daarvoor benodigde budgetten, kredieten en reserves voor de langere termijn. Voor 2024 is een budget opgenomen van € 142.000 (kostenplaats 656015)
Confrontatie	Het beschikbare budget is de afgelopen jaren aangewend voor reparatie en onderhoud van de speeltoestellen. Daarnaast zijn er investeringen gedaan voor de aanschaf van nieuwe toestellen. Het in 2020 vastgestelde beheersplan is onder andere opgesteld om de benodigde investeringen in de toekomst te borgen.
Conclusie	De speeltoestellen voldoen aan het Warenwet besluit Attractie en speeltoestellen. Het speelbeleid 2016-2025 wordt uitgevoerd. In 2020 is het beheersplan opgesteld en vormt de basis voor langdurige afspraken over de werkprocessen voor het beheer en het onderhoud van de speeltoestellen in de openbare ruimte en bij de scholen. Bij het niet beschikbaar stellen van het in het beheersplan gevraagde krediet kan een kwalitatief goed en veilig speelaanbod niet duurzaam in stand worden gehouden conform het vastgestelde beheersplan.

3.2.8 Riolering

Product	Riolering
Doel	Oldenzaal wil de beschikking hebben over een goed functionerend rioolstelsel waardoor we gezondheidsrisico's zoveel mogelijk beperken.
Beleid	Op 14 december 2021 heeft de gemeenteraad het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025 (GRP) vastgesteld voor de periode van 5 jaren. Hierin zijn de zorgplichten voor hemel-, grond- en afvalwater opgenomen. Via jaarlijkse voortgangsnotities wordt het bestuur op de hoogte gehouden van actualiteiten binnen de rioleringszorg. In het huidige GRP wordt het bestaande beleid voortgezet, met meer aandacht voor de effecten van de klimaatverandering en de manier hoe we daar in Oldenzaal (overheid, inwoner en ondernemer, enz.) mee om willen gaan. In 2024 zal een systeemanalyse stedelijk water worden opgesteld, waarbij het stelsel naast regen- en afvalwater ook wordt doorgelicht op grondwater. De resultaten hiervan zullen worden meegenomen in het nieuw op te stellen GRP in 2025. In de "Visie beheer openbare ruimte Oldenzaal 2020-2024" is ook de riolering opgenomen en zal deel uit maken van een integrale aanpak. De verwachting is dat met het opstellen van het volgende GRP meer aandacht te besteden aan grondwater problematiek.
Uitvoering	Door projecten uit te voeren, het bewustzijn te vergroten door goede communicatie, de kwaliteit in stand te houden door goed risico gestuurd beheer en onderhoud wordt invulling gegeven aan de visie, doelen en ambities uit het GRP en visie beheer openbare ruimte. De werkzaamheden worden door onze eigen teams Projecten en Buitenbeheer uitgevoerd, maar ook door aannemers.
Kwaliteit	Kwaliteitsniveau B Basis is uitgangspunt. Voor de gemeente Oldenzaal is het beeld dat de riolering in redelijke tot goede staat verkeert en dat er weinig achterstallig onderhoud is. Aandachtspunten hierbij zijn wel de wijken Zuid Berghuizen en Glinde Hooiland. In Glinde Hooiland is het de bedoeling de komende jaren de rioleringen te vervangen, in Zuid Berghuizen zal worden ingezet op rioolrenovatie.
Planning/ Toekomst	In de jaarlijkse voortgangsnotitie wordt per situatie omschreven welke doelen we stellen en door middel van welke strategie en maatregelen de gestelde doelen worden verwezenlijkt. Speerpunten daarbij zijn samenwerken in de waterketen, inzet op duurzaamheid en klimaatverandering. De Voortgangsnotitie van 2023 is in december 2023 in de gemeenteraad behandeld.
Budget	Structurele lasten voor de uitvoering van het GRP zijn opgenomen in de meerjarenbegroting en worden gedekt uit het rioolrecht. De voor beheer en onderhoud van het huidige stelsel benodigde middelen zijn beschikbaar. Het budget voor 2023 bedroeg: € 1.334.219 Dagelijks onderhoud riolering (672201). Voor 2023 was er een investering geraamd van € 2.125.000.
Confrontatie	In het nieuwe GRP is een balans gezocht tussen de ambitie voor goed rioolbeheer en aanpassing aan de klimaatverandering versus het beheersbaar houden van de rioolheffing. Recent komt hierbij nog een extra uitdaging bij in de toenemende grondwaterproblematiek.
Conclusie	De riolering voldoet over het algemeen aan het onderhoudsniveau, echter door de noodzaak eerder te vervangen in delen van de wijk Glinde Hooiland is het de verwachting dat het budget de komende jaren verder onder druk komt te staan.

3.2.9 Schoolgebouwen

Product	Onder het product schoolgebouwen vallen de aanvragen voor nieuwbouw of grootschalige revitalisatie. Het onderhoud (zowel binnen als buiten) en beheer
---------	---

	komt voor rekening van de schoolbesturen. Uitgezonderd schoolgebouw De Essen, waarin de basisscholen De Linde en De Esch zijn gehuisvest. Bij dit gebouw komt het beheer en onderhoud voor rekening van de gemeente.
Doel	Aanwezigheid van een efficiënte en goede verdeling binnen de wijken van de schoolgebouwen
Beleid	De aanvragen van de schoolbesturen hebben vanaf 1 januari 2015 alleen nog betrekking op nieuwbouw en grootschalige revitalisatie. Vanaf 1 januari 2015 hebben we slechts nog een zorgplicht voor: (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding, medegebruik, gebruik, terrein, eerste inrichting en schade / constructiefouten, tenzij een gevolg van nalatigheid. Al het onderhoud is voor rekening van de schoolbesturen, waarvoor zij een rechtstreekse vergoeding ontvangen van het Rijk. In 2021 is het IHP vastgesteld. In 2024 vindt herijking van het IHP plaats, zowel financieel als inhoudelijk.
Uitvoering	Aangezien de onderhoudsverplichting is komen te vervallen laten we de schoolgebouwen niet meer jaarlijks inspecteren. Het schoolgebouw De Essen wordt periodiek door medewerkers van onze eigen dienst geïnspecteerd en waar nodig onderhoud ingepland en uitgevoerd.
Kwaliteit	Deze is binnen het IHP vastgesteld.
Planning/toekomst	Overeenkomstig het IHP worden de schoolvervangingen ingepland.
Budget	Voor de nieuwbouw of grootschalige revitalisatie dient een afzonderlijk krediet te worden aangevraagd. Voor de ver- en nieuwbouw van verscheidene scholen in het primair en voortgezet onderwijs is in het IHP een budget opgenomen. Echter in de kredietaanvraag zitten ook aanvullende kosten zoals verhuiskosten, tijdelijke huisvesting en sloopkosten.
Confrontatie	Het onderhoudsbudget voor overige schoolgebouwen is komen te vervallen. Dit is een taak van het schoolbestuur. Voor nieuwbouw of revitalisatie moet afzonderlijk krediet worden aangevraagd.
Conclusie	Via het IHP zijn de middelen voor de komende planningsperiode veiliggesteld binnen de begroting. In verband met stijgende kosten vindt bijstelling van de kredieten plaats in de Kadernota.

3.2.10 Overige gebouwen

Product	Onder het product overige gebouwen vallen alle gebouwen in eigendom van de gemeente, uitgezonderd schoolgebouwen.
Doel	Als eigenaar hebben we de verplichting voor een veilig te gebruiken gebouw en voldoen aan de wettelijke vereisten.
Beleid	Het beheer en onderhoud van het maatschappelijk vastgoed (uitgezonderd schoolgebouwen) worden afgestemd op de situatie van het gebouw. Het huidige beleid voor beheer en onderhoud is gericht op een voortdurende instandhouding van ons vastgoedbezit. Wij hebben verplichtingen als eigenaar, verhuurder of exploitant. Gebouwen moeten veilig te gebruiken zijn en voldoen aan de wettelijke vereisten. Wij willen efficiënt met ons vastgoedbezit omgaan en zien vastgoedeigendom niet als een doel op zich. Door te zoeken naar optimalisatie in het gebruik verwachten we dat er de komende jaren gebouwen worden afgestoten of ingevuld worden met een andere functie om maatschappelijke doelstellingen te bereiken.
Uitvoering	Al deze gebouwen worden jaarlijks geïnspecteerd. Indien nodig wordt daarbij externe expertise ingehuurd. De onderhoudsgegevens worden ingevoerd in een meerjarenprogramma. Uitgangspunt bij het onderhoud van onze gebouwen is 'sober en doelmatig'. Tijdens de jaarlijkse inspectie wordt de noodzaak van het geplande onderhoud beoordeeld. Daar waar mogelijk worden werkzaamheden doorgeschoven naar volgende jaarschijven. Bewaakt wordt wel dat er geen kapi-

	taalvernietiging optreedt door te laat preventief onderhoud. Vervanging van (installatie-)onderdelen vindt pas plaats als deze niet meer functioneren of als wordt verwacht dat ze op korte termijn gaan uitvallen. In de uitgangspunten van het gemeentelijk vastgoedbeleid is verwoord dat er bij vervanging wordt gekozen voor de meest duurzame en energiezuinige oplossing, mits er sprake is van een reële terugverdientijd. In 2022 is het gebouwenbeheerplan opgesteld en geactualiseerd. In oktober 2022 is deze vastgesteld.
Kwaliteit	De gebouwen worden onderhouden op de afgesproken kwaliteit vallend binnen de termen sober en doelmatigheid.
Planning/toekomst	Na vaststelling van het MJOP zal er jaarlijks worden geïnspecteerd en gemaakte. Het MJOP is leidend voor de noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden, passend binnen de uitgangspunten van het gemeentelijk vastgoedbeleid.
Budget	Met bovengenoemde uitgangspunten voor beheer wordt de Voorziening Gebouwenbeheerplan Overige Gebouwen, met de in deze programmabegroting geraamde dotaties voor de komende 10 jaar, voldoende gevoed. De jaarlijkse dotatie aan de voorziening bedraagt € 672.000. Het saldo van de Voorziening Gebouwenbeheersplan bedroeg per 1 januari 2022 € 1.676.680.
Confrontatie	Zie: budget
Conclusie	De overige gebouwen voldoen aan de uitgangspunten van het gemeentelijk vastgoedbeleid en het budget is in 2023 voldoende voor kwaliteitbehoud.

3.2.11 Sportaccommodaties

Product	Onder het product sportaccommodaties vallen buiten- en binnensportaccommodaties.
Doel	Ons doel is om alle inwoners te laten genieten van sport en beweging. Daarom investeren wij in sportaccommodaties en sportverenigingen
Beleid	Wij willen er voor zorgen dat er voldoende en kwalitatief hoogwaardige binnen- en buitensportaccommodaties beschikbaar zijn en blijven voor vitale sportverenigingen. Dit omvat naast beheer ook de verdere ontwikkeling en verbetering van accommodaties. Eind 2023 is het accommodatieplan binnensport vastgesteld. In dit plan wordt duidelijk wat de behoefte aan binnensportaccommodaties is voor nu en voor de toekomst. Hierbij is gekeken naar de huidige ontwikkelingen (zowel lokaal, regionaal alsook landelijk), het financiële kader en de behoefte bij zowel het onderwijs als de verenigingen in Oldenzaal. De visie op sport en bewegen is in 2016 vastgesteld. Er is een nieuwe tarievenstructuur vastgesteld. De buitensportverenigingen zijn zelf verantwoordelijk voor het uitvoeren van de servicewerkzaamheden. Verdere privatisering van de buitensportaccommodaties is nog niet in ontwikkeling. Naast de gedeeltelijke privatisering van werkzaamheden zijn ook ontwikkelingen in de sport van belang voor het toekomstige beheer van de sportaccommodaties. In 2023 heeft onderzoeksbureau Synarchis de mogelijkheden voor het toekomstige beheer van buitensportaccommodaties onderzocht. De adviezen uit dit onderzoek zullen in 2024 worden gepresenteerd en uitgewerkt.
Uitvoering	Voor het uit te voeren beheer en onderhoud is het "Sportbeheerplan 2013" maatgevend. Dit plan is in 2023 geactualiseerd. In het geactualiseerde rapport wordt, naast de advisering voor het reguliere beheer en onderhoud, speciale aandacht besteed aan geplande (vervangings-) investeringen in de nabije toekomst. Wel wordt de afweging gemaakt dat bij voldoende technische kwaliteit de investeringen naar een later tijdstip kunnen worden verschoven. De sportvelden (buitensport) worden eenmaal per drie jaar door een externe organisatie uitgebreid kwalitatief beoordeeld. De komende jaren wordt eveneens uitvoering gegeven aan het accommodatieplan binnensport.
Kwaliteit	Voor het onderhoudsniveau van de buitensport accommodaties wordt aansluiting gezocht bij de onderhoudscriteria zoals deze door NOC*NSF, in samenwerking met de sportbonden, zijn geformuleerd

Planning/toekomst	In het jaar voorafgaande aan de investering zal worden beoordeeld of de technische levensduur langer is dan de economische levensduur en afhankelijk daarvan kan de vervangingsinvestering eventueel worden uitgesteld. De integrale afweging van (vervangings-)investeringen in de sport vindt jaarlijks plaats in de programmabegroting.
Budget	<p>In de begroting is voor elke sportaccommodatie afzonderlijk budget opgenomen voor het dagelijks en reguliere beheer en onderhoud alsmede kleine vervangingsinvesteringen. De budgetten voor de schil (=vastgoed) van de binnen- en buitensportaccommodatie zijn ondergebracht in de Voorziening Gebouwenbeheerplan (zie Overige gebouwen).</p> <p>Het budget voor onderhoud Binnensportaccommodaties bedraagt: € 82.005 (KP 6530 – 438025/438050/438052).</p> <p>Het budget voor onderhoud Buitensportaccommodaties bedraagt: € 335.850 (KP 6531 – 4380-/10/23/25/28/29/33/50/52)</p> <p>In het accommodatieplan binnensport zijn de kredieten voor de binnensportaccommodaties en de akoestische maatregelen voor de binnensportaccommodaties opgenomen. Deze kredieten worden integraal afgewogen bij de Kadernota 2025.</p> <p>Als gevolg van de mogelijke vervanging van de sporthal De Kolk zijn de uitgevoerde werkzaamheden beperkt tot een minimum. In de onderhoudsraming zijn daarom alleen de activiteiten opgenomen die nodig zijn vanuit een veiligheidsoogpunt. Door de gemeenteraad is echter nog geen formeel besluit genomen ten aanzien van de vervanging.</p>
Confrontatie	Eind 2023 is het sportbeheerplan geactualiseerd. Dit geactualiseerde beheerplan is richtinggevend voor beheer en onderhoud van onze sportaccommodaties. Het budget voor buitensportaccommodaties is op dit moment toereikend om beheer en onderhoud op het afgesproken niveau uit te voeren. Uitwerking van het Synarchis rapport zou kunnen leiden tot andere afspraken waardoor mogelijk de budgetten onder druk omen te staan.
Conclusie	Afhankelijk van de verdere uitwerking van het Synarchis rapport is aan te geven of de beschikbare budgetten voor 2023 en verder, voldoende zekerheid bieden. Mocht op dat moment geconstateerd worden dat beschikbaar budget en voorgenoemde maatregelen niet met elkaar in overeenstemming zijn, zullen er maatregelen worden getroffen opdat deze overeenstemming alsnog ontstaat.

3.3 Financiering

3.3.1 Algemeen

De gemeente dient een paragraaf Financiering in zowel de begroting als in het jaarverslag op te nemen, waarin aangegeven wordt op welke manier er uitvoering wordt gegeven aan de financieringsfunctie. Het uitgangspunt hierbij is het beheersen van risico's, met name het renterisico. Onderstaand treft u de relevante informatie aan met betrekking tot de treasury-activiteiten van de gemeente in 2023.

3.3.2 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het maximale bedrag aan dat met kortlopende middelen gefinancierd mag worden. Deze limiet wordt elk kwartaal getoetst en mag in beginsel niet worden overschreden. Wanneer de limiet voor het derde achtereenvolgende kwartaal wel wordt overschreden moet de toezichthouder daarvan op de hoogte worden gesteld en moet een plan om binnen de limiet te blijven ter goedkeuring worden voorgelegd. De limiet voor 2023 bedraagt 8,5% van de lasten van de begroting bij aanvang van het jaar en bedraagt afgerond € 8,6 mln. De limiet is niet overschreden. Hiermee is voldaan aan de gestelde voorwaarden.

(x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Kasgeldlimiet	8.591	8.591	8.591	8.591
Saldo gemeente	2.942	7.124	-568	-3.915
Onderschrijding	5.649	1.467	9.159	12.506

3.3.3 Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's bij herfinanciering en/of renteherziening. Elke gemeente loopt een financieel risico wanneer de rente onverwacht stijgt. Door te zorgen voor voldoende spreiding in de rente-typische looptijden van de leningenportefeuille en/of door te kiezen voor een annuïtaire- of lineaire aflossingsvorm kunnen de effecten van een renteverandering worden afgevlakt. In 2023 is geen langlopende lening aangetrokken, er was geen sprake van herfinanciering of renteherziening en de renterisiconorm is dan ook niet overschreden.

Renterisiconorm 2023

Begrotingstotaal 2023	101.070	
Renterisiconorm 2023	20%	20.214
Renterisico op vaste schuld		0
Onderschrijding renterisiconorm		20.214

3.3.4 Financieringsbehoefte

De financieringsbehoefte is onder meer afhankelijk van het tijdstip waarop investeringen tot uitvoering komen. Daarnaast is ook aflossing van de leningenportefeuille bepalend voor de liquiditeitspositie. In 2023 is ruim € 3,4 miljoen afgelost. Dit kan er toe leiden dat er langlopende financiering moet worden aangehouden. Ons streven is er op gericht om binnen de kasgeldlimiet in de financieringsbehoefte te voorzien door het aantrekken van kortlopende leningen. De ervaring leert namelijk dat de rente op kortlopende leningen nagenoeg altijd lager is dan op langlopende geldleningen waardoor (tijdelijk) een rentevoordeel kan worden behaald. In 2023 is geen vaste geldlening aangetrokken.

3.3.5 Liquiditeitenplanning

De liquiditeitenplanning voor de geldstromen binnen onze gemeente is een instrument waarmee intern een betere afstemming kan plaatsvinden over betalingsactiviteiten en de effecten daarvan op de gemeentelijke financiering. In het verlengde daarvan vormt de planning een basis voor meer onderbouwde financieringsactiviteiten.

3.3.6 Renteontwikkeling

De rentevisie is gebaseerd op de rentevisie van financiële instellingen, waaronder die van onze huisbankier. De Europese Centrale Bank (ECB) voert het monetaire beleid uit voor het Euro gebied waaronder het bewaken van de inflatie. De door de ECB in 2022 ingevoerde rentestijgingen, met het doel de sterk opgelopen inflatie als gevolg van o.a. de corona-pandemie, de energiecrisis en de oorlog in Oekraïne af te remmen en terug te brengen naar de gewenste 2%, was een eerste aanzet naar een fors lagere inflatie dan in 2022 maar het effect was nog onvoldoende. Daarom zijn ook in 2023 opnieuw rentestijgingen doorgevoerd. De ECB is van mening dat de huidige basisrentetarieven op een niveau staan die, indien ze worden aangehouden voor een voldoende lange periode, een substantiële bijdrage gaat leveren aan haar doel. De herfinancieringsrente die de basis vormt voor de tarieven op de geldmarkt is in 2023 in zes stappen verhoogd van 2,5% naar 4,5%, de depositorente is van 2% naar 4% verhoogd. De laatste rentestijging dateert van 20 september 2023.

De gemeente Oldenzaal heeft gedurende vijf maanden in 2023 in het liquiditeitstekort kunnen voorzien door kort geld aan te trekken tegen een gemiddelde rentevergoeding van 2,94%.

3.3.7 Leningenportefeuille

De leningenportefeuille van vaste geldleningen bestaat per 31 december 2023 uit vijf leningen met een restant schuld van € 23,6 mln. De gemiddelde rente van deze leningen bedraagt per 31 december 2023 0,73% (31 december 2022 0,78%). Vervroegde aflossing van deze leningen is niet mogelijk en de rente staat gedurende de gehele looptijd vast.

3.3.8 Uitzettingen

Door de invoering van het schatkistbankieren zijn wij verplicht om overtollige middelen boven een “drempelbedrag” aan te houden in de schatkist. Het drempelbedrag is 2,0% van de begrotingsomvang. De gemeente Oldenzaal mocht in 2023 per kalenderdag afgerond € 2.021.400 buiten de schatkist houden. Dit wordt per kwartaal getoetst en het gemiddelde positieve saldo in R/C mag dit bedrag niet overschrijden. Vanuit praktische overwegingen is er voor gekozen om overtollige middelen per dag automatisch door de BNG Bank te laten overboeken naar de schatkist. Hiermee wordt voorkomen dat het drempelbedrag wordt overschreden. Omdat het verstrekken van leningen niet tot de kerntaken van de gemeente behoort is in het treasurystatuut bepaald dat de gemeente zelf geen leningen verstrekt. Het verstrekken van garanties, evenals het aangaan van financiële participaties, wordt uitsluitend gedaan uit hoofde van de publieke taak. Ter beperking van het financiële risico wordt geen garantie verstrekt indien een beroep kan worden gedaan op een voorziening in de vorm van een (nationaal) waarborgfonds..

De gemeente Oldenzaal heeft nog een leningenportefeuille van hypothecaire geldleningen die in het verleden aan medewerkers zijn verstrekt. Sinds 2009 is het bij wet niet meer toegestaan leningen te verstrekken, bestaande leningen mogen uitlopen. De portefeuille bestaat per 31 december 2023 uit 23 leningen met een totale restantschuld van afgerond € 1,7 miljoen.

3.3.9 Relatiebeheer

De BNG Bank in Den Haag is onze huisbankier. In 2015 is gezamenlijk met de gemeenten Enschede, Losser, Hengelo en het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente een aanbestedingstraject Bancaire Dienstverlening doorlopen dat heeft geresulteerd in een overeenkomst met de BNG Bank met einddatum 31 december 2021. We hebben voor een nieuwe overeenkomst besloten deze keer niet aan te sluiten bij dit intensieve traject maar onderhands met de BNG Bank een overeenkomst af te sluiten voor onbepaalde tijd.

Ten behoeve van het schatkistbankieren hebben we ook bij het Ministerie van Financiën een rekening-courant. Voor de verwerking van het contante betalingsverkeer zoals de parkeergelden en de leges Publiekszaken is een overeenkomst afgesloten met Brink's Solutions Nederland B.V..

3.3.10 Renteomslag

Het gehanteerde renteomslagpercentage bedroeg voor 2023 afgerond 0,5%. Berekening op basis van de gegevens zoals in deze jaarstukken opgenomen laat een percentage zien van ca. 0,2%. Deze afwijking zorgt voor een positief resultaat op treasury.

3.4 Bedrijfsvoering

3.4.1 Algemeen

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de gemeentelijke bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren. De bedrijfsvoering is daarbij rand-voorwaardelijk.

Maatschappelijke ontwikkelingen en (ingrijpende) veranderingen in wet- en regelgeving zijn van grote invloed op ons werk: op wat we doen, hoe we dit doen en met wie we dit doen. Complexe vraagstukken en samenwerkingsvormen (zowel lokaal als regionaal) vergen andere sturing en flexibele inzet van mensen en middelen. Daarnaast vragen onze eigen ambities en het streven naar optimale dienstverlening om een duidelijke focus op onze doelen en taakuitvoering. Wij zetten in op samenwerking, vernieuwing en transparantie. Samen met de samenleving werken wij aan een leefbare stad.

We zijn continu bezig onze werkwijzen te verbeteren en efficiënter in te richten. Dit kunnen kleine aanpassingen zijn in processen, maar ook complete herinrichtingen van processen met behulp van bijvoorbeeld de LEAN-methodiek. We streven ernaar om onze organisatie voortdurend zo optimaal mogelijk te laten functioneren.

In 2023 hebben we ons gericht op de volgende hoofdthema's:

- verbeteren en doorontwikkelen van onze dienstverlening;
- (wettelijke) ontwikkelingen en rechtmatigheid
- Implementatie nieuw financieel systeem en digitalisering P&C-proces

3.4.2 Dienstverlening

De afgelopen jaren zijn we druk bezig geweest met de uitbreiding en verbetering van onze digitale dienstverlening. In 2023 keken we opnieuw naar ontwikkelingen waarmee we onze digitale dienstverlening verder kunnen verbeteren. Daarnaast bleven we bereikbaar voor de dienstverlening op locatie. De inwoner kon zo zelf de afweging maken of ze voor digitale dienstverlening of een afspraak op het stadhuis koos. We verwijzen inwoners voor hulp met online aanvragen door naar het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO). Deze is ondergebracht in de bibliotheek. Dat doen we via onze website.

Mens en gedrag

Er zijn op dit moment een drietal belangrijke in- en externe factoren die van invloed zijn op ons HR beleid. Dit zijn:

- De veranderende maatschappij en eisen die worden gesteld aan gemeenten en ambtenaren.
- De toenemende complexiteit en hoeveelheid opgaven.
- De veranderende arbeidsmarkt (krapte, visie op arbeid door jongere generatie, vergrijzing en digitalisering).

Deze factoren maken dat we in 2023 ons HR beleid vooral hebben gericht op het vinden, behouden en ontwikkelen van medewerkers. Dit hebben we gedaan door:

- de ontwikkeling van nieuwe modernere wervingsstrategieën om nieuwe medewerkers aan te trekken;
- diverse acties voor het ontwikkelen en versterken van een positief werkgeversmerk dat onze cultuur, waarden en kansen binnen onze gemeente benadrukt;
- de implementatie van een nieuw onboarding-proces, inclusief app, voor nieuwe medewerkers;
- diverse acties om de ontwikkeling van medewerkers en het vakmanschap van de ambtenaren te versterken.

Verder hebben we een tweetal projecten voorbereid die moeten bijdragen aan het wendbaar houden van onze organisatie: de eerste stap in de implementatie (2024) van een nieuw functiewaarderingssysteem (HR21).

Ook is in 2023 gewerkt aan de overgang van de salarisadministratie, E-HRM en het functioneel beheer van het personeelsinformatiesysteem Youforce naar de gemeente Wierden. Deze overgang is per 1 januari 2024 gerealiseerd.

Inspelen op de digitale ontwikkelingen

In 2023 startte het programma Optimaal Digitaal. Hiermee creëren we een samenwerkingsomgeving in Microsoft 365 die aansluit bij de visie en werkwijze van de gemeente Oldenzaal. We gaan uit van het optimaal ondersteunen van de gebruikers in zijn of haar dagelijkse werkzaamheden.

Aan de hand van 5 thema's werken we naar de optimale digitale omgeving toe. Het eerste thema, basis op orde, begon met het zorgen van een veilige inlog in de werkomgeving. Vervolgens volgde een installatie van Intune voor de laptops. Het tweede thema, communiceren via Teams, begon met het project vervangen van de telefooncentrale. Dit heeft tot gevolg dat de communicatie tussen medewerkers onderling en naar buiten toe via MS teams gaat lopen.

Gedurende het jaar hebben we de website van de gemeente Oldenzaal afgerond. We hebben de website sociaalplein en de website Oldenzaal 2040 gerealiseerd. Zij voldoen aan de eisen voor digitale toegankelijkheid (zie volgende paragraaf).

Datagedreven werken zette stappen door allerlei dashboards te ontwikkelen voor met name het sociaal domein. De start van AI (kunstmatige intelligentie) en de toepassing hiervan bij de gemeente staat in de kinderschoenen. In de IT-skillsweken hebben collega's kennis kunnen maken met AI en wat dit voor de gemeente betekent.

Op het gebied van common ground hebben we de eerste schreden gezet door het starten van twee projecten: Signalen (melding openbare ruimte) en Haal Centraal (koppeling naar Basis Registratie Personen).

Digitale toegankelijkheid van websites en apps

De Wet digitale overheid (Wdo) is op 1 juli 2023 gefaseerd in werking getreden. De Wdo regelt onder andere dat websites en apps van overheidsorganisaties moeten voldoen aan toegankelijkheidseisen. In 2023 hebben we een inventarisatie uitgevoerd welke websites en apps van de gemeente moeten voldoen aan deze eisen. Voor elke website en app is een toegankelijkheidsverklaring opgesteld en gepubliceerd op het landelijke dashboard digitale toegankelijkheid. Ook namen we deel aan de regionale expertgroep 'digitale toegankelijkheid' van het IT-platform Twente waarin kennis en ervaring gedeeld wordt tussen de Twentse gemeenten en gemeenschappelijke regelingen.

In september 2023 is door een externe auditpartij een toegankelijkheidsaudit uitgevoerd op de gemeentelijke website. Daaruit blijkt dat we met deze website voldoen aan de Wdo. De auditbevindingen zijn gedeeld met andere Dimpact gemeenten en onze ICT-leverancier. Een aantal verbeterpunten is direct opgepakt en opgelost.

Digitale toegankelijkheid bestaat naast technische eisen ook uit eisen voor websitecontent (i.e. teksten, foto's, video's). Daarom hebben we tijdens de jaarlijkse IT-skills week in 2023 ook een cursus digitale toegankelijkheid aangeboden aan medewerkers om meer bewustzijn te creëren voor dit onderwerp. Om onze prioriteiten en toekomstige inzet op het gebied van digitale toegankelijkheid te bepalen zijn we eind 2023 gestart met het opstellen van een visie digitale overheid voor onze gemeente. Daarin nemen we onder meer doelstellingen voor digitale toegankelijkheid op.

Meer informatie over onze dienstverlening staat in programma 1 Dienstverlening en Veiligheid.

3.4.3 Belangrijke (wettelijke) ontwikkelingen en rechtmatigheid

Informatieveiligheid

We voldoen als gemeente inmiddels voor een groot gedeelte aan de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO). In 2023 is in dat kader wederom een aantal maatregelen (verder) geïmplementeerd. Dit zijn ICT-technische maatregelen en control- en bewustzijnsacties. Zo organiseerden we diverse initiatieven om bewustwording en kennis over informatieveiligheid te bevorderen. We zien een toenemend aantal (geslaagde) hack-aanvallen op gemeenten. De digitale criminaliteit neemt toe en we zijn ons bewust van het belang van informatieveiligheid en informatieveiligheidsbewustzijn. We toetsen voortdurend kritisch hoe en waar we onze informatieveiligheid verder kunnen verbeteren.

In 2023 is voor de 7e keer via éénduidige normatiek single information audit (ENSIA) verantwoording afgelegd over onze status van informatieveiligheid aan de wettelijke toezichthouders en de gemeenteraad. Een externe auditor heeft daarover een Assurance Verklaring opgesteld.

Er zijn diverse beleidsstukken vastgesteld, waaronder

- het algemene informatiebeveiligingsbeleid 2023 – 2025,
- het beleid op logging en monitoring,
- het beleid op logische en fysieke toegangsbeveiliging.

Op privacygebied is een nieuwe privacyverordening vastgesteld. Deze is samen met het verwerkingenregister op de website van Oldenzaal te vinden. Ook zijn er diverse audits uitgevoerd op processen. Daaruit zijn steeds verbeteracties zijn benoemd.

Wet open overheid (Woo)

De Wet open overheid (Woo) heeft tot doel om overheden en semi-overheden transparanter te maken, om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

Met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is het voor de gemeente Oldenzaal van toenemend belang om de hieruit voortvloeiende gegevensbeschermingsprincipes en verplichtingen na te leven. Enerzijds ter voorkoming van boetes en andere handhavingsmaatregelen, anderzijds om de reputatie van de gemeente te beschermen.

Wanneer de documenten in het kader van de Woo gepubliceerd moeten worden, dienen we ons aan de regels rondom gegevensbescherming te houden. Het beschermen van deze gegevens kan worden gerealiseerd via anonimisering. Hierdoor worden (persoons)gegevens effectief onleesbaar en onomkeerbaar onherleidbaar gemaakt. De gemeente Oldenzaal is in 2023 overgegaan tot aanschaf van anonimiseringssoftware, waarmee (persoons)gegevens in documenten worden geanonimiseerd.

Audits

In het najaar van 2023 zijn audits uitgevoerd over de genomen besluiten van 2022. Deze audits leiden op een aantal terreinen tot verbetertrajecten. Deze trajecten worden in 2024 verder voortgezet en gemonitord of de verbeteringen ook daadwerkelijk plaatsvinden.

Mandaatbesluit

Het huidige mandaatbesluit is medio 2023 ingetrokken en vervangen door een zogeheten negatief mandaatstelsel. In 2024 wordt het mandaatbesluit geëvalueerd.

Overgang Overijsselse Ombudsman naar Nationale Ombudsman

Op 12 juli 2023 nam het bestuur van Stichting de Overijsselse Ombudsman een voorgenomen besluit over de toekomst van deze stichting. Concreet betekent dit dat de regionale externe klachtrechtvoorziening van Stichting de Overijsselse Ombudsman per 1 januari 2024 stopt. Met dien verstande dat het bestuur zich inzet voor een goede, warme en vloeiende overdracht naar de Nationale Ombudsman. Voor de gemeente Oldenzaal vereist dit een wijziging van het huidige klachtenbeleid. In het geval een inwoner het niet eens is met de klachtenafhandeling van de gemeente, kan de inwoner na 1 januari 2024 terecht bij de Nationale Ombudsman.

Inkoop: rechtmatigheid en professionalisering

In 2023 is verder gewerkt aan de doorontwikkeling van de inkoopfunctie. Dankzij de inzet van het centraal gecoördineerde contractmanagement hebben we in financiële en kwalitatieve zin voordelen behaald. Op aanbestedingsgebied wordt naast de projectmatige aanbestedingen steeds meer gewerkt met raamovereenkomsten. Dit draagt bij aan de verhoging van de rechtmatigheid, inkoop efficiëntie en kwalitatieve voordelen. We hebben bewustwording binnen de organisatie over inkoop en contractmanagement bevorderd door het geven van voorlichting.

Archivering en Informatiebeheer

In 2023 zijn we onder begeleiding van het consultancybureau Doxis gestart met de ontwikkeling van een kwaliteitssysteem informatiebeheer. Een kwaliteitssysteem is een continu en systematisch proces van meten, verbeteren en vernieuwen van processen en producten.

Vanuit de Archiefregeling (artikel 16) is een kwaliteitssysteem wettelijk verplicht. Het ontwikkelen en implementeren van een kwaliteitssysteem is dan ook aanbevolen in het rapport van de archiefinspectie en de jaarlijkse KPI rapportages. We hebben informatiebeheerprincipes opgesteld, waarmee we een start maakten met een kwaliteitshandboek. Volgend jaar wordt het kwaliteitssysteem organisatie breed geïmplementeerd.

De implementatie van een kwaliteitssysteem is onderdeel van het in december 2023 vastgestelde Verbetplan Informatiebeheer (2023-2026). De projecten en acties in het verbeterplan hebben tot doel ons informatie- en archiefbeheer duurzaam op orde te brengen en te houden. Om de organisatie hierin te ondersteunen is het huidige team Documentaire Informatievoorziening onder begeleiding van een verandermanager gestart met een ontwikkeling naar een nieuw team Informatiebeheer.

Rechtmatigheidsverklaring College van B&W

Er is al langere tijd wet- en regelgeving in de maak waarin is vastgelegd dat het College van B&W over de rechtmatigheid bij de jaarrekening een rechtmatigheidsverklaring moeten afgeven aan de gemeenteraad. De juistheid van deze rechtmatigheidsverklaring wordt getoetst door de accountant. Op dit moment is een deel van de wetgeving (voor decentrale overheden) inmiddels aangepast, maar het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) nog niet. Wij hebben alle voorbereidingen getroffen en zowel de financiële verordening, de controleverordening en het controleprotocol zijn gewijzigd. Alle noodzakelijke werkzaamheden zijn door de ambtelijke organisatie uitgevoerd om over 2023 een rechtmatigheidsverklaring uit te geven. Deze treft u dan ook bij / in deze jaarrekening aan.

Integriteit en voorkomen van fraude & oneigenlijk gebruik

Binnen de gemeente is op verschillende manieren aandacht voor integriteit en het voorkomen van fraude en oneigenlijk gebruik van middelen.

Elke jaar wordt een frauderisicoanalyse uitgevoerd, die zich toespitst op drie onderdelen:

1. het risico dat personen de financiële verslaglegging en de gepresenteerde resultaten gebruiken om daar beter van te worden:
 - beïnvloeden om daar beter van te worden;
 - tonen en uitdragen juiste houding door de leiding van de organisatie;
 - vormgeving van de organisatie en invulling daarvan;
 - aard en complexiteit van de gemeente en de financiële positie;
2. het risico van onrechtmatige onttrekkingen van geld en/of goederen aan de gemeente:
 - aard van de activa en mate waarin ze ontvreemd worden;
 - maatregelen van interne beheersing ter voorkoming van onrechtmatige onttrekking;
3. de mogelijkheid dat derden door fraude subsidies verkrijgen.

Daarnaast is de gemeente alert op (neven)functies van raads- en collegeleden en ambtenaren (met name het management). Voor ambtenaren wordt periodiek de 'Dag van de nieuwe medewerker' georganiseerd waarin ook aandacht is voor de bijzondere positie van de ambtenaar als vertegenwoordiger van

de betrouwbare overheid. Hierbij wordt in het bijzonder aandacht besteed aan de ambstgeloofte en wordt deze ook bij iedereen afgenomen.

Binnen de Verbijzonderde Interne Controle is ook aandacht voor het rechtmatig handelen en rechtmatige inzet van de middelen en goederen van de gemeente.

Tot slot zijn binnen de gemeente de laatste jaren ook ten aanzien van ondermijning verschillende acties uitgevoerd om het bewustzijn en de weerbaarheid van de gemeente te vergroten en wordt periodiek een weerbaarheidsscan uitgevoerd.

Controle btw

De belastingdienst heeft onderzoek gedaan naar de juistheid en volledigheid van onze aangiften omzetbelasting en de opgaven BTW Compensatiefonds. Dit vond plaats over de jaren 2018 tot en met 2022. De conclusie van dit onderzoek was zeer positief: er hoefde geen enkele correctie te worden toegepast.

3.4.4 Implementatie nieuw financieel systeem en digitalisering P&C-proces

In 2023 hebben we onze huidige financiële applicatie vervangen. Reden was dat het onderhoud op deze applicatie per 1 januari 2024 stopte. Met ingang van 1 januari 2024 werken we met de nieuwe applicatie.

Daarnaast hebben we een nieuwe P&C-tool aangeschaft. Hiermee is het proces van de totstandkoming van de P&C-producten (programmabegroting, jaarrekening en BURAP) efficiënter ingericht. Tevens hebben we de stap gemaakt van lijvige boekwerken naar levendiger en meer publieksvriendelijker documenten. We starten de cyclus met de P&C-producten over 2024.

3.4.5 Toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording

Invoering rechtmatigheidsverantwoording

Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording vanaf verslagjaar 2023 verschuift de verantwoordelijkheid voor het rapporteren over de rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen baten, lasten en balansmutaties van de externe accountant naar het college. De accountant geeft vanaf het moment alleen nog een oordeel over:

- De getrouwheid van de jaarrekening; dit omvat ook een oordeel over de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheid over de baten, lasten en balansmutaties die samenhangen met de Sisa-verantwoording.

Aanpak verantwoording onrechtmatigheden

Het college van burgemeester en wethouders legt vanaf verslagjaar 2023 door middel van een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening verantwoording af over het rechtmatig handelen aan de gemeenteraad. Aanvullend daarop wordt in de paragraaf bedrijfsvoering een toelichting gegeven op fouten en onzekerheden boven de door de raad bepaalde rapportagegrens. Dit is een afspraak waarbij de raad aangeeft boven welke rapporteringsgrens het college geconstateerde tekortkomingen in de rechtmatigheid in de paragraaf bedrijfsvoering moet toelichten. De raad heeft de rapportagegrens in de Financiële verordening d.d. 18 december 2023 op € 100.000 vastgesteld.

Verantwoording onrechtmatigheden

Hieronder is de toelichting opgenomen op alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen voor zover deze de rapportagegrens overschrijden en welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Begrotingscriterium – beschrijving begrotingsonrechtmatigheid

Uit de rechtmatigheidsverklaring blijkt een begrotingsonrechtmatigheid van €7.582.000 (waarvan €15.000 overschrijding investeringskredieten). Deze begrotingsoverschrijdingen past binnen het bestaande beleid van de gemeente Oldenzaal. Wij verwijzen voor een nadere analyse van de verschillen naar hoofdstuk 4.4.

Begrotingscriterium – beschrijving ongeautoriseerde reservemutaties

Uit de rechtmatigheidsverklaring blijkt een ongeautoriseerde reservemutatie van € 109.000. De Raad heeft de ‘reserve organisatie’ met delegatie aan het college ingesteld. Aan deze reservemutatie in 2023 ligt echter alleen een CMT-besluit ten grondslag. Wij hebben een nadere analyse uitgevoerd op de reservemutaties. Uit deze analyse blijkt dat er geen verdere ongeautoriseerde reservemutaties zijn en deze geconstateerde onrechtmatigheid incidenteel is. Jaarlijks voeren wij een interne controle uit op de reservemutaties, bevindingen zullen wij op deze wijze constateren.

Voorwaardencriterium – Niet naleven van de Europese aanbestedingsrichtlijnen

Jaarlijks verricht de gemeente een zogenaamde spendanalyse om vast te stellen of de Europese aanbestedingsrichtlijnen aantoonbaar zijn nageleefd. Over 2023 bedraagt de onrechtmatigheid circa € 378.000. Deze onrechtmatigheden zijn onderstaand weergegeven:

Inkoopdienst	Onrechtmatig bedrag
Accountancydiensten	82.000
Software	88.000
Parkeerapparatuur	86.000
Ingenieursdiensten	122.000
<i>Totaal</i>	<i>378.000</i>

De onrechtmatigheid inzake de accountancydiensten heeft betrekking op het contract voor de accountancydiensten tot en met de jaarrekeningcontrole 2022. In 2024 hebben wij een andere accountant gecontracteerd. Wij hebben in het aanbestedingsproces de juiste procedure doorlopen.

Wij voeren diverse beheersmaatregelen uit rondom het EU-aanbestedingsproces, waaronder:

- De inkoopadviseurs leveren expertise in het aanbestedingsproces;
- Jaarlijks worden budgetten opgesteld waarbinnen de uitgaven moeten blijven;
- De verantwoordelijkheid voor uitgaven ligt bij een beperkte groep budgethouders;
- Jaarlijks voeren wij een Spend-analyse en detailcontroles (interne controle) uit waarbij wij onrechtmatige inkopen identificeren;
- Inzake de geconstateerde onrechtmatige contracten voeren wij vervolgcacties uit, zoals het adviseren over aanbestedingsmogelijkheden. De beslissing van opvolging ligt bij de eerste lijnsmanagers;
- De mogelijkheden van een verplichtingen administratie worden momenteel onderzocht.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium – ontbreken overkoepelend M&O beleid

De gemeente Oldenzaal heeft in haar belangrijkste financiële processen waarborgen getroffen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Een voorbeeld hiervan is het subsidieproces waar in de lijn waarborgen zijn getroffen en achteraf door de interne controle wordt vastgesteld dat er geen onrechtmatigheden zijn aangetroffen. In het interne controleplan zijn de belangrijkste financiële processen benoemd en is interne controle verricht. Ook de accountant rapporteert in haar jaarlijkse managementletter over de belangrijkste financiële processen. Uiteindelijk is er geen misbruik en oneigenlijk gebruik geconstateerd die gemeld moet worden in de rechtmatigheidsverantwoording dan wel in deze paragraaf bedrijfsvoering.

3.5 Verbonden partijen

3.5.1 Algemeen

De op dit onderdeel van toepassing zijnde, door de raad vastgestelde, beleidsnotitie:

- Intergemeentelijk samenwerking binnen de Regio Twente, vastgesteld 1 januari 2016;
- Beleidskader Verbonden Partijen 2012, vastgesteld 5 maart 2012.

Artikel 1 van het BBV geeft als definitie: “een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft”.

Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Diverse gemeentelijke doelstellingen worden niet alleen door de gemeentelijke organisatie zelf, maar ook door of in samenwerking met anderen gerealiseerd. De relatie van de gemeente met deze verbonden partijen kan sterk verschillen.

Het belang dat de raad heeft bij inzicht in de verbonden partijen is tweeledig.

- De verbonden partijen voeren vaak een taak uit die de gemeente ook zelf kan doen. De werkzaamheden zijn als het ware gemandateerd/gedelegeerd aan de verbonden partij. De gemeente blijft wel de verantwoordelijkheid houden voor het realiseren van de beoogde doelstellingen uit de programma's. Dus de kaderstellende en controlerende taak van de raad blijft overeind. De doelstellingen van de verbonden partij dienen dus - blijvend - overeen te stemmen met die van de gemeente en gecontroleerd dient te worden in hoeverre dit gerealiseerd wordt.
- De budgettaire consequenties ten behoeve van de verbonden partijen dienen geautoriseerd te worden, waarbij tevens aandacht dient te zijn voor de financiële risico's in dat verband.

Naast de verbonden partijen heeft de gemeente Oldenzaal ook deelnemingen. Een deelneming is een participatie in een naamloze of besloten vennootschap, waarin de gemeente Oldenzaal aandelen heeft.

3.5.2 De verbonden partijen en deelnemingen in overzicht

Twence

We streven nog steeds naar verkoop van de aandelen Twence. Samen met de gemeente Almelo en Twenterand blijven we de mogelijkheden onderzoeken om de aandelen te vervreemden. In 2022 is voor de derde keer een traject gestart om de aandelen aan 1 of meerdere geïnteresseerde aandeelhoudende gemeenten van Twence te verkopen. Begin 2023 is gebleken dat enkele gemeenten geïnteresseerd blijken te zijn in overname van alle aandelen van de AOT (Almelo, Oldenzaal en Twenterand) gemeenten. Eind 2023 is er overeenstemming bereikt over de prijs per aandeel. De verwachting is dat op eind 2024 een overeenkomst met deze geïnteresseerde gemeenten en Twence gesloten zal worden.

Afvalverwerkingsbedrijf Rijnmond (AVR) heeft Twence en alle aandeelhoudende gemeenten gedagvaard in verband met het volgens AVR in strijd handelen van Twence en de aandeelhoudende gemeenten met de Europees Aanbestedingsrecht (quasi-inhouse aanbesteding). De verwachting is dat deze juridische procedure een lange doorlooptijd zal hebben. Begin 2024 zijn er door het hof in Arnhem getuigen gehoord in deze kwestie en hebben de aandeelhoudende gemeenten moeten voldoen aan een 8.43a vordering waarin zij alle bescheiden aangaande het merendeel-criterium, het toezichtscriterium en de Kommunale samenwerking met Munster aan AVR diende te verstrekken. Voorts is de AVR een beroepsprocedure gestart bij de rechtbank te Rotterdam n.a.v. de procedure die AVR is gestart bij de Autoriteit Consument en Markt (ACM) in het kader van overtreding van artikel 25j van de Mededingingswet.

Overzicht verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen.

- Samen 14
- Recreatieschap Twente
- Veiligheidsregio
- Gemeentelijke Belastingkantoor Twente
- Openbaar Lichaam Crematorium Twente

Recreatieschap Twente	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Bedrijfsvoeringsorganisatie (Kleine Gemeenschappelijke regeling) Enschede
2. Doel	<p>Recreatieschap Twente heeft tot doel, met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van recreatieve voorzieningen in zijn rechtsgebied.</p> <p>Taken</p> <p>1. <u>Recreatieve voorzieningen:</u></p> <p>a. bevordering van totstandkoming en instandhouding van publieke recreatieve/toeristische infrastructuur in Twente;</p> <p>b. aanleg, onderhoud en beheer van publieke recreatieve/toeristische voorzieningen die hetzij op zichzelf, hetzij in routeverband, hetzij door opname in arrangementen, een bovenlokaal karakter hebben.</p> <p>2. <u>Overig:</u></p> <p>a. het oprichten van onderscheidenlijk deelnemen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, voor zover dit betreft de taken en bevoegdheden als bedoeld onder 1.</p>
3. Partijen	Gemeenschappelijke regeling samen met de andere 13 gemeenten in Twente.
4. Bestuurlijk belang	De gemeente Oldenzaal heeft een zetel in het algemeen bestuur (wethouder Evelien Zinkweg)
5. Financieel belang	Eigen vermogen per 1 januari 2023: € 853.000 en per 31 december 2023 € 790.000. Vreemd vermogen per 1 januari 2023: € 4.210.000 en per 31 december 2023 € 4.043.000. Solvabiliteit per 31 december 2023: 16,3%.
6. Prestaties – effecten	De raad ontvangt jaarlijks de ontwerpbegroting en de jaarrekening en het jaarverslag met de prestaties en effecten.
7. Voortgang	N.v.t.
8. Risico's en kansen	Geen
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar	Medio 2021 is het Recreatieschap Twente van start gegaan. De oorspronkelijke middelen t.b.v. de regio Twente zijn verdeeld over de 3 nieuw ontstane entiteiten. In 2023 is door een aantal deelnemers van de gemeenschappelijke regeling de deelnemersbijdrage ter discussie gesteld. Op dit moment vindt de financiering van het recreatieschap plaats op basis van gelijke bijdrage per inwoner. Door de deelnemers wordt een onbalans ervaren tussen de bijdrage van de deelnemer en werkzaamheden die het recreatieschap voor die gemeente uitvoert. Op basis van die discussie is aan bureau Ginder de opdracht gegeven om de opties te onderzoeken voor een eventueel andere de financiering van het Recreatieschap Twente. Dit rapport is in januari 2024 opgeleverd. In dit rapport zijn 4 opties uitgewerkt. Indien voor 1 van deze opties wordt gekozen zal de gemeente Oldenzaal minimaal € 40.000 en maximaal € 140.000 extra moeten bijdragen ten opzichte van de huidige bijdrage.
Gemeentelijke bijdrage	€ 194.000

Openbaar Lichaam Gezondheid/Samen Twente	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Enschede
2. Doel	<p>1. Samen Twente heeft tot doel, met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, het in zijn rechtsgebied bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van en zorg verlenen aan de bevolking of specifieke groepen daarvan.</p> <p>2. Ter verwezenlijking van het in het eerste lid genoemde doel behartigt Samen Twente de belangen op de volgende terreinen:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Publieke gezondheid, onder de naam GGD Twente; b. Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning, onder de naam Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT); c. Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, onder de naam Veilig Thuis Twente (VTT). <p>3. Samen Twente kan voor een of meer deelnemers, alsmede voor andere overheidsorganen, diensten verlenen. Een besluit hiertoe wordt unaniem genomen door het algemeen bestuur onder vermelding van de wijze van kostentoe rekening en de overige voorwaarden waaronder diensten worden verleend.</p> <p>4. Het bieden van werkgeverschap en/of andere organisatorische voorzieningen ten behoeve van ambtelijke capaciteit die door twee of meer deelnemers om doelmatigheidsredenen centraal wordt gebundeld. Een besluit hiertoe wordt unaniem genomen door het algemeen bestuur onder vermelding van de wijze van kostenverrekening en de overige voorwaarden waaronder dit geschiedt.</p>
3. Partijen	14 Twentse gemeenten
4. Bestuurlijk belang	Wethouder Maaike Rödel is lid van het AB GR Samen Twente.
5. Financieel belang	<p>Eigen vermogen 1 januari 2023 € 1.911.000</p> <p>Eigen vermogen 31 december 2023 € 2.081.000</p> <p>Vreemd vermogen 1 januari 2023 € 4.000</p> <p>Vreemd vermogen 31 december 2023 € 5.000</p> <p>Solvabiliteit per 31 december 2023 99,7%</p>
6. Prestaties – effecten	De raad ontvangt jaarlijks de ontwerpbegroting en de jaarrekening en het jaarverslag met de prestaties en effecten
7. Voortgang	N.v.t.
8. Risico's en kansen	Geen
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.	Medio 2021 is Samen Twente van start gegaan. De oorspronkelijke middelen t.b.v. de regio Twente zijn verdeeld over de 3 nieuw ontstane entiteiten. De begroting 2023 was de eerste zelfstandige begroting van het Samen Twente. Deze begroting 2024 is in het voorjaar van 2023 voor zienswijzen aan de gemeenteraden toegezonden. De gemeenteraad van Oldenzaal heeft geen wensen en/of bedenkingen ingediend. In juni is de begroting door het AB van Samen Twente vastgesteld.
10. Gemeentelijke bijdrage	€ 1,9 miljoen

BOKSES / Twenteboard	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Bestuursovereenkomst
2. Doel	<p>1. Het voeren van bestuurlijk overleg ten behoeve van het voorbereiden, het afstemmen en het terugkoppelen van de inbreng van de gemeenten in het bestuur van de Twente Board.</p> <p>2. Het voeren van bestuurlijk overleg over (de afstemming van) het lobbyen van de gemeenten bij provincie, Rijk, de Europese Unie en andere (semi)overheden en haar organisaties ten behoeve van de sociaal economische structuurversterking en andere door het bestuurlijk overleg gekozen</p>
3. Partijen	14 Twentse gemeenten
4. Bestuurlijk belang	De colleges van de gemeenten Tubbergen, Dinkelland, Oldenzaal en Losser bepalen gezamenlijk welke gemeente namens deze 4 NOT-gemeenten een bestuurder afvaardigt in de Twenteboard.
5. Financieel belang	De gemeente Oldenzaal draagt voor 2023 € 9,00 per inwoner bij aan de BOKSES / Twenteboard.
6. Prestaties – effecten	De raad ontvangt jaarlijks de ontwerpbegroting en de jaarrekening en het jaarverslag met de prestaties en effecten
7. Voortgang	N.v.t.
8. Risico's en kansen	Geen
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.	Medio 2021 is BOKSES van start gegaan. De oorspronkelijke middelen t.b.v. de regio Twente zijn verdeeld over de 3 nieuw ontstane entiteiten. Naast de Bestuursovereenkomst Sociaal Economische Structuurversterking (BOKSES) zijn dat het OLG en het Recreatieschap Twente. Op 21 november 2023 heeft Twente Board namens de 14 Twentse gemeenten het convenant ondertekend m.b.t. de regiodeal (tranche 4). Maximale Rijksbijdrage bedraagt € 25 milj. Eind 2023 is gestart met het opstellen van de Kansenagenda. De verwachting is dat deze medio 2024 klaar is.

Stadsbank Oost Nederland	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Enschede
2. Doel	<p>Schuldhelpverlening aan burgers</p> <p>Schulden belemmeren burgers te participeren. De gemeente zet schuldhelpverlening in om belemmeringen weg te nemen. Met als uiteindelijk doel het bevorderen van de arbeidsparticipatie. De Stadsbank is een gemeentelijke kredietbank als bedoeld in de Wet op het consumenten krediet. Zowel vanuit een bedrijfseconomische als een maatschappelijke optiek bezien, biedt de Stadsbank een verantwoord pakket van, al dan niet, financiële dienstverlening aan de ingezetenen in haar rechtsgebied. Met als doel de financiële weerbaarheid en redzaamheid van huishoudens te bevorderen.</p> <p>Hiermee ondersteunt de Stadsbank Oost Nederland de aangesloten gemeenten bij haar gemeentelijke armoede- en minimabeleid. Dit doet zij door middel van het aanbieden van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kredieten tegen (met het oog op de Fido-doelgroep) verantwoorde rentepercentages; • budgetbeheer ter ondersteuning van de stabiliteit van de financiële huishouding, zodat (verdere) verschuldiging kan worden voorkomen;

Stadsbank Oost Nederland	Informatie
	<ul style="list-style-type: none"> • minnelijke schuldhulpverlening ter voorkoming van maatschappelijke uitval en ter ondersteuning van de re-integratie op de arbeidsmarkt; • bewindvoering in het kader van de Faillissementswet als verlengstuk van de minnelijke schuldhulpverlening; • preventie- en voorlichtingsactiviteiten gericht op het voorkomen van financiële instabiliteit en verschuldiging bij risicogroepen (met name jongeren en huishoudens met een laag inkomen).
3. Partijen	Gemeenschappelijke regeling samen met andere 22 gemeenten in Twente en Oost-Gelderland.
4. Bestuurlijk belang	De gemeente Oldenzaal heeft een zetel in het algemeen bestuur (wethouder Rob Christenhusz). De wet gemeentelijke schuldhulpverlening schrijft de vaststelling van een beleidsplan voor. De raad wordt elk jaar geïnformeerd bij de vaststelling van het jaarverslag over het afgelopen jaar en de begroting voor het komende jaar. Daarnaast stelt de raad eens per vier jaar het beleidsplan schuldhulpverlening vast.
5. Financieel belang	Eigen vermogen per 1 januari 2023 : € 1.349.000 en per 31 december 2023 € 1.370.000 Vreemd vermogen per 1 januari 2023 : € 15.215.000 en per 31 december 2023 € 11.396.000. Solvabiliteit per 31 december 2023: 10,7%.
6. Prestaties – effecten	De raad ontvangt jaarlijks de ontwerpbegroting en de jaarrekening en het jaarverslag met de prestaties en effecten.
7. Voortgang	Volgen van de voortgang door maandelijkse managementrapportages.
8. Risico's en kansen	Het is een openeindregeling. De laatste jaren nemen de kosten sterk toe. De corona-crisis heeft in 2020, 2021 en deels in 2022 geleid tot een terugval in de dienstverlening en minder inkomsten van de deelnemende gemeenten.
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar	In 2023 is lokaal verder vorm gegeven aan het klant- en resultaatgericht werken vanuit de bestuurlijk vastgestelde strategische agenda. Per 1 juli 2023 zijn de looptijden van wettelijke schuldhulpverleningstrajecten (WSNP) gehalveerd (van 36 maanden naar 18 maanden). Dit geldt ook voor de Minnelijke schuldhulpverlening (MSNP) die door de Stadsbank wordt uitgevoerd. Daarbij blijft passende begeleiding en nazorg aan inwoners belangrijk. Het is gebaseerd op welke ondersteuning de inwoner nodig heeft. Voorop staat dat de verkorting van de aflosperiode het gewenste effect heeft: meer hulpvragen, sneller perspectief, een duurzaam financieel evenwicht en financiële gezondheid.
10. Gemeentelijke bijdrage	€ 299.897

Crematoria Twente	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Enschede
2. Doel	Het stichten en exploiteren van één of meer crematoria. Zorg dragen voor continuïteit van een crematoriumvoorziening ten behoeve van het verzorgingsgebied door voortzetting van de deelneming in Crematoria Twente/Oost Nederland BV. Gestreefd wordt

Crematoria Twente	Informatie
	naar handhaving van de kwaliteit van deze crematoriumvoorziening op minimaal het huidige niveau.
3. Partijen	13 deelnemende gemeenten
4. Bestuurlijk belang	Wethouder Evelien Zinkweg is lid van het Algemeen Bestuur. Zij is tevens lid van het dagelijks bestuur.
5. Financieel belang	Eigen vermogen per 1 januari 2023 : € 1.579.000 en per 31 december 2023 € 1.579.000. Vreemd vermogen per 1 januari 2023 € 0 en per 31 december 2023 € 0 Solvabiliteit per 31 december 2023: 100%
6. Prestaties – effecten	De BV Crematoria Twente/Oost Nederland BV heeft in 2023 in totaal € 375.000 aan dividend uitgekeerd aan het OLCT.
7. Voortgang	N.v.t.
8. Risico's en kansen	De deelnemende gemeenten zijn gezamenlijk aansprakelijk voor het resultaat van OLCT. Het risico van de deelneming is zeer beperkt; tarieven, inkomsten en rendementen zijn stabiel. Het resultaat van de BV wordt, met inachtneming van een minimale solvabiliteit van 30% (eigen vermogen gedeeld door balanstotaal), volledig uitgekeerd aan het openbaar lichaam. Daarnaast wordt als voorwaarde gesteld dat het eigen vermogen van de vennootschap groter is dan het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal, vermeerderd met de verplichte reserves.
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar	In 2023 hebben zich geen bijzondere ontwikkelingen voorgedaan.

Veiligheidsregio Twente	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Enschede
2. Doel	Belangen behartigen op het gebied van openbare orde en veiligheid. O.a. brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskunde
3. Partijen	Samen met 13 andere gemeenten in Twente
4. Bestuurlijk belang	1 zetel (Patrick Welman) in het algemeen bestuur
5. Financieel belang	De gemeente betalen hun verplichte bijdrage op basis van een boxen-systeem. Eigen vermogen 1 januari 2023 € 1.963.000 Eigen vermogen 31 december 2023 € 2.504.000 Vreemd vermogen 1 januari 2023 € 64.427.000 Vreemd vermogen 31 december 2023 € 66.390.000 Solvabiliteit per 31 december 2023: 3,2%
6. Prestaties – effecten	De gemeente ontvangt jaarlijks de ontwerpbegroting en de jaarrekening en het jaarverslag met de prestaties en effecten.
7. Voortgang	Volgen van de voortgang door kwartaalrapportages
8. Risico's en kansen	Voor de interne risicobeheersing maakt Veiligheidsregio Twente gebruik van een beleidskader "Risicomanagement en weerstandsvermogen". Dit beleidskader voorziet in een methodiek, waarmee permanent inzicht in de ontwikkelingen rond risico's en het daarvoor beschikbare weerstandsvermogen wordt gegeven.
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar	In 2023 is een begin gemaakt met de doorontwikkeling van de crisisorganisatie/crisisbeheersing naar aanleiding van de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's. Ook de (actuele en nieuwe) maatschappelijke

Veiligheidsregio Twente	Informatie
	<p>lijke uitdagingen vroegen om deze doorontwikkeling. De doorontwikkeling moet zorgen voor toekomstbestendigheid, landelijke uniformiteit en kwaliteit.</p> <p>Uiteraard was er aandacht voor vakbekwaam worden en blijven. De functionarissen doen mee met een opleidingsprogramma. Daarnaast is er met de gemeenten geïnvesteerd in verdere modernisering van faciliteiten, denk aan digitale/online samenwerking via MS Office/Sharepoint.</p> <p>In 2023 is de nieuwe meldkamer in Apeldoorn gestart voor geheel Oost-Nederland.</p>
Gemeentelijke bijdrage	€ 2.306.500

Gemeentelijk Belastingkantoor Twente	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Hengelo
2. Doel	Het heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen en de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken
3. Partijen	De gemeenten Almelo, Borne, Enschede, Hengelo, Oldenzaal, Losser en Haaksbergen.
4. Bestuurlijk belang	Wethouder Evelien Zinkweg is lid van het dagelijks bestuur.
5. Financieel belang	<p>De gemeente Oldenzaal draagt naar rato bij in de kosten van het GBT, op basis van af te nemen producten.</p> <p>eigen vermogen op 1 januari 2023: € 668.000 31 december 2023 € 683.000</p> <p>Vreemd vermogen op. 1 januari 2023 € 8.126.000 31 december 2023 € 8.019.000</p> <p>Solvabiliteit per 31 december 2023 8,2 %</p>
6. Prestaties – effecten	Uitgangspunt van de begroting van het GBT is budgetneutraal
7. Voortgang	De activiteiten in 2023 waren: het verder verbeteren van de efficiency, om zodoende de kosten te drukken. Tevens zijn de mogelijkheden verkend van de toetreding van nieuwe gemeenten.
8. Risico's en kansen	<p>In algemene zin heeft gemeentelijke samenwerking de voordelen van schaalvergroting (o.a. grotere efficiëntie en effectiviteit, kwaliteitsverbetering) en (regionale) afstemming zonder dat de gemeente zijn politiek-bestuurlijke autonomie verliest. Op deze manier kan onder andere de maatschappelijke betrokkenheid op peil blijven. Een nadeel van gemeentelijke samenwerking is de beperkte democratische legitimatie. Het bestuur van een gemeenschappelijke regeling wordt niet rechtstreeks door de burger gekozen.</p> <p>Ten aanzien van de bedrijfsvoeringsrisico's zijn door GBTwente maatregelen getroffen om deze zoveel mogelijk te beperken. Jaarlijks wordt een sluitende begroting vastgesteld, waarop gedurende het boekjaar wordt bijgestuurd. GBTwente heeft een weerstandsvermogen waarmee incidentele knelpunten in de bedrijfsvoering kunnen worden opgevangen. Alle processen zijn beschreven conform ISO-certificering en worden jaarlijks geactualiseerd. GBTwente heeft een Intern Controleplan dat als leidraad dient voor het waarborgen van een betrouwbare gegevensverwerking door de daartoe aangevozen personen in de primaire en ondersteunende processen.</p>

Gemeentelijk Belastingkantoor Twente	Informatie
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar	<p>De doelen van GBTwente voor de komende jaren zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • foutloos • sneller • goedkoper <p>Werken aan het proces van waarderen, heffen en innen van gemeentelijke belastingen. Om belastingen persoonlijk en begrijpelijk te kunnen maken is gestart met definiëring en voorbereiding van projecten die hieraan bij dragen. Uitgangspunt is dat inwoners zelf bepalen hoe ze contact met GBTwente willen leggen. GBTwente helpt de inwoners digitaal waar het kan en persoonlijk waar dat nodig is.</p>
Gemeentelijke bijdrage	€ 783.000

Stichting Werkprojecten Oldenzaal	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Stichting Oldenzaal
2. Doel	Het bieden van ondersteuning aan de Gemeente Oldenzaal op het gebied van de werkvoorziening aan mensen met een arbeidsbeperking (waaronder de WSW) en de bevordering van participatie van inwoners van Oldenzaal.
3. Partijen	Gemeente Oldenzaal is oprichter van de stichting
4. Bestuurlijk belang	De gemeente Oldenzaal vaardigt drie vertegenwoordigers (collegeleden) af in de Raad van Toezicht.
5. Financieel belang	Het resultaat van de Stichting Werkprojecten Oldenzaal wordt jaarlijks ten gunste of ten laste van de gemeente Oldenzaal gebracht. Hierdoor wordt in de jaarrekening van de Stichting Werkprojecten Oldenzaal, hetzij een vordering hetzij een schuld op de gemeente, opgenomen.
6. Prestaties – effecten	<p>Het aangaan van (een) overeenkomst(en) van opdracht met de gemeente Oldenzaal.</p> <p>Het doen verrichten van alle daarmee direct of indirect verband houdende activiteiten.</p>
7. Voortgang	N.v.t.
8. Risico's en kansen	Financieel risico wordt gelopen op de afbouw van de rijkssubsidie WSW, de loonontwikkelingen WSW en de uitvoering van de werkkostenregeling.
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.	<p>In 2023 is een eerste aanzet gegeven om de onderlinge verhouding tussen de gemeente Oldenzaal en SWO te herijken en concretiseren.</p> <p>Vanuit het doel van de stichting wordt in 2024 gezien of een uitbreiding van het werkgeverschap met de zogenaamde 'nieuw beschutters' opportuun is.</p>
Gemeentelijke bijdrage	€ 7.009.000

Omgevingsdienst Twente (ODT)	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Almelo

Omgevingsdienst Twente (ODT)	Informatie
2. Doel	<p>Missie Een veilige, gezonde omgeving voor alle inwoners in ons werkgebied. Dat is waar de Omgevingsdienst Twente uiteindelijk voor gaat. Om dat te bereiken werken we intensief samen met tal van partijen.</p> <p>Visie De Omgevingsdienst Twente werkt aan optimale bescherming en duurzame benutting van de fysieke leefomgeving; veilig wonen, werken en leven. Voor bedrijven zijn we een deskundige gesprekspartner die zoekt naar mogelijkheden die ondernemers, binnen de regels, ruimte en kansen bieden. We zijn duidelijk over wat wel en niet kan, treden professioneel op waar dat nodig is en werken proactief aan duurzame ontwikkeling.</p> <p>a. Voor de Twentse gemeenten en de provincie Overijssel streven we naar een excellente uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Hierbij gaat het om voorbereiding van vergunningverlening bij meervoudige vergunningaanvragen. We vervullen de rol van zowel integraal als specialistisch adviseur en we zijn goed zichtbaar en direct benaderbaar.</p> <p>b. Ketenpartners ervaren ons als een betrouwbare en rolvaste organisatie, die transparant werkt, hoge kwaliteit biedt en vanuit een open overlegcultuur samenhang brengt in tal van regels en maatregelen.</p> <p>Doelstellingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De OD Twente zorgt ervoor dat haar taakuitvoering voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen, onder voorwaarde dat zij daarvoor de bijbehorende financiële middelen krijgt. 2. De OD Twente levert meer kwaliteit dan de som van de huidige organisaties samen. 3. De OD Twente zorgt voor een zo eenduidig mogelijke taakuitvoering in de gehele regio, met maatwerkafspraken als het gaat om ambities en bestuurlijke keuzes van de individuele organisaties. 4. De OD Twente groeit toe naar een level playing field via een verder uit te werken Twentse norm. 5. De OD Twente zorgt voor brede ontwikkelingsmogelijkheden voor medewerkers in termen van specialismevorming en doorgroeimogelijkheden. 6. De OD Twente zorgt voor borging van de specifieke expertise en waar mogelijk een verdere uitbouw. 7. De OD Twente draagt bij aan verdergaande innovatie in de aanpak en organisatie van de VTH-taken.
3. Partijen	14 Twentse gemeenten en de provincie Overijssel
4. Bestuurlijk belang	<p>Het algemeen bestuur bestaat uit vijftien bestuursleden, zijnde vertegenwoordigers van het college van gedeputeerde staten en van de colleges van burgemeester en wethouders. De leden van het bestuur hebben ieder één stem.</p> <p>Burgemeester Patrick Welman is voorzitter van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur.</p>
5. Financieel belang	<p>De kosten worden verrekend onder de partijen volgens een door het algemeen bestuur vastgestelde verdeelsleutel, zoals opgenomen in de programmabegroting ODT 2023.</p> <p>eigen vermogen op 1 januari 2023: € 1.727.000</p>

Omgevingsdienst Twente (ODT)	Informatie
	<p>31 december 2023 € 2.036.000 Vreemd vermogen op 1 januari 2023 € 3.246.000 31 december 2023 € 4.576.000 Solvabiliteit per 31 december 2023 30,8 %</p>
6. Prestaties – effecten	<p>Met de Omgevingsdienst Twente wordt een structuur geboden waarin de partners voldoen aan de wettelijke eisen van kwaliteit, effectiviteit en robuustheid voor de uitvoering van hun VTH-taken (vergunningen, toezicht en handhaving). Tevens het realiseren van efficiencywinst, waarbij deze in de eerste plaats wordt ingezet voor kwaliteitsverbetering (kostenneutrale kwaliteitsverbetering).</p>
7. Voortgang	<p>Voor de OD Twente hebben - als één van de jongste omgevingsdiensten in Nederland - de eerste jaren vooral in het teken gestaan van de 'basis-op-orde'. Hierbij lag de focus vooral op een goede output-storing (productenaantallen, kentallen, urenbesteding, financiering etc.). De laatste twee jaar is de OD Twente doorgegroeid vanuit de 'pioneeringsfase' naar een 'professionaliseringsfase' als volwassen uitvoeringsdienst. Ook de outcomegerichte sturing krijgt hierbij meer aandacht. Deze wordt op verschillende manieren uitgewerkt voor onderwerpen als klachtenanalyse, naleefgedrag, energiebesparing en duurzaamheid.</p>
8. Risico's en kansen	N.v.t.
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.	<p>De OD Twente heeft zich het afgelopen jaar volop gericht op voorbereiding rondom het werken met de Omgevingswet die nu toch per 1 januari 2024 inwerking is getreden. De voorbereiding richtte zich zowel op aanpassingen binnen de OD Twente, evenals samenwerkingsafspraken met bevoegde gezagen en ketenpartners. In samenwerking is een nieuw Mandaatbesluit opgesteld (deze is vastgesteld door ons college) en ook andere regelingen zijn onder de loep genomen. O.a. de DVO's worden in 2024 geactualiseerd.</p> <p>De pilot Omgevingstafel Twente is in 2023 voortgezet om ervaring op te doen met de nieuwe integrale werkwijze onder de Omgevingswet. In 2024 wordt besluitvorming voorbereid om de Omgevingstafel Twente op termijn een definitieve plek te geven binnen de OD Twente.</p> <p>Binnen pijler 1 van het Interbestuurlijk Programma VTH is landelijk veel aandacht gegaan naar de robuustheidscriteria. Landelijk is een set van criteria vastgesteld en elke dienst moest in 2023 een zelfevaluatie uitvoeren. Aan de hand van die zelfevaluatie stelt de OD Twente een plan van aanpak op dat vóór 1 april 2024 moest worden verzonden aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.</p>

Sport Oldenzaal BV	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	<p>BV Oldenzaal</p>
2. Doel	<p>De exploitatie van sportcentrum Vondersweijde conform de gemeentelijke opdracht en beleidskaders uitvoeren tegen zo laag mogelijke kosten. De opdracht aan Sport Oldenzaal BV omvat zaken die de gemeente belangrijk acht om bepaalde maatschappelijke doelen te bereiken. Hierbij kan gedacht worden aan het geven van zwemeducatie, ruimte voor verenigingssport en specifieke doelgroepen, een toegankelijk sportcentrum voor iedere inwoner etc.</p>

Sport Oldenzaal BV	Informatie
3. Partijen	Gemeente Oldenzaal
4. Bestuurlijk belang	<p>Gemeente Oldenzaal is 100% aandeelhouder.</p> <p>De directeur van Sport Oldenzaal BV wordt benoemd door de AVA. Wethouder Evelien Zinkweg vertegenwoordigt de gemeente Oldenzaal in de AVA.</p> <p>Doordat de gemeente enig aandeelhouder is, is de invloed van de gemeente op de BV aanzienlijk. De gemeente kan zowel inhoudelijk als financieel sturen en invloed uitoefenen.</p> <p>De gemeenteraad wordt door middel van de paragraaf verbonden partijen bij de jaarverantwoording en de begroting geïnformeerd. Bij eventuele calamiteiten zal de raad afzonderlijk worden ingelicht.</p>
5. Financieel belang	<p>Sport Oldenzaal BV heeft bij de BNG een lening van € 450.000 afgesloten, waarvoor de gemeente Oldenzaal 100% garant staat. De lening is eind 2019 in zijn geheel afgelost. De BV ontvangt voor de exploitatie van het gehele sportcentrum Vondersweijde van de gemeente een jaarlijkse exploitatiebijdrage van € 737.000. De BV betaalt de gemeente voor het gebruik van het sportcentrum een jaarlijkse huurprijs van € 387.000.</p>
6. Prestaties – effecten	N.v.t.
7. Voortgang	<p>De opdracht aan Sport Oldenzaal BV wordt wederom voor 1 jaar verlengd en is vooral gericht op het stabiliseren van de exploitatie van het sportcentrum voor de toekomstige situatie.</p>
8. Risico's en kansen	<p>In 2023 is een voorzichtige start gemaakt met de revitalisering. 2024 zal volledig in het teken staan van deze revitalisering. Dit proces is van invloed op de exploitatie van het sportcentrum en het uiteindelijk financiële resultaat. Het sportcentrum zal in een bepaalde periode geheel of gedeeltelijk gesloten moet worden voor de gebruikers. Nadat de revitalisering is afgerond zijn er kansen voor Sport Oldenzaal BV. Deze liggen met name op het gebied van uitbreiding van doelgroepen, programmeringen en samenwerkingen met mogelijke huurders van de commerciële ruimten. De commerciële ruimten zijn niet verhuurd geweest in 2023. De zoektocht naar de meest wenselijke vorm van verhuur dan wel exploitatie voor deze ruimten hebben de nodige tijd gekost. In 2024 worden de ruimten naar alle waarschijnlijkheid markt-conform verhuurd en zal een positief effect hebben op de exploitatie. Door de overstap van Gazprom naar Vattenfall zijn de energielasten in 2023 gigantisch gestegen. We gaan er vanuit dat er in 2024 uitvoering wordt gegeven aan de toezegging van minister Rob Jetten om dit verschil te nivelleren.</p> <p>In 2023 is een herstart gemaakt van het onderzoek naar regionale samenwerking (NOT). De resultaten met de daaruit voortkomende adviezen worden in 2024 verwacht. Samenwerking biedt kansen voor Sport Oldenzaal BV op basis van de zeer grote huidige kwetsbaarheden.</p> <p>Op personeelsgebied is er een toename van vertrek van zwembadpersoneel naar de regiobaden waar te nemen. Dit wordt mede veroorzaakt doordat de CAO die Sport Oldenzaal BV kan bieden minder aantrekkelijk is dan die van omliggende zwembaden. Door de krapte op de arbeidsmarkt is gediplomeerd zwembadpersoneel moeilijk te werven. Sport Oldenzaal BV loopt een risico dat er onderbezetting zal gaan ontstaan. Hierdoor kan het zwemaanbod en de zwemveiligheid onder druk komen te staan.</p>

Sport Oldenzaal BV	Informatie
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.	Er is gestart met de revitalisering van Vondersweijde. Deze wordt conform de planning afgerond in 2024. Na oplevering is er een toename van het badwater en zal er een grotere mate van flexibilisering zijn wat de exploitatie ten goede zal komen. Er is ingezet op optimalisatie van de interne bedrijfsvoering en deze wordt in 2024 verder uitgewerkt. Dit om de kwetsbaarheden te minimaliseren. We gaan er vanuit dat de commerciële ruimten worden verhuurd met een mogelijk mooie samenwerking met deze partijen wat de exploitatie ten goede kan komen.
Gemeentelijke bijdrage	€ 737.000

Bank Nederlandse Gemeenten	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	NV Den Haag
2. Doel	De NV heeft ten doel de uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden.
3. Partijen	Het Rijk bezit 50 procent van de aandelen. De overige 50 procent zijn in bezit van 11 provincies, 1 hoogheemraadschap en 416 gemeenten.
4. Bestuurlijk belang	Aandeel van de gemeente Oldenzaal bedraagt 0,031 procent. Wethouder Evelien Zinkweg vertegenwoordigt de gemeente Oldenzaal in de AVA.
5. Financieel belang	<p>De NV bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De gemeente Oldenzaal bezit 17.550 (0,031%) op een totaal van 55.690.720 aandelen. De nominale waarde van het aandelenpakket van de gemeente Oldenzaal bedraagt € 43.875 (17.550 x € 2,50). Het gehele bedrag aan nominale waarde is daadwerkelijk gestort. In de statuten is vastgelegd dat 43% van de winst als dividend wordt uitgekeerd. De BNG Bank is gehouden aan de regels die de Autoriteit Financiële Markten stelt aan het verstrekken van mogelijk koersgevoelige informatie. Het verstrekken van cijfers en verwachtingen over eigen vermogen en netto resultaat valt daar uitdrukkelijk onder. BNG Bank gaat pas tot publicatie van de gerealiseerde resultaten over na behandeling van de door de externe accountant goedgekeurde jaarrekening en het voorstel tot winstuitkering door de Raad van Commissarissen.</p> <p>De omvang van de balans, het eigen en vreemd vermogen en het resultaat is niet alleen afhankelijk van de economische prestaties die BNG Bank levert. Door de voorgeschreven wijze van verantwoording werken externe factoren, bijvoorbeeld economische ontwikkelingen en renteontwikkelingen, sterk in deze cijfers door. BNG Bank kan op deze ontwikkelingen geen invloed uitoefenen. Dit vormt een van de redenen waarom BNG Bank in het jaarverslag geen concrete uitspraken doet over de verwachte resultaten over het lopende boekjaar.</p> <p>Dividend 2022 € 40.014 Eigen vermogen 1 januari 2023 € 5.097.000 Eigen vermogen 31 december 2023 € 5.062.000</p>

Bank Nederlandse Gemeenten	Informatie
	Vreemd vermogen 1 januari 2023 € 155.262.000 Vreemd vermogen 31 december 2023 € 143.995.000 Solvabiliteit per 31 december 2023: 10,6%
6. Prestaties – effecten	N.v.t.
7. Voortgang	De BNG Bank noemt zich de bank voor het maatschappelijk belang en biedt gespecialiseerde dienstverlening aan tegen zo laag mogelijke kosten. Het streven van de bank is om een betrouwbare partner te zijn, de sterke marktpositie te behouden en de relatie met de klanten te bestendigen en waar mogelijk te verbeteren.
8. Risico's en kansen	N.v.t.
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar	Geen

Twence Holding	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	NV Hengelo
2. Doel	Het beheren en exploiteren van milieuvoorzieningen en verlening van diensten op het gebied van milieubeheersing in het algemeen en het bewerken en verwerken van huishoudelijk afval en bedrijfsafval; het produceren en leveren van (duurzame) energie en secundaire grondstoffen.
3. Partijen	Regio Twente, Attero Holding NV, Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen, Almelo, Berkelland, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand, Wierden.
4. Bestuurlijk belang	De gemeente Oldenzaal heeft een zeggenschap van ca. 4,92% in Twence. De directeur en commissarissen worden benoemd, geschorst en ontslagen door de algemene vergadering van aandeelhouders. Wethouder Evelien Zinkweg vertegenwoordigt de gemeente Oldenzaal in de AVA. De werkelijke invloed van de gemeenten moet vooral worden gezocht in de contracten die worden gesloten met Twente Milieu over het niveau van de dienstverlening (frequentie, aard, wijze waarop, enzovoort). De gemeenteraad wordt door middel van de paragraaf verbonden partijen bij de jaarverantwoording en de begroting geïnformeerd. Bij eventuele calamiteiten zal de raad afzonderlijk worden ingelicht.

Twence Holding	Informatie
5. Financieel belang	<p>De gemeente bezit 41.408 aandelen (4,92%) à € 0,00 nominaal in Twence Holding B.V. Deze zijn eind 2011 “om niet” van de Regio Twente verkregen. De totale balanswaarde bedraagt formeel daarmee € 0,00. De werkelijk waarde is uiteraard veel hoger, afhankelijk van de waarde en resultaten van Twence op enig moment. Er is daarmee sprake van een “stille reserve” die ook als zodanig in de paragraaf weerstandsvermogen genoemd kan worden. Deze stille reserve is niet direct zichtbaar en ook niet per direct uitkeerbaar. Solvabiliteit is % per 31 december 2023 59,2%.</p> <p>eigen vermogen op: 1 januari 2023 € 175.964.000 31 december 2023 € 196.261.000</p> <p>Vreemd vermogen op: 1 januari 2023 € 162.925.000 31 december 2022 € 162.475.000</p> <p>Dividendopbrengsten: 2019 € 357.000 2020 € 297.000 2021 € 302.000 2022 € 798.000</p>
6. Prestaties – effecten	Volgens de jaarrekening behaalde Twence over het jaar 2023 een netto resultaat van € 9,5 mln.
7. Voortgang	N.v.t.
Risico's en kansen	<p>Het overheidsbeleid is erop gericht om verspilling en uitputting c.q. belasting van het milieu tegen te gaan. Gestreefd wordt naar een afvalloze samenleving waarbij de kringloop sluitend is en alle grondstoffen weer gebruikt worden (ook wel "cradle to cradle" genoemd). Het Rijk heeft sinds 2020 een importheffing ingevoerd op het buitenlandse afval. Dit heeft negatieve consequenties voor de afvalverwerkingssector in Nederland en dus ook op Twence. Doordat de import van afval is afgenomen en verder zal afnemen, dreigt er overcapaciteit te ontstaan. Uit het onderzoeksrapport van Rebel van 5 maart 2021 (in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) blijkt dat er overcapaciteit zal ontstaan in de afvalverwerkingssector. Als gevolg hiervan is volgens een ambtelijke notitie de Ambtelijke notitie – “gezamenlijke afspraak verbrandingscapaciteit”, dat de verbrandingscapaciteit in Nederland met 30% zal moeten afnemen.</p> <p>Afhankelijke van de uitkomst van de juridische procedure die AVR tegen Twence en de aandeelhoudende gemeenten is gestart, kan dit leiden tot een schadeclaim richting Twence en de aandeelhoudende gemeenten.</p>
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar	In 2022 is een derde poging gestart om tot een oplossing te komen om de aandelen Twence samen met de gemeenten Almelo en Twenterand te verkopen aan geïnteresseerde gemeenten. Inmiddels is een waarderingstraject afgerond en hebben 3 gemeenten en de onderneming aangegeven om alle aandelen van Oldenzaal, Almelo en Twenterand te willen overnemen. De verwachting is dat eind 2024 een overeenkomst wordt ondertekend m.b.t. de overname van de aandelen.

Twente Milieu	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	NV Enschede

Twente Milieu	Informatie
2. Doel	Namens, en ten behoeve van haar aandeelhouders in het algemeen belang, werkzaam te zijn op het gebied van gemeentelijke taken, zoals inzameling van huishoudelijk afval, straatreiniging, rioolreiniging en gladheidbestrijding, evenals het werkplaatsbeheer voor het onderhoud van gemeentelijke voertuigen en machines, een en ander in de ruimste zin. De omschreven doelstelling dient te worden bereikt tegen zo laag mogelijke kosten.
3. Partijen	Gemeenten Almelo, Enschede, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Borne en Oldenzaal.
4. Bestuurlijk belang	<p>De gemeente Oldenzaal heeft een zeggenschap van 6,4% in Twente Milieu NV. De directeur en commissarissen worden benoemd, geschorst en ontslagen door de algemene vergadering van aandeelhouders. Wethouder Evelien Zinkweg vertegenwoordigt de gemeente Oldenzaal in de AVA.</p> <p>Gezien de oorspronkelijk beoogde doelen van de deelneming in Twente Milieu NV kan in principe worden gesteld dat deze beoogde doelen met de oprichting van Twente Milieu NV en de deelneming daarin grotendeels zijn gerealiseerd. De huidige beïnvloedingsmogelijkheden van een individuele gemeente vallen het beste als controlerend en in lichte mate als sturend te bestempelen. Van inhoudelijke en financiële beïnvloeding is nagenoeg geen sprake (meer). Inhoudelijke beïnvloeding valt gezien het zeer specifieke karakter van de materie ook niet van de gemeenten te verwachten. Van eventuele invloed op beleidsontwikkeling (invoering diftar) is echter wel sprake. Financiële invloed op bijvoorbeeld de tarieven is daarnaast als zeer marginaal te bestempelen. De markt bepaalt immers voor het overgrote deel de tarieven. De werkelijke invloed van de gemeenten moet vooral worden gezocht in de contracten die worden gesloten met Twente Milieu over het niveau van de dienstverlening (frequentie, aard, wijze waarop, enzovoort).</p> <p>De gemeenteraad wordt door middel van de paragraaf verbonden partijen bij de jaarverantwoording en de begroting geïnformeerd. Bij eventuele calamiteiten zal de raad afzonderlijk worden ingelicht.</p>
5. Financieel belang	<p>De gemeente bezit 120 aandelen à € 450,00 nominaal. De totale balanswaarde bedraagt € 54.000.</p> <p>Eigen vermogen per 1 januari 2023 is € 12.660.000 Eigen vermogen per 31 december 2023 is € 12.064.000 Vreemd vermogen per 1 januari 2023 is € 15.679.000 Vreemd vermogen per 31 december 2023 is € 15.275.000</p> <p>De solvabiliteit van Twente Milieu per 31 december 2023 bedraagt 44,1%. Dividenduitkeringen worden niet nagestreefd. Indien de solvabiliteit boven de 30% uitkomt zal deze verlaagd worden d.m.v. verlaging van de tarieven.</p>
6. Prestaties – effecten	
7. Voortgang	In 2023 is de meerjarenstrategie 2024-2027 van Twente Milieu “vanuit de basis breder” door de AVA vastgesteld. Twente Milieu blijft inzetten op het efficiënter inrichten van de afvalinzamelactiviteiten en het groenbeheer. Hierbij richt Twente Milieu zich met name op het samenwerken met partners in de openbare ruimte, serviceverhoging aan de inwoners en focus op preventie en hergebruik van afval te stimuleren.

Twente Milieu	Informatie
8. Risico's en kansen	<p>Het opereren in de afvalmarkt is met tal van risico's omgeven. Het valt zelfs te betwijfelen of een relatief kleine onderneming als Twente Milieu NV in staat zal blijven zelfstandig te opereren in een markt die steeds meer gedomineerd dreigt te worden door een aantal grote (markt)partijen.</p> <p>De kansen zijn:</p> <p>Twente Milieu kan groeien naar de rol van ondersteuner voor de gemeente in het beheer van de openbare ruimte (BOR). Oldenzaal, die voornamelijk haar activiteiten op het terrein van BOR bij de onderneming zal onderbrengen, loopt hierbij een risico. Immers, indien deze activiteiten voor gemeenten verlieslatend zijn, zal Oldenzaal financieel nadeel ondervinden op een activiteit die Oldenzaal niet door Twente Milieu laat uitvoeren.</p>
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar	<p>In de AvA van juni 2024 is het besluit genomen over de toetreding van de gemeente Berkelland tot Twente Milieu. Vanaf 1 januari 2025 zal Twente Milieu het afval voor de gemeente Berkelland inzamelen. Hierdoor vindt een herschikking van de aandelen plaats. Dit betekent dat de zeggenschap van gemeente Oldenzaal vanaf 1 januari 2025 vermindert van 6,4% naar 5,8%. Door toetreding van nieuwe gemeenten als aandeelhouder van Twente Milieu is de zeggenschap van de gemeente Oldenzaal in de onderneming verwatert van 8% in 1998 naar 5,8% in 2025.</p>

Cogas	Informatie												
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	NV Almelo												
2. Doel	<p>Cogas Energie levert gas, elektriciteit en kabeldiensten aan consumenten en zakelijke klanten. Cogas is als netbeheerder voor elektriciteit en gas verantwoordelijk voor een ononderbroken levering. Ook is Cogas een belangrijke werkgever.</p> <p>Oorspronkelijk doel was het voorzigtigen in een dekkende en betrouwbare energie- en kabelinfrastructuur op het grondgebied van de deelnemende gemeenten. Momenteel zijn optimale instandhouding, netbeheer en leveringszekerheid belangrijke pijlers. In de tegenwoordige tijd zijn het realiseren van duurzame en innovatieve energieoplossingen belangrijke doelen geworden.</p>												
3. Partijen	9 gemeenten												
4. Bestuurlijk belang	<p>Het bestuursmodel van Cogas (directie + raad van commissarissen) voorziet niet in vertegenwoordigers van gemeenten in het bestuur van Cogas. Indirect is invloed mogelijk door het feit dat voordracht voor één lid van de Raad van Commissarissen verloopt via de Gemeente Almelo.</p> <p>De huidige beïnvloedingsmogelijkheden van een individuele gemeente lopen via het aandeelhouderschap in Cogas NV en vallen het best als controlerend en in lichte mate sturend te bestempelen. Er is sprake van een lichte vorm van inhoudelijke beïnvloeding. Met name daar waar het gaat om investeringsbeslissingen op het gebied van innovatie. Wethouder Financiën (Evelien Zinkweg) vertegenwoordigt de gemeente Oldenzaal in de AVA. Jaarlijks wordt in de begroting in de paragraaf 'verbonden partijen' aandacht besteed aan deze verbonden partij. Daarnaast wordt de raad via raadsinformatiebrieven op de hoogte gebracht van bijzondere ontwikkelingen (b.v. extra dividenduitkeringen).</p>												
5. Financieel belang	<p>De gemeente Oldenzaal bezit 537 aandelen Cogas. Dat is 10,55% van het totale aandelenpakket. De afgelopen jaren is het volgende dividend ontvangen:</p> <p>2019 € 1.074.000 2020 € 1.074.000 2021 € 1.074.000 2022 € 1.074.000</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Bedragen x 1.000 euro</th> <th>1 januari 2023</th> <th>31 december 2023</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen Vermogen</td> <td>141.841</td> <td>145.458</td> </tr> <tr> <td>Vreemd Vermogen</td> <td>110.955</td> <td>112.380</td> </tr> <tr> <td>Solvabiliteit (EV/TV)</td> <td>56,1%</td> <td>56,4%</td> </tr> </tbody> </table>	Bedragen x 1.000 euro	1 januari 2023	31 december 2023	Eigen Vermogen	141.841	145.458	Vreemd Vermogen	110.955	112.380	Solvabiliteit (EV/TV)	56,1%	56,4%
Bedragen x 1.000 euro	1 januari 2023	31 december 2023											
Eigen Vermogen	141.841	145.458											
Vreemd Vermogen	110.955	112.380											
Solvabiliteit (EV/TV)	56,1%	56,4%											
6. Prestaties – effecten	N.v.t.												
7. Voortgang	Geen bijzonderheden												

Cogas	Informatie
8. Risico's en kansen	Tegenvallende bedrijfsresultaten kunnen gevolgen hebben voor dividenduitkering aan Gemeente Oldenzaal. Op dit moment is de solvabiliteit ruim 70% . De operationele winst voor belastingen van Cogas zal naar verwachting de komende jaren lager uitkomen. De belangrijkste oorzaak hiervoor is de substantiële daling van de gereguleerde tarieven over de reguleringsperiode. Indien de AvA besluit tot deelname aan het Regionaal Warmtenet Twente voor 50% van alle aandelen, neemt het risicoprofiel van Cogas behoorlijk toe. Uit de nog op te stellen Business Case zal moeten blijken in welke mate dit risico voor Cogas toeneemt.
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar	<p>Cogas wil maatschappelijk verantwoord ondernemen nadrukkelijker integreren in de bedrijfsvoering, met als doel het tot een structureel onderdeel te maken van alles wat Cogas doet en onderneemt.</p> <p>Cogas wil maatschappelijk verantwoord ondernemen nadrukkelijker integreren in de bedrijfsvoering, met als doel het tot een structureel onderdeel te maken van alles wat Cogas doet en onderneemt.</p> <p>Cogas heeft in 2023 aan de aandeelhouders een besluit voorgelegd om in te stemmen met de ontwerpfase ten behoeve van de oprichting van het Regionaal Warmtenet Twente. Cogas heeft hierbij als doelstelling om 25.000 woningen in haar regio te koppelen aan dit Regionaal Warmtenet Twente. Voorts is Cogas dan voornemens om samen met Twence voor ieder 50% aandelen te houden in dit RWT. Het betreft uiteindelijk een warmtenet met als einddoel 100.000 aansluitingen waarvan er 75.000 niet behoren tot de regio van Cogas. De AvA van Cogas heeft in december aan de directie goedkeuring gegeven voor de uitgaven van € 420.000 van de benodigde € 1.675.000. Dit betreft het verder ontwikkelen van een definitief ontwerp en haalbaarheid van een definitief ontwerp van het hoofdtransportnet en distributie-netwerk in Hengelo.</p>

Dimpact	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Coöperatie Enschede
2. Doel	Het ontwikkelen en leveren van oplossingen voor de gemeentelijke digitale dienstverlening van publiekrechtelijke instellingen. De coöperatie heeft geen winstoogmerk.
3. Partijen	30 gemeenten
4. Bestuurlijk belang	Alle leden hebben een gelijke stem in de algemene ledenvergadering. De leden van de raad van commissarissen worden benoemd door de ledenvergadering.
5. Financieel belang	De gemeente Oldenzaal is lid. De bijdrage over 2023 aan de coöperatie was € 183.000 (incl. btw). Eigen vermogen 1 januari 2023 € 2.991.000 Eigen vermogen 31 december 2023 € 2.747.000 Vreemd vermogen 1 januari 2023 € 4.586.000 Vreemd vermogen 31 december 2023 € 4.139.000 Solvabiliteit 39,5%
6. Prestaties – effecten	De gemeente ontvangt jaarlijks de begroting en de jaarrekening.
7. Voortgang	N.v.t.
8. Risico's en kansen	Geen

Dimpact	Informatie
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar	Geen
Gemeentelijke bijdrage	€ 183.000

CSV Amsterdam BV (voorheen Claim Staat Vennootschap)	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	BV Den Bosch
2. Doel	<p>Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult:</p> <p>a. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON;</p> <p>b. namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO BV (hierna Waterland);</p> <p>c. het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort.</p> <p>(ad. a)</p> <p>In februari 2008 is Essent, met toestemming van de publieke aandeelhouders, een procedure begonnen tegen de Staat der Nederlanden waarin zij een verklaring voor recht vragen dat bepaalde bepalingen van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) onverbindend zijn. Als gevolg van de WON (en de als gevolg daarvan doorgevoerde splitsing tussen het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en netwerkbedrijf anderzijds) hebben haar aandeelhouders schade geleden. Vanwege praktischemoeilijkheden om de juridische procedure aan de verkopende aandeelhouders van Essent over te dragen, hebben de verkopende aandeelhouders en RWE afgesproken dat de onderliggende (declaratoire) procedure over de vraag of (delen van) de WON onverbindend zijn, ook na afronding van de transactie met RWE, door Essent zal worden gevoerd. De verkopende aandeelhouders en RWE zijn verder overeengekomen dat de eventuele schadevergoedingsvordering van Essent op de Staat der Nederlanden die zou kunnen ontstaan als de rechter inderdaad van oordeel is dat (delen van) de WON onverbindend is, wordt gecedeerd aan de verkopende aandeelhouders (en dus niet achterblijft bij Essent), die deze vordering gebundeld zullen gaan houden via de deelneming (de Claim Staat Vennootschap B.V.).</p> <p>De WON leidde er toe dat het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en het netwerkbedrijf anderzijds gesplitst moesten worden. De Rechtbank te 's-Gravenhage heeft de vordering van Essent in eerste instantie afgewezen. Essent is tegen deze uitspraak in hoger beroep gegaan. In juni 2010 heeft het Gerechtshof in Den Haag de WON onverbindend verklaard. De Staat is tegen de uitspraak in cassatie gegaan bij de Hoge Raad. De Hoge Raad heeft pre justitiële vragen gesteld aan het Europese Hof van Justitie. Het Europese Hof van Justitie heeft een reactie gegeven aan</p>

CSV Amsterdam BV (voorheen Claim Staat Vennootschap)	Informatie														
	<p>de Hoge Raad een uitspraak doen. De Hoge Raad heeft na reactie van het Europese Hof op 26 juni 2015 jl. uitspraak gedaan. De Hoge Raad heeft besloten dat de Splitsingswet niet in strijd is met het recht van de Europese Unie. Met deze uitspraak van de Hoge Raad zijn de vorderingen van Essent op de Staat definitief afgewezen. Voor de vennootschap is de procedure daarmee geëindigd.</p> <p>(ad. b)</p> <p>Bij de verkoop van Attero Holding N.V. aan Recycleco B.V. (Waterland Private Equity Fund V C.V.) in 2014 hebben de verkopende aandeelhouders van Attero (waaronder uw organisatie) een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan de koper Waterland. Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims had Waterland bedongen (zoals gebruikelijk is bij dergelijke transacties) dat een deel van de verkoopopbrengst, zijnde € 13,5 miljoen, door de verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd op een Escrow-rekening zou moeten worden aangehouden. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders bij de verkoop overgedragen aan CSV.</p> <p>Nadat in juni 2016 een compromis werd bereikt tussen CSV Amsterdam BV, Recycleco B.V. en Attero Holding B.V. over betwiste (fiscale) claims alsmede over een belastingteruggave is in april 2020 een tweede en finale compromis bereikt tussen voor de beëindiging van alle resterende geschillen met betrekking tot betwiste (fiscale) claims, alsmede over een belastingteruggave. Het resterend vermogen op de Escrow-rekening is in mei 2020 onder inhouding van € 150.000 voor aanvulling van het werkkapitaal volledig uitgekeerd aan de aandeelhouders .</p> <p>Begin maart 2021 werd via de media bekend dat er misbruik had plaatsgevonden van de Escrowrekening die onder beheer werd gehouden door advocatenkantoor Pels Rijcken, en met name Mr. F.J. Oranje als de Escrow Agent. Op dinsdag 9 maart heeft Pels Rijcken, CSV formeel schriftelijk op de hoogte gebracht van voornoemd misbruik en dat verschuivingen van gelden van de Escrow Account naar een externe rekening in het verleden hadden plaatsgevonden door Mr. Oranje. Inmiddels hebben Pels Rijcken en CSV overeenstemming bereikt over de vergoeding van de financiële schade die CSV hierdoor heeft geleden. Pels Rijcken heeft op 13 juli jl. de totale financiële vergoeding van € 75.122,71 aan CSV betaald. Daarmee is de zaak verder afgesloten.</p>														
3. Partijen	6 provinciale en 130 gemeentelijke aandeelhouders														
4. Bestuurlijk belang	Het aandeel van de gemeente Oldenzaal bedraagt 0,021 procent.														
5. Financieel belang	<table border="1" data-bbox="612 1747 1206 2047"> <thead> <tr> <th data-bbox="619 1756 970 1787">CSV Amsterdam BV</th> <th data-bbox="976 1756 1200 1787">31-12-2023</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="619 1796 970 1827">Eigen Vermogen</td> <td data-bbox="976 1796 1200 1827">€ 98.188</td> </tr> <tr> <td data-bbox="619 1836 970 1868">-> Waarvan reserves</td> <td data-bbox="976 1836 1200 1868">-€ 1.812</td> </tr> <tr> <td data-bbox="619 1877 970 1908">Vreemd Vermogen</td> <td data-bbox="976 1877 1200 1908">€ 50.606</td> </tr> <tr> <td data-bbox="619 1917 970 1948">-> Waarvan voorzieningen</td> <td data-bbox="976 1917 1200 1948">€ 0</td> </tr> <tr> <td data-bbox="619 1957 970 1989">Resultaat na belasting</td> <td data-bbox="976 1957 1200 1989">-€111.198</td> </tr> <tr> <td data-bbox="619 1998 970 2047">Agio / Dividend (incl.15% belasting)</td> <td data-bbox="976 1998 1200 2047">€ 0</td> </tr> </tbody> </table>	CSV Amsterdam BV	31-12-2023	Eigen Vermogen	€ 98.188	-> Waarvan reserves	-€ 1.812	Vreemd Vermogen	€ 50.606	-> Waarvan voorzieningen	€ 0	Resultaat na belasting	-€111.198	Agio / Dividend (incl.15% belasting)	€ 0
CSV Amsterdam BV	31-12-2023														
Eigen Vermogen	€ 98.188														
-> Waarvan reserves	-€ 1.812														
Vreemd Vermogen	€ 50.606														
-> Waarvan voorzieningen	€ 0														
Resultaat na belasting	-€111.198														
Agio / Dividend (incl.15% belasting)	€ 0														

CSV Amsterdam BV (voorheen Claim Staat Vennootschap)	Informatie		
	Escrom-uitkering	nvt	
6. Prestaties – effecten			
7. Voortgang	<p>CSV zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.), in overleg met de aandeelhouderscommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de Belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een eventuele gerechtelijke procedure zal in overleg met Aandeelhouderscommissie van CSV de procedure al dan niet worden voortgezet.</p> <p>Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure (bijvoorbeeld door een mogelijk compromis tussen de Belastingdienst en CSV of een besluit van de Aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.</p>		
8. Risico's en kansen	Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal van deze vennootschap.		
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.	Geen bijzonderheden		

Enexis Holding	Informatie																				
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	NV Den Bosch																				
2. Doel	Enexis beheert het energienetwerk voor elektriciteit en aardgas in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,3 miljoen klanten (huishoudens, bedrijven en overheden) voor gas en € 2,9 miljoen klanten voor elektriciteit. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.																				
3. Partijen	6 provinciale en 130 gemeentelijke aandeelhouders																				
4. Bestuurlijk belang	Het aandeel van de gemeente Oldenzaal bedraagt 0,021%.																				
5. Financieel belang	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Enexis Holding NV</th> <th>Per 31 december 2022</th> <th>Per 30 juni 2023</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen Vermogen</td> <td>€ 5.441.000.000</td> <td>€5.263.000.000</td> </tr> <tr> <td>Waarvan reserves</td> <td>€5.291.000.000</td> <td>€5.113.000.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd Vermogen</td> <td>€ 4.907.000.000</td> <td>€5.517.000.000</td> </tr> <tr> <td>Waarvan voorzieningen</td> <td>€25.000.000</td> <td>€19.000.000</td> </tr> <tr> <td>Resultaat na belasting</td> <td>€ 1.300.000.000</td> <td>€ 15.000</td> </tr> </tbody> </table>			Enexis Holding NV	Per 31 december 2022	Per 30 juni 2023	Eigen Vermogen	€ 5.441.000.000	€5.263.000.000	Waarvan reserves	€5.291.000.000	€5.113.000.000	Vreemd Vermogen	€ 4.907.000.000	€5.517.000.000	Waarvan voorzieningen	€25.000.000	€19.000.000	Resultaat na belasting	€ 1.300.000.000	€ 15.000
Enexis Holding NV	Per 31 december 2022	Per 30 juni 2023																			
Eigen Vermogen	€ 5.441.000.000	€5.263.000.000																			
Waarvan reserves	€5.291.000.000	€5.113.000.000																			
Vreemd Vermogen	€ 4.907.000.000	€5.517.000.000																			
Waarvan voorzieningen	€25.000.000	€19.000.000																			
Resultaat na belasting	€ 1.300.000.000	€ 15.000																			

Enexis Holding	Informatie
6. Prestaties – effecten	<p>Dividend</p> <p>2019: € 26.000</p> <p>2020: € 23.000</p> <p>2021: € 23.000</p> <p>2022: € 16.000</p> <p>2023: € 21.000</p>
7. Voortgang	<p>In 2022 is door de aandeelhouders van Enexis een nieuw strategisch plan vastgesteld. Daarin wordt gekozen voor focus op kerntaken met drie hoofddoelen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wij sturen op maatschappelijk optimale energiekeuzes <i>Mede richting geven aan maatschappelijk optimale keuzes voor een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem van de toekomst en een haalbare weg daarnaartoe.</i> 2. Wij bieden iedereen altijd toegang tot energie <i>Voor iedereen een toegankelijke, veilige energie-infrastructuur met behoud van een hoge leveringszekerheid en tegen de laagst mogelijk kosten.</i> 3. Klanten weten wat ze aan ons hebben <i>Transparante, betrouwbare en efficiënte dienstverlening aan klanten en marktpartijen.</i> <p>Deze missie komt voort uit maatschappelijke ontwikkelingen die een materiële impact op Enexis hebben: klimaatverandering & energietransitie; participatie en vertrouwen in instituties (burgers willen meer invloed op hun directe leefomgeving) en digitale transformaties</p> <p>De energietransitie leidt voor Enexis tot een grote investeringsopgave en kapitaalbehoefte, die op lange termijn waarschijnlijk niet door de huidige aandeelhouders kan worden ingevuld. Enexis en haar aandeelhouders zijn in gesprek over de ontwikkelingen en mogelijke maatregelen om te zorgen dat Enexis een financieel solide basis behoudt. Ook het Rijk voert overleg met de regionale netbeheerders en hun aandeelhouders over een eventuele participatie door het Rijk. Op basis van de huidige inzichten is de prognose dat Enexis voor de middellange termijn (huidige reguleringsperiode / tot 2027) aan de vastgesteld ratio's blijft voldoen.</p>
8. Risico's en kansen	<p>Enexis is financieel gezond. Enexis heeft de Standard & Poor's (S&P) rating A+ (Stable outlook) en bij Moody's Aa3 (stable outlook).</p> <p>Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V. Wettelijk is minimaal 40% eigen vermogen vereist, Enexis heeft op dit moment meer dan 50% eigen vermogen.</p> <p>Een aanvullend risico is het achterblijven van de geraamde dividendinkomsten. Het risico is echter gemitigeerd middels een overeengekomen streefwaarde van € 100 miljoen voor het jaarlijkse dividend. Eind 2022 hebben de 3 regionale netbeheerders (Enexis, Alliander en Stedin) en hun aandeelhouders een onderhandelaarsakkoord bereikt met het Rijk over de voorwaarden en het proces voor een toekomstige participatie door het Rijk als de kapitaalbehoefte de mogelijkheden van het bedrijf en de huidige aandeelhouders overstijgt. De AVA heeft in april 2023 ingestemd met het akkoord.</p>

Enexis Holding	Informatie
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.	De focus van Enexis ligt op de uitvoering van de energietransitie. De verkenningen van netbeheer NL en de individuele netbeheerders geven aan dat de energietransitie een enorme investeringsopgave en daaruit voortvloeiende kapitaalbehoefte tot gevolg heeft. Ontwikkelingen op het gebied van warmte, waaronder het nieuwe wetsvoorstel, zij voor Enexis aanleiding om het strategisch plan op dit onderwerp nader uit te werken. Enexis verwacht in het voorjaar van 2024 dit plan ter vaststelling voor te leggen aan de AVA.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Besloten Vennootschap. Den Bosch.
2. Doel	<p>Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele.</p> <p>Het bedrijf Delta N.V. (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (PBE). In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta N.V. een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen. In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE.</p> <p>PBE is blijven bestaan met een beperkt takenpakket. PBE wikkelt de zaken af die uit de verkoop zijn voortgekomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap B.V. Conform de koopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap B.V.). RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend m.b.t. verkoop van het 50% belang in EPZ. Het General Escrow Fonds is in juli 2016 geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders.</p>
3. Partijen	6 provinciale en 130 gemeentelijke aandeelhouders
4. Bestuurlijk belang	Het aandeel van de gemeente Oldenzaal bedraagt 0,021 procent.

Publiek Belang Elektriciteitsproduc- tie	Informatie		
5. Financieel belang	Publiek Belang Elektriciteitsproduc- tie BV	31 dec 2023	31 december 2022
	Eigen Vermogen	€ 1.445.000	€ 0
	Waarvan reserves	-€ 51.822	€ 0
	Vreemd Vermogen	€ 31.995	€ 0
	Waarvan voorzie- ningen	€ 0	€ 0
	Resultaat na belas- ting	€ 36.040	€ 50.000
	Agio / dividend	€ 0	€ 1.489.259
6. Prestaties – effec- ten			
7. Voortgang	<p>Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen met betrekking tot het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009 nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan of deze contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden. Het doel was dat de vennootschap in 2023 zou kunnen worden opgeheven. verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden. Het doel is dat de vennootschap in 2023 (of eerder indien mogelijk) zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.</p>		
8. Risico's en kansen	<p>Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.</p>		
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en ko- mende jaar.	<p>Het doel was op de vennootschap in 2023 op te heffen. De verwachting is dat deze in 2024 zal worden opgeheven</p>		

3.6 Grondbeleid

3.6.1 Visie op het grondbeleid

Onze visie op het grondbeleid is een voorzichtig actief grondbeleid. Dit beleid gebruikt de gemeente om beleidsdoelen te kunnen realiseren voor de beleidsvelden:

- wonen
- ruimtelijke ordening
- leefbaarheid
- economie
- natuur en groen
- verkeer
- sociale en maatschappelijke voorzieningen.

Hiervoor nam de gemeente in de nota Grondbeleid 2020 de volgende doelstellingen op:

1. Intervenieren op de grondmarkt om het feitelijke ruimtegebruik te laten aansluiten op het maatschappelijk gewenste ruimtegebruik. Dit intervenieren gebeurt zowel kwantitatief als kwalitatief;
2. Bevordering van de kwaliteit van het ruimtegebruik, evenals de zeggenschap die de burger daarover heeft;
3. Een eerlijke verdeling van kosten en baten die ontstaan door overheidsinterventies. Zoals bestemmingsplanwijzigingen, uitgebreide Wabo procedures en investeringen in de openbare ruimte.

Een voorzichtig actief grondbeleid biedt de vrijheid om situationeel te schakelen naar een faciliterend grondbeleid. Of een samenwerkingsvorm te zoeken die het dichtst in de buurt komt van (de voordelen van) een actieve grondpolitiek.

3.6.2 De manier waarop de gemeente haar grondbeleid uitvoert en het beleid voor reserves

Bovengenoemde beleidsvelden geven met de structuurvisie en onderliggende beleidsnota's (Woonvisie, Bedrijventerreinvisie, e.d.) antwoord op de vragen:

- welke ontwikkelingen plaatsvinden
- waar ontwikkelingen plaatsvinden
- wanneer ontwikkelingen plaatsvinden

Het grondbeleid ondersteunt het ruimtelijk beleid van de gemeente. De nota Grondbeleid maakt het mogelijk om deze ruimtelijke doelstellingen te faciliteren. In het grondbeleid staan de instrumenten die de gemeente hiervoor inzet.

Strategische voorraad: verwerving en waarderingsgrondslag

Verwerving is voor Oldenzaal hét instrument bij uitstek om de regiefunctie bij de ontwikkeling van projecten te voeren. Met een eigendomspositie kan de gemeente actief sturen op de programmatische en ruimtelijke ontwikkeling. Dit alles binnen kwalitatieve en financiële kaders.

Het waarden van grond die de gemeente aankocht op de balans gebeurt tegen de waarde bij huidige bestemming. Hogere aankoopkosten en jaarlijkse rentekosten dekt de gemeente uit de reserve strategische voorraad of de bestemmingsreserve Oldenzaal Centraal.

De zo gevormde boekwaarde blijft op dit niveau. Pas 1 à 2 jaar voor de start van de werkzaamheden in het plangebied start de exploitatiefase. De gemeente maakt vanaf dat moment kosten voor de ontwikkeling (planontwikkeling, bestemmingsplanwijziging enzovoort).

Reserve strategische voorraad

De reserve strategische voorraad dekt het risico over de voorraad grond die nog niet in exploitatie (productie) is. De omvang van de reserve strategische voorraad stelt de gemeente elk jaar vast. Daarbij houdt zij rekening met de toekomstige ontwikkeling van Oldenzaal. De reserve strategische voorraad is van belang om actieve grondpolitiek ook in de praktijk te brengen. Zij staat garant voor continuïteit en consistentie. En de reserve geeft maximale politieke beleidsvrijheid voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van de stad.

Bouwgrond in exploitatie

Voor elk ruimtelijk plan stelt de gemeente een grondexploitatieberekening op. Dit is een financiële doorrekening van de kosten en opbrengsten uitgezet in de tijd. Deze berekening geeft (een financieel) inzicht in het geheel van activiteiten en werkzaamheden voor:

- verwerving
- het bouw- en woonrijp maken
- de uitgifte van gronden

Algemene reserve grondexploitatie

De algemene reserve grondexploitatie vormt het weerstandsvermogen om algemene risico's te kunnen opvangen. Het volume onderhanden werk en de omvang van de risico's begrenst de omvang van deze reserve (zie paragraaf weerstandsvermogen).

Om algemene risico's in beeld te brengen loopt de gemeente de projectenportefeuille door. En stelt zij een risicoparagraaf op. De gemeente berekent de omvang van de risico's. Vervolgens houdt zij rekening met de kans dat een risico zich voordoet. De risico's kunnen zich niet allemaal gelijktijdig voordoen. Daarom neemt de gemeente over het resultaat een minimumpercentage en een maximumpercentage.

De omvang van de algemene reserve grondbedrijf is minimaal:

- 1% van het volume aan onderhanden werk;
- 15% van de omvang van de risicoparagraaf van het Grondbedrijf;
- en een risicobuffer van € 500.000.

De omvang van de algemene reserve grondbedrijf is maximaal:

- 2% van het volume onderhanden werk;
- en 30% van de omvang van de risicoparagraaf.

Verliesneming

Soms heeft een project (bij de start of tijdens de loop van het project) geen sluitende grondexploitatie. Dan dekt de gemeente het tekort direct af uit de algemene reserve grondexploitatie.

Voor (deel)gebieden binnen het Masterplan Oldenzaal Centraal geldt dezelfde handelswijze. Alleen verrekent de gemeente de resultaten met de speciale bestemmingsreserve Oldenzaal Centraal.

Resultaatsneming

Soms sluit de gemeente een grondexploitatie af met een positief resultaat. Dit resultaat brengt de gemeente dan naar de algemene reserve grondexploitatie of de reserve Oldenzaal Centraal. Ditzelfde geldt voor tussentijdse winstnemingen.

Voor (tussentijdse) winstneming geldt de 'percentage of completion' methode (POC). De gemeente neemt naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst:

- wanneer de gemeente kosten maakte;
- en opbrengsten realiseerde;
- en voldoende geld in de grondexploitatie resteert voor het afdekken van risico's in het project.

Reserve Oldenzaal Centraal (OC)

De reserve Oldenzaal Centraal vormde de gemeente voor het herinrichten van de stationsomgeving. Het is een omvangrijk stadsvernieuwingsproject met een substantieel financieel tekort. Daarom vormde de gemeente een aparte reserve zodat realisatie mogelijk wordt.

De reserve Oldenzaal Centraal voedt de gemeente met maximaal € 2 miljoen per jaar. Alleen als en voor zover het bedrijfsresultaat en de ondergrens van de algemene reserve dit toelaten. Om ongebreidelde reservevorming te voorkomen stelde de gemeente een plafond vast. Dit plafond ligt in 2023 op € 6,5 miljoen vrij besteedbaar. De stand van de Reserve Oldenzaal Centraal bevindt zich bij deze jaarrekening boven het plafond. Afdracht uit de Reserve Oldenzaal Centraal vindt plaats op basis van het Cascademodel.

Planontwikkeling van het gebied aan de noordzijde van het spoor resteert nog. Dit gaat over het gebied van het Landreben tot de parkeervoorzieningen bij het station. Daarnaast kunnen zich bij de realisatie van de ontwikkeling aan de zuidzijde van het spoor nog tegenvallers voordoen. Voor deze beide situaties kan de gemeente de reserve Oldenzaal Centraal inzetten.

Reserve Jufferbeek Noord (JN)

In de kadernota 2022 besloot de gemeenteraad om geld in de bestemmingsreserve strategische voorraad te reserveren. Met dit geld kan de gemeente starten met verwerven van grond in het gebied "Ontmoeten en verbinden". Op deze wijze kan de gemeente ook deze locatie actief ontwikkelen. Daarnaast kan de gemeente met dit geld overgaan tot gelegenheidsaankopen in overige delen van het plangebied.

De gemeente stelt een werkkapitaal van € 500.000 per jaar beschikbaar. Dit zet de gemeente in voor:

- strategische grondaankopen;
- optimalisatie van (verkeer en water) voorzieningen;
- bijdragen in gewenste/noodzakelijke verhuizingen van bewoners etc.

In 2023 zat € 2.335.000 in deze reserve. Bij deze jaarrekening wordt daar € 500.000 aan toegevoegd na bestemming van het resultaat.

Voordat de realisatie van een fase start, dekt de gemeente eventuele tekorten van die fase volledig af.

3.6.3 Cascademodel

Voor de schematische voorstelling van de geldstromen binnen het grondbedrijf geldt het cascademodel.

3.6.4 Voorzieningen

De voorziening nazorg afgesloten grondexploitatiecomplexen

De gemeente sluit grondexploitaties af in de jaarrekening, wanneer:

- de gemeente alle grond verkocht;
- en goed overziet welke werken de gemeente nog moet uitvoeren.

Voor de nog uit te voeren werken hevelt de gemeente budget over naar het grondexploitatiecomplex “nog af te werken exploitaties”.

3.6.5 Vennootschapsbelasting (VpB)

De gemeente is vennootschapsbelastingplichtig:

- voor activiteiten waarin zij deelneemt aan het economisch verkeer;
- en waarbij zij zich als fiscale onderneming opstelt.

Over de fiscale winst betaalt de gemeente belasting. De grondexploitatie activiteiten zijn Vpb-plichtig.

Nieuwe grondexploitatiecomplexen brengt de gemeente fiscaal in met een taxatie van de marktconforme waarde. Landelijk bestaat er discussie of dat de meest geëigende manier is. In de algemene risicoreserve neemt de gemeente dit risico mee.

3.6.6 De markt voor bouwgrond

De vraag naar bouwgrond bleef het afgelopen jaar groot. Daarnaast stegen de kosten voor initiatiefnemers:

- De hypotheekrente steeg opnieuw.
- De bouwkosten bleven hoog door de grote vraag naar bouwgrond en de oorlog in Oekraïne.
- Daarnaast zijn door allerlei ontwikkelingen meer onderzoeken nodig, denk bijvoorbeeld aan stikstof.

In enkele gevallen was dit voor initiatiefnemers reden om de plannen aan te passen of om geopteerde kavels aan de gemeente terug te geven.

Markt voor woningbouw kavels

Het afgelopen jaar zette de gemeente ook weer in op versnelling van de ontwikkeling van woningbouwlocaties. Door in de planning 3 grotere woningbouwlocaties te versnellen wil de gemeente tegemoetkomen aan de vraag naar bouwgrond. Door de genoemde ontwikkelingen houdt de gemeente rekening met een risico van een dalende marktvrage. Daarmee wordt het noodzakelijk om plannen in fases te ontwikkelen.

Markt voor bedrijfskavels

De kwetsbaarheid van de verknoopte wereldeconomie en mondiale productieketens zijn nu regelmatig erg duidelijk. Sommige bedrijven gaan structureel grotere voorraden aanhouden om uitvalrisico in de toekomst te beperken. Dit leidt tot een groeiende vraag naar ruimte voor opslag/logistiek.

Tegelijkertijd zagen we in de afgelopen jaren dat bedrijven meer onzekerheid hebben door de bovengenoemde stijging van (bouw)kosten. Daarnaast speelt voor bedrijven netcongestie een belangrijke rol in de afweging om al dan niet uit te breiden of ergens nieuw te vestigen. Dit werd de afgelopen jaren duidelijk door een deel van de geopteerde kavels dat op het bedrijventerrein werd teruggegeven.

De behoefte blijft dus groot maar niet iedereen kan zich meer vestigen op de meest gewenste locatie door bovengenoemde ontwikkelingen.

De bedrijfskavels in Jufferbeek Zuid komen in het tweede kwartaal van 2024 opnieuw in de verkoop. Selectie van gegadigden vindt plaats op basis van selectiecriteria.

Risicomaatregelen grondbedrijf Oldenzaal

De effecten van een crisis op de woningmarkt worden pas na enige vertraging zichtbaar. Op dit moment is de behoefte aan woningen in Oldenzaal nog onverminderd groot. Gefaseerde woningbouw beperkt het risico.

Daarnaast is er op dit moment veel belangstelling voor bedrijfskavels op bedrijventerrein Jufferbeek Zuid. Maar zorgen bovengenoemde ontwikkelingen ook voor meer onzekerheid over het moment van afname van de kavels. De gemeente gaf de meest courante kavels inmiddels uit. De verkaveling van het bedrijventerrein maakt dat nieuwe bedrijfsvestigingen zich soms wat meer naar de situatie moeten plooiën. Bijvoorbeeld door een hogere prijs voor een zichtlocatie te betalen en aan hogere beeldkwaliteitseisen te moeten voldoen.

De woningmarkt of de behoefte aan bedrijfskavels kan zich nadelig ontwikkelen. De gemeente merkt dat dan vooral bij de grondexploitatiecomplexen waarvoor nog veel werk uitgevoerd en bouwgrond verkocht moet worden:

- Bedrijventerrein Jufferbeek Zuid
- Oldenzaal Centraal Stakenbeek 2^e fase
- Saasvelderlaan/Kaltersweide.

De gemeente houdt in alle complexen rekening met project specifieke risico's. Maar vanwege de hoge boekwaarde wordt specifiek in bovengenoemde complexen rekening gehouden met vertraging in de uitgifte door netcongestie, de hoeveelheid woningbouw kavels die op de markt komt en de grote oppervlakte van de kavels in het geval van Kaltersweide. Door de vertraging stijgen ook nog te maken kosten. Daarnaast bevat de algemene reserve grondbedrijf een bedrag voor markt- en conjunctuurrisico's. Met deze laatste risicopost vangt de gemeente ook risico's aan de opbrengstenkant op.

3.6.7 Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de bouwgrond in exploitatie

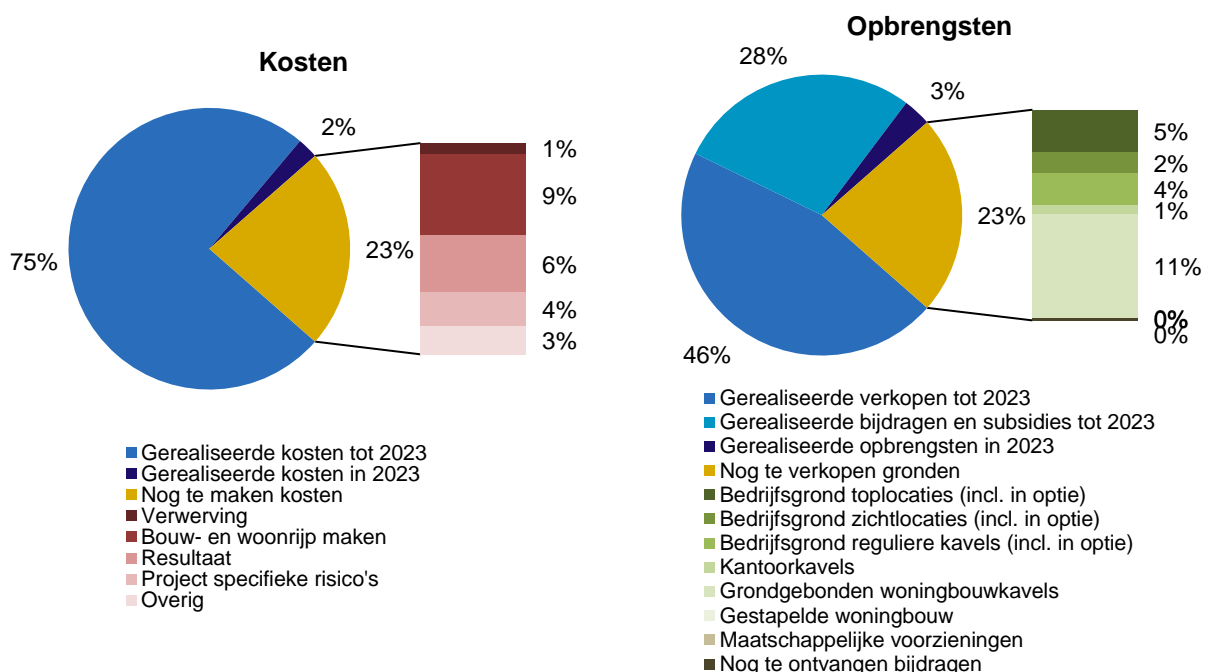
Per grondexploitatiecomplex raamt de gemeente kosten en/of opbrengsten voor de looptijd van het project. Deze ramingen deelt de gemeente op in jaren. Soms maakt de gemeente in een jaar meer kosten dan begroot. Dan resteren minder kosten voor de volgende jaren. En andersom geldt hetzelfde wanneer de gemeente minder kosten maakt dan begroot. En hetzelfde geldt voor de opbrengstenkant.

Vanaf 1-1-2024 bedragen de nog te maken kosten voor de complexen bouwgrond in exploitatie (op basis van de exploitatieopzetten 2023) € 22.503.000. De opbrengsten bedragen € 28.528.000. Naar verwachting kan in de totale complexen nog een resultaat worden behaald van € 8.341.000. Het verschil is de boekwaarde (de gerealiseerde kosten en opbrengsten) met de verplichtingen in de grondexploitatiecomplexen.

Gerealiseerde en verwachte resultaten van de bouwgrond in exploitatie

Boekwaarde 1-1-2023: - € 1.230.402

Boekwaarde 31-12-2023: - € 2.325.937

De gemeente rekent grondexploitaties jaarlijks door en zet daarbij de prognose voor de werkzaamheden in een meerjarenplanning in de exploitatieopzet. Bij de jaarlijkse herziening van de exploitatieopzetten in het najaar worden alle kosten en opbrengsten geactualiseerd (voor het totaal en voor de planning op jaar-basis). Verschillen worden bij de vaststelling van de herzieningen toegelicht.

Uitgangspunt voor het jaar 2023 is de grondexploitatieherziening 2022. Vervolgens keken we bij de jaarrekening 2022 in de Staten P of de totale kostenposten per complex nog voldoende zijn of te overvloedig en wat de actuele omvang is van de project specifieke risico's. Daarna heeft in het najaar 2023 opnieuw een herziening van de grondexploitaties plaatsgevonden. Tenslotte keken we bij de jaarrekening 2023 in de Staten P naar daadwerkelijk gerealiseerde kosten en opbrengsten per complex.

3.6.8 De belangrijkste ontwikkelingen in 2023 en onderbouwing van gerealiseerde resultaten

Bedrijventerrein Jufferbeek Zuid

De kavelverkoop verliep minder goed dan verwacht bij de herziening 2022. In deze herziening verwachtte de gemeente voor 2023 € 2,5 miljoen aan opbrengsten voor grondverkoop. Vanwege ontwikkelingen als netwerkcongestie, stikstof en door marktomstandigheden gaven optanten hun opties terug aan de gemeente.

Bij de herziening 2023 paste de gemeente de uitgifteprognose aan. Op bedrijventerrein Jufferbeek Zuid verkochten we in 2023 3 percelen tegen € 1,7 miljoen. De opbrengsten liggen daarmee bij de jaarrekening in de lijn van de verwachting van de herziening 2023 (1,8 miljoen).

We stelden in de herziening 2023 de totale kavelopbrengsten voor het bedrijventerrein met € 57.000 omlaag bij vanwege het besluit in 2022 om 2 kavels met een opstalrecht te verkopen en daarmee verminderde bouwmogelijkheden voor twee stroken binnen de kavels.

De afgelopen jaren werden kavels uitgegeven aan bedrijven op volgorde van binnenkomst van de vraag en de specifieke eisen aan een kavel. Nu er steeds minder grond beschikbaar is en een aantal opties door gegadigden voor een bedrijfskavel is beëindigd, heeft de gemeente het afgelopen jaar gewerkt aan voorrangscriteria om de resterende kavels te kunnen verkopen. Plannen voor kavels waar al opties zijn gesloten, zijn verder uitgewerkt. Maar de onderhandelingen voor de beschikbare kavels lagen in 2023 grotendeels stil in afwachting van de komst van de voorrangscriteria.

Er is belangstelling voor de resterende bedrijfskavels. De verwachting was dat de gemeente de selectiecriteria eind 2023 al vast zou stellen, zodat de verkoop van de resterende kavels eind 2023/begin 2024 kon starten (herziening 2022). Inmiddels verwacht de gemeente in de herziening 2023 de selectiecriteria in het tweede kwartaal 2024 vast te stellen.

Ook aan de kostenkant vonden wijzigingen plaats:

- Bij de herziening 2023 ten opzichte van de civiele raming in 2022 werd een prijsstijging van 9% over de nog te maken civiele kosten en de kosten voor voorbereiding en toezicht doorgevoerd. Een stijging van nog te maken kosten van € 203.000 voor de totale kosten van het project. In het jaar 2023 vielen vanwege de lagere omvang van de verkopen, ook de civieltechnische kosten lager uit. In 2022 raamden we hiervoor € 793.000 voor het jaar 2023, dit pasten we bij de herziening in 2023 al aan naar € 220.000. De boscompensatie schoven we toen al door naar 2024 omdat er nog onderhandelingen lopen over de beoogde locatie. Civieltechnisch hoefden we in 2023 nog minder werkzaamheden uit te voeren dan verwacht bij de herziening en schuiven we resterende middelen (€ 80.000) door naar 2024.
- We stelden de plankosten bij de herziening met € 159.000 omlaag bij voor de resterende looptijd omdat we hier nog weinig inzet verwachten.
- De begrote rente over de grondexploitaties daalde van 0,84% in 2022 naar 0,74% in 2023.

Vanwege de lagere omvang van de verkopen valt ook het resultaat lager uit. Dit was in 2022 begroot op € 593.000. Dit werd met de herziening 2023 omlaag bijgesteld vanwege de teruggegeven opties. Het resultaat voor 2023 ligt € 13.000 hoger dan verwacht tijdens de herziening 2023 en komt op € 425.000.

Woningbouw aan de Hogenkampweg

Aan de Hogenkampweg deden zich conform begroting weinig ontwikkelingen voor. De gemeente gaf alle kavels in voorgaande jaren uit. Dit project bevindt zich in de afrondende fase. De in 2022 verwachte winstneming voor 2023 van € 41.000 konden we nog niet realiseren en deze schuiven we in de prognose door naar 2024. De verwachting is dat de gemeente dit complex eind 2024, begin 2025 kan sluiten (afhankelijk van de voortgang van bouwwerkzaamheden door de particulier).

Knarrenhof aan de Thijsniederweg

Het terrein aan de Thijsniederweg voor de knarrenhof maakten we eind 2022 begin 2023 bouwrijp. Daarna verkocht de gemeente de grond voor de bouw van een Knarrenhof aan de initiatiefnemers voor het begrote bedrag van € 1,4 miljoen. Bij de begroting voor 2023 werd rekening gehouden met een verkoopsrisico van 7,5% over de nog te behalen verkoopopbrengst. Na de overdracht viel bij de herziening in 2023 dit risico weg. Daarnaast zijn de civiele werkzaamheden gevorderd, waardoor het risico over de resterende civiele werkzaamheden lager ligt. Per saldo namen de project specifieke risico's af met € 116.000 bij de herziening 2023.

De initiatiefnemers realiseren geen waterberging op eigen terrein. Er is overeengekomen dat zij de kosten van de aanleg van waterberging in de openbare ruimte (€ 47.000) vergoeden. De extra werkzaamheden kunnen binnen de beschikbare budgetten voor civiele kosten worden gerealiseerd.

Vervolgens is het woonrijp maken van de locatie door de gemeente afhankelijk van de voortgang van de bouw van woningen door de initiatiefnemers. De verwachting was in 2022 dat dit in 2024 plaats zou vinden. Vanwege de voorspoedige bouw stelde de gemeente de raming in de herziening 2023 bij zodat in 2023 al gestart kon worden met woonrijp maken. Maar deze werkzaamheden en de bijbehorende middelen (€ 374.000) moesten toch weer worden doorgeschoven naar 2024. Als gevolg daarvan kon de gemeente 72% van het in 2022 begrote resultaat voor 2023 realiseren. De rest verwachten we in 2024 te realiseren. Hierbij is commercieel gezien geen sprake van winst: de gronden brachten we in met een bijdrage uit de algemene reserve van het grondbedrijf van € 1,1 miljoen.

Woningbouwkavel voor wijkers aan de Oude Oldenzaalsestraat

Aan de Oude Oldenzaalsestraat/Ootmarsumsedijk deden zich conform deze laatste begroting geen ontwikkelingen voor. Er zijn op dit moment geen belangstellenden voor de laatste kavel in dit plangebied. De kavel blijft gereserveerd voor wijkers. In 2022 hoopte de gemeente dit jaar voorbereidende bouwrijp maak werkzaamheden uit te kunnen voeren zodat de kavel in 2024 verkocht zou kunnen worden, maar er is nog geen gegadigde voor dit perceel. Onderhandelingstrajecten met wijkers kosten veel tijd. Bij de herziening in 2023 schoof de gemeente de raming voor de verkoop van de kavel door naar 2030.

Vrije sector woningbouwkavels en kavels voor wijkers aan de Kaltersweide

De kavels aan de Kaltersweide binnen het complex Saasvelderlaan maakte de gemeente in 2023 conform de herziening 2023 opnieuw bouwrijp. In de herziening 2022 ging de gemeente er nog vanuit dat deze werkzaamheden in 2022 plaats konden vinden, maar toen werd opnieuw een puin verontreiniging aangetroffen. De onderzoeken die hierop volgden maakten dat de werkzaamheden doorschoven naar 2023. Inmiddels is het terrein bouwrijp. De afwatering is gewijzigd en de bestrating is aangepast. Door de vorderingen op deze civiele werkzaamheden kon het project specifieke risico over de civiele kosten licht omlaag worden bijgesteld.

Jaarlijks wordt overhead van planeconomie en vastgoed toegerekend aan de complexen. In 2022 werd onderliggend complex zwaarder belast omdat meer tijd aan dit complex werd besteed. Bij de herziening in 2023 verwachten we dat vergelijkbare kosten ook de komende jaren aan dit complex worden toegerekend. De post 'tijdelijk beheer gronden en opstallen' is om die reden ten opzichte van 2022 voor de looptijd van het complex met ca. € 90.000 verhoogd. Als gevolg hiervan moest het totaal resultaat voor het complex met € 80.000 omlaag bijgesteld worden.

6 Kavels reserveren we voor wijkers. De overige 6 kavels gingen eind 2023 in de verkoop. De oppervlakte van die kavels varieert van 1.305 tot 2.432 m². De belangstelling voor deze kavels is onverwacht hoog. Als de belangstelling in de periode van betaalde opties zo groot blijft, kan de planning voor de verkoop van de kavels bij de eerst volgende herziening positief worden aangepast.

Kantoor-kavel aan de Gerard Hollinkstraat

Er is belangstelling voor de laatste kantoor-kavel aan de Gerard Hollinkstraat. In de herziening 2022 was het opnieuw bouwrijp maken van de kavel voorzien voor 2023 (in 2010 werd het kavel al eens bouwrijp gemaakt, maar deze situatie voldeed niet meer aan de huidige eisen).

Na vaststelling van de herziening in 2022 bleek een PAK-verontreiniging aanwezig op het terrein waardoor verkoop van het kavel in 2023 niet gehaald kon worden. De gemeente saneerde en maakte de kavel bouwrijp in 2023. De kosten bleven binnen de raming van de gemeente. De verkoop schoven we bij de herziening in 2023 door naar 2024.

Bij de herziening 2023 stelde de gemeente de project specifieke risico's als gevolg daarvan omlaag en het begrote projectresultaat omhoog bij. Het restant van het budget in 2023 voor het bouw- en woonrijp maken (€ 34.000) schuiven we door naar 2024. Vanwege de voortgang in de realisatie van kosten kon de gemeente nu een resultaat nemen van € 30.000.

Laatste woningbouw-kavels aan de Mandenmaker in De Graven Es gebied 9

We verkochten conform de ramingen in 2022 en 2023 3 van de laatste 4 kavels aan de Mandenmaker in De Graven Es. Het laatste kavel verkocht de gemeente in februari 2024.

Voor het tijdelijk beheer van de gemeentelijke gronden in het plangebied namen we € 60.000 (herziening 2022) respectievelijk € 80.000 (herziening 2023) op, maar hiervan bleek slechts € 19.000 nodig. De rest schoven we door naar 2024. Overhead toerekening vindt plaats over alle projecten op basis van overig toegerekende uren (plankosten, voorbereiding en toezicht en verkoopkosten). In verhouding valt dit over 2023 gunstig uit voor dit complex. De verwachting is dat deze post bij de herziening 2024 naar beneden wordt bijgesteld.

De laatste woonrijp werkzaamheden zal de gemeente de komende jaren uitvoeren en het complex naar verwachting eind 2025 afsluiten. In 2022 verwachtten we dat de gemeente in 2023 voor een ton aan woonrijp maak werkzaamheden uit zou voeren. Bij de herziening 2023 werd dit al omlaag bijgesteld naar € 40.000 omdat deze werkzaamheden met name uitgevoerd worden wanneer de particuliere bebouwing van de kavels is afgerond.

Het doorschuiven van deze beheermiddelen en bouw- en woonrijp maak kosten, maakte ook dat de winstneming in 2023 (€ 266.000) achterbleef bij de raming van € 322.000 (in de herziening 2023) en € 304.000 (in de herziening 2022). Het restant van het resultaat schoven we eveneens door naar 2024 en 2025.

Woningbouwontwikkeling in De Gravenweide

In 2022 opende de gemeente dit complex. Zij verwachtte vanaf 2023 gronden te kunnen verkopen voor projectmatige bouw van 29 woningen en in de jaren daarop voor particuliere bouw van 16 kavels. Maar het bouwrijp maken verliep voorspoedig en de overdracht van de grond voor de bouw van 29 projectmatige woningen vond al in 2022 plaats evenals de grond voor een eerste particuliere kavel. In 2023 startte de uitgifte van de resterende 15 particuliere kavels. De eerste vier kavels verkocht de gemeente ook al in 2023, vijf kavels werden in januari en februari 2024 verkocht. Op 2 andere kavels verleende de gemeente een omgevingsvergunning voor het bouwen van de woning en voor nog eens 6 kavels loopt de procedure voor een aanvraag om omgevingsvergunning. Hierdoor lopen de opbrengsten voor op de prognose en kon de gemeente het risico profiel van dit complex omlaag bijstellen (eerst met € 259.000 in de herziening 2023) en nu opnieuw met € 138.000. Daarop kon vervolgens de begrote winst voor 2023 al worden genomen in 2022 en kan nu ten opzichte van de herziening in 2023 € 176.000 meer winst worden genomen dan begroot (€ 47.000). Bij de eerstvolgende herziening stelt de gemeente de uitgifteprognose opnieuw positief bij.

Afronding van het complex Oldenzaal Centraal De Stakenbeek 1^e fase

Dit complex bevindt zich in de afrondende fase. Er resteren nog 2 particuliere kavels voor uitgifte. Hiervoor is beperkte belangstelling (1 kavel is in optie). Voor het tijdelijk beheer van de gemeentelijke gronden in het plangebied namen we € 100.000 op voor 2023, maar hiervan bleek slechts € 22.000 nodig. De rest schuiven we door naar 2024, de verwachting is dat deze kosten bij de eerstvolgende herziening naar beneden bijgesteld kunnen worden. In 2023 ontving de gemeente het restant bedrag van de provinciale ontwikkelagenda voor Netwerkstad Twente (€ 400.000). De tijdelijke dekking vanuit de reserve Oldenzaal Centraal van dezelfde omvang stortten we terug in de reserve. Vanwege de voortgang aan de kostenkant

van dit complex vond een afdracht van € 99.000 aan de reserve Oldenzaal Centraal plaats (per saldo draagt het afgedekte tekort binnen dit complex nog € 6,3 miljoen).

Woningbouwontwikkeling in Oldenzaal Centraal De Stakenbeek 2^e fase

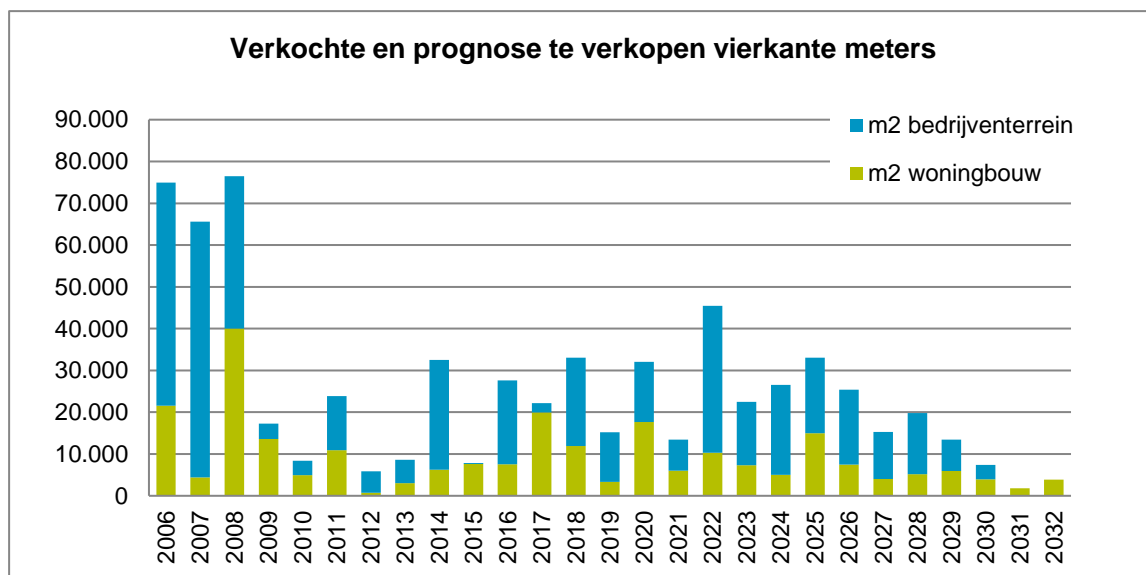
In 2023 ronden we de bestemmingsplanprocedure voor dit plangebied af. Voor de kosten van het bouwrijp maken was de prognose voor 2023 € 2,1 miljoen. Daadwerkelijk voerden we voor € 362.000 uit. Dit kwam doordat de bestemmingsplanprocedure in 2023 langer doorliep. De resterende bouwrijp werkzaamheden schuiven we door naar 2024. Er is voldoende stikstof ruimte om in 2024 na de zomervakantie de resterende bouwrijp werkzaamheden uit te voeren. De verwachte uitgifte van de kavels is volgens de prognose nog steeds in 2025.

Herontwikkeling van het Topsportpand tot een versterkende functie in het Singelpark

Bij de herziening 2022 verwachtten we dat het wedstrijdprogramma in 2022 afgerond zou worden en dat de wedstrijdontwikkeling in 2023 duidelijkheid zou geven over het programma. In werkelijkheid werkten we in 2023 nog steeds aan het wedstrijdprogramma voor de herontwikkeling voor deze locatie en is de verwachting dat we het programma na de zomer uit gaan zetten. In 2023 verhuurde de gemeente het pand nog, maar de huuropbrengsten bleven flink achter bij de beheers lasten. Eind 2023 startten we de voorbereidingen op van de beëindiging van de verhuur en de sloop van het gebouw.

Gronduitgifte

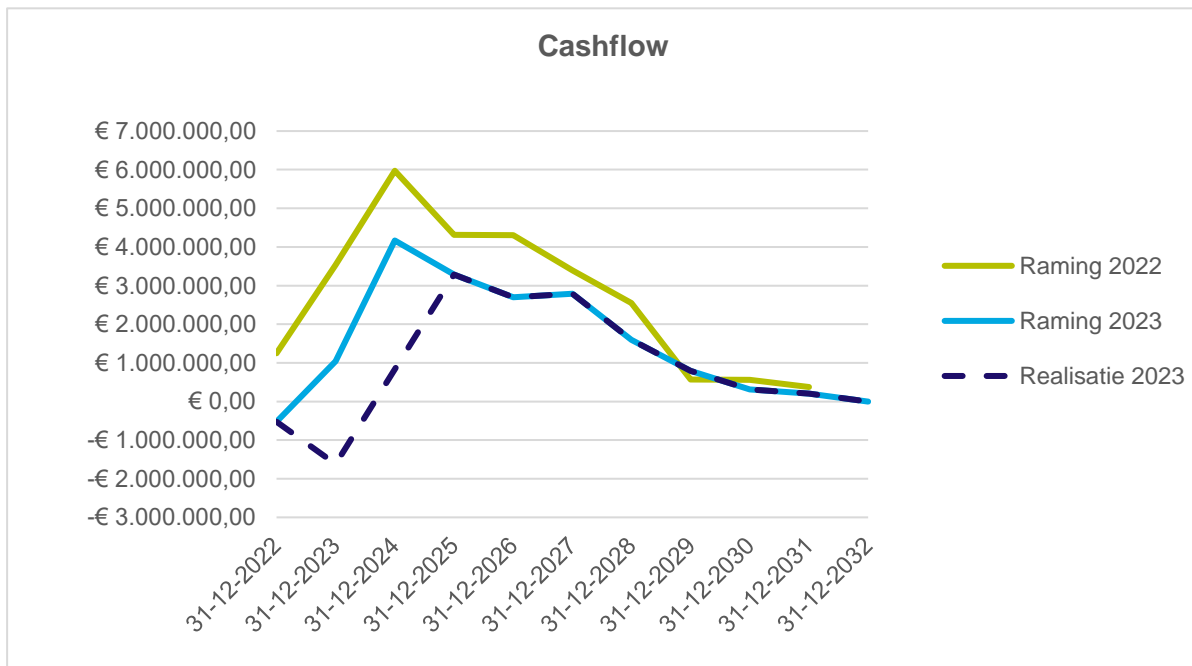
De grafiek over de gronduitgifte laat duidelijk zien hoe grillig grondverkoop verlopen. De uitgifte van bedrijfsgrond schommelt vooral door het incidentele karakter van de verkopen. De grafiek laat in de jaren 2013 tot en met 2023 de schommelingen in de kaveluitgiftes zien.

2023 was voor verkoop van bouwgrond een redelijk jaar. De verkoop van woningbouwgrond (7.289 m²) lag onder het gemiddelde van de verkopen van de afgelopen tien jaar (9.790 m²). Er is op dit moment geen reden voor zorg door het achterblijven van verkopen: In de eerste twee maanden van 2024 is voor 2.975 m² woningbouwgrond al een koopovereenkomst getekend. De verkoop van bedrijfsgrond (15.212 m²) verliep heel gemiddeld (15.391 m² gemiddeld over de afgelopen tien jaren).

De plannen voor de realisatie en uitgifte van de grondexploitatiecomplexen zijn voorzichtig en passen binnen de (met de provincie gemaakte) afspraken. De woningbehoeftecijfers laten zien dat de vraag de eerste jaren niet daalt. Daarom brengt de gemeente de komende tijd ook weer delen van de strategische voorraad tot ontwikkeling.

3.6.9 Resultaat 2023 en prognose resultaten

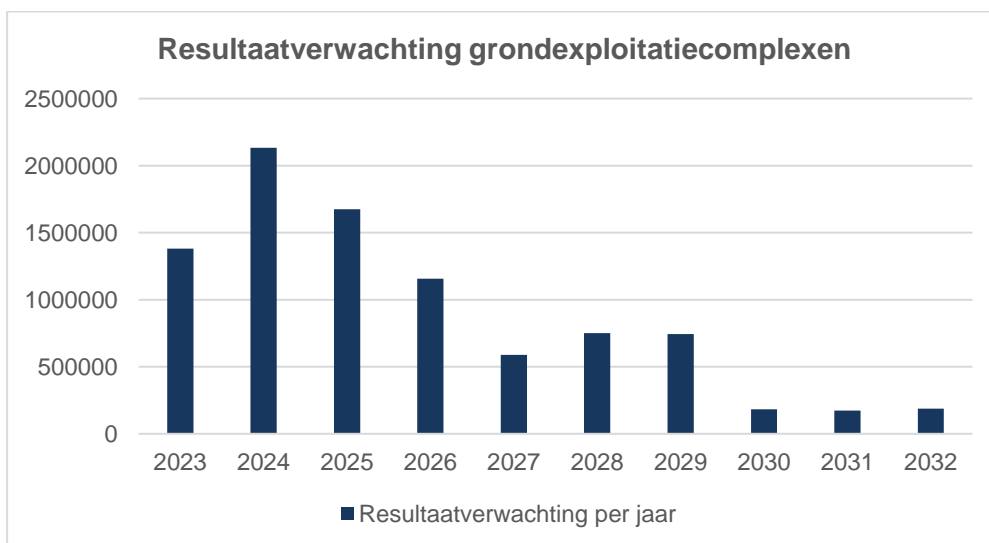

Bovenstaand overzicht geeft de verwachte cashflow weer van de ramingen uit 2022 en 2023. Daarnaast wordt de realisatie over 2023 weergegeven met het verwachte verloop van de cashflow op dit moment. Het verschil tussen de ramingen 2022 en 2023 werd veroorzaakt door de opening van het complex 210 Gravenweide en de voorspoedige verkoop aan de projectontwikkelaar binnen dit complex.

De realisatie in 2023 wijkt af van de raming voor 2023 door de kosten die achter zijn gebleven ten opzichte van de begroting. Dit werd vooral veroorzaakt door een langere bestemmingsplanprocedure voor Oldenzaal Centraal Stakenbeek 2^e fase waardoor de gemeente het bouwrijp maken grotendeels doorschoof naar 2024. Ook in andere complexen bleven de kosten achter op de prognose, maar daarbij ging het om kleinere bedragen (zie voorgaande toelichting op de voortgang binnen de complexen).

Prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

Per grondexploitatiecomplex maakt de gemeente een raming van verwachte resultaten op basis van de 'percentage of completion' methode. Voor de komende jaren verwacht de gemeente de volgende resultaten te realiseren:

In de complexen wordt ook rekening gehouden met project specifieke risico's (in totaal bij de herzieningen € 4,7 miljoen voor de looptijd van de complexen). Als (een deel van) deze risico's zich niet voordoen,

zal het resultaat toenemen. Tegelijkertijd is het zo dat wanneer prognoses over grondverkoop en te maken kosten afwijken van de prognose, resultaten heel anders uit kunnen vallen.

Op het moment dat resultaten vrijvallen uit de complexen wordt het cascade model toegepast. Pas als voorzieningen zijn getroffen, reserves op niveau zijn en de algemene reserve van het grondbedrijf haar maximum overschrijdt, valt het meerdere vrij in het concern.

De gemeente houdt rekening met verliesgevendende complexen die de komende jaren in exploitatie komen. Op dit moment voorzien wij dat het merendeel van de strategische voorraad tot niet winstgevendende ontwikkelingen leiden. Het betreffen inbreidingslocaties met beperkte ontwikkelmogelijkheden. We sparen concreet al voor Jufferbeek Noord. Dit heeft consequenties voor het toekomstig resultaat.

Als complexen verliesgevend zijn, dekt de gemeente dit verlies af voordat zij een grondexploitatiecomplex opent. De volgende verliezen nam de gemeente om de projecten tot ontwikkeling te brengen (inclusief vervolgens gerealiseerde en nog verwachte resultaten):

- € 6.158.000 voor Oldenzaal Centraal Stakenbeek 1e fase
- € 15.358.000 voor Oldenzaal Centraal Stakenbeek 2e fase
- € 2.235.000 voor Deurningerstraat 39 (Topsportpand).

Afsluiting grondexploitatiecomplex 123 Carmelstraat

De gemeente sloot op 31-12-2023 het complex 123 Carmelstraat. De gemeente voerde alle werkzaamheden uit.

Voortgang bouwgrond in exploitatie

Bouwgrond in exploitatie	Boekwaarde 31-12-2023 (€)	Nominale waarde (€)	Schatting van de looptijd	Programma		% gerealiseerde opbrengsten door verkoop	% gerealiseerde kosten	Voortgang
				Totaal aantal bouwka- vels en verkochte kavels	m ² bedrijfsgrond en/of overige be- stemmingen en verkochte m ²			
Cpl. 107 Jufferbeek Zuid	6.041.658	2.710.339	2002-2031		Totaal: 209.797 Per 31-12-2023 verkocht: 128.325	61	90	
Cpl. 123 Carmel- straat	0	0	afgesloten		Totaal: 1.980 Per 31-12-2023: 1.980	100	100	
Cpl. 161 Hogenkampweg	- 163.349	127.859	2000-2026	Totaal: 20 31-12: 20		100	97	
Cpl. 162 Noabershof	- 804.242	368.356	2021-2026	Totaal: 22 31-12: 22		100	45	
Cpl. 178 Ootmarsumsedijk	- 31.553	103.527	2000-2033	Totaal: 3 31-12: 2		58	77	
Cpl. 179 Saasvelderlaan	1.893.978	947.875	2000-2033	Totaal: 14 31-12: 2		21	84	
Cpl. 184 Raccordementslijn	249.249	164.668	2002-2027		Totaal: 4.752 Per 31-12-2023: 2.352	36	83	
Cpl. 209 De Graven Es geb. 9	- 544.782	306.931	2003-2026	Tot.: 309 31-12: 308		99,5	97	

Bouwgrond in exploitatie	Boekwaarde 31-12-2023 (€)	Nominale waarde (€)	Schatting van de looptijd	Programma		% gerealiseerde opbrengsten door verkoop	% gerealiseerde kosten	Voortgang
				Totaal aantal bouwka- vels en verkochte kavels	m ² bedrijfsgrond en/of overige be- stemmingen en verkochte m ²			
Cpl. 210 De Gravenweide	-1.447.249	2.187.553	2022-2029	Tot.: 45 31-12: 34		63	78	
Cpl. 320 Oldenzaal Centraal Stakenbeek fase 1	- 210.383	146.100	2013-2027	Tot.: 119 31-12: 116		97	97	
Cpl. 330 Oldenzaal. Centraal Stakenbeek 2 ^e fase	- 6.971.727	1.240.000	2018-2031	Tot: 95 31-12: 0	Totaal: 6.932 2 bedrijfskavels Verkocht: 0	0%	36%	
Cpl. 410 Singelpark, Deurnin- gerstraat e.o.	-337.535	0	2019-2027		Totaal: 980 Per 31-12-2023: 0	0%	65%	
Totaal	-2.325.935	8.341.207						

Project loopt volgens bestuurlijk vastgesteld plan i.c. (herziene) grondexploitatieopzet en stedenbouwkundig plan.

Project loopt volgens bestuurlijk vastgesteld plan i.c. (herziene) grondexploitatieopzet en stedenbouwkundig plan maar heeft aandacht nodig vanwege stagnerende planontwikkeling, verkoop of de situatie op de betreffende markt.

Project wijkt af van bestuurlijk vastgesteld plan op in ieder geval één van de volgende onderdelen:

- Kosten/opbrengsten: afwijking > € 250.000,- en/of >10%
- Planresultaat: afwijking > € 250.000,- en/of >10%

(Afwijking van programma behoeft bestuurlijke besluitvorming).

3.7 Lokale heffingen

3.7.1 Algemeen

In deze paragraaf lokale heffingen wordt inzicht verstrekt in de diverse kostenberekeningen die ten grondslag lagen aan de heffingen en belastingen door een vergelijking van de gerealiseerde lasten met het totaal van de ramingen.

Lokale heffingen hebben tot doel dat de gemeente door het verwerven van eigen middelen dekking vindt van haar uitgaven in het kader van de uitvoering van de gemeentelijke taken. De invoering, wijziging of intrekking van lokale heffingen dient door middel van een door de gemeenteraad vast te stellen verordening te geschieden. De definitieve vaststelling van de tarieven door de gemeenteraad vond plaats in december 2022.

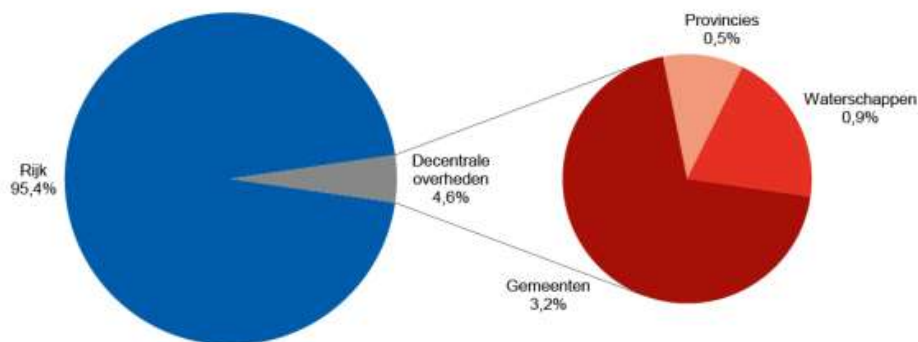
De lokale heffingen bestaan uit de gemeentelijke belastingen, rechten en retributies. Deze vormen een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente, welke vooral door de burgers dienen te worden opgebracht. Lokale belastingen worden onderscheiden in heffingen waarvan de besteding gebonden dan wel ongebonden is. Ongebonden lokale heffingen (OZB) worden tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend, omdat zij niet aan een inhoudelijk begrotingsprogramma zijn gerelateerd. De besteding is niet gebonden aan een bepaalde taak. Gebonden heffingen, zoals de afvalstoffen- en rioolheffing, worden verantwoord op het betreffende programma en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. Voor het betalen van rechten en retributies verricht de gemeente diensten. De kosten van de gemeentelijke dienstverlening worden doorberekend in de tarieven. Het beleid is er op gericht deze kosten zoveel mogelijk te beperken en daar waar mogelijk rechtvaardiger te verdelen. Hierdoor wordt een evenwichtige lastenverdeling bereikt.

De paragraaf Lokale Heffingen geeft inzicht in de diverse gemeentelijke belastingen en de consequenties daarvan voor de inwoners van Oldenzaal.

3.7.2 Inkomsten lokale heffingen

Van elke euro die huishoudens en bedrijven in Nederland aan belastingen en sociale premies betalen ging in 2023 3,2% naar de gemeenten. De decentrale overheden nemen samen 4,6% voor hun rekening, de rijksoverheid 95,4%. Het aandeel van de gemeente Oldenzaal aan ontvangen belastingen en retributies bedraagt in dit geheel circa € 19 miljoen.

Figuur 2 Belasting- en premieopbrengst naar overheidslaag, 2023⁷

Grafiek: uit Coelo-atlas overzicht van de lokale lasten 2023

	2022		2023	
	Raming	Realisatie	Raming	Realisatie
Afvalstoffenheffing	4.005.719	3.994.274	3.934.698	3.833.727
Begraafplaatsrechten	201.649	213.893	201.649	157.935
Hondenbelasting	117.877	116.579	0	0
Leges burgerzaken	448.913	400.006	448.913	388.274
Leges omgevingsvergunning	719.000	1.046.014	719.000	683.204
Leges overig	56.998	12.914	56.998	42.764
Marktgelden	51.014	21.283	51.014	21.296
OZB-eigenaren woning/niet-woning	6.896.164	6.914.499	7.442.527	7.554.216
OZB-gebruikers niet-woning	1.735.447	1.807.123	1.858.837	1.911.290
Rioolheffing c.a.	3.120.389	3.081.344	3.135.035	3.178.126
Parkeerbelastingen	783.391	769.491	783.391	846.240
Precariobelasting	21.618	0	0	0
Reclamebelasting	106.482	96.255	112.285	93.895
Toeristenbelasting	96.140	107.392	96.140	82.427
Totaal	18.360.801	18.581.067	18.840.487	18.793.394

Met betrekking tot de baten begraafplaatsrechten 2023: Momenteel loopt er een onderzoek naar de hoogte van de baten van de begraafplaatsrechten. De tendens is dat er minder begraven wordt en meer gecremeerd wordt. Daardoor zijn er minder baten begraafplaatsrechten. In de Voorjaarsnota 2024 komen we met een nieuwe raming.

3.7.3 Beleid ten aanzien van de lokale heffingen en ontwikkeling tarieven

Beleidskaders

Het beleid betreffende de lokale heffingen is opgenomen in:

- de diverse belastingverordeningen en -regelingen;
- het coalitieakkoord 2022-2026;
- landelijke wet- en regelgeving.

Hervorming Lokaal belastinggebied

In 2015 kondigde het Rijk destijds een belastingherziening aan. Grote veranderingen in lokale heffingen hebben zich sinds die tijd niet voorgedaan en de richting is niet eenduidig: tegenover het verdwijnen van de macronorm voor de OZB (minder Rijksbemoedening) staat het afschaffen van de precario op ondergrondse leidingen (verkleinen gemeentelijk belastinggebied). In het coalitieakkoord van het demissionaire kabinet is nu het volgende opgenomen: "Om een stabielere financiering voor de medeoverheden te realiseren en hun autonomie te vergroten, wordt in de komende jaren een nieuwe financieringssysteem voor de periode na 2025 uitgewerkt, waarbij de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied wordt betrokken. Daarbij worden ook alternatieven voor de OZB en MRB in de beschouwing betrokken." Daarmee is de discussie over een ruimer (lokaal) belastinggebied nog steeds actueel. Uitbreiding kan echter in 2026 (inzet coalitieakkoord) slechts aan de orde komen als aan de geformuleerde randvoorwaarden is voldaan. Daarbij vormen met name 'de financiële verhoudingen op orde' en 'geen verhoging van de lastendruk' harde ijkpunten

De Omgevingswet en leges

Op 1 juli 2023 zou de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB) in werking treden. Hiervoor zijn in 2023 de nodige voorbereidingen getroffen en werkzaamheden verricht m.b.t. het maken van beleidskeuzes en het opstellen van een nieuwe legesverordening. Door de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB) kan er veel veranderen. Dit is sterk afhankelijk van de lokale ambities, beleidsinvulling en inrichtingskeuzes. Het principe van legesheffing verandert niet. Ook de wettelijke grondslag voor het heffen van leges verandert niet. Toch zijn er een aantal zaken die wel gaan veranderen:

- Nieuwe activiteiten toegestaan om leges over te heffen
- (Mogelijk) minder vergunningplichten
- De 'knip': het splitsen van de bouwtechnische en de ruimtelijke vergunning

- Gemeentelijke kosten worden hoger of lager
- Gemeentelijke kosten verschuiven
- Meer integrale vergunningen (meerdere gezagen betrokken)
- Planactiviteiten worden minder complex (of juist complexer)

De inwerkingtreding is uitgesteld tot 1 januari 2024.

Proceskosten uitvoering Wet WOZ

Gemeenten moeten een vergoeding betalen als via no cure – no pay bureaus (NCNP-bureaus) de WOZ-waarde van woningen en bedrijven wordt aangepast. Dat kan gebeuren wanneer NCNP-bureaus namens burgers een bezwaarschrift indienen bij de gemeente of door een beroep bij de rechter. Dat levert die bureaus zo veel geld op dat er sprake is van een verdienmodel. Burgers profiteren daar niet van. Terwijl de regeling is bedoeld als kostenvergoeding voor burgers. De enorme toename van de bureaus heeft een aantal maatschappelijk ongewenste gevolgen:

1. De uitvoering van de Wet WOZ loopt vast.
2. De rechters komen te weinig toe aan andere zaken.
3. De relatie met de burger formaliseert.
4. In 2021 keerden gemeenten € 18 miljoen uit aan kostenvergoedingen.

Mede op initiatief van GBTwente en een aantal andere uitvoeringsorganisaties heeft de Staatssecretaris Fiscaliteit, de heer mr. Marnix van Rij op 19 september 2023 het wetsvoorstel Herwaardering proceskostenvergoeding WOZ en Bpm ingediend bij de Tweede Kamer. De Tweede Kamer heeft op 27 oktober 2023 hiermee ingestemd en de Eerste Kamer volgde op 19 december 2023.

Voor de Wet waardering onroerende zaken (WOZ) bevat het wetsvoorstel in het kort het volgende:

1. De vergoeding in de bezwaarfase van rechtsbijstand wordt vermenigvuldigd met 0,25 als de WOZ-beschikking wordt vernietigd of gewijzigd.
2. De vergoeding van rechtsbijstand in de fase van beroep, hoger beroep of cassatie wordt vermenigvuldigd met 0,25 als de WOZ-beschikking wordt vernietigd of gewijzigd en vermenigvuldigd met 0,10 in de overige gevallen.
3. De vergoeding voor immateriële schade wordt beperkt tot € 50 per half jaar (was € 500) waarmee de redelijke termijn voor afhandeling van een bezwaar is overschreden.
4. Vergoedingen mogen uitsluitend worden uitbetaald op een bankrekening die staat op naam van de belanghebbende zelf.
5. Het wetsvoorstel treedt in werking per 1 januari 2024.

Overgangsrecht

De wet treedt op 1 januari 2024 in werking. De proceskosten en schadevergoedingen worden vanaf die datum uitbetaald aan belanghebbende. Ook als het proceskosten en schadevergoeding zijn waarvan het bezwaar of beroep vóór 1 januari 2024 is gestart. De matiging van de kosten van rechtsbijstand geldt alleen voor bezwaar en beroep tegen een besluit (beschikking op uitspraak) dat op of na 1 januari 2024 is bekendgemaakt. De matiging van de immateriële schadevergoeding is van toepassing op procedures waarvan de redelijke termijn op of na 1 januari 2024 aanvangt. De redelijke termijn vangt aan op het moment dat een bezwaarschrift wordt ingediend.

Verdere maatregelen zijn in onderzoek:

- introductie van verplicht informeel contact vóór de bezwaarfase
- geen recht op proceskostenvergoeding bij beperkte aanpassing van de WOZ-waarde

Met name een eventuele regeling voor verplicht informeel contact vraagt om een uitgebreide uitvoeringscan bij gemeenten en andere uitvoeringsorganisaties van de Wet WOZ.

Digitaal procederen ook bij rechtbanken

Vanaf 4 december 2023 is het mogelijk om in alle belastingzaken bij alle rechtbanken en gerechtshoven digitaal te procederen. Het is dan dus ook mogelijk om digitaal in beroep te procederen in de lokale belasting- en WOZ-zaken. Het was al langer mogelijk om digitaal in hoger beroep in de lokale belastingzaken te procederen. Digitaal procederen biedt een snelle en meer eenvoudige toegang tot de rechtspraak en altijd een actueel overzicht van ingediende zaken en bijbehorende berichten. Vooralsnog is digitaal procederen vrijwillig, maar op enig moment wordt het verplicht voor organisaties en juridische professionals.

3.7.4 Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Gemeenten zijn beperkt in de soorten belastingen die ze mogen heffen. Deze zijn limitatief opgesomd in de wet. Naast belastingen, heft de gemeente rechten en leges voor individuele dienstverlening aan haar burgers. De tarieven van deze rechten en leges dienen zodanig vastgesteld te worden dat de geraamde opbrengsten de geraamde kosten voor het verlenen van de diensten niet overschrijden. De opbrengst van deze zogeheten gebonden heffingen dient alleen ter bestrijding van de kosten die de gemeente voor de betreffende dienstverlening maakt.

De gemeente is vrij in de besteding van de opbrengst van de ongebonden heffingen (algemene belastingen). De gemeentelijke belastingen en retributies die in 2023 in Oldenzaal werden geheven zijn:

Ongebonden belastingen:	Gebonden belastingen:
Onroerendezaakbelastingen	Afvalstoffenheffing
Parkeerbelastingen	Leges en Rechten
Reclamebelasting	Rioolheffing
Toeristenbelasting	Marktgeden
	Begraafrechten

Ongebonden belastingen

Onroerendezaakbelastingen

Op basis van artikel 220 van de Gemeentewet kunnen gemeenten onroerendezaakbelastingen (OZB) heffen. De OZB is een algemene belasting. Er is geen relatie tussen de heffing en bepaalde taken van de gemeente. De opbrengst is onderdeel van de algemene middelen.

De OZB is een tijdstipbelasting. Dit betekent dat voor het bepalen van de belastingplicht de situatie per 1 januari van het belastingjaar geldt. Veranderingen in de loop van het jaar, bijvoorbeeld de verkoop van een huis, worden meegenomen in het volgende belastingjaar.

Belastingplichtige

- eigenaren van woningen;
- eigenaren van niet-woningen;
- gebruikers van niet-woningen.

Indien iemand zowel eigenaar als gebruiker is van een niet-woning, dan betaalt hij of zij beide belastingen.

Grondslag

De grondslag voor de berekening van de OZB is de WOZ-waarde van de onroerende zaak. Deze wordt jaarlijks opnieuw bepaald. Het tarief van de OZB wordt uitgedrukt in een percentage van de WOZ-waarde. Voor iedere groep belastingplichtigen wordt een afzonderlijk tarief vastgesteld. De hoogte van het tarief leidt tot de opbrengst die met de begroting is vastgesteld. De beoogde opbrengst van de OZB per belastingplicht wordt eerst vastgesteld. Vervolgens wordt op basis van de totale WOZ-waarde van de belastingplicht het OZB-tarief berekend. De ontwikkeling van het OZB-tarief is dus naast de ontwikkeling van de OZB-opbrengst afhankelijk van de ontwikkeling van de vastgoedmarkt. Als de gemiddelde waarde op de vastgoedmarkt stijgt, leidt dit tot een neerwaartse bijstelling van het OZB-tarief. Anders zou de OZB-opbrengst evenredig meestijgen. Andersom geldt hetzelfde. Een negatieve waardeontwikkeling van de vastgoedmarkt leidt tot een verhoging van het OZB-tarief, om te voorkomen dat de OZB opbrengst daalt. De tariefaanpassing op basis van de ontwikkeling van de vastgoedmarkt heeft voor de gemiddelde eigenaar en gebruiker geen effect op de hoogte van de OZB-heffing. Immers, een gemiddeld vastgoedobject volgt de ontwikkeling op de vastgoedmarkt.

Parkeerbelastingen

Op basis van artikel 225 Gemeentewet kunnen gemeenten in het kader van parkeerregulering parkeerbelastingen heffen. Onder de naam 'parkeerbelastingen' worden twee belastingen geheven:

- De parkeerbelasting voor een plek en een bepaalde tijdperiode, waarvoor parkeerautomaten zijn geplaatst;
- De parkeerbelasting voor een door de gemeente verstrekte parkeervergunning.

Hiermee kunnen gemeenten op efficiënte en financieel verantwoorde wijze hun parkeerbeleid realiseren. Er is dus een link naar de financiering van het parkeerbeleid. Maar de opbrengst van het parkeren vloeit in de algemene middelen.

Reclamebelasting

Op grond van artikel 227 van de Gemeentewet kunnen gemeenten reclamebelasting heffen. Reclamebelasting kan worden geheven over openbare aankondigingen die vanaf de openbare weg zichtbaar zijn. Het gaat om aankondigingen in letters, symbolen, voorwerpen kleuren of een combinatie daarvan. De reclamebelasting is in overleg met ondernemers ingevoerd. Voorbeelden zijn gevelreclame, bestickering ramen, posters, vlaggen, uithangborden, luifels of spandoeken.

Toeristenbelasting

Op grond van artikel 224 van de Gemeentewet kunnen gemeenten Toeristenbelasting heffen voor overnachtingen van personen binnen de gemeente die niet als ingezetene in de gemeente zijn ingeschreven. Voor zover de belasting wordt geheven van degene die gelegenheid tot verblijf biedt, is deze bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene ter zake van wiens verblijf de belasting verschuldigd wordt.

Gebonden belastingen

Afvalstoffenheffing

Milieubeheer. Op basis van de Wet Milieubeheer heeft de gemeente de wettelijke taak om zorg te dragen voor de inzameling van afvalstoffen die afkomstig zijn van particuliere huishoudens. De inzameling van afval wordt uitgevoerd door Twente Milieu. De verwerking van met name restafval en GFT vindt plaats bij Twence. De kosten van de inzameling en verwerking van afvalstoffen wordt betaald uit de afvalstoffenheffing.

Belastingplichtige

Inwoners zijn verplicht afvalstoffenheffing te betalen, ook als zij geen afval voor inzameling aanbieden. De heffing wordt geheven van de gebruiker van een perceel waarvoor de gemeente een wettelijke plicht tot inzameling heeft en de inzamelverplichting ook nakomt.

Grondslag

De grondslag voor de berekening van afvalstoffenheffing is niet wettelijk vastgelegd. De gemeente is in principe vrij deze grondslag zelf te bepalen. Met ingang van 2017 wordt iedere belastingplichtige een vast bedrag in rekening gebracht en daarnaast een variabel bedrag op basis van het aantal keren dat huisvuil is aangeboden.

Tarieven per keer afval aanbieden	2023
Vast bedrag	€ 219,96
Grijze restafvalcontainer 140 ltr	€ 5,34
Grijze restafvalcontainer 240 ltr	€ 9,16
Ondergrondse container (milieupas)	€ 1,14
Groene gft-container 140 ltr	€ 0,00
Groene gft-container 240 ltr	€ 0,00
Oranje verpakkingencontainer 240 ltr	€ 0,00

Afval	raming	realisatie
Kosten taakvelden incl. omslagrente	3.603.391	3.343.217
Inkomsten taakvelden excl. Heffingen	-740.809	-656.134
Toe te rekenen kosten		
Overhead	53.875	103.020
Openbare orde en veiligheid	62.407	62.407
Verkeer en vervoer	50.000	50.000
Inkomensregelingen	195.345	167.157
BTW	710.489	649.419
Storting in voorziening		132.758
Totaal toe te rekenen	1.072.116	1.164.761
Totale kosten	3.934.698	3.851.844
Opbrengst heffingen	-3.934.698	-3.851.845
Dekkingspercentage	100%	100%

Voorziening afvalstoffenheffing

De voorziening is onder andere bedoeld voor het egaliseren van de kosten. De “afvalmarkt” is namelijk een zeer bewegelijk markt. En dan met name de opbrengstprijzen van de grondstoffen waarmee de gemeente Oldenzaal de afvalstoffenheffing laag probeert te houden.

Kwijtschelding

Sommige huishoudens kunnen een tegemoetkoming in de kosten krijgen. Deze huishoudens betalen anders door de invoering van Diftar extra afvalstoffenheffing of kosten die zij niet kunnen opbrengen. Het gaat hierbij om huishoudens die in aanmerking komen voor kwijtschelding en huishoudens met onvermijdbaar medisch afval. Wanneer men in aanmerking komt voor kwijtschelding, krijgt men het vaste bedrag en max. €54,96 voor het variabele deel kwijtgescholden.

Leges en rechten

De mogelijkheid tot het heffen van leges is geregeld in artikel 229, lid 1, b van de Gemeentewet. De gemeente levert op aanvraag van individuele burgers een uiteenlopend pakket aan diensten. Door het heffen van leges worden de kosten die hiervoor worden gemaakt in principe verhaald op de burger die de dienst afneemt. Voorbeelden zijn het verstrekken van een paspoort of het verlenen van een vergunning. Degene die de dienst aanvraagt betaalt ook de leges. De heffingsmaatstaf is zeer divers en wordt vermeld in de tarieventabel die hoort bij de legesverordening.

Kostendekkendheid

De leges zijn in de tarieventabel van de legesverordening ingedeeld in drie titels:

- titel 1, algemene dienstverlening;
- titel 2, dienstverlening vallend onder de fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning;
- titel 3, dienstverlening vallend onder Europese dienstrichtlijn.

Op grond van artikel 229b van de Gemeentewet mag de legesverordening als geheel gezien maximaal kostendekkend zijn. Niet elke post zal dus afzonderlijk op zijn kostendekkendheid worden beoordeeld. Dit laatste zou ook moeilijk realiseerbaar zijn gezien het feit dat de kosten voor de individuele diensten moeilijk zijn te bepalen. Dat neemt niet weg dat een gemeente wel een kostendekkendheid per dienst of per samenhangende groep van diensten mag nastreven, als de gemeente in dit opzicht maar een consequente lijn volgt.

Op grond van het bovenstaande is het mogelijk om kruissubsidiëring toe te passen. Onder kruissubsidiëring wordt verstaan: het hoger stellen van tarieven van leges voor sommige diensten om daarmee de tarieven voor andere diensten laag te kunnen houden. Daarnaast kan bij de tariefstelling uitdrukking worden gegeven aan het profijtbeginnsel. Dat is een aparte beleidsmatige afweging. Onderlinge verschillen in, op zichzelf

geoorloofde, kostendekkingspercentages tussen groepen van diensten zijn niet in strijd met de wet of met enig algemeen rechtsbeginsel.

De mogelijkheden tot kruissubsidiëring zijn door de komst van de Europese Dienstenrichtlijn (EDR) beperkter geworden. De EDR maakt kruissubsidiëring binnen een cluster van samenhangende vergunningstelsels mogelijk. Dit betreft alleen de diensten aan dienstverrichters waarop de EDR van toepassing is (titel 3 van de Legesverordening). De wetgever heeft hierin geen aanleiding gezien om artikel 229b van de Gemeentewet te wijzigen. De EDR doorkruist daarmee de wettelijke regeling van artikel 229b Gemeentewet.

Bij de introductie van de Wabo in 2010 (omgevingsvergunning, zie titel 2 van de Legesverordening) ging de wetgever ervan uit dat kruissubsidiëring tussen het cluster omgevingsvergunning en andere in de legesverordening opgenomen dienstverleningen niet mogelijk is. De wens van de wetgever is echter niet in een wettelijke bepaling vastgelegd, zodat in principe artikel 229b van de Gemeentewet onverkort geldt. Wij gaan echter uit van maximaal 100% kostendekkendheid binnen titel 2. Voor een aantal tarieven binnen titel 1 geldt dat deze door het rijk zijn gemaximeerd: paspoorten, rijbewijzen, kansspelen en wet bescherming persoonsgegevens.

Kostendekkendheid leges per titel

Leges verordening	Om-schrijving	Lasten taakvel-den	Over-head	Totale lasten	Leges/an-dere in-komsten	Totale baten	Kostendek-kendheid
1.1	Burger-lijke Stand	31.075	13.378	44.454	43.716	43.716	98%
1.2	Reisdo-cumen-ten/Ned. Iden-teits-kaart	142.816	33.289	176.105	192.251	192.251	109%
1.3	Rijbewij-zen	74.080	19.844	93.924	140.242	140.242	149%
1.4	ver-strek-king ba-sisregi-stratie per-sonen	61.744	45.691	107.435	9.813	9.813	9%
1.7	Be-stuurs-stukken	0	0	0	0	0	0%
1.8	Vast-goed in-formatie	0	0	0	0	0	0%
1.9	overige pu-blieks-zaken	3.656	0	3.656	4.466	4.466	122%
1.18	Verkeer en ver-voer	100.676	41.049	141.725	119.203	119.203	84%
1.19	Diver-sen	392.109	287.195	679.304	28.284	28.284	4%
totaal titel 1		806.156	440.446	1.246.602	537.974	537.974	43%
2.2	Dien-sten leefom-geving en Wabo	1.883.747	762.267	2.646.015	683.204	683.204	26%
totaal titel 2		1.883.747	762.267	2.646.015	683.204	683.204	26%
totaal leges		2.689.903	1.202.713	3.892.617	1.221.178	1.221.178	31%

Begraafrechten

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet wordt een vergoeding gevraagd voor het gebruik van de begraafplaatsen en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaatsen. De heffing wordt geheven naar de maatstaven en de tarieven zoals die in de verordening begraafrechten zijn opgenomen.

Begraafrechten	raming	realisatie
Kosten taakvelden incl. omslagrente	350.899	344.442
Inkomsten taakvelden excl. Heffingen	-8.351	-20.482
	342.548	323.960
Toe te rekenen kosten		
Overhead	97.259	100.648
Tractie / gebouwenonderhoudsplan	11.920	13.166
Totaal toe te rekenen	109.179	113.814
Totale kosten	451.727	437.774
Opbrengsten	-201.649	-157.935
Dekkingspercentage	44,64%	36,08%

Marktgelden

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet kan de gemeente een recht heffen voor het ter beschikking stellen van een standplaats op een deel van de openbare ruimte die gebruikt wordt voor een markt. Belastingplichtig is degene aan wie de standplaats beschikbaar is gesteld.

Markten	raming	realisatie
Kosten taakvelden incl. omslagrente	17.715	21.326
Inkomsten taakvelden excl. Heffingen	0	0
Toe te rekenen kosten		
Overhead	0	
Totaal toe te rekenen	0	
Totale kosten	17.715	21.326
Opbrengsten	-51.014	-21.326
Dekkingspercentage	287,97%	100,00%

Rioolheffing

De wettelijke basis voor het heffen van rioolheffing ligt in artikel 228a van de Gemeentewet. In de rioolheffing worden kosten doorgerekend die verbonden zijn aan het in stand houden van het gemeentelijk rioolstelsel.

Met de invoering in 2008 van de Wet gemeentelijke watertaken heeft de gemeente naast de zorgplicht voor het afvoeren van huishoudelijk afvalwater en regenwater ook de zorgplicht voor het grondwater. Daarmee is ook de mogelijkheid ontstaan om de kosten die verbonden zijn aan de taken die voortvloeien uit de Wet gemeentelijke watertaken, toe te rekenen aan de rioolheffing.

De rioolheffing is een bestemmingsheffing (bestemming is watertaken), er staan geen aanwijsbare tegenprestaties tegenover. Wij hanteren één rioolheffing voor alle watertaken.

Elke gemeente is verplicht een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) vast te stellen. In een GRP wordt meerjarig inzicht gegeven in de kosten die gemaakt worden voor de instandhouding van het gemeentelijk rioelstelsel. U heeft in 2020 het GRP 2021-2025 vastgesteld en bepaald dat deze jaarlijks wordt geactualiseerd. De kosten die hiervoor worden gemaakt, worden met de rioelheffing verhaald op de eigenaren en gebruikers van woningen en niet-woningen.

Riolering	raming	realisatie
Kosten taakvelden incl. omslag-rente	2.103.244	1.982.822
Inkomsten taakvelden excl. Hef-fingen	-621	-10.823
	2.102.623	1.971.999
Toe te rekenen kosten		
Overhead	116.204	260.850
Tractie (onderhoud voertuigen)	53.420	56.610
Verkeer en vervoer	475.000	475.000
Onderhoud Wadi's	27.373	27.373
Storting in voorziening	46.003	46.561
Inkomensregelingen	71.969	65.400
BTW	339.692	282.040
Totaal toe te rekenen	1.129.661	1.213.834
Totale kosten	3.232.284	3.185.833
Opbrengsten	3.135.035	3.185.833
Dekkingspercentage	96,99%	100,00%

Voorziening

De voorziening is onder andere bedoeld voor het egaliseren van de kosten, waarmee de gemeente Oldenzaal de rioelheffing laag probeert te houden.

3.7.5 Woonlastenontwikkeling

De hoogte van de gemeentelijke woonlasten krijgt regelmatig aandacht in de media. Onder woonlasten verstaan we: onroerendezaakbelastingen, afvalstoffen- en rioelheffing. Het zijn belastingen en tarieven waarmee ieder huishouden in een gemeente jaarlijks te maken krijgt.

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) publiceert jaarlijks de Atlas van lokale lasten. Men vergelijkt daarin per gemeente de woonlasten van een woning met een voor die gemeente gemiddelde waarde. De tariefsaanpassingen voor de OZB, afval- en rioelheffing leiden voor een gemiddeld gezin (met eigen woning) tot de volgende woonlastenontwikkeling voor 2023:

Woonlastenontwikkeling	2021	2022	2023
OZB Eigenaar	303,02	367,88	397,22
Afvalstoffenheffing (meerpersoons)	298,98	298,39	291,54
Rioelheffing	194,88	197,76	203,28
TOTAAL	796,88	864,03	892,04

In onderstaand overzicht wordt de ontwikkeling van de woonlasten 2023 ten opzichte van 2022 van alle Twentse gemeenten weergegeven:

	bruto woonlasten				stijging in % tov 2022	
	éénpersoonshuishouden		meerpersoonshuishouden		1-pers	meerpers
	2022	2023	2022	2023		
Almelo	943	967	986	1011	2,5%	2,5%
Borne	884	936,26	914	967	5,9%	5,8%
Dinkelland	879	862	908	890	-2,0%	-2,1%
Enschede	927	938	962	966	1,2%	0,5%
Haaksbergen	973	1039	1021	1039	6,8%	1,8%
Hellendoorn	902	937	902	937	3,9%	3,9%
Hengelo	860	889	901	928	3,4%	3,0%
Hof van Twente*		963		1003		
Losser	960	1028	990	1059	7,0%	6,9%
Oldenzaal	828	856	864	892	3,4%	3,2%
Rijssen-Holten	615	657	667	708	6,8%	6,1%
Tubbergen	784	779	813	807	-0,6%	-0,7%
Twenterand	916	940	957	981	2,6%	2,6%
Wierden	863	890	892	915	3,2%	2,6%
Overijssel	835	867	868	896	3,8%	3,2%
Nederland	826	867	904	944	5,0%	4,4%

* De gemeente Hof van Twente had ten tijde van het maken van de Coelo 2022 nog geen OZB tarieven voor 2022 berekend. Daarom konden er geen woonlasten berekend worden voor 2022.

De woonlasten van Oldenzaal behoren tot de laagste in de regio. In onderstaand overzicht is de rangorde op de woonlastenladder van Coelo vermeld van gemeenten waarvan op het moment van het maken van de Coelo de OZB-tarieven bekend/gepubliceerd waren. In 2023 had de nummer 1 de laagste woonlasten, nummer 352 de hoogste, in 2022 waren er 349 gemeenten waarvan op het moment van het maken van de Coelo de OZB-tarieven bekend/gepubliceerd waren.

rangorde		
	2022	2023
Almelo	260	260
Borne	174	203
Dinkelland	140	117
Enschede	236	202
Haaksbergen	290	276
Hellendoorn	161	169
Hengelo	159	165
Hof van Twente	0	250
Losser	268	289
Oldenzaal	112	121
Rijssen-Holten	1	5
Tubbergen	56	38
Twenterand	230	225
Wierden	150	146
	nummer 1 laagste woonlasten, nummer 349 de hoogste	nummer 1 laagste woonlasten, nummer 352 de hoogste

3.7.6 Kwijtscheldingsmogelijkheden

De gemeente moet bij het vaststellen van kwijtschelding landelijke regels toepassen. Binnen deze mogelijkheden zijn de volgende eigen beleidskeuzes gemaakt:

- Voor de riool- en voor de afvalstoffenheffing (vast bedrag en deel variabel bedrag) is kwijtschelding mogelijk, waardoor minima geen woonlasten betalen;
- Voor extra containers wordt geen kwijtschelding afvalstoffenheffing verleend en ook geen kwijtschelding rioolheffing eigenaar;
- Bij de normkosten van bestaan wordt uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm;
- Ondernemers voor de privébelastingen zijn gelijkgesteld met particulieren;
- Kosten voor kinderopvang worden in aanmerking genomen als uitgaven bij de berekening van de betalingscapaciteit en;
- Bij de normkosten van bestaan voor AOW'ers wordt uitgegaan van 100% van de netto AOW-norm.

Kwijtschelding van gemeentelijke belastingen in het kader van het minimabeleid is voor 2023 verleend voor een totaalbedrag van € 232.557.

Hierbij gaat het om:

- Afvalstoffenheffing € 167.157
- Rioolheffing € 65.400

De gedeerde inkomsten voor de riool- en afvalstoffenheffing worden doorberekend in het tarief van de betreffende heffing.

3.8 Handhaving

3.8.1 Missie

Volgens het Twentse VTH-beleid is de missie een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Om dat te bewerkstelligen, werken we intensief samen met tal van partijen, zoals politie, brandweer, Vei-ligheids-regio, Provincie Overijssel, etc.

3.8.2 Visie

Wij werken aan optimale bescherming en duurzame benutting van de fysieke leefomgeving; veilig wonen, werken en leven. Kwaliteit staat centraal in ons werken. Professionele medewerkers maken hierbij het verschil. Ze zijn deskundig, weten wat speelt en zijn uitstekend bereikbaar en benaderbaar. We werken continu aan de verbetering van de dienstverlening, waarbij we aansluiten bij de dienstver-leningsprincipes in de geest van de Omgevingswet (snel, persoonlijk, betrokken, eenvoudig, relevant, transparant en consistent).

3.8.3 Wabo en Bijzondere wetten

Voor 2023 wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld waarin op programmatische wijze toezicht, handhaving en vergunningverlening voor WABO-taken, APV, bijzondere wetten, inclusief de Alcoholwet wordt beschreven. Voor een goede uitvoeringscyclus van vergunningverlening en toezicht en handhaving is het noodzakelijk om de planning van alle vergunningverlening-, toezicht- en handhavingstaken onder te brengen in één integraal uitvoeringsprogramma.

Ons beleid is onder andere gebaseerd op het volgende:

- vertrouwen in onze inwoners, bedrijven en instellingen;
- wij willen graag meedenken met de wensen en behoeften van burgers en ondernemers;
- ons credo is “ja, mits” in plaats van “nee, tenzij”;
- bij vergunningverlening ligt de nadruk op veiligheid en gezondheid;
- toezicht en handhaving dient op professionele wijze te worden uitgevoerd met beperking van toezicht-druk;
- toezicht en handhaving geschiedt op basis van duidelijke prioriteiten met nadruk op veiligheid en gezondheid;
- vergunningverlening, toezicht en handhaving dragen bij aan klantgerichtheid en transparantie en leiden tot een goed product;
- vergunningverlening en toezicht en handhaving gebeurt slim en samen.

Wij beseffen dat vergunningverlening, toezicht en handhaving iets is dat als onprettig kan worden ervaren. De aanvraag van een vergunning is niet vrijblijvend, controles worden soms ervaren als onnodige werkonderbreking en handhaving wordt niet altijd als gewenst ervaren. Wij voeren deze activiteiten uit omdat wij voor al onze inwoners, instellingen en bedrijven een veilige, gezonde en duurzame leef-, woon, en werkomgeving willen bieden. De belangen van onze inwoners verschillen namelijk per vraagstuk in de openbare ruimte.

Wij weten ook dat het onmogelijk is om in onze samenleving alle risico's uit te sluiten. Het volledig voorkomen van risico's, door vergunningverlening of toezicht en handhaving is dus niet voor 100% mogelijk. Er worden prioriteiten gesteld. Om de (impact van de) risico's in te schatten wordt jaarlijks een risicoanalyse uitgevoerd voor toezicht en handhaving. De risicoanalyse vormt de basis voor het jaarlijkse uitvoeringsprogramma. Voor de jaarlijkse risicoanalyse wordt gebruik gemaakt van een risicoanalysemodel dat transparant is en aansluit op hetgeen in onze regio wordt toegepast.

3.9 Taakstellingen

Bij de presentatie van de Programmabegroting 2021 werd duidelijk dat de financiële positie van de gemeente Oldenzaal noodzaakte tot het doorvoeren van een pakket van bezuinigingsmaatregelen. In het kader van deze 'ombuigingsoperatie' werden bij de programmabegroting 2021 onderstaande taakstellingen opgenomen:

- voor 2021 € 2.070.000
- voor 2022 € 2.526.000
- voor 2023 € 2.781.000
- voor 2024 € 2.786.000

Vanuit bovenstaande 'ombuigingen' resteren nog openstaande taakstellingen/ombuigingen die onderdeel uitmaken van het begrotingsresultaat van de Programmabegroting 2023. In onderstaande tabel de ingeboekte en te realiseren ombuigen van de Programmabegroting 2023:

TE REALISEREN OMBUIGINGEN PROGRAMMABEGROTING 2023				
	2023	2024	2025	2026
Nog te realiseren ombuigingen Sociaal Domein PB 2023	-827.427	-827.427	-827.427	-827.427
666101 Maatwerkvoorziening Natura materieel Wmo	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
- (11.1) Beperken van keuzevrijheid in hulpmiddelen	- 50.000	- 50.000	- 50.000	- 50.000
666201 Maatwerkvoorziening Natura immaterieel Wmo	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
- (14) Maatwerkvoorzieningen verminderen toegankelijkheid	- 50.000	- 50.000	- 50.000	- 50.000
- (15) Samenwerking maatschappelijk plein met Sociaal Team	- 50.000	- 50.000	- 50.000	- 50.000
668201 Individuele voorzieningen Natura Jeugd	-677.427	-677.427	-677.427	-677.427
- (18) Zakelijke regievoering inwoners	- 171.000	- 171.000	- 171.000	- 171.000
- (19) Zakelijke regievoering aanbieders	- 231.000	- 231.000	- 231.000	- 231.000
- (20) Inzet van POH Jeugd	- 50.000	- 50.000	- 50.000	- 50.000
- (21) Meer regie op 'bestaande' top 20 gezinnen	- 50.000	- 50.000	- 50.000	- 50.000
- Taakstelling Preventieve maatregelen (Programmabegroting 2019)	- 175.427	- 175.427	- 175.427	- 175.427
SUBTOTAAL TE REALISEREN SOCIAAL DOMEIN	-827.427	-827.427	-827.427	-827.427
Nog te realiseren ombuigingen organisatie 2022	-420.943	-463.943	-463.943	-463.943
OMB 2021: Accountmanagers en andere coaches	- 20.000	- 20.000	- 20.000	- 20.000
OMB 2021: Algemene taakstelling (vastgoed)	- 107.000	- 150.000	- 150.000	- 150.000
OMB 2021: Verbonden partijen	- 30.000	- 30.000	- 30.000	- 30.000
OMB: Organisatie	- 63.943	- 63.943	- 63.943	- 63.943
OMB: Samenwerking zoeken Buitenbeheer (Raad 9 nov 2020)	- 200.000	- 200.000	- 200.000	- 200.000
SUBTOTAAL TE REALISEREN ORGANISATIE	-420.943	-463.943	-463.943	-463.943
EINDTOTAAL TE REALISEREN SOCIAAL DOMEIN + ORGANISATIE	-1.248.370	-1.291.370	-1.291.370	-1.291.370

Na het vaststellen van de Programmabegroting 2023 zijn de volgende ombuigingen verwerkt:

- Sociaal domein € 827.427 (Najaarsnota 2022 nr. 19)
- Accountmanagers en andere coaches € 20.000 (Najaarsnota 2022 nr. 46)
- Organisatie € 63.943 (Najaarsnota 2022 nr. 46)
- Samenwerking zoeken Buitenbeheer € 200.000 (Voorjaarsnota 2023 nr. 19)

Dit resulteert in onderstaande geactualiseerde overzicht met nog te realiseren taakstellingen ter grootte van € 180.000. Inmiddels is ter invulling daarvan een collegebesluit genomen voor een voorgenomen verkoop van het pand Paukenlaan 1. Na effectuering zal deze in mindering worden gebracht op de Algemene taakstelling vastgoed.

Nog te realiseren ombuigingen	2023	2024	2025	2026
OMB 2021: Algemene taakstelling (vastgoed)	- 107.000	- 150.000	- 150.000	- 150.000
OMB 2021: Verbonden partijen	- 30.000	- 30.000	- 30.000	- 30.000
NOG TE REALISEREN OMBUIGINGEN	-137.000	-180.000	-180.000	-180.000

Jaarrekening

4. Jaarrekening

4.1 Balans

Foutenherstel via correctie in de beginbalans

Tijdens de accountantscontrole van de jaarstukken 2023 hebben wij geconstateerd dat sprake was van materiële fouten in de jaarrekening 2022 welke zijn hersteld in de beginbalans per 1 januari 2023. Om deze wijzigingen inzichtelijk te maken hebben we naast de balans per 31-12-2022 tevens een kolom 1-1-2023 opgenomen. Daarnaast hebben wij in de betreffende verloopoverzichten in de toelichting op de balans tevens een kolom per 1-1-2023 toegevoegd om het foutenherstel inzichtelijk te maken.

Onderstaand hebben wij een samenvatting opgenomen van het foutenherstel welke via een correctie in de beginbalans per 1-1-2023 is verwerkt:

- Materiële vaste activa met economisch nut waarvoor ter dekking een heffing wordt geheven: in 2023 is voor €255.000 aan facturen verantwoord waarvan de prestatie in 2022 is geleverd. Deze facturen zijn in de beginbalans 2023 geactiveerd;
- Materiële vaste activa met maatschappelijk nut: in 2023 is voor €173.000 aan facturen verantwoord waarvan de prestatie in 2022 is geleverd. Deze facturen zijn in de beginbalans 2023 geactiveerd;
- Financiële vaste activa – kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen: de aandelen van de gemeente in COGAS NV zijn in 1987 tegen een te hoge boekwaarde geactiveerd. De gemeente heeft de aandelen destijds verkregen door over 453 aandelen 25% van de nominale waarde per aandeel (fl. 1.000) vol te storten (€ 51.391) en tevens een aanvullende bijdrage van fl. 1.223.100 (€ 555.019) in de algemene reserve van COGAS NV te doen. Het BBV stelt dat aandelenkapitaal van deelnemingen tegen verkrijgingsprijs moet worden gewaardeerd. Hiertoe hoort de destijds aanvullend aan COGAS NV betaalde bijdrage niet. Daarom is de boekwaarde van de aandelen COGAS NV in de beginbalans 2023 gecorrigeerd zodat het rekeningresultaat 2023 niet negatief wordt beïnvloed door een correctie die volgens het stelsel van baten en lasten niet in 2023 verantwoord dient te worden.
- Voorraad bouwgronden in exploitatie / Bestemmingsreserves: in 2023 heeft de accountant geconstateerd dat ten onrechte interne opbrengsten waren ingerekend bij het toepassen van de zogenaamde percentage-of-completion methode waarbij naar rato van de voortgang van winstgevendende grondexploitaties tussentijds winst wordt genomen. Dit heeft ertoe geleid dat voor complex 210 in 2022 € 705.000 minder aan tussentijdse winst genomen had moeten worden. Dit is gecorrigeerd in de balanspost voorraad – bouwgronden in exploitatie en in de algemene reserve grondbedrijf.
- Overlopende activa – ontvangen voorschotbedragen van Europese en NL overheidslichamen: er heeft binnen de overlopende activa een correctie plaatsgevonden van €1.167.000 aan specifieke uitkeringen die waren verantwoord onder de overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen en die op grond van het BBV verantwoord dienen te worden als ontvangen voorschotbedragen van Europese en NL overheidslichamen. Hier is aan toegevoegd een bedrag van € 43.000 dat onder de overlopende passiva – nog te betalen bedragen stond gerubriceerd.
- Overlopende passiva – vooruitontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen van Europese en Nederlandse overheidslichamen: Specifieke uitkeringen die door de subsidieverstrekker definitief zijn vastgesteld worden verantwoord onder de uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar of de netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar. Dit heeft geleid tot enkele correcties van de nog niet definitief vastgestelde regelingen. Daarnaast is voor een aantal specifieke uitkeringen in 2023 gebleken dat de verantwoorde opbrengst in 2022 te laag is geweest (bijvoorbeeld omdat de definitieve vaststelling is ontvangen). Deze vaststellingen zijn in de balanspositie overlopende passiva – vooruitontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen van Europese en Nederlandse overheidslichamen per 1-1 gecorrigeerd.

Het effect van bovengenoemde aanpassingen op het eigen vermogen van gemeente Oldenzaal is als volgt:

Verloopoverzicht van het eigen vermogen als gevolg van foutenherstel		
Eigen vermogen per 31-12-2022		51.626
<i>Mutaties met een verlagend effect</i>		
Correctie winstneming grondexploitatie	-705	
Aanpassing aanvullende bijdrage COGAS NV	-555	
Activering uitgaven onder de materiële vaste activa	-307	
		-1.567
<i>Mutaties met een verhogend effect</i>		
Toerekening van de specifieke uitkeringen aan het correcte jaar	695	
Correctie premie reparatie WW	64	
		759
Eigen vermogen per 01-01-2023		50.818

Balans (voor foutenherstel via correctie van de beginbalans)

ACTIVA (bedragen x € 1.000)	31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	1.163	678
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	5	577
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	1.158	101
Materiële vaste activa	88.124	85.135
- Investerings met economisch nut (EN)	51.916	50.757
- Investerings met EN, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	28.878	27.301
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	7.330	7.077
Financiële vaste activa	5.367	5.194
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	214	769
- gemeenschappelijke regelingen	49	49
- Leningen aan:		
- deelnemingen		
- Overige langlopende leningen	5.104	4.376
Totaal vaste activa	94.654	91.007
Vlottende activa		
Voorraden	-2.326	-525
- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-2.326	-525
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	15.275	15.769
- Vorderingen op openbare lichamen	6.259	10.269
- Schatkistbankieren	4.371	2.188
- RC-verhoudingen met niet-financiële instellingen	615	1.409
- Overige vorderingen	4.030	1.903
Liquide middelen	3	6
- Kassaldi	3	6
- Banksaldi	0	0
Overlopende activa	4.450	4.730
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
- Het Rijk	0	0
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	4.450	4.730
Totaal vlottende activa	17.402	19.980
TOTAAL ACTIVA	112.056	110.987

PASSIVA (bedragen x € 1.000)	31-12-2023		31-12-2022	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		53.360		51.626
- Algemene reserve	15.136		14.168	
- Bestemmingsreserves	33.205		28.955	
- Gerealiseerde resultaat	5.019		8.503	
Voorzieningen		8.553		7.992
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.466		3.626	
- Voorzieningen ter egalisering van kosten	1.906		1.771	
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	3.181		2.595	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		23.574		27.020
- Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse banken en overige sectoren	23.574		27.020	
Totaal vaste passiva		85.487		86.638
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		10.016		10.761
- Overige kasgeldleningen	0		0	
- Banksaldi	1.449		733	
- Overige schulden	8.567		10.028	
Overlopende passiva		16.553		13.588
- Vooruit ontvangen bedragen	65		108	
- Nog te betalen bedragen	3.543		2.436	
- Obligorekening	25		25	
- Waarborgsommen	17		95	
-				
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:				
- Het Rijk	11.550		9.210	
- Overige Nederlandse overheidslichamen	1.353		1.714	
Totaal vlottende passiva		26.569		24.349
TOTAAL PASSIVA		112.056		110.987
Gewaarborgde geldleningen		141.039		144.783
Garantstellingen		521		572

Balans (na foutenherstel in de beginbalans)

ACTIVA (bedragen x € 1.000)	31-12-2023	1-1-2023
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	1.163	678
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	5	577
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	1.158	101
Materiële vaste activa	88.124	85.563
- Investerings met economisch nut (EN)	51.916	50.757
- Investerings met EN, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	28.878	27.556
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	7.330	7.250
Financiële vaste activa	5.367	4.639
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	214	214
- gemeenschappelijke regelingen	49	49
- Leningen aan:		
- deelnemingen		
- Overige langlopende leningen	5.104	4.376
Totaal vaste activa	94.654	90.880
Vlottende activa		
Voorraden	-2.326	-1.230
- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-2.326	-1.230
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	15.275	15.769
- Vorderingen op openbare lichamen	6.259	10.269
- Schatkistbankieren	4.371	2.188
- RC-verhoudingen met niet-financiële instellingen	615	1.409
- Overige vorderingen	4.030	1.903
Liquide middelen	3	6
- Kassaldi	3	6
- Banksaldi	0	0
Overlopende activa	4.450	4.224
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
- Het Rijk	0	1.124
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	4.450	3.100
Totaal vlottende activa	17.402	18.769
TOTAAL ACTIVA	112.056	109.649

PASSIVA (bedragen x € 1.000)	31-12-2023		1-1-2023	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		53.360		50.818
- Algemene reserve	15.136		14.065	
- Bestemmingsreserves	33.205		28.250	
- Gerealiseerde resultaat	5.019		8.503	
Voorzieningen		8.553		7.992
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.466		3.626	
- Voorzieningen ter egalisering van kosten	1.906		1.771	
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	3.181		2.595	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		23.574		27.020
- Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse banken en overige sectoren	23.574		27.020	
Totaal vaste passiva		85.487		85.830
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		10.016		11.620
- Overige kasgeldleningen	0		0	
- Banksaldi	1.449		733	
- Overige schulden	8.567		10.887	
Overlopende passiva		16.553		12.199
- Vooruit ontvangen bedragen	65		108	
- Nog te betalen bedragen	3.543		2.393	
- Obligorekening	25		25	
- Waarborgsommen	17		95	
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:				
- Het Rijk	11.550		7.864	
- Overige Nederlandse overheidslichamen	1.353		1.714	
Totaal vlottende passiva		26.569		23.819
TOTAAL PASSIVA		112.056		109.649
Gewaarborgde geldleningen		141.039		144.783
Garantstellingen		521		572

4.1.1 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2023

Programma	Primitieve begroting			Begroting na wijziging			Jaarrekening		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1. Dienstverlening en veiligheid	5.733	501	-5.232	7.573	2.439	-5.134	7.320	2.357	-4.963
2. Woon- en leef- omgeving	14.498	9.067	-5.431	14.681	9.942	-4.739	14.644	9.587	-5.057
3. Stedelijke en economische ontwikkeling	6.744	2.496	-4.248	6.292	2.393	-3.899	9.932	7.693	-2.239
4. Cultuur, sport en ontspanning	6.523	1.285	-5.238	7.977	1.574	-6.403	8.407	2.306	-6.101
5. Maatschappelijke ondersteuning	54.872	11.696	-43.176	59.777	13.218	-46.559	61.986	15.643	-46.343
Subtotaal programma's	88.370	25.045	-63.325	96.300	29.566	-66.734	102.289	37.586	-64.703
Algemene dekkingsmiddelen:									
Lokale heffingen	393	9.475	9.082	405	9.429	9.024	454	9.609	9.155
Algemene uitkeringen	0	65.310	65.310	0	68.574	68.574	0	69.568	69.568
Dividend	4	1.415	1.411	4	1.959	1.955	3	1.971	1.968
Saldo Financieringsfunctie	251	475	224	251	475	224	323	597	274
Overige algemene dekkingsmiddelen	1.379	780	-599	3	843	840	732	382	-350
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen:	2.027	77.455	75.428	663	81.280	80.617	1.512	82.127	80.615
Gerealiseerde kosten Overhead	10.646	52	-10.594	14.485	253	-14.232	14.922	1.582	-13.340
Vennootschapsbelasting	27	0	-27	27	0	-27	29	0	-29
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	101.070	102.552	1.482	111.475	111.099	-376	118.752	121.295	2.543
Toevoeging/onttrekking aan reserves:									
Programma 1	0	0	0	30	0	-30	30	0	-30
Programma 2	3	580	577	1031	1119	88	545	1.011	466
Programma 3	15	592	577	985	951	-34	3966	3.776	-190
Programma 4	0	14	14	38	465	427	37	313	276
Programma 5	42	326	284	1639	2261	622	1069	2.133	1.064
Financiële algemene dekkingsmiddelen	174	505	331	4887	5981	1.094	5783	6673	890
Subtotaal mutaties reserves	234	2.017	1.783	8.610	10.777	2.167	11.430	13.906	2.476
Gerealiseerd resultaat	101.304	104.569	3.265	120.085	121.876	1.791	130.182	135.201	5.019

4.2 Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Begrotingsoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Volgens het toetsingskader van het Platform Rechtmatigheid provincies en gemeenten zijn er echter situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uiteengezette beleid zijn gebleven, zoals compensatie van hogere kosten door direct gerelateerde hogere opbrengsten en kostenoverschrijdingen bij opneideregelingen.

In het volgende overzicht zijn de afwijkingen van de programma's opgenomen (overschrijding van de lasten) met daarbij de verklaring in hoeverre de afwijking past binnen het door de raad geformuleerde beleid. Voor een nadere uiteenzetting van de verschillen wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van lasten en baten. De raad autoriseert deze kostenoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarrekening.

Programma	Begrotingsafwijking (Bedragen * € 1.000)			Verklaring	Conclusie
	Begroot	Realisatie	Verschil		
3. Stedelijke en economische ontwikkeling	6.292	9.932	-3.640	De overschrijding op de lasten wordt met name veroorzaakt door de niet geraamde lasten binnen de grondexploitatie. Dit is het gevolg van het meerjarig karakter van de projecten. De hogere lasten worden gecompenseerd door hogere baten en onttrekkingen uit de reserves.	Past binnen beleid
4. Cultuur, sport en ontspanning	7.977	8.407	-430	Het nadeel op de lasten wordt grotendeels veroorzaakt door de SPUK-MEOZ subsidie van € 543.000 aan zwembad Vondersweijde. SPUK-MEOZ staat voor Specifieke Uitkering Meerkosten Openbare Zwembaden. Deze regeling bestond nog niet op het moment dat de begroting 2023 vastgesteld werd, daarom was deze niet opgenomen in de begroting 2023. Het voordeel op de baten wordt grotendeels veroorzaakt door de SPUK-MEOZ bijdrage van € 543.000 die we van het Rijk hebben ontvangen.	Past binnen beleid
5. Maatschappelijke ondersteuning	59.777	61.986	-2.209	Binnen dit programma zit een overschrijding van € 1.050.000 welke met name is ontstaan door de energietoeslag (minimabeleid). Omdat de tweede tranche van de € 1.300 per huishouden pas in december (Gemeentefonds) van het rijk is ontvangen kon deze niet meer in de begroting 2023 verwerkt worden. Om het begrotingsbeeld niet te verstoren is aan de lastenkant de begroting eveneens niet aangepast. M.a.w. tegenover de overschrijding aan de lastenkant bij het minima-beleid staat een evenzo grote overschrijding aan de batenkant van het gemeentefonds. Daarnaast zit op de sociale werkvoorziening een hogere last van € 574.000. Met name door de hogere huurlasten zijn zowel de lasten als aan de batenkant fors hoger. Dat komt doordat de gemeente als tussenverhuurder functioneert tussen de eigenaar van het pand en de uitvoerder van de WSW, c.q. gebruiker van het pand. Dit leidt tot een extra geldstroom, maar biedt meer waarborgen voor de huisvesting van WSW'ers. De overschrijding van € 690.000 op de HAR-regeling (integratiebeleid) betreffen de tijdelijke huisvesting van statushouders in hotel de Kroon. Deze zijn in 2022 in één keer voor 2 jaar geraamd, maar worden op jaarbasis verantwoord. Hierdoor was vorig jaar een forse onderschrijding zichtbaar aan de lasten en batenkant, maar nu een forse overschrijding. Dat er per saldo een financieel voordeel op deze regeling resteert komt door een verrekening van rijks gelden 2022 met het ministerie.	Past binnen beleid

Programma	Begrotingsafwijking			Verklaring	Conclusie
	(Bedragen * € 1.000)				
	Begroot	Realisatie	Verschil		
Financiële algemene dekkingmiddelen	15.175	16.463	-1.288	De overschrijding van de lasten wordt voor € 1.691.000 veroorzaakt door een hogere personeelslasten. Hier tegenover staan ook hogere baten. Daarnaast konden er minder uren worden toegeschreven naar projecten en grondexploitatie (€ 883.000 nadeel) en moest een voorziening worden gevormd voor verlofsparen (€ 201.000 nadeel).	Administratieve overschrijding

4.3 Toelichtingen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

4.3.1 Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op 18 december 2023 de uitgangspunten van het financiële beleid, evenals de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

4.3.2 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. De continuïteit van gemeenten is op grond van artikel 12 van de financiële-verhoudingswet verankerd. Om die reden is de continuïteit van gemeente Oldenzaal in voldoende mate gewaarborgd. Tevens zijn in de begroting 2023 of andere besluiten geen stellige voornemens om majeure aanpassingen te doen in beleid, taken, activiteiten of locaties die mogelijk materiele effecten hebben op vermogen of resultaat.

Er worden zoveel mogelijk dezelfde grondslagen gebruikt als voorgaand boekjaar, het zogenaamde stelselmatigheidsbeginsel.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop besloten wordt om het dividend beschikbaar te stellen.

Volgens een stellige uitspraak van de commissie BBV moet de algemene uitkering worden opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaand is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar. Wij hanteren de decembercirculaire voor het bepalen van de algemene uitkering, bijgesteld met de aanpassingen vanuit Pauw. Hierdoor sluiten we aan met de daadwerkelijke ontvangsten vanuit het ministerie en hanteren we de meest actuele informatie.

Eigen bijdrage op grond van de WMO: Een aanvrager van een voorziening op grond van de WLZ en de WMO (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de WMO een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de WMO geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

De gemeente hanteert een voorzichtig actief grondbeleid waarbij situationeel wordt ingezet op andere vormen van grondbeleid. Voor de herzieningen hanteerde de gemeente de volgende uitgangspunten conform de nota Grondbeleid 2020:

- De rekenrente bedroeg 0,84%. Deze stelde de gemeente vast op basis van BBV richtlijnen.
- De gemeente hanteert geen kostprijsstijging en geen opbrengststijging.

- Projectspecifieke risico's nam de gemeente binnen de grondexploitatie aan de kostenkant op in de raming. Algemene risico's dekte de gemeente af in de algemene reserve grondexploitatie.
- De eindwaarde berekent de gemeente op nominale waarde.

Soms heeft een project (bij de start of tijdens de loop van het project) geen sluitende grondexploitatie. Dan dekt de gemeente het tekort direct af uit de algemene reserve grondexploitatie ten gunste van de boekwaarde. Voor (deel)gebieden binnen het Masterplan Oldenzaal Centraal geldt dezelfde handelswijze. Alleen verrekenet de gemeente de resultaten met de speciale bestemmingsreserve Oldenzaal Centraal.

Soms sluit de gemeente een grondexploitatie af met een positief resultaat. Dit resultaat brengt de gemeente dan naar de algemene reserve grondexploitatie. Ditzelfde geldt voor tussentijdse winstnemingen. Voor (tussentijdse) winstneming geldt de 'percentage of completion' methode (POC). De gemeente neemt naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst:

- wanneer de gemeente kosten maakte;
- en opbrengsten realiseerde;
- en voldoende geld in de grondexploitatie resteert voor het afdekken van risico's in het project.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar.

Gemeenten kennen in het kader van de btw een zogenoemd mengpercentage. Gemeenten passen met betrekking tot algemene kosten die niet rechtstreeks zijn toe te rekenen aan compensabele overheidsactiviteiten of aftrekbare btw-ondernemersactiviteiten een zogenoemd mengpercentage toe. Het voor 2023 gehanteerde btw-mengpercentage bedraagt 3,47%.

Voor de gemeente Oldenzaal komen in de aangifte vennootschapsbelasting de volgende activiteiten tot uitdrukking als belastingplichtige activiteiten:

- de grondexploitaties;
- reclame c.q. abri's;
- markt;
- kermis;
- straat parkeren,

waarbij zij zich als fiscale onderneming opstelt. Over de fiscale winst betaalt de gemeente belasting. Het leveren van bouwgrond is Vennootschapsbelastingplichtig.

Nieuwe grondexploitatiecomplexen brengt de gemeente fiscaal in met een taxatie van de marktconforme waarde. Landelijk bestaat er discussie of dat de meest geëigende manier is. In de algemene risicoreserve neemt de gemeente dit risico mee.

Doordat voor de activiteiten markt, kermis en straat parkeren de overheidstakenvrijstelling kan worden toegepast, leiden vooralsnog alleen de activiteiten grondexploitaties en reclame c.q. abri's tot heffing van vennootschapsbelasting. De inventarisatie en de aangifte vennootschapsbelasting zijn gebaseerd op de administratie van de gemeente die is opgesteld conform de BBV-regels.

Alle reservemutaties lopen via de resultatenrekening, taakveld 0.10.

4.3.3 Balans

Actualiseren van de beleidsnotities

De huidige beleidsnotitie afschrijvingsbeleid en waarderingsgrondslagen en de nota reserves en voorzieningen dateren uit 2008 en zijn begin 2020 geactualiseerd naar de huidige wet- en regelgeving

Aanpassingen notitie afschrijvingsbeleid en waarderingsgrondslagen:

- De afschrijvingstermijnen zijn zorgvuldig langsgelopen en geactualiseerd. In enkele gevallen is de inschatting van de feitelijke gebruiksduur aangepast (het belangrijkste voorbeeld hierin is het afschrijvingstermijn van de ondergrond van kunstgras dat van 40 naar 30 jaar wordt bijgesteld).
- De afschrijvingstermijnen in de afschrijvingstabel zijn éénduidiger geworden. De termijnen komen meer op één lijn te liggen waardoor het beter als kader kan dienen.
- Ter vermindering van jarenlange administratieve handelingen voor vele kleine investeringen wordt de activeringsgrens verhoogd van € 5.000 naar € 20.000.

Aanpassingen nota reserves en voorzieningen:

- De huidige norm voor de ondergrens van de algemene reserve staat nu nog op 6,6% van de begrotingsomvang (o.b.v. 2020 is dat € 6,2 miljoen). Deze norm is niet gerelateerd aan de risico's die de gemeente loopt. Deze norm komt met deze beleidsnotitie te vervallen en hiervoor in de plaats komt een kengetal die gerelateerd is aan de risico-inventarisatie van de gemeente. Deze werkwijze sluit aan op de opmerkingen die gemaakt zijn in de financiële scan van de gemeente die onlangs door de Provincie is uitgevoerd. De gemeenteraad kan daarbij afspreken tot welk niveau ze zekerheid wil hebben. De beleidsnotitie gaat uit van weerstandsratio van 2,0 wat staat voor een uitstekend weerstandsvermogen ten opzichte van de risico's die de gemeente loopt. In het kort komt het erop neer dat de buffer 2 keer zo groot is als de risico's die geïnventariseerd zijn. Voor begrotingsjaar 2020 komt dit neer op een bedrag van € 6,0 miljoen.

De nieuwe beleidsnotities zijn in werking getreden per 1 januari 2020.

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (bepakt) economisch nut. Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. Sinds 2014 dienen investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, apart in beeld worden gebracht.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs vermindert met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De afschrijvingsduur voor kosten van onderzoek en ontwikkeling bedraagt maximaal 5 jaar. De exploitatie wordt belast met kapitaallasten vanaf 1 januari volgend op het moment van activering, gebaseerd op de boekwaarde per 1 januari van het jaar.

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Bij de waardering is in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere waardevermindering, die naar verwachting duurzaam is.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn vastgelegd in de beleidsnotities afschrijvingen en reserves en zijn gebaseerd op de toekomstige gebruiksduur. De exploitatie wordt belast met kapitaallasten vanaf 1 januari volgend op het moment van activering, gebaseerd op de boekwaarde per 1 januari van het jaar. In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat op activa lineair wordt afgeschreven. Op grondbezit wordt niet afgeschreven. Op sommige activa zoals het zwembad en rioleringen wordt annuïtair afgeschreven. Hier wordt volstaan met een opsomming van de afschrijvingstermijnen die veel voorkomen in de staat van activa.

Gronden en terreinen

n.v.t.

Bedrijfsgebouwen	40
Schoolgebouw	40
Sportaccommodaties gebouwen	40
Verbouwingen en renovatie	20
Riolering	40
Vervoermiddelen	8
Eerste inrichting scholen etc.	20
Technische installaties in gebouwen	15

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

In overeenstemming met de door de raad vastgestelde beleidsnotities met betrekking tot het afschrijvingsbeleid en de waarderingsgrondslagen worden infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken geactiveerd en afgeschreven. Hierbij worden de onderstaande afschrijvingstermijnen in acht genomen:

Wegen	30
Pleinen	30
Bruggen	50
Viaducten	50
Parken	30
Openbare verlichting – armaturen	20
Openbare verlichting – masten	40

De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd indien het niet gesplitst kan worden en dus ook afgeschreven. Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is kan op dergelijke activa (resultaatafhankelijk) extra worden afgeschreven. Als gevolg van de vernieuwing van de BBV is dit m.i.v. 2017 niet meer mogelijk.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs wordt een verliesvoorziening getrokken voor het verschil tussen de boekwaarde en de lagere marktwaarde of wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Flottende activa

Vorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde. De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Voor de winstneming wordt gebruik gemaakt van de POC-methode conform de BBV-notitie 2019 omtrent tussentijdse winstneming.

De rente wordt berekend conform de BBV-voorschriften. Het gehanteerde rentepercentage voor 2023 is 0,38%. Een uitgebreide toelichting over de parameters is opgenomen in de vertrouwelijke bijlage bij dit boekwerk.

Per complex zijn verwachte toekomstige kostenstijgingen en opbrengststijgingen projectspecifiek ingerekend. Om deze toekomstige stijgingen te bepalen is aansluiting gezocht bij de outlook grondexploitaties 2023 van Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Bij verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte in-ningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders en de voorziening frictiekosten reorganisatie, zijn echter op de contante waarde van de toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorziening (o.a. gebouwenbeheersplan) dient te stelen op een meerjarenraming van uit te voeren groot onderhoud aan een deel van de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg en garantstellingen

In de toelichting in de balans is nadere informatie opgenomen van de door de gemeenten verstrekte garanties.

Toelichting op balans per 31 december 2023

(bedragen x € 1.000)

4.3.4 Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en saldo van agio en disagio	0	0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	5	577
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	1.158	101
Totaal	1.163	678

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2023:

	Boekwaarde 31-12-2022	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2023
Kosten afsluiten geldle- ningen, agio/disagio	0	0	0	0	0	0	0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een be- paald actief	577	-563	0	9	0	0	5
Bijdragen aan activa in ei- gendom van derden	101	1.061	0	4	0	0	1.158
Totaal	678	498	0	13	0	0	1.163

De belangrijkste investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2023 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaalbedrag dat tot en met 2023 ten laste van het krediet is gebracht.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk be- steed in 2023	Cumulatief besteed t/m 2023
Michgoriushuis	100	100	100
Carnavalshallen	925	925	925

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 1-1-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Investeringen met economisch nut	51.916	50.757	50.757
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	28.878	27.556	27.301
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	7.330	7.250	7.077
In erfpacht uitgegeven gronden	0	0	0
Totaal	88.124	85.563	85.135

De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Gronden en terreinen	9.400	9.312
Woonruimten	0	0
Bedrijfsgebouwen	36.205	34.851
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	259	279
Vervoermiddelen	490	276
Machines, apparaten en installaties	1.820	1.969
Overige materiële vaste activa	3.742	4.070
Totaal	51.916	50.757

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut weer:

	Boekwaarde 31-12-2022	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	9.312	322	234	0	0	9.400
Woonruimten	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	34.851	3.027	0	1.673	0	36.205
Grond- weg en water- bouwkundige werken	279	0	0	20	0	259
Vervoermiddelen	276	349	0	135	0	490
Machines, apparaten en installaties	1.969	290	0	390	49	1.820
Overige materiële vaste activa	4.070	172	0	491	9	3.742
Totaal	50.757	4.160	234	2.709	58	51.916

Materiële vaste activa grondexploitatie

De nieuwe BBV schrijft voor dat complexen waaraan nog geen raadsbesluit is genomen of daar waar geen plannen op de korte termijn voorliggen, de boekwaarde onder materiële vaste activa moet worden gebracht.

De hieronder weergegeven boekwaarde per 31-12-2023 bestaat uit de totale boekwaarde van voorraden ultimo 2023. Ten opzichte van voorgaande jaren zijn er in de rubricering van de grondexploitatie wat wijzigingen geweest. De complexen waar geen grondverkoop meer plaats vinden, zijn afgesloten. Ook complexen waarvan op korte termijn geen ontwikkeling worden verwacht zijn veelal afgesloten. De nog aanwezige activa zijn ondergebracht onder de materiële vaste activa tenzij er op korte termijn ontwikkelingen zijn te voorzien. De complexen waar geen exploitatie van is worden nu allemaal vermeld onder de Materiële Vaste Activa (MVA). Complexen in exploitatie worden vermeld onder de gronden in exploitatie (BIEs).

Toelichting POC methode berekening.

Voor winstneming passen we de 'percentage of completion' methode toe (BBV, notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken 2019). Voor zover kosten zijn gemaakt en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Maatgevend is de realisatie tot en met het lopende jaar ten opzichte van het totaal van de kosten en opbrengsten van de grondexploitatie. In formule: % kostenrealisatie x % opbrengstrealisatie = % Poc. Dit Poc-percentage wordt vermenigvuldigd met het totaal verwachte resultaat gecorrigeerd voor onzekerheden en geeft aan of er winst kan worden genomen. Als er winst kan worden genomen, moet deze conform het realisatiebeingsel ook worden genomen.

Voor meer informatie verwijzen wij naar de Nota Grondbeleid 2020.

CPL	Exploitatie naam	Boekwaarde per 01-01-2023 X € 1000	Vermeerdering	Vermindering	Winst uitname excl. bijdragefonds stadsuitleg	Boekwaarde per 31-12-2023 X € 1000 Balanswaarde met winstneming	€ / m ²
105	Gronden in voorraad Oldenzaal ZW	2.689	113	-24	0	2.778	4,51
112	Jufferbeek Noord	0	16	-16	0	0	0
115	Reigerstraat	311	16	-16	0	311	129,58
121	De Windroos	15	3	-3	0	15	5,00
193	Div. Bouwterreinen	136	61	-61	0	136	0
201	Graven Es 3 ^e fase	1.090	8	-8	0	1.090	3,30
211	Graven Es, gebied 10B		106	-106	0	0	0
301	Oldenzaal Centraal	194	5	-6	0	194	5,34
	Totaal	4.435	328	-240	0	4.524	

Toelichting op de m² prijs:

De waarde van deze materiële vaste activa is bevroren en het saldo van baten en lasten wordt elk jaar afgerekend met de algemene reserve van het grondbedrijf. Daarnaast bepalen we ieder jaar de actuele marktwaarde. Alle activa worden gewaardeerd tegen de verwervingsprijs dan wel tegen de lagere marktwaarde. Het verschil met de boekwaarde wordt vervolgens met de algemene reserve van het grondbedrijf of met de strategische reserve verrekend.

Complex 105: inclusief opstal, 292.988 m²

Complex 115; warme grond, 1.174 m²

Complex 201; inclusief opstallen

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2023	Cumulatief besteed t/m 2023
Revitalisering sportcluster Vondersweijde	4.458	336	675
Zevenster	1.921	1.562	1.850

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Kredietoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Volgens de kadernota rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV zijn er situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uitgezette beleid en binnen het doel blijven waarvoor het krediet beschikbaar is gesteld.

Zoals uit bovenstaande opstelling blijkt is geen krediet overschreden.

De investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 1-1-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Gronden en terreinen	2.223	2.235	2.235
Woonruimten	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	1.177	1.229	1.229
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	25.039	23.595	23.340
Vervoermiddelen	0	0	0

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 1-1-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Machines, apparaten en installaties	59	84	84
Overige materiële vaste activa	380	413	413
Totaal	28.878	27.556	27.301

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven weer:

	Boekwaarde 31-12-2022	Correctie	Boekwaarde 1-1-2023	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	2.235		2.235	0	0	12	0	2.223
Woonruimten	0		0	0	0	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	1.229		1.229	0	0	52	0	1.177
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	23.340	255	23.595	2.187	0	743	0	25.039
Vervoermiddelen	0		0	0	0	0	0	0
Machines, apparaten en installaties	84		84	0	0	25	0	59
Overige materiële vaste activa	413		413	0	0	33	0	380
Totaal	27.301	255	27.556	2.187	0	865	0	28.878

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2023	Cumulatief besteed t/m 2023
Gemeentelijk Rioleringsplan	7.160	2.187	3.755

De investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 1-1-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Gronden en terreinen	0	0	0
Woonruimten	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	0	0	0
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	5.731	5.793	5.793
Vervoermiddelen	0	0	0
Machines, apparaten en installaties	1.062	887	714
Overige materiële vaste activa	537	570	570
Totaal	7.330	7.250	7.077

Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek wordt in het verloopoverzicht een scheiding aangebracht tussen welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek. De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het verloop op de volgende pagina:

	Boek- waarde 31-12-2022	Correctie	Boek- waarde 1-1- 2023	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdra- gen van derden	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12-2023
<i>Maatschappelijk nut voor 2017</i>									
Grond- weg en water- bouwkundige werken	156		156	0	0	7	0	0	149
Machines, apparaten en installaties	35		35	0	0	6	0	0	29
Overige materiële vaste activa	0		0	0	0	0	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	<i>191</i>		<i>191</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>13</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>178</i>
<i>Maatschappelijk nut vanaf 2017</i>									
Grond- weg en water- bouwkundige werken	5.637		5.637	150	0	205	0	0	5.582
Machines, apparaten en installaties	679	173	852	210	0	29	0	0	1.033
Overige materiële vaste activa	570		570	0	0	33	0	0	537
<i>Subtotaal</i>	<i>6.886</i>		<i>7.059</i>	<i>360</i>	<i>0</i>	<i>267</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>7.152</i>
Totaal	7.077	173	7.250	360	0	280	0	0	7.330

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld:

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk be- steed in 2023	Cumulatief besteed t/m 2023
Uitvoering verkeersknelpunten	725	95	304
Straatverlichting	1.000	210	448

Er zijn geen gronden uitgegeven in erfpacht.

Financiële vaste activa

	Boek- waarde 31-12- 2022	Correc- tie	Boek- waarde per 1-1- 2023	Investe- ringen	Desin- vesterin- gen	Afschrij- vingen/ aflossin- gen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekking aan:								
• Deelnemingen	769	-555	214	0	0	0	0	214
• Gemeenschappelijke regelingen	49		49	0	0	0	0	49
• Overige verbonden partijen	0		0	0	0	0	0	0
Leningen aan:								
• Openbare lichamen	0		0	0	0	0	0	0
• Woningbouwcorpora- ties	0		0	0	0	0	0	0
• Deelnemingen	0		0	0	0	0	0	0
• Overige verbonden partijen	0		0	0	0	0	0	0
Overige langlopende le- ningen	4.376		4.376	1.008	206	74	0	5.104

	Boek- waarde 31-12- 2022	Correc- tie	Boek- waarde per 1-1- 2023	Investe- ringen	Desin- vesterin- gen	Afschrij- vingen/ aflossin- gen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2023
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypi- sche looptijd > 1 jr.	0		0	0	0	0	0	0
Uitzettingen in vorm van Nederlands schuldpapier met looptijd >1jr	0		0	0	0	0	0	0
Overige uitzettingen met looptijd >1jr	0		0	0	0	0	0	0
Totaal	5.194	-555	4.639	1.008	206	74	0	5.367

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Een specificatie van de kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen ziet er als volgt uit:

(bedragen * € 1.000)

Specificatie balanswaarde per	<u>31-12-2023</u>	<u>1-1-2023</u>
Aandelen Twente Milieu	54	54
Deelneming Sport Oldenzaal B.V.	50	50
Deelneming Enexis Holding N.V.	4	4
Aandelen N.V. Kiwa	1	1
Aandelen N.V. Cogas	61	61*
Aandelen N.V. Bank voor Ned. Gemeenten	44	44
Aandelen Twence	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal	214	214

* Voor correctie: 616

Overige langlopende leningen

Een onderdeel van de overige langlopende leningen betreffen de geldleningen die zijn verstrekt op grond van hoofdstuk 33, Hypothecaire geldleningen, van de gemeentelijke rechtspositieregeling (LUGO) aan het gemeentepersoneel. De minister van Binnenlandse Zaken heeft per 1 januari 2009 een wijziging van de wet Financiering decentrale overheden doorgevoerd waarin een bepaling is opgenomen die de gemeente het verstrekken van nieuwe leningen aan het personeel verbiedt. Op deze leningen is in 2023 € 24.000 afgelost. Door een wijziging van de fiscale verzamelwet wordt vanaf 2016 het rentevoordeel dat (vm.) medewerkers hebben op hun hypothecaire geldlening gezien als loon en moet er loonheffing over worden afgedragen. Dit heeft bij een aantal medewerkers geleid tot een financieel nadeel. Dit gegeven en de lage rentetarieven bij commerciële partijen was de reden dat een aantal leningen volledig is afgelost bij de gemeente Oldenzaal.

Daarnaast staan onder de overige langlopende leningen de verstrekte leningen op grond van de starterslening, de energielening en de blijverslening. In 2023 zijn 21 startersleningen verstrekt. Totaal voor een bedrag van € 693.000.

De gemeente verstrekt energieleningen op grond van de op 18 april 2017 door de raad vastgestelde 'Subsidieregeling Oldenzaals Energiefonds'. De uitvoering van deze subsidieregeling vindt 'lean' plaats door louter mutaties aan de actiefzijde van de balans (langlopende geldleningen en banksaldi), tot een bedrag van maximaal € 1.000.000. In het boekjaar 2023 is € 115.000 aan leningen verstrekt en is € 50.000 van de lopende leningen afgelost. De totale verstrekkingen ultimo 2023 komen hiermee uit op € 370.865.

In 2023 is € 76.000 verstrekt voor stimuleringsregelingen.

Het overige gedeelte betreft een rekening courant verhouding met stimuleringsfondsen.

Flottende activa

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	31-12-2023	1-1-2023	31-12-2022
Grond- en hulpstoffen	0	0	0
Gereed product en handelsgoederen	0	0	0
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-2.326	-1.230	-525
Vooruitbetalingen	0	0	0
Totaal	-2.326	-1.230	-525

Per grondexploitatiecomplex raamt de gemeente kosten en/of opbrengsten voor de looptijd van het project. Deze ramingen deelt de gemeente op in jaren. Soms maakt de gemeente in een jaar meer kosten dan begroot. Dan resteren minder kosten voor de volgende jaren. En andersom geldt hetzelfde wanneer de gemeente minder kosten maakt dan begroot. En hetzelfde geldt voor de opbrengstenkant.

Vanaf 1-1-2024 bedragen de nog te maken kosten voor de complexen bouwgrond in exploitatie (op basis van de exploitatieopzetten 2023) € 22.503.000. De opbrengsten bedragen € 28.528.000. Het verschil is de boekwaarde (de gerealiseerde kosten en opbrengsten) met de verplichtingen in de grondexploitatiecomplexen. Meer informatie zie de vertrouwelijke bijlage bij dit boekwerk.

De gemeente heeft één grondexploitatiecomplex (Saasvelderlaan) met een extra lange looptijd. Dit complex opende de gemeente in 2004. De helft van de resterende kavels binnen dit complex is alleen voor wijkers voor plannen van de gemeente elders bestemd.

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2023 het volgende overzicht worden gegeven.

CPL	Exploitatie naam	Boekwaarde per 31-12-2022 (x € 1.000)	Correctie	Boekwaarde per 1-1-2023 (x € 1.000)	Vermeerdering	Vermindering	Winst uitname	Diverse Bijdragen Excl. FSU	Boekwaarde 31-12-2023 (x € 1.000)
107	Jufferbeek zuid	7.002		7.002	282	-1.667	425		6.042
123	Carmelstraat	-27		-27			27		0
161	Omg. Hogenkampweg	-163		-163			0		-163
162	Noabershof, HunenveldIn	240		240	70	-1.365	298	-47	-804
178	Ootmarsumsedijk eo	-44		-44			12		-32
179	Saasvelderlaan	1.664		1.664	228		2		1.894
184	Raccordementslijn	140		140	79		30		249
209	De Graven Es, geb. 9	-482		-482	44	-373	266		-545
210	De Graven Es, geb. 10A	-592	-705	-1.297	76	-449	223		-1.447
320	OC 1 ^e fase Stakenbeek	-481		-481	172		99		-210
330	OC 2 ^e fase Stakenbeek	-7.482		-7.482	510				-6.972

CPL	Exploitatie naam	Boekwaarde per 31-12-2022 (x € 1.000)	Correctie	Boekwaarde per 1-1-2023 (x € 1.000)	Vermeerdering	Vermindering	Winst uitname	Diverse Bijdragen Excl. FSU	Boekwaarde 31-12-2023 (x € 1.000)
410	Singelpark Deurningerstr.	-300		-300	56			-94	-338
	Totaal	-525	-705	-1.230	1.517	-3.854	1.382	-141	-2.326

CPL	Exploitatie naam	Boekwaarde per 31-12-2023 (x € 1.000)	Geraamde nog te maken kosten	Verplichtingen	Geraamde nog te maken opbrengsten	Geraamd resultaat (Nominaal)
107	Jufferbeek zuid	6.042	3.245	230	-12.227	2.710
123	Carmelstraat	0				0
161	Omg. Hogenkampweg	-163	35			128
162	Noabershof, Hunenveldln	-804	230	206		368
178	Ootmarsumsedijk eo	-32	340		-412	104
179	Saasvelderlaan	1.894	1.702		-4.544	948
184	Raccordementslijn	249	131		-545	165
209	De Graven Es, geb. 9	-545	303	47	-112	307
210	De Graven Es,geb.10A	-1.447	636	171	-1.547	2.187
320	OC 1 ^e fase Stakenbeek	-210	458	27	-421	146
330	OC 2 ^e fase Stakenbeek	-6.972	12.541	1.358	-8.205	1.278
410	Singelpark Deurningerstr.	-338	852		-514	0
	Totaal	-2.326	20.473	2.039	-28.527	8.341

Conform BBV dient de gehele grondportefeuille aan de activazijde te worden gepresenteerd. Bij de gemeente Oldenzaal is ultimo 2023 sprake van een negatieve boekwaarde waardoor sprake is van balansverkortings. Voorgaande balansverkortings vloeit voort uit de door gemeente Oldenzaal gehanteerde systematiek dat geraamde tekorten in het verleden direct hebben geleid tot een afwaardering.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

(bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2023	Balanswaarde 01-01-2023
Vorderingen op openbare lichamen	6.259	0	6.259	10.269
Overige verstrekte kasgeldleningen	0	0	0	0
Overige vorderingen	4.076	46	4.030	1.903

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.371	0	4.371	2.188
Rek.crt.verhoudingen met niet financiële instellingen	615	0	615	1.409
Totaal	15.321	46	15.275	15.769

Op de post overige vorderingen is voor een bedrag van € 46.000 dubieus bevonden hiervoor is een voorziening getroffen.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Zoals ook staat vermeld in de paragraaf financiering zijn door een maatregel uit het Begrotingsakkoord 2013 de decentrale overheden met ingang van 15 december 2013 verplicht tot schatkistbankieren. Ten aanzien van het schatkistbankieren is de gemeente conform het BBV verplicht te rapporteren over de hoogte en het gebruik van het drempelbedrag.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar 2023					
(1)	Drempelbedrag	2021,4			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	97	179	150	102
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.924	1.842	1.871	1.920
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar 2023					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	101.070			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	101.070			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	2021,4			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	8.762	16.332	13.815	9.342
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	97	179	150	102

Liquide middelen:

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

(bedragen * € 1.000)	31-12-2023	01-01-2023	31-12-2022
Kassaldi	3	6	6
Banksaldi	0	0	0
Totaal	3	6	6

Een specificatie van de kassaldi is hier weergegeven:

(bedragen * € 1.000)

	<u>31-12-2023</u>
Voorschotten kas	€ 1
Kas bedrijfsvoering	€ 2
Totaal kassaldi	€ 3

Op 18 april 2017 heeft de raad besloten maximaal € 1.000.000 van de banksaldi te reserveren voor de uitvoering van de 'Subsidieregeling Oldenzaals Energiefonds' (energieleningen).

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

(bedragen * € 1.000)	31-12-2023	1-1-2023	31-12-2022
Vooruitbetaalde bedragen	3.588	2.972	3.435
Nog te ontvangen bedragen	837	103	1.270
Nog te ontvangen publiekrechtelijk art. 40a BBV	0	1.124	0
Onderhanden werken	0	0	0
Obligorekening	25	25	25
Totaal	4.450	4.224	4.730

Nog te ontvangen publiekrechtelijk art. 40a BBV

De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen bedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-12-2022	Correctie	Saldo 1- 1-2023	Ontvangen	Besteed	Saldo 31-12-2023
<u>Nog te ontvangen van het Rijk:</u>						
Bijdr. Min. J&V: Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	0	1.124	1.124	1.124	0	0
Totaal	0	1.124	1.124	1.124	0	0

Obligorekening:

Als gevolg van de invoering van de Wet Werk en Bijstand zijn gemeenten eigenrisicodrager geworden ten aanzien van de bijstandsverlening. Een van de gevolgen is, dat dit heeft geleid tot een heroverweging van de waardering van de bijstandsdebiteuren. Dit mede vanwege het gegeven dat nu de baten uit terugvordering en verhaal ten volle aan de gemeente toekomen met uitzondering van de vorderingen Bbz die volgens de oude systematiek met het rijk moet worden afgewikkeld. Vanaf 2020 is de wetgeving rond de Bbz gewijzigd. Van de verstrekte kredieten moet altijd 75% worden terugbetaald aan het Rijk, ongeacht of een debiteur wel of niet terugbetaalt, de overige 25% betreft eigen risico voor de gemeente.

4.3.5 Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 1-1-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Algemene reserve	15.136	14.065	14.065
Bestemmingsreserves	33.205	28.250	28.955
Gerealiseerd resultaat	5.019	8.503	8.503
Totaal	53.360	50.818	51.523

Het verloop in 2023 wordt in het hierna opgenomen overzicht per reserve weergegeven:

	Boek- waarde 31-12- 2022	Correctie	Boek- waarde 1-1- 2023	Toevoe- ging	Onttrek- king	Bestem- ming resultaat 2022	Verminde- ring ter dekking van af- schrijvin- gen	Saldo 31-12- 2023
Algemene reserve	14.168	-103	14.065		7.050	8.121		15.136
Algemene reserve grondexploitatie	3.684	-705	2.979	1.907	2.405			2.481
Reserve Oldenzaal Centraal	6.500		6.500	504	504			6.500
Reserve strategische voorraad	3.246		3.246	500	103			3.643
Reserve bedrijventerrein Enscheseestr.	451		451					451
Reserve stadsuitleg	1.422		1.422	191	500			1.113
Reserve Sociaal Domein	215		215					215
Reserve materiële voorzieningen scholencomplex De Esch	185		185		40			145
Reserve speelvoorzieningen bij scholen	282		282	56	61			277
Res. bodemsanering Ootmarsumsestraat	356		356					356
Reserve onderhoud LED systeem	13		13					13
Res. verbetering winkelcentrum De Thij	134		134		5			129
Res. nog uit te voeren werkzaamheden	1.613		1.613	2.595	1.613			2.595
Dekkingsreserve kap.lasten Windroos	490		490	2			100	392
Reserve sanering opslagterrein Loweg	1.634		1.634		10			1.624
Reserve Buurtbeweegcoaches	190		190					190
Reserve Bully kunstgras veld 1	59		59				19	40
Reserve stimuleringsfonds duurzaamheid	449		449	1.233	64			1.618
Reserve Binnenstad	19		19					19
Reserve uitwerking visie openbaar groen	10		10					10
Dekkingsreserve revitalisering In den Vijfhoek	2.509		2.509	12			102	2.419
Reserve herbezetting generatiepact	95		95	174	75			194
Reserve masterplan binnenstad	183		183					183
Reserve sportcluster Vondersweijde	50		50					50
Reserve wonen en stedelijke vernieuwing	579		579		133			446
Reserve fietspad Stakenbeek	107		107				4	103
Res. verkeersmaatregelen Schapendijk	143		143				4	139
Reserve reconstructie Groote Markt	300		300	2			13	289
Reserve project Glinde Esch	81		81					81
Reserve digitalisering	203		203		95			108

	Boek- waarde 31-12- 2022	Correctie	Boek- waarde 1-1- 2023	Toevoe- ging	Onttrek- king	Bestem- ming resultaat 2022	Verminde- ring ter dekking van af- schrijvin- gen	Saldo 31-12- 2023
Reserve aanpassing fietsenkel- der	50		50				5	45
Reserve herinrichting de Tuinen	540		540	3			23	520
Reserve aanleg fietssnelweg	280		280	1			11	270
Dekkingsres.kunstgras tennis Berghuizen	18		18				3	15
Reserve verv.nieuwbouw Nuts- school	290		290				10	280
Dekkingsreserve verkeersknel- punten	612		612				27	585
Reserve compensatiegelden co- rona	618		618		129			489
Res. Willem Vleertmanstr. huur- egalisatie	141		141		87			54
Res. Beheercentr. Verkeerslicht	35		35					35
Reserve verduurzamen basis- scholen	193		193					193
Reserve onderhoud verhardin- gen	576		576		267			309
Reserve bomenonderhoud	21		21		21			0
Res. Gebouwenbeheersplan De Essen	379		379		72			307
Reserve binnenstad en vast- goed	0		0	1.500	59			1.441
Reserve cultuurhistorisch initia- tief	0		0	750	64			686
Reserve organisatie	0		0	500	109			391
Reserve noodfonds	0		0	1.000	119			881
Reserve opvang vluchtelingen Oekraïne	0		0			382		382
Reserve dekking kapitaallasten Singelpark	0		0	500				500
Totaal	43.123	-808	42.315	11.430	13.585	8.503	321	48.342

Onder "Bestemming resultaat" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande boekjaar.

Van het voordelig saldo van de rekening 2022 (€ 8.503.000) is € 382.000 toegevoegd aan de nieuwe reserve opvang vluchtelingen Oekraïne en € 8.121.000 aan de algemene reserve.

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording moeten alle toevoegingen en onttrekkingen aan reserves tevens worden verantwoord op functie 980 Mutaties reserves. Op deze wijze wordt bereikt dat het resultaat van de rekening naar twee gezichtspunten kan worden gepresenteerd en wel in een saldo van baten en lasten voor bestemming en in een saldo van baten en lasten na bestemming.

Reserves

Hierna volgt een nadere toelichting per reserve van de mutaties die in 2023 hebben plaatsgevonden.

Algemene reserve

In de raad van 2 maart 2020 is de 'Beleidsnotitie reserves en voorziening gemeente Oldenzaal 2020' vastgesteld. Bij deze notitie is ervoor gekozen om de norm van het weerstandsvermogen, van 6,6% van de begrotingsomvang, los te laten. Hiervoor in plaats wordt gekozen voor een norm die gekoppeld is aan de risico-inventarisatie van de gemeente. Deze nieuwe notitie is per 1 januari 2020 in werking getreden. De algemene reserve wordt gevormd door vermogensbestanddelen die nog geen bestemming hebben gekregen en in bedrijfseconomisch opzicht vrij aanwendbaar zijn. Daarom vormt de algemene reserve ook de buffer van de gemeente en is in die zin ook een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke weerstandscapaciteit. In de door uw raad vastgestelde Nota reserves en voorzieningen 2020 is de minimum weerstandsratio bepaald op 2,0.

Aan de algemene reserve is toegevoegd:
voordelig rekeningresultaat 2022 € 8.121.000

Onttrokken aan de algemene reserve is:

- amendement noodfonds € 1.000.000
- instellen reserves a.g.v. Raadsprogramma 2022-2026 € 3.750.000
- aankoop grond Enschedesestraat 182.000
- actualisatie energielasten/beëindigen energiecontacten Gazprom € 450.000
- actieprogramma Binnenstad Oldenzaal € 33.000
- Stadsvisie Oldenzaal € 86.000
- woningbouwversnelling € 247.000
- digitale borden € 113.000
- uitvoeringsprogramma Cultuurregio Twente € 80.000
- accountmanager sport/adviseur vitaliteit € 38.000
- visie begraafplaatsen € 103.000
- aanschaf participatieplatform personele inzet € 36.000
- energietoeslag € 855.000
- aanleg steendepot € 26.000
- ICT: aanpassen info nieuwe wet eisen € 51.000

Algemene reserve grondexploitatie

In *hoofdstuk 3 paragraaf 6 grondbeleid* is aangegeven wat de minimale en de maximale omvang van de algemene reserve van de grondexploitatie zou moeten zijn. Kortheidshalve verwijzen wij daarnaar. Hier wordt volstaan met een opsomming van de mutaties in de reserve.

Aan de reserve is toegevoegd:

- afdracht voordelige grondexploitatie-resultaten € 1.283.000
- overige bijdragen complexen € 37.000
- overboeking van reserve Oldenzaal Centraal € 504.000
- bijdrage van strategische reserve € 84.000

Aan de reserve is onttrokken:

- tussentijdse overige exploitatiebijdragen € 2.405.000

Reserve Oldenzaal Centraal

De reserve Oldenzaal Centraal is ingesteld om herinrichting van de stationsomgeving aan beide zijden van het spoor mogelijk te maken. Het is een omvangrijk stadsvernieuwingsproject met een substantieel financieel tekort. De reserve Oldenzaal Centraal wordt vanuit een inspanningsverplichting binnen de grondexploitaties gevoed met maximaal € 2 miljoen per jaar, indien en voor zover het bedrijfsresultaat en de ondergrens van de algemene reserve dit toelaten. Om ongebreidelde reservevorming te voorkomen is een plafond vastgesteld van € 6,5 miljoen.

Deze reserve wordt gebruikt om het exploitatietekort op de gebiedsontwikkeling Oldenzaal Centraal af te dekken. Binnen de exploitatie worden deze kosten niet goed gemaakt.

Reserve strategische voorraad

De reserve strategische voorraad dekt het risico af over de voorraad grond die nog niet in exploitatie (productie) is genomen. En daarnaast is het uit strategisch oogpunt van belang dat in een vroegtijdig stadium direct kan worden beschikt over voldoende middelen om kansen te benutten die zich voordoen in het kader van de grondverwerving. Het gewenste volume van de reserve strategische voorraad wordt mede vastgesteld met het oog op de toekomstige ontwikkeling van Oldenzaal.

De strategische gronden worden gewaardeerd tegen waarde bij huidige bestemming. Direct na aankoop worden de gronden afgewaardeerd tegen deze waarde. Vervolgens worden tot het moment van exploitatie de jaarlijkse rente en overige kosten over de boekwaarde ten laste gebracht van deze reserve. Totaal is in 2022 € 104.000 uit de strategische reserve gehaald. Vanuit de algemene reserve is er € 500.000 aan de strategische reserve toegevoegd vanwege de benodigde capaciteit.

Reserve bedrijventerrein Enschedesestraat

Het complex industrieterrein hoek Enschedesestraat/Hinmanweg is afgesloten. De werkelijke afronding van deze ontwikkeling kan pas op termijn plaatsvinden vanwege een gedoogde woonsituatie midden in het gebied. Zodra deze bewoners naar elders zijn vertrokken, zal de gemeente de woning aankopen en de bestemming realiseren. Op grond van deze toekomstige verplichting is de boekwaarde van dit complex ingebracht in een daartoe strekkende reserve.

Reserve stadsuitleg

Het doel van deze reserve is het realiseren van civiele werken (vallend binnen de kostensoortenlijst van het Besluit ruimtelijke ordening) in de openbare ruimte. De reserve wordt gevoed door een dotatie uit grondverkoop en exploitatiebijdragen van diverse projectontwikkelaars. Per verkochte m² grond (bedrijventerrein en woningbouw) wordt een bijdrage aan de reserve afgedragen (conform de Nota Grondbeleid 2020). De bijdrage vanuit het grondbedrijf vindt jaarlijks plaats via winstbestemming uit de algemene reserve grondexploitatie. In 2023 is € 116.000 gedoteerd voor de afdracht FSU en is totaal € 75.000 gedoteerd voor ontvangen exploitatiebijdragen. Daarnaast is € 500.000 onttrokken voor het vormen van de nieuwe reserve dekking kapitaallasten Singelpark.

Reserve Sociaal Domein

De reserve is ingesteld voor de transformatie van het sociaal domein. Het transformatiebudget wordt ingezet voor een tweetal hoofdactiviteiten, en wel inzet op projecten en inzet op regievoering en monitoring. Het egaliserende karakter van deze reserve is vervallen per boekjaar 2019.

Reserve materiële voorzieningen scholencomplex De Esch

Het bestedingsdoel is de verevening van de kosten materiële voorzieningen scholencomplex De Esch. Het juridisch eigendom van dit gebouw is nog niet overgedragen waardoor de gemeente nog verantwoordelijk is voor de lasten en baten. Na deze overdracht vervalt de zorgplicht voor de gemeente. In 2023 is € 40.000 onttrokken voor hogere energielasten.

Reserve speelvoorzieningen bij scholen

Deze reserve is bestemd voor het realiseren en in stand houden van speelvoorzieningen bij scholen. Aan de reserve is de ontvangen bijdrage van de schoolbesturen van het openbaar en bijzonder basisonderwijs (€ 28.000) vermeerderd met de bijdrage van de gemeente (€ 28.000), in totaal € 56.000, toegevoegd. Aan de reserve is € 61.000 onttrokken ten behoeve van speelvoorzieningen basisonderwijs.

Reserve bodemsanering Ootmarsumsestraat

Deze reserve is bestemd voor het project bodemsanering Ootmarsumsestraat. In 2023 hebben geen mutaties plaatsgevonden in deze reserve m.b.t. dit project.

Reserve onderhoud LED systeem

Bij de onderdoorgang van de Groene Loper is een LED-wand geplaatst. Het beheer en onderhoud kan voor een periode van 10 jaar worden gefinancierd vanuit het krediet voor de Groene Loper en de daarbij behorende subsidies. Om dit te kunnen doen is in 2014 een bestemmingsreserve ingesteld voor een bedrag van € 95.000 vanuit het krediet Groene Loper. In 2023 is geen onttrekking gedaan uit deze reserve aangezien er geen lasten zijn geweest.

Reserve verbetering winkelcentrum De Thij

De reserve wordt ingezet voor dekking van het krediet ten behoeve van de inrichting van de openbare ruimte rond het winkelcentrum. In 2022 is € 5.000 onttrokken voor herinrichting van De Thij.

Reserve nog uit te voeren werkzaamheden

In 2013 is besloten een reserve “nog uit te voeren werkzaamheden” in te stellen. Dit met de bedoeling incidentele budgetten te kunnen overhevelen van het ene jaar naar het andere.

De overgehevelde budgetten vanuit 2022 zijnde € 1.613.000 zijn in 2023 aan de exploitatiebudgetten toegevoegd. Vervolgens is bij de najaarsnota 2023 een nieuwe opzet gemaakt van de incidentele budgetten die moeten worden overgeheveld naar 2023. Op rekeningbasis is een bedrag van € 2.595.000 in de reserve gestort.

Dekkingsreserve kapitaallasten De Windroos

Deze reserve wordt gebruikt als dekking van de kapitaallasten voortvloeiend uit de investeringen in installaties van De Windroos. In 2022 zijn de kapitaallasten voor een bedrag van € 100.000 onttrokken uit de reserve. Voor rente is een bedrag van € 2.000 toegevoegd aan de reserve.

Reserve beheer en sanering terrein Loweg

Deze bestemmingsreserve is gevormd omdat nog niet zeker is wat de totale kosten van de bodemsanering zullen zijn. Nu deze locatie is overgedragen vanuit de grondexploitatie worden de jaarlijkse lasten en huurbaten opgenomen in de begroting. Het positieve verschil werd jaarlijks gedoteerd om toekomstige saneringskosten te kunnen dekken. Bij de scan van de reserves in 2019 is besloten de reserve af te roepen en de jaarlijkse dotatie aan de reserve te beëindigen.

Bij afkomen van de reserve kunnen (eventuele) toekomstige kostenstijgingen niet langer worden gecompenseerd vanuit de reserve. In 2023 is € 10.000 onttrokken voor de herinrichting van het opslagterrein aan de Loweg.

Reserve buurtbeweegcoaches

De reserve wordt gebruikt voor dekking van de lopende afspraken ten aanzien van de buurtbeweegcoaches. In 2023 zijn er geen mutaties geweest.

Reserve Bully kunstgrasveld 1

In 2015 is de top laag het hoofdveld van de hockeyvereniging versneld vervangen. Het zandveld heeft plaats gemaakt voor een waterveld. Het benodigde investeringsbudget is verleend door uw raad op 23 juni 2014. Hiervoor is een dekkingsreserve ingesteld ter afdekking van de kapitaallasten van de top laag (levensduur acht jaar) en de kapitaallasten van de onderlaag (levensduur 24 jaar).

De onttrekking van de kapitaallasten aan de reserve in 2023 was € 19.000.

Reserve stimuleringsfonds duurzaamheid

De reserve is bestemd als dekking voor de uitvoeringsagenda duurzaamheid. Bestedingsdoel van de uitvoeringsagenda is om bij te dragen aan de vijf basisthema's van de Toekomstvisie Duurzaam Oldenzaal:

- De Oldenzaalse Aanpak: we doen het samen!;
- Een groen, gezond en leefbaar Oldenzaal;
- Een klimaatactief Oldenzaal;
- Een afvalloos Oldenzaal;
- Een energieneutraal Oldenzaal.

Aan de reserve is toegevoegd:

- Bijdrage algemene reserve a.g.v. raadsprogramma 2022-2026 € 1.000.000
- Uitvoeringskosten klimaatakkoord € 233.000

Aan de reserve is onttrokken:

- Beleid en strategie: financiering coöp.samenwerkende gem.(energietransitie) € 250.000
- Beleid en strategie: ontwikkelingen energietransitie € 50.000
- Beleid en strategie: diversen (o.a. notitie 50% lokaal eigendom) € 20.000

- Stimuleringsregeling Water & Klimaat (min 3 jr) € 100.000
- Communicatie DPRA/TWN € 25.000
- Bewustwordingscampagnes (Groene Loper, Bloemenlint, Groenmarkt, e.d.) € 21.000
- Uitvoering: diversen (jaarprogramma 2023) € 25.000
- Uitvoering: advies verenigingen (jaarprogramma 2023) € 10.000
- Beleid en strategie: vaststellen routekaart Maatschappelijk Vastgoed € 28.000
- Uitvoering: Uitvoeren in samenwerking wijkuitvoeringsplan de Thij € 20.000
- Participatietraject Wijkplan Glinde Hooiland € 20.000
- Beleid en strategie: Opstellen visie Circulaire Economie Oldenzaal € 15.000
- Beleid en strategie: Opstellen meerjaren energiebesparingsprogramma € 6.000
- Starten ontwerp groener Plechelmusplein (Groene gezonde stad) € 5.000
- Afkoppelplan WBO € 2.000
- Uitvoeringsagenda duurzaamheid 2023 € 65.000

Reserve Actieprogramma Binnenstad Oldenzaal

De 3 hoofdthema's voor de subsidieregeling Actieprogramma Binnenstad zijn: bestrijding leegstand, ruimtelijke kwaliteit en stimulering beleving en levendigheid.

In 2023 heeft geen mutatie plaatsgevonden binnen deze reserve.

Reserve uitwerking openbare visie openbaar groen

In 2016 is deze reserve gevormd ter dekking van de budgetten voor het Uitvoeringsplan omvormingen biodiversiteit 2016-2019. In 2023 hebben geen mutaties plaatsgevonden waardoor nog steeds € 10.000 beschikbaar is.

Dekkingsreserve revitalisering In den Vijfhoek

In 2016 zijn de schetsontwerpen voor de revitalisering van winkelcentrum In den Vijfhoek en haar omgeving gepresenteerd. Bij de 1^e financiële bijstelling 2016 is een taakstellend investeringsbedrag van € 3.000.000 beschikbaar gesteld voor de herinrichting van de openbare ruimte. Dit krediet bestaat voor € 397.000 uit voorbereidingskosten.

De kapitaallasten van de investering van € 3.000.000 worden gedekt uit deze dekkingsreserve.

In 2023 zijn de lasten voor rente en afschrijving voor een bedrag van € 102.000 in mindering gebracht op de reserve. Aan de reserve is in 2023 € 13.000 rente toegevoegd.

Reserve herbezetting generatiepact

Per 1 april 2016 is het generatiepact in werking getreden. De bespaarde salarisruimte als gevolg van de toetreding tot het generatiepact wordt gereserveerd in een zogenaamde 'herbezettingspot'. Wanneer de noodzaak tot herbezetting wordt erkend kan voor vervanging worden geput uit deze 'herbezettingspot'. In 2023 is € 174.000 aan deze reserve gedoteerd en € 75.000 onttrokken.

Reserve masterplan binnenstad

Het Masterplan Binnenstad geeft de stip op de horizon en de hiervoor gevormde reserve draagt bij aan de realisatie van financieel omvangrijke projecten binnen dit masterplan.

In 2023 heeft geen mutatie plaatsgevonden binnen deze reserve.

Reserve sportcluster Vondersweijde

Deze reserve is bedoeld voor de tegemoetkoming van OZ&PC voor uitwijking tijdens verbouwing van sportcluster Vondersweijde. In 2023 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Reserve wonen en stedelijke vernieuwing

Deze reserve is in 2016 gevormd en zal worden ingezet ter dekking van activiteiten en projecten wonen en stedelijke vernieuwing.

In 2023 is aan de reserve onttrokken:

- Bijdrage aan project J.Catsstraat/van Meursstraat € 120.000
- Bestemmingsplan Eschstraat-Ootmarsumsestraat € 13.000

Reserve fietspad Stakenbeek

De reserve is in 2017 gevormd uit de reserve stadsuitleg voor een bedrag van € 129.000 ter dekking van de kapitaallasten van de investering in het ontbrekende stuk fietspad in segment 3 langs de Stakenbeek. In 2023 is € 4.000 onttrokken.

Reserve verkeersmaatregelen Schapendijk

De reserve is in 2017 gevormd uit de reserve stadsuitleg voor een bedrag van € 162.000 ter dekking van de kapitaallasten van de investering voor verkeersremmende maatregelen aan de Schapendijk. In 2023 is hiervoor € 4.000 onttrokken.

Reserve reconstructie Grote Markt

De reserve is in 2017 gevormd uit de reserve versneld afschrijven investeringen maatschappelijk nut voor een bedrag van € 347.000. Hieruit worden de kapitaallasten gedekt van de investering voor het project reconstructie Grote Markt. In 2023 zijn de kapitaallasten voor een bedrag van € 13.000 onttrokken uit de reserve. Voor rente is een bedrag van € 2.000 toegevoegd aan de reserve.

Reserve project Glinde Esch

De reserve is in 2017 gevormd uit de reserve versneld afschrijven investeringen maatschappelijk nut voor een bedrag van € 100.000. Hieruit worden de kapitaallasten gedekt van de investering voor het project Glinde Esch. In 2023 vonden geen mutaties plaats.

Reserve digitalisering

De reserve digitalisering is bestemd voor het verbeteren van ons aanbod online af te nemen diensten en producten voor inwoners en bedrijven. Doordat bepaalde investeringen zijn uitgesteld of goedkoper konden worden uitgevoerd (bijvoorbeeld omdat we een goedkoper alternatief kozen of omdat we geen applicatie hebben aangeschaft maar zelf het nodige hebben gebouwd) valt er geld vrij. In 2023 is € 95.000 voor digitalisering.

Reserve aanpassing fietsenkelder

Deze reserve is in 2018 gevormd voor een bedrag van € 70.000 en dient ter dekking van kapitaallasten van de investering voor de aanpassing van de fietsenkelder. In 2023 zijn de kapitaallasten voor een bedrag van € 5.000 onttrokken uit de reserve.

Reserve herinrichting de Tuinen

Deze reserve is in 2018 gevormd uit de algemene reserve voor een bedrag van € 600.000 en dient ter dekking van de kapitaallasten als gevolg van de investering in de herinrichting van de Tuinen. In 2023 zijn de kapitaallasten voor een bedrag van € 23.000 onttrokken uit de reserve. Voor rente is een bedrag van € 3.000 toegevoegd aan de reserve.

Reserve aanleg fietssnelweg

Deze reserve is in 2019 gevormd uit de reserve stadsuitleg voor een bedrag van € 300.000 en dient ter dekking van de kapitaallasten van de investering voor de fietssnelweg F35. In 2023 is een bedrag van € 11.000 onttrokken aan de reserve ter dekking van kapitaallasten. Voor rente is een bedrag van € 1.000 toegevoegd aan de reserve.

Dekkingsreserve kunstgras tennis Berghuizen

Deze reserve is in 2019 gevormd uit de reserve privatisering sport voor een bedrag van € 25.000 en dient ter dekking van kapitaallasten van de investering voor het kunstgras tennis Berghuizen. In 2023 zijn de kapitaallasten voor een bedrag van € 2.000 onttrokken uit de reserve.

Reserve vervangende nieuwbouw Nutsschool

Deze reserve is in 2020 gevormd uit de reserve onderwijshuisvesting voor een bedrag van € 300.000 en dient ter gedeeltelijke dekking van kapitaallasten van de investering voor de vervangende nieuwbouw Nutsschool. In 2023 is € 10.000 onttrokken als dekking voor de kapitaallasten.

Reserve verkeersknelpunten

Deze reserve is in 2020 gevormd voor een bedrag van € 640.000 ter dekking van kapitaallasten van de investering verkeersknelpunten. In 2023 is € 26.000 onttrokken ter dekking van kapitaallasten.

Reserve compensatiegelden corona

De reserve vindt zijn oorsprong in de sinds 2020 van het Rijk ontvangen middelen ten behoeve van de bestrijding van de nadelige effecten van Corona op diverse beleidsterreinen. In 2023 is een bedrag van € 129.000 onttrokken aan de reserve, waarmee ultimo 2023 een reservebedrag resteert van € 489.000.

De onttrekkingen betroffen:

- € 69.000 herstelplan Corona cultuur 2.0
- € 10.000 subsidieverzoek OCV De Vennemuskes
- € 50.000 Studio 15 Talenthouse

Reserve Willem Vleertmanstraat huuregalisatie

In 2016 heeft de gemeente Oldenzaal het pand aan de Willem Vleertmanstraat 3 in Oldenzaal gekocht. Het pand was eigendom van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Oost Twente waarin de gemeenten Dinkelland, Losser en Oldenzaal participeren. Het pand is eind 2020 door de gemeente Oldenzaal met winst verkocht. Ter demping van fluctuerende huurinkomsten was aanvankelijk een voorziening ingesteld. Deze voorziening is in 2021 komen te vervallen en omgezet in een reserve. In 2023 is € 87.000 onttrokken om fluctuerende huurinkomsten te dempen.

Reserve beheercentrale verkeerslicht

Vier verkeerslichten in Oldenzaal worden aangesloten op een zogenaamde beheercentrale. Op deze manier kunnen we de verkeersdoorstroming beter regelen en de verkeersveiligheid beter waarborgen. Ten laste van de reserve stadsuitleg is in 2021 een bedrag van € 35.000 overgeheveld naar een nieuw in te stellen dekkingsreserve. In 2023 vonden geen mutaties plaats.

Reserve verduurzamen basisscholen

Ten behoeve van het renovatieplan voor scholencomplex De Essen heeft de gemeente een bedrag van 318.000 ontvangen van het rijk. In gezamenlijk overleg met de schoolbesturen is besloten om het plan stop te zetten. Omdat we het bedrag niet hoeven terug te betalen aan het Rijk is het bedrag vrij besteedbaar geworden. Bij de 3^e burap 2021 is besloten om het bedrag in een nieuw te vormen reserve onder te brengen. Van de subsidie is inmiddels €100.000 ingezet als dekking voor de Nutsschool om te voldoen aan de zogenaamde BENG norm (INTB-19-04384).

In 2023 vonden geen mutaties plaats.

Reserve onderhoud verhardingen

In de jaren 2012-2018 is er fors bezuinigd op onderhoudsbudgetten voor de openbare ruimte. Om het beheer en onderhoud op het vastgestelde niveau te krijgen is bij de Programmabegroting 2019 besloten in de jaren 2019 t/m 2022) een extra financiële impuls plaats te laten vinden. Hiervoor is een voorziening ingesteld van € 600.000 voor het onderhoud en verbeteren van verhardingen. T/m 2021 is geen uitvoering gegeven aan de financiële inhaalslag.

In 2021 is de voorziening vervangen door een reserve omdat het onderliggende beheersplan niet geheel voldoet aan de zwaardere eisen voor een voorziening.

Daarna was de planning om in 2022 € 150.000 te besteden en in 2023 € 450.000.

In 2023 is € 267.000 onttrokken ter dekking van uitgaven onderhoud verhardingen.

Reserve bomenonderhoud

De voorziening bomenonderhoud is in 2021 omgezet in een reserve bomenonderhoud. Reden hiervoor is dat het onderliggende beheersplan niet geheel voldoet aan de eisen die worden gesteld aan een voorziening. In 2023 is € 21.000 onttrokken ter dekking van uitgaven bomenonderhoud. De reserve is daarmee leeg.

Reserve gebouwenbeheersplan De Essen

De voorziening gebouwbeheersplan De Essen is omgezet in een reserve gebouwenbeheersplan De Essen. Reden hiervoor is dat het onderliggende beheersplan niet geheel voldoet aan de eisen die worden gesteld aan een voorziening. In 2023 is € 72.000 onttrokken ter dekking van uitgaven gebouwenbeheersplan De Essen.

Reserve binnenstad en vastgoed

Bij het Raadsprogramma 2022-2026 is besloten voor een bedrag van € 1.500.000 een reserve binnenstad en vastgoed te vormen t.l.v. de algemene reserve.

De binnenstad is het kloppend hart van Oldenzaal. We willen bezoekers gastvrij ontvangen en inwoners een aantrekkelijk verblijfsgebied bieden. Leegstand willen we zoveel mogelijk voorkomen en panden met een hoge historische waarde moeten behouden blijven. Door een reserve voor Binnenstad en Vastgoed in te stellen willen we de volgende doelen bereiken:

- Verhoging kwaliteit openbare ruimte in de binnenstad door onder meer toevoeging van groen;
- Betere bereikbaarheid binnenstad met meer aandacht voor fiets- en looproutes en goed toegankelijke parkeervoorzieningen voor zowel auto als fiets;
- Faciliteren bij herinvulling, revitalisatie en transformatie van (historische) panden en eventueel allocatie van functies om leegstand te voorkomen;
- Ondersteunen initiatieven van ondernemers en partners in binnenstad om door samenwerking de attractieve waarde van de binnenstad te vergroten;
- Ruimtelijke kwaliteit binnenstad vergroten a.d.h.v. het (herijkte) Masterplan.

In 2023 is aan de reserve onttrokken:

- Plan handhaving t.b.v. gemotoriseerd verkeer Binnenstad € 1.000
- Cultuur historisch onderzoek (Binnenstad) € 8.000
- Binnenstadsmonitor € 7.000
- Herdenking berechting Huttenkloas Oldenzaal 250 jaar € 4.000
- Correctie subsidie Oldenzaal Promotie 2023-2025 € 40.000

Reserve cultuurhistorisch initiatief

Bij het Raadsprogramma 2022-2026 is besloten voor een bedrag van € 750.000 een reserve cultuurhistorisch initiatief te vormen t.l.v. de algemene reserve.

Oldenzaal kent een unieke en rijke cultuurhistorie. Die willen we bewaren, onder de aandacht brengen, laten beleven en inzetten. Als gemeente ondersteunen we dit voor een 'reserve cultuurhistorisch initiatief' in het leven te roepen met de volgende doelstellingen:

- Vergroten zichtbaarheid en toegankelijkheid van de cultuurhistorie ('het verhaal') en het erfgoed (materieel en immaterieel). Onder meer door behoud en toegankelijkheid van fysieke cultuurhistorische plekken;
- Versterken imago 'oudste stad van Twente', bijvoorbeeld door terugkerende cultuur(historische) evenementen in samenhang met toerisme/recreatie te faciliteren;
- Versterken identiteit en karakter van de stad. Onder meer door samenhang in het aanbod en een focus op de rijke geschiedenis van religie, Hanze, textiel en ambacht(en);
- Bewustwording geschiedenis en erfgoed bij inwoners en bezoekers van alle leeftijden, bijvoorbeeld door educatieve projecten.

In 2023 is aan de reserve onttrokken:

- Raadsprogramma 2022-2026 nr. 73 € 45.000
- Herdenking berechting Huttenkloas Oldenzaal 250 jaar € 4.000
- Project Broedplaats immaterieel erfgoed € 15.000

Reserve organisatie

Bij het Raadsprogramma 2022-2026 is besloten voor een bedrag van € 500.000 een reserve organisatie te vormen t.l.v. de algemene reserve.

De afgelopen jaren hebben we gezien dat gemeenten in toenemende mate voor complexe (maatschappelijke) opgaven staan. De crises rondom Corona, Energie en Migratie hebben een maximale flexibiliteit van de organisatie gevraagd. Om deze maximale flexibiliteit van de organisatie te waarborgen en piekmomenten, ziekte of eerdere vervanging bij naderend pensioen door nieuwe instroom te kunnen opvangen is deze reserve ingesteld.

In 2023 is € 109.000 onttrokken uit deze reserve.

Reserve noodfonds

Bij de behandeling van de Programmabegroting 2023 is een amendement ingediend om een reserve noodfonds te vormen van € 1.000.000.

In 2023 is € 119.000 onttrokken uit deze reserve.

Reserve opvang vluchtelingen Oekraïne

Via de bestemming van het rekeningsresultaat 2022 is een reserve gevormd van € 382.000 voor de opvang van vluchtelingen Oekraïne.

In 2023 hebben er geen mutaties plaatsgevonden in deze reserve.

Reserve dekking kapitaallasten Singelpark

In 2023 is deze reserve gevormd voor een bedrag van € 500.000 t.l.v. de reserve stadsuitleg.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2023 wordt in het volgende overzicht weergegeven.

	Saldo 31-12-2022	Toevoe- gingen	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2023
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen, risico's:</i>					
Voorz. pensioenen/wachtgelden wethouders	3.193		80	160	2.953
Voorz. transitie GR WOT/Top Craft	39			5	34
Voorz. nazorg afgesloten complexen	273			4	269
Voorz. frictiekosten reorganisatie	111		22	89	0
Voorz. Willem Vleertmanstraat	9				9
Voorz. Verlofsparen	0	201			201
<i>Voorzieningen ter egalisatie van kosten</i>					
Voorz. Gebouwenbeheersplan	1.771	673		538	1.906
<i>Door derden beklemde middelen met spec. aanwending:</i>					
Voorz. Zwerfvuil	50	18			68
Voorz. part. exploitatie diverse projecten	160	391		3	548
Voorz. Rioolbeheersplan	972	47			1.019
Voorz. afvalstoffenheffing	1.365	133			1.498
Voorz. BTW bijdragen verpakkingafval	49				49
Totaal	7.992	1.463	102	799	8.553

Voorzieningen dienen te worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van wethouders en de voorziening frictiekosten reorganisatie, zijn hierop een uitzondering. Deze worden gewaardeerd op de contante waarde van de opgebouwde toekomstige uitkeringsverplichtingen. De onderhoudsegalisatie voorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan de gemeentelijke kapitaalgoederen. Hieronder volgt een toelichting per voorziening.

Voorziening pensioenen en wachtgelden wethouders

In overeenstemming met het BBV is een voorziening getroffen voor pensioenen en wachtgelden van wethouders. Jaarlijks wordt bekeken of de voorziening nog op peil is. De rekenrente per 31-12-2023 werd door BZK vastgesteld op 3,16%. In 2022 bedroeg deze 2,47%. Deze stijging in rekenrente leidt tot een verlaging van de noodzakelijke gemeentelijke voorziening. Naast pensioenverplichtingen van € 160.000 ontstond door de hogere rekenrente een vrijval van € 80.000.

Voorziening transitie GR WOT/Top Craft

Als gevolg van de transitie is een voorziening gevormd ter dekking van toekomstige kosten verband houdend met de herstructurering/ontmanteling van GR WOT/Top Craft. Het aandeel van de gemeente Oldenzaal in de nog resterende verplichting inclusief risicobuffer bedraagt 46%.

Op dit moment zijn nog middelen voor één persoon voorzien. In 2023 is € 5.000 onttrokken.

Voorziening nazorg afgesloten complexen

De complexen waarvan alle grond voor 1-1-2016 was verkocht zijn afgesloten en voor de nog uit te voeren werkzaamheden is het complex 196 “nog af te werken exploitatie” opgericht. In 2023 is er voor € 4.000 aan werkzaamheden uitgevoerd en ten laste gebracht van deze voorziening.

Voorziening frictiekosten reorganisatie

In 2016 heeft de reorganisatie grotendeels zijn beslag gehad. Hierbij zijn ook functies opnieuw ingevuld. Een aantal mensen kon niet terugkomen in de nieuwe organisatie. Hierdoor zijn frictiekosten ontstaan. In 2023 is aan de laatste verplichtingen van ex-werknemers voldaan (€ 89.000). Het restant van de voorziening van € 22.000 is daarom vrijgevallen.

Voorziening Willem Vleertmanstraat

Deze voorziening is bestemd voor “nakomende” kosten, na verkoop van het pand aan de Willem Vleertmanstraat, welke nog voor rekening van de gemeente komen. In 2023 is hier geen gebruik van gemaakt.

Voorziening verlofsparen

In 2023 is een voorziening verlofsparen gevormd voor een bedrag van € 201.000. Verlofsparen heeft betrekking op bovenwettelijke vakantie-uren die een medewerker vanaf 1-1-2022 opzij kan zetten voor later. Bij verlofsparen is sprake van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw hebben en daarmee ook een onvoorspelbare afbouw. Daarom moet hiervoor een voorziening worden gevormd. In 2022 hadden we nog niet inzichtelijk om welk bedrag dit ging.

Voorziening gebouwenbeheersplan

De voorziening is gevormd op basis van een meerjarenonderhoudsplan met het doel het goed beheren en onderhouden van diverse gemeentelijke gebouwen exclusief onderwijs en grondexploitatie en het voorkomen van piekinvesteringen en ad hoc kredietaanvragen. Aan de voorziening is de begrote dotatie toegevoegd van € 673.000. Er is een bedrag van € 538.000 onttrokken voor onderhoud.

Voorziening zwerfvuil

Via de Stichting Nederland Schoon kunnen gemeenten een zogenaamde Zwerfafvalvergoeding aanvragen ter verbetering en versterking van hun zwerfafvalaanpak. Deze vergoeding biedt ruimte voor andere werkwijzen en het nemen van extra maatregelen voor een schonere openbare ruimte. Over 2023 is een bedrag van € 18.000 ontvangen.

Diverse voorzieningen i.v.m. ontvangen exploitatiebijdragen van particulieren

In 2023 zijn onderstaande bijdragen in een voorziening gestort:

Kwaliteit groene Ootmarsumsedijk	€	7.000
Drieëenhedskerk	€	75.000
Mariakerk	€	83.000
Grutto/Reigerstraat	€	23.000
Omgeving Jumbo	€	167.000
Mariakerk derden	€	37.000

In 2023 is aan de voorzieningen onttrokken:

Oude Rossummerstraat 1	€	3.000
------------------------	---	-------

Bovenstaande voorzieningen zien toe op faciliterend grondbeleid en dienen formeel, op basis van de in 2023 geldende wet- en regelgeving, te worden gepresenteerd onder de overlopende passiva. Op grond van de toekomstige wet- en regelgeving (geldend vanaf 2025 waarbij deze ook vanaf 2024 mag worden toegepast) dient een voorziening te worden gevormd. Om ongewenste schommelingen te voorkomen is ervoor gekozen deze voorziening niet in 2023 te corrigeren naar de overlopende passiva.

Op grond van de huidige wet- en regelgeving is deze voorziening op juiste wijze gepresenteerd en aanzien dit faciliterend grondbeleid betreft eigenlijk gepresenteerd dient te worden onder de overlopende passiva. Op grond van de toekomstige wet- en regelgeving (geldend vanaf 2025 waarbij deze ook vanaf 2024 mag worden toegepast) dient een voorziening te worden gevormd. Om ongewenste schommelingen

te voorkomen is ervoor gekozen deze voorziening niet over 2023 te corrigeren naar de overlopende passiva

Voorziening rioolbeheersplan

Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2021-2025 is vastgesteld in de raadsvergadering van 14-12-2020. In het kostendekkingsplan zijn de spaarbedragen voor toekomstige vervangingen aangegeven als dotatiebedragen aan de voorziening. Om de (nieuwe) kapitaallasten zo laag mogelijk te houden en daarmee financiële armslag te creëren voor de toekomst, wordt het beschikbare saldo in de voorziening aangewend om investeringen enigszins af te vlakken.

Het bestaande saldo van de spaarvoorziening wordt ingezet totdat het minimale saldo van € 500.000 bereikt is. Dit saldo houden wij aan om een eventuele calamiteit en/of financiële tegenvaller in uitvoeringsprojecten van te bekostigen. De uitgaven worden rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht. Aan de voorziening is een bedrag toegevoegd van € 47.000, waarvan € 15.000 is gedoteerd voor baggeren.

Voorziening afvalstoffenheffing

In 2022 is op grond van BBV artikel 44 lid 2 de reserve afvalstoffenheffing vervangen door de voorziening afvalstoffenheffing. In 2023 is aan de voorziening een bedrag toegevoegd van € 133.000.

Voorziening BTW bijdragen verpakkingsafval

Van Nedvang is in 2020 een bijdrage ontvangen voor de verschuldigde BTW bijdragen verpakkingsafval op uitspraak van de belastingdienst. In 2021 is er reeds een aanslag van € 293.000 opgelegd door de belastingdienst welke ten laste is gebracht van deze voorziening. In 2023 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

<i>(bedragen * € 1.000)</i>	2023	2022
Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige financiële instellingen	23.574	27.020
Door derden belegde gelden	0	0
Totaal	23.574	27.020

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2023.

<i>(bedragen * € 1.000)</i>	Saldo 01-01-2023	Aflossings- verplichting 2023	Vermeer- deringen	Aflossingen	Aflossings- verplichting 2024	Saldo 31-12- 2023
Onderhandse leningen	27.020	3.446	0	3.446	2.649	23.574
Door derden belegde gelden	0	0	0	0	0	0
Totaal	27.020	3.446	0	3.446	2.649	23.574

De totale rentelast voor het jaar 2023 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 191.000.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	31-12-2023	31-12-2022
Schulden < 1 jaar	10.016	11.620
Overlopende passiva	16.552	12.199
Totaal	26.568	23.819

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	31-12-2023	31-12-2022
Opgenomen kasgeldleningen	0	0
Bank- en girosaldi	1.449	733
Overige schulden	8.567	10.887
Totaal	10.016	11.620

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	31-12-2023	1-1-2023	31-12-2022
Vooruit ontvangen bedragen	65	108	108
Nog te betalen bedragen	3.543	2.393	2.436
Obligorekening	25	25	25
Waarborgsommen	17	95	95
Van overheidslichamen ontvangen bedragen met specifiek bestedingsdoel	12.903	9.578	10.924
Totaal	16.553	12.199	13.588

De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotten op specifieke uitkeringen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-12-2022	Correctie	Saldo 1- 1-2023	Ontvangen	Besteed	Saldo 31-12-2023
<u>Ontvangen van Rijk:</u>						
Bijdr. Min. Sociale Zaken: WWB werkdeel	11		11			11
Bijdr.min: herstructurering sector WSW	45		45			45
Bijdr.min: OAB middelen	358		358	536	439	455
PO Bijdr verbetering fietsvoorzieningen	402		402		27	375
Bijdr.min.VWS SPUK subsidie	988	-113	875	1.339	487	1.727
Bijdr.min.IW subsidie geluidsnering	83		83		36	47
Bijdr. Min. BZK regeling Reductie Energie	416	-416	0			0
Bijdr.min.VWS regeling sportakkoord	19		19			19
Bijdr.min.Fin. toeslagenproblematiek	-13		-13	13	1	-1
Bijdr.min.SZ TOZO	586	-463	123	208	123	208
Regeling reductie energiegebruik woning	305	-188	117		117 ²	0
Bijdr.min.SZ rijksvergoeding BBZ	90		90	14	65	39
Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie	4.328		4.328	2.020	1.007	5.341
Specifieke uitkering ventilatie scholen	428		428		150	278
COVID 19 gerel. onderwijsvertraging NPO	338		338	240	157	421
Preventieakkoord	19		19	20	1	38
Bijdr.min.BZK aanpak energiearmoede	718		718	271	391	598
Bijdr.min.VWS SPUKIJZ	17		17		17	0
Bijdr.min.VWS SPUK Noodfonds energie amateursportverenigingen	0		0	45	45	0
Bijdr.min.VWS SPUK Meerkosten Energie Openbare Zwembad	0		0	543	543	0
Bijdr.min.OCW onderwijshuisv. ontheemden Oekraïne	14		14	21	0	35

² De bestedingen op deze regeling zien toe op de overheveling van de balanspost nog te besteden middelen en zijn daarmee geen feitelijke bestedingen.

	Saldo 31-12-2022	Correctie	Saldo 1- 1-2023	Ontvangen	Besteed	Saldo 31-12-2023
Bijdr.min.JenV bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	0		0	1.938	1.921	17
Bijdr.min.SZW Wet inburgering 2021-gemeentedeel 2022	31		31	330	361	0
Bijdr.min.SZW Onderwijsroute	27		27	2	19	10
Lokale aanpak isolatie	0		0	1.038		1.038
GALA gelden	0		0	560	384	176
SPUK Impulsaanpak Winkelgebieden	0		0	399		399
Capaciteit voor klimaat-en energiebeleid	0		0	597	323	274
<u>Ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen:</u>						
Klimaatrobuust Glinde Hooiland	0		0	28		28
Cultuurmakelaar	0		0	30	28	2
PO Bijdr Energieloket 2.0	36		36	4		40
Bijdr. provincie: Cultuur aan de basis	12		12			12
Bijdr. provincie: Bodemsanering Ootmarsumsestraat	333		333		37	296
Bijdr.Dinkelland: RMC-middelen	163		163		19	144
Bijdr NOT gemeenten tbv energietrans.	80		80		80	0
Bijdr.A+O fonds gem.1,5 meter organisatie	5		5			5
Bijdr. de Twentse Belofte 5	1		1			1
Subsidieverlening stadsarrangement	350		350	14		364
Bijdr. deelN gemeenten Groengashub	2		2			2
Bijdr. van Meursstraat/Catsstraat	291		291		14	277
Bijdr. Veiligheidsregio Twente corona toegangsbewijzen	68		68		68	0
Bijdr. Provincie: Denekamperstraat	201		201		201	0
Bijdr. Provincie: verkeersveiligheid 2021 Oude Rondweg	6		6	22	13	15
Slimme verkeerslicht Eekte-Enschedesestr	166	-166	0	28		28
Bijdr. Provincie: stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen	0		0	71		71
Prov Ov ZON subs Dkn Scholtenstraat	0		0	22		22
Aanleggen verwijderen bushaltes De Thij	0		0	72	46	26
Woonzorgvisie	0		0	53	33	20
Totaal	10.924	-1.346	9.578	10.478	7.153	12.903

De individuele componenten kunnen licht afwijken van de totaaltelling door afrondingen

Bijdrage Wet Werk en Bijstand werkdeel

De rijksbijdrage heeft als doel de activering en re-integratie van langdurig werklozen. Dit betreft een oude regeling waarop al enkele jaren geen mutaties hebben plaatsgevonden.

Bijdrage ministerie Herstructurering Sectormiddelen WSW

Oldenzaal heeft samen met de WSW-bedrijven in Twente een subsidie aangevraagd op grond van de regeling cofinanciering sectorplannen in verband met de herstructurering Sociale Werkvoorziening. Deze regeling is ingesteld door het ministerie SZW. Hierop hebben ook al enkele jaren geen mutaties plaatsgevonden.

Bijdrage ministerie OAB middelen

In 2022 is € 97.000 aan rijksbijdrage ontvangen. Er zijn geen bestedingen geweest.

Bijdrage provincie verbetering fietsvoorzieningen

In 2018 is van de provincie een bedrag van € 470.000 ontvangen voor de verbetering van fietsvoorzieningen. Begin 2023 resteerde hiervan een bedrag van € 402.000. In 2023 is t.b.v. de renovatie Enschedesestraat € 27.000 besteed.

Bijdrage ministerie VWS SPUK subsidie

In het kader van de Regeling specifieke uitkering stimulering sport is in 2023 een bijdrage ontvangen ter compensatie van de BTW. Deze wordt middels de SISA-systematiek verantwoord. De bijdrage over 2022 is afgerekend.

Bijdrage ministerie IW subsidie geluidsanering

In 2020 is een subsidie ontvangen voor geluidsanering. In 2023 is hiervan € 36.000 aangewend. Ultimo 2023 resteert € 47.000.

Bijdrage ministerie VWS regeling sportakkoord

Er zijn in 2023 geen uitgaven gedaan.

Bijdrage ministerie Financiën toeslagenproblematiek

In 2022 zijn, naast de werkelijke kosten, de coördinatiekosten (normbedrag) opgenomen als last waardoor een vordering op het ministerie ontstaat. In 2023 is deze bijdrage ontvangen. De vordering op het ministerie over 2023 (betreffende de werkelijke kosten 2023) bedraagt € 1.000.

Bijdrage ministerie SZW TOZO

In 2023 is € 208.000 verrekend m.b.t. de TOZO. De besteding bedroeg € 123.000.

Bijdrage ministerie Regeling energiegebruik woningen

In 2021 is een bijdrage ontvangen van € 1.260.000 in het kader van de regeling energiegebruik woningen. Ultimo 2022 was nog een bedrag beschikbaar van € 117.000. Hiervoor is een beschikking ontvangen dat deze niet bestede middelen moeten worden terugbetaald. Derhalve saldo overgeheveld naar schulden op korte termijn.

Bijdrage ministerie SZW rijksvergoeding BBZ

In 2023 heeft de vaststelling plaatsgevonden over het verantwoordingsjaar 2021.

Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie

Gemeente Oldenzaal vervult de rol van 'penvoerder' in kader van het project Impulsregeling klimaatadaptatie. Vanaf 1 januari 2021 kunnen gemeenten, provincies en waterschappen gebruikmaken van de Impulsregeling klimaatadaptatie. Via die regeling kunnen ze een bijdrage van het Rijk krijgen voor klimaatadaptatiemaatregelen. Het bedrag kan gebruikt worden om adaptatiemaatregelen versneld uit te voeren, om al geplande ruimtelijke maatregelen uit te breiden met adaptatiemaatregelen, of om nieuwe adaptatiemaatregelen op te pakken. In 2023 is € 2.020.000 ontvangen en hiervan is € 1.007.000 doorbetaald aan de deelnemende gemeenten. Per saldo resteert per ultimo 2023 € 5.341.000. In 2024 zal verdere besteding van de middelen plaatsvinden.

Specifieke uitkering ventilatie scholen

Het Rijk heeft de subsidieregeling voor ventilatie op scholen (SUVIS) opengesteld voor het verbeteren van het binnenklimaat in schoolgebouwen. Via de SUVIS-regeling financiert het Rijk maximaal 30% van de totale kosten. Met deze regeling wordt het voor gemeenten en schoolbesturen makkelijker gemaakt om een stap te zetten in het verbeteren van de ventilatie in schoolgebouwen. Goed ventileren helpt om luchtweginfecties, zoals COVID-19, te voorkomen en is belangrijk voor een gezond en prettig binnenklimaat. Twee scholen in Oldenzaal hebben zich aangemeld voor deze regeling. In totaal is € 428.000 uitgekeerd aan de gemeente. In 2023 is hiervan € 150.000 verantwoord voor Vrijeschool de Zevenster. Het restant van € 278.000 is bestemd voor Twents Carmel College locatie Lyceumstraat

COVID 19 gerelateerde Onderwijsvertraging NPO

Deze specifieke uitkering heeft de gemeente ontvangen om in samenwerking met scholen en lokale partijen maatregelen te treffen om de onderwijsvertragingen bij kinderen als gevolg van COVID-19 in te lopen op cognitief, executief, sociaal en emotioneel vlak. In 2023 hebben we in dat kader € 83.000 besteed.

Preventieakkoord

De uitkering is bestemd voor de uitvoering van activiteiten die zich richten op het terugdringen van roken, problematisch alcoholgebruik en overgewicht. In 2023 is € 19.000 ontvangen.

Bijdrage ministerie BZK aanpak energiearmoede

In het kader van de aanpak energiearmoede heeft het Kabinet tweemaal € 150 miljoen uitgetrokken voor gemeenten om huishoudens die het hardst getroffen worden op korte termijn te ondersteunen met energiebesparende maatregelen. De gemeente Oldenzaal ontving in 2023 in dat kader € 403.000. In 2023 is € 523.000 tot uitbetaling gekomen.

Bijdrage ministerie VWS SPUKIJZ

In het kader van de Regeling specifieke uitkering ijsbanden en zwembaden is in 2022 een bijdrage € 17.000 ontvangen voor (ijsbanen en) zwembaden die door corona in de financiële problemen zijn gekomen. Deze is in 2023 middels de SISA-systematiek verantwoord.

Bijdrage ministerie VWS SPUK Noodfonds energie amateursportverenigingen

In het kader van de regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen is in 2023 een bijdrage ontvangen van € 45.000. Deze is in 2023 ook volledig besteed en wordt middels de SISA-systematiek verantwoord.

Bijdrage ministerie VWS SPUK Meerkosten Energie Openbare Zwembaden

In het kader van de regeling Specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden is in 2023 een bijdrage ontvangen van € 543.000. Deze is in 2023 ook volledig besteed en wordt middels de SISA-systematiek verantwoord.

Bijdrage Ministerie JenV bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne

De ontvangen rijksbijdrage is € 17.000 hoger dan de uiteindelijke berekende normvergoedingen over 2023. Derhalve dient 17.000 te worden terugbetaald.

Bijdrage ministerie OCW onderwijshuisvesting ontheemden Oekraïne

In het kader van de Regeling specifieke uitkering tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden is in 2023 is € 21.000 ontvangen. Er zijn geen uitgaven gedaan.

Bijdrage ministerie SZW Wet inburgering 2021-gemeentedeel 2022

In 2023 heeft de afrekening plaatsgevonden van de Wet Inburgering.

Bijdrage ministerie SZW Onderwijsroute

In 2023 heeft de definitieve toekenning van de uitkering Onderwijsroute 2022 plaatsgevonden. In 2023 is een voorschot 2023 ontvangen van € 29.000 en er is € 19.000 besteed.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland Lokale aanpak isolatie

Dit betreft de regeling Specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma. In 2023 is een bijdrage ontvangen van € 1.038.000. In 2023 zijn nog geen bestedingen gedaan. De regeling wordt middels de SISA-systematiek verantwoord.

GALA gelden

Landelijk is begin 2023 het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ondertekend door gemeenten, de GGD, zorgverzekeraars en het ministerie van VWS. Het doel is dat lokaal en regionaal een goede basis wordt gelegd om met partners en inwoners aan een gezonde samenleving te kunnen bouwen. Zodat gezondheidsproblemen worden voorkomen en de stad een veilige, gezonde en fijne plek is om met elkaar samen te leven. Bij het GALA akkoord horen SPUK-middelen; financiële middelen om de doelen te kunnen behalen. Hiermee kunnen we zowel bestaande initiatieven verbeteren, als nieuwe ontwikkelen.

In 2023 hebben we € 560.00 ontvangen voor GALA gelden. Er is dit jaar € 384.000 besteed.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland SPUK Impulsaanpak Winkelgebieden

In het kader van de regeling Specifieke uitkering impulsaanpak winkelgebieden is in 2023 een bijdrage ontvangen van € 399.000. In 2023 zijn nog geen bestedingen gedaan. De regeling wordt middels de SISA-systematiek verantwoord.

Capaciteit voor klimaat- en energiebeleid

In 2023 hebben we het eerste voorschot van € 597.000 ontvangen m.b.t. de Tijdelijke regeling capaciteit centrale overheden voor klimaat- en energiebeleid. Er is dit jaar € 323.000 besteed. De regeling wordt middels de SISA-systematiek verantwoord.

Klimaatrobuust Glinde Hooiland

Van de Provincie hebben wij in 2023 een subsidie ontvangen voor de uitvoering van het project Klimaatrobuust Glinde Hooiland, Primulastraat/Gammelkerstraat/Hyacintstraat e.ov. Met dit project gaan we van de woonwijk Glinde Hooiland een meer leefbare woonwijk creëren die klimaat robuust is ingericht.

Cultuurmakelaar

In 2023 is van de Provincie een subsidie ontvangen voor het project Cultuurmakelaar Oldenzaal, Dinkelland en Tubbergen. Hiermee willen we in de gemeente Oldenzaal, Dinkelland en Tubbergen een breed publiek van zowel bewoners als bezoekers bereiken en boeien met een aantrekkelijk en goed toegankelijk cultureel aanbod. De cultuurmakelaar vervult hierbij een verbindende rol ten aanzien van het (semi-) professionele en het amateurveld. In 2023 is € 28.000 besteed.

Bijdrage provincie Energieloket 2.0

In 2023 is de subsidie voor het project inkoopactie Energiemaatregelen Noordoost Twente vastgesteld.

Bijdrage provincie Cultuur aan de basis

Vanaf 2013 heeft de gemeente bijdragen ontvangen voor het project Cultuur aan de basis. In 2023 zijn er geen mutaties geweest.

Bijdrage provincie bodemsanering Ootmarsumsestraat

In 2017 is een bijdrage van € 944.000 ontvangen van de provincie voor het project bodemsanering Ootmarsumsestraat. In 2023 is € 37.000 aangewend voor het project. Het restantsaldo van € 296.000 dient te worden gereserveerd in afwachting van definitieve afrekening met de Provincie.

Bijdrage Dinkelland RMC-middelen

In 2017 is van de gemeente Dinkelland een bedrag ontvangen van € 215.000 voor RMC-middelen. Op basis van voorlopige cijfers heeft er een verantwoording voor Dinkelland plaatsgevonden van de RMC gelden, inclusief Belofte 3,5 en VSV gelden.

Bijdrage provincie energietransitie NOT

De energieregio Twente heeft ook in 2023 gewerkt om de Regionale Energie Strategie (RES) Twente verder vorm te geven. De gemeente Oldenzaal fungeert als penvoerder en heeft gemeentelijke bijdragen van de deelnemende gemeenten in dat kader vooruit ontvangen. De resterende middelen van € 80.000 zijn in 2023 besteed.

Bijdrage A+O fonds gemeenten 1,5 meter organisatie

In 2020 is van het A+O fonds gemeenten een subsidie ontvangen van € 5.000 voor de 1,5 meter organisatie. In 2023 hebben geen uitgaven plaatsgevonden.

Bijdrage gemeente Enschede Twentse Belofte 5

In 2020 is van de gemeente Enschede een bijdrage ontvangen van € 20.000 voor de Twentse Belofte 5. In 2023 zijn er geen uitgaven geweest.

Subsidieverlening stadsarrangement

Van de Provincie Overijssel is de subsidie 'Stadsarrangement Oldenzaal' van € 350.000 ontvangen. De subsidie is bestemd voor de gebiedsontwikkeling Langestraat en het onderzoeken naar de mogelijkheden voor klimaatadaptatie in het Singelpark. In 2023 is een aanvullende bijdrage ontvangen van € 14.000 voor het parkeeronderzoek Stadsnoabers.

Bijdrage deelnemende gemeenten Groengashub

Van de deelnemende gemeenten aan de Groengashub hebben we € 100.000 ontvangen. In 2021 werd hiervan € 57.000 besteed aan onderzoekskosten. Van de resterende middelen van € 43.000 werd in 2022€ 41.000 besteed. De finale afwikkeling moet nog plaatsvinden.

Bijdrage van Meursstraat/Catsstraat

Voor de herontwikkeling van locatie van Meursstraat/Catsstraat hebben we van de Woningbouwvereniging Oldenzaal een bijdrage ontvangen van € 334.000 en van Aveleijn een bijdrage van € 148.000. In 2023 is hiervan € 14.000 besteed.

Bijdrage veiligheidsregio Twente Corona Toegangsbewijzen

In het kader van regeling Corona toegangsbewijzen (deel 1) heeft de gemeente Oldenzaal via de veiligheidsregio in 2021 een bedrag ontvangen van € 81.000. De specifieke uitkering heeft tot doel het ondersteunen van de *Tijdelijke regeling maatregelen covid-19*. De bijdrage is ingezet voor het ondersteunen van de controle op coronatoegangsbewijzen (CTB) en identiteitsdocumenten bij of nabij voorzieningen waarvoor het beschikken over een toegangsbewijs krachtens de Wet publieke gezondheid is voorgescreven. In 2021 is een bedrag van € 13.000 aangewend, waardoor begin 2022 een saldo resteerde van € 68.000. Aangezien de gelden niet volledig zijn besteed is het bedrag in 2023 terugbetaald.

Bijdrage Provincie: Denekamperstraat

Van de Provincie werd in 2022 een bijdrage ontvangen van € 233.000 voor herinrichting van de Denekamperstraat. In 2022 werd in dat kader € 32.000 besteed. Het restant van € 201.000 is tot afwikkeling gekomen in 2023.

Bijdrage provincie: verkeersveiligheid 2021 Oude Rondweg en verkeersveiligheid 2022

Aan het einde van 2022 is het kruispunt Oude Rondweg met de B.A.A. Engelbertinklaan aangepast. Dit is in combinatie met de asfaltonderhoudswerkzaamheden aan de Oude Rondweg en de Essenlaan uitgevoerd. De werkzaamheden zijn inmiddels gereed. De afrekening heeft plaatsgevonden voor een bedrag van € 13.000.

In 2023 is de subsidie voor Programmabudget Verkeersveiligheid 2022 vastgesteld. Er is € 22.000. Ultimo 2023 is nog € 15.000 beschikbaar.

Bijdrage COA HAR-regeling

Van het COA zijn in 2022 en 2023 bijdragen ontvangen in het kader van de Hotel- en Accommodatieregeling. Binnen deze regeling mogen gemeenten statushouders niet huisvesten in permanente woningen, maar alleen in panden die geschikt zijn voor tijdelijke huisvesting. Per opgevangen persoon wordt een normvergoeding ontvangen van € 14.800 per persoon. De uitgaven betreffen de huurbetalingen aan hotel de Kroon.

Het bedrag van € 166.000 per ultimo 2022 betrof de bijdrage van het COA voor opgevangen statushouders in 2022. Aangezien de gemeente recht heeft op deze bijdragen en er geen verrekening meer plaatsvindt, is deze ontvangst verantwoord in de exploitatie.

Slimme verkeerslicht Eekte-Enschedesestraat

Voor de uitvoering van het project Slimme verkeerslichten Eektestraat/N733-Enschedesestraat is een voorschot ontvangen van € 28.000. Met dit project willen we een betere doorstroming bereiken. De maximale subsidie bedraagt € 158.000.

Bijdrage Provincie: stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen

In 2023 is een subsidie ontvangen van € 71.000 voor de uitvoering van project Ronde Schipleidelaan-Vondellaan. Met dit project wordt de rotonde verkeersveilig(er) gemaakt voor met name de fietsers zodat het aantal ongevallen op deze locatie afneemt.

Bijdrage Provincie: ZON subsidie Deken Scholtenstraat

Van de Provincie hebben we in 2023 een subsidievoorschot ontvangen van € 22.000 voor het project Deken Scholtenstraat op grond van de Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater. De subsidie is ontvangen voor de uitvoering van maatregelen die bijdragen aan het vergroten grondwatervoorraden, optimaliseren van het watersysteem en zorgen voor een efficiënt gebruik van water.

De maximale subsidie bedraagt € 28.000.

Aanleggen verwijderen bushaltes De Thij

In 2023 is een subsidie van € 72.000 ontvangen voor het aanleggen (en verwijderen) van bushaltes in De Thij. Er is in 2023 € 46.000 besteed.

Bijdrage Provincie: Woonzorgvisie

Van de Provincie hebben we in 2023 een subsidievoorschot ontvangen van € 53.000 voor de uitvoering van het project woonzorgvisie. Met dit project wordt een deskundige ingehuurd om te helpen versnellen bij het opstellen van een woonzorgvisie. De maximale subsidie bedraagt € 59.000.

In 2023 is € 33.000 besteed.

4.3.6 Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte garanties ultimo 2023 bedraagt totaal € 521.000. Dit bedrag kan als volgt worden gespecificeerd (bedragen * € 1.000):

Organisatie	Omschrijving	Garantiebedrag		
		Oorspronkelijk bedrag	Restant per 01-01-2023	Restant per 31-12 2023
St. Werkgelegenheid Oldenzaalse kunstenaars	Renovatie en verbouwing	45	3	2
Stg.Tenniscentrum	Nieuwe tennisaccommodatie	300	21	13
Stg.Trainingsfonds RKS Quick'20	Aanleg kunstgrasveld	100	32	22
Tennisvereniging Zuid-Berghuizen	Nieuw clubhuis	100	52	41
Stg. Tenniscentrum Oldenzaal	Aanleg padelbanen	40	25	23
Stg. Sportzaal Nardusboer	Nieuwbouw hockeyhal	500	440	420
Totaal		1.085	573	521

4.3.7 Belangrijke gebeurtenis na balansdatum

Alle ten tijde van het opmaken van de jaarrekening beschikbare informatie omtrent de feitelijke situatie per balansdatum is bij het opmaken van de jaarrekening in aanmerking genomen en verwerkt.

4.3.8 Overige financiële verplichtingen

Grondexploitatie

Op toekomstig woongebied in de Graven Es, gebied 10B, ligt een bouwclaim van 50% op de verkoopbare m2. Op toekomstig woongebied Stakenbeek 2^e fase, ligt een bouwclaim. De omvang van de af te nemen gronden binnen de bouwclaims bedraagt marktconform circa € 12,3 miljoen.

Vennootschapsbelasting

De gemeente is vennootschapsbelastingplichtig:

- voor activiteiten waarin zij deelneemt aan het economisch verkeer;
- en waarbij zij zich als fiscale onderneming opstelt.

Over de fiscale winst betaalt de gemeente belasting. Het leveren van bouwgrond is VpB-plichtig.

Voor 2023 is er een voorlopige aanslag van € 119.000.

Nieuwe grondexploitatiecomplexen brengt de gemeente fiscaal in met een taxatie van de marktconforme waarde. Landelijk bestaat er discussie of dat de meest geëigende manier is. In de algemene risicoreserve neemt de gemeente dit risico mee.

Crediteuren, niet uit de balans blijvende financiële verplichtingen:

Verplichtingen aankopen/verkoop die nog niet in de balans zijn opgenomen maar waartoe wel een besluit van het college is genomen:

Aankoop verplichting (incl. sleutelgeld)	Bedrag
Complex 301, Wilhelminastraat 162	15.000
Complex 105, Visschedijkweg 6	23.000
Het totaal bedrag van de aankopen	38.000

Lopende opties	Bedrag
Jufferbeek Zuid 17.970 m ²	2.598.620
De Graven ES, gebied 9 375 m ²	112.000
Het totaal bedrag van de aankopen	2.710.620

Achtervangpositie geborgde leningen

De gemeente Oldenzaal neemt een achtervangpositie in voor de geborgde leningen door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Het schuldrestant per 31 december 2023 waarvoor het WSW garant staat, bedraagt € 141 miljoen.

Overzicht van de belangrijkste langlopende contracten

Contractomschrijving	Einddatum contract	Contract waarde
Onderhoud openbare verlichting	2026	701.841
Schoonmaak gemeentelijke panden	2025	607.343
Levering elektriciteit	2024	452.813
Onderhoud groot en klein groen	2025	245.000
Slopen en saneren Stakenbeek	Resultaatsverplichting	1.347.132
Aansprakelijkheidsverzekering	2025	272.682
Onderhoud sportvelden	2024	210.100
Brandverzekering	2024	241.289
Levering gas	2026	2.131.960 ³
Ontwikkeling en levering van oplossingen en gekwalificeerde ondersteuning voor de gemeentelijke dienstverlening	N.v.t.	273.795 ⁴
Financieel systeem	2024	70.121
Raamovereenkomst Twente Milieu	2028	11.804.920
Kleedkamers Berghuizen	Resultaatsverplichting	1.302.247
Revitalisering sportcentrum Vondersweide	Resultaatsverplichting	3.285.167
Totaal		22.946.410

Juridische procedures

Op dit moment lopen er een tweetal langdurige zaken waar de gemeente Oldenzaal een mogelijk claimrisico loopt. Gezien de juridische complexiteit en onzekerheid is het nog niet mogelijk om deze claims te kwantificeren.

³ Als gevolg van de fluctuerende gasprijzen is de verwachte verplichting bepaald op basis van uitgaven 2023.

⁴ De verplichting betreft de jaarlijkse verplichting aangezien er sprake is van een onbepaalde tijdse contract.

4.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2023

In dit hoofdstuk wordt de analyse op hoofdlijnen van het rekeningresultaat per programma weergegeven. We geven de belangrijkste afwijkingen weer groter dan € 25.000.

Ten aanzien van de doorbelasting van personeelslasten (salarissen en inhuur) en kapitaallasten, is per programma het voordelige of nadelig saldo ten opzichte van de raming opgenomen. De toelichting hierop wordt niet per programma beschreven maar in totaliteit in hoofdstuk 5.4.6.

Herkomst van ons resultaat

Het jaar 2023 hebben we afsloten met een positief resultaat van € 5.019.000. Dit werd vooral behaald op de volgende onderdelen:

Grondexploitaties: €1.529.000 voordeel

Dat komt vooral door:

- Actualisaties in de grondexploitaties. Onder andere door verkoop van kavels nemen de risico's op de exploitaties af. Daardoor hoeft de risicoreserve 'algemene reserve grondbedrijf' minder hoog te zijn.
- Een onverwacht snelle afrekening van een subsidie (€ 400.000) voor het exploitatiegebied Oldenzaal Centraal
- Gunstige omstandigheden zoals goede pachtopbrengsten en lage rentelasten over de gronden die we 'op voorraad' hebben.

Integratiebeleid: €442.000 voordeel

Het reguliere integratiebeleid (inburgering) kent een verschil vooral doordat de gemeentelijke uitgaven en (rijks)inkomsten per inburgeraar niet gelijk lopen.

Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo (beschermd wonen): €843.000 voordeel

Het voordeel aan de batekant komt door een uitbetaling beschermd wonen van centrumgemeente Enschede. Nieuwe locaties beschermd wonen komen, ondanks de wachtlijst hiervoor in de subregio Enschede, maar langzaam van de grond.

Personeelslasten: €1.551.000 nadeel

Het nadeel wordt o.a. veroorzaakt door de vorming van een voorziening spaarverlof. Medewerkers kunnen op basis van de CAO vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning. Deze vakantie-uren verjaren niet. Ook wordt het nadeel veroorzaakt doordat we minder uren hebben doorbelast richting projecten/ grondexploitaties.

Overige verschillen:

- Opvang Oekrainers: € 444.000 voordeel
- Hogere algemene uitkering: € 221.000 voordeel
- Sociale werkvoorziening: € 197.000 voordeel
- Gebundelde uitkering, lagere bijstandsuitkeringen: € 196.000 voordeel
- Organisatieverliezen; vrijval voorziening pensioenen/wachtgelden vm bestuurders: € 313.000 voordeel
- OZB: € 178.000 voordeel

4.4.1 Dienstverlening en veiligheid

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Verschil realisatie- raming na wijziging	Incidenteel gerealiseerd
	2023	2023	2023	2023	2023
Lasten	5.733	7.573	7.320	253	1.405
Baten	501	2.439	2.357	82	1.922
Saldo	5.232 N	5.134 N	4.963 N	171 N	517 V
Toevoeging aan reserves	0	30	30	0	30
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0
Resultaat	5.232 N	5.164 N	4.993 N	171 N	487 V

Belangrijkste verschillen (> €25.000) <i>V = Voordeel; N = Nadeel</i>	Lasten	Baten	Mutatie in reserves	Saldo
Lasten en baten secretarieleges burgerzaken	27 V	61 N		34 N
Accountantscontrole	62 N			62 N
Opvang Oekraïners	217 V	17 N		200 V
Integrale veiligheidszorg	45 V			45 V
College: overige lasten	40 N			40 N
Personeelslasten (salarissen en inhuur)	44 V			44 V
Overig	22 V	4 N		18 V
Totaal	253 B	82 N	0	171 V

Toelichting

Lasten en baten secretarieleges burgerzaken (lasten € 27.000 voordeel, baten € 61.000 nadeel)

In 2023 zijn de ontvangen baten burgerzaken uit leges ruim € 61.000 achtergebleven bij de ramingen. Geraamd waren inkomsten ter grootte van € 449.000, terwijl € 388.000 daadwerkelijk werd ontvangen. De grootste nadeel component hierin zijn de inkomsten uit identiteitskaarten (€ -/- 72.000). Dit kan mogelijk het gevolg zijn van de naderende 'paspoortpiek', waardoor (extra) inkomsten in de komende jaren worden verwacht. Tegenover de lagere inkomsten staan logischerwijze ook lagere afdrachten aan het Rijk. Dit levert een voordeel op van € 27.000. Per saldo komt het saldo op het product 'lasten en baten secretarieleges burgerzaken' hiermee uit op een nadeel van € 34.000

Accountantscontrole (lasten € 62.000 nadeel)

De controlekosten van de accountant zijn hoger uitgevallen.

Opvang Oekraïners (lasten € 217.000 voordeel, baten € 17.000 nadeel)

De ontvangen rijksmiddelen zijn in 2023 niet volledig besteed. Bij het programma FAD is ook een voordeel ontstaan van € 244.000 m.b.t. de dekking van de loonkosten voor opvang Oekraïners. Bij resultaatbestemming zal voorgesteld worden om € 444.000 in de daarvoor bestemde reserve te storten.

Integrale veiligheidszorg (lasten € 45.000 voordeel)

Bij raadsprogramma 2023 is € 25.000 beschikbaar gesteld voor 3 jaar en deze is in 2023 niet besteed door de late vaststelling van het raadsprogramma. In 2024 en 2025 is er wel een bestemming voor.

College: overige lasten (lasten € 40.000 nadeel)

Dit komt met name door overschrijdingen op de posten diverse goederen en diensten en overige uitbestede werkzaamheden (€ 43.000) en representatie (€ 13.000). Een voordeel van ruim € 21.000 werd gerealiseerd op reis- en verblijfskosten. Analyse leert dat deze overschrijdingen structureel lijken. Bij de P&C-rapportages 2024 zullen deze budgetten opnieuw worden beoordeeld en waar nodig bijgesteld.

4.4.2 Woon- en leefomgeving

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Verschil reali- satie-raming na wijziging	Incidenteel gerealiseerd
	2023	2023	2023	2023	2023
Lasten	14.498	14.681	14.644	37	882
Baten	9.067	9.942	9.587	355	422
Saldo	5.431 N	4.739 N	4.963 N	318 N	460 N
Toevoeging aan reser- ves	3	1.031	545	486	1.030
Onttrekking aan reser- ves	580	1.119	1.011	108	1.583
Resultaat	4.854 N	4.651 N	4.591 N	60 N	93 V

Belangrijkste verschillen (> €25.000) V = Voordeel; N = Nadeel	Lasten	Baten	Mutatie in reserves	Saldo
Kabels en leidingen	173 N	109 V		64 N
Afval	216 V	190 N		26 V
Straatreiniging: uitbesteed werk	96 V			96 V
Budget vergroenen (meer groen in Olde zaal)	117 V		117 N	0
Riolering	94 V	50 V		144 V
Bomen: algemeen	47 N		21 V	26 N
Bomen: eikenprocessierups	75 V			75 V
Speeltoestellen	39 N			39 N
Visie begraafplaatsen	48 N		48 V	0
Onderhoud verhardingen	185 N		185 V	0
Baten parkeerbelastingen		76 V		76 V
Duurzaamheid: middelen klimaatakkoord		426 N	179 V	247 N
Duurzaamheid: bewustwording	40 V			40 V
Project Uitvoeringsagenda duurzaamheid	65 N		65 V	0
Personeelslasten (salarissen en inhuur)	185 N			185 N
Kapitaallasten	11 N			11 N
Overig	152 V	26 V	3 N	75 V
Totaal	37 V	355 N	378 V	60 V

Toelichting

Kabels en leidingen (lasten € 173.000 nadeel, baten € 109.000 voordeel)

Dit is een stelpost die jaarlijks afhankelijk is van het aantal werkzaamheden dat bekabelars in Oldenzaal uitvoeren. Daarom is het nooit goed te ramen. De hogere lasten compenseren grotendeels de hogere baten van de bekabelaar (communicerend vat).

Afval (lasten € 216.000 voordeel, baten € 190.000 nadeel)

De verschillen op afval zijn met name ontstaan op de volgende onderdelen:

- Lagere lasten huisvuilinzameling door Twente Milieu € 94.000;
- Lagere lasten afvalverwerking Twence € 48.000;
- Lagere lasten overig afval € 143.000;
- Lagere opbrengst inzameling KVM € 68.000;
- Lagere opbrengst inzameling oud papier € 91.000;
- Hogere inkomsten overlaadstation/A.B.P. € 52.000;
- Lagere opbrengst afvalstoffenheffing € 83.000.

Het saldo op het onderdeel afval is gedoteerd in de voorziening afval.

Straatreiniging: uitbesteed werk (lasten € 96.000 voordeel)

Er is een structurele onderschrijding Deze wordt meegenomen in de afroning budgetten in het project Ambities en middelen in balans.

Budget vergroenen (meer groen in Oldenzaal)(lasten € 117.000 voordeel; via reserve)

Bij het raadsprogramma 2023 is € 300.000 beschikbaar gesteld voor meer groen in Oldenzaal. Bij de Na-jaarsnota 2023 hadden we verwacht dat in 2023 nog € 80.000 zou worden gebruikt voor de actie "Groen er maar op los" en een bedrag van € 100.000 voor diverse groenprojecten. Dit is niet helemaal gelukt waardoor er een voordeel is ontstaan. Via de reserve wordt dit niet benutte budget overgeheveld naar 2024.

Riolering (lasten € 94.000 voordeel, baten € 50.000 voordeel)

In 2022 stonden enkele grote projecten op de planning, waarvoor afgerond in 2023 de kapitaallasten zouden gaan lopen. Die projecten, waaronder de Ainsworthstraat, Denekamperstraat, Carmel- en Lyceumstraat en de voorbereiding van de Primulastraat, waren op 1 januari 2023 echter nog niet afgerond. Hierdoor zijn de kapitaallasten ten opzicht van de begroting lager uitgevallen (€ 184.000 voordeel). Daarnaast is de opbrengst rioolheffing ten opzichte van de begroting € 50.000 hoger. Het saldo op het onderdeel riolering is gedoteerd in de voorziening rioolheffing.

Bomen: algemeen (lasten € 47.000 nadeel; deels via de reserve)

Door een vernieuwd bomenbeheersysteem worden alle gemeentelijke bomen sinds 2020 periodiek gecontroleerd op conditie. Eventuele gebreken worden sneller in kaart gebracht en verholpen. Dit verhoogt de veiligheid in de openbare ruimte. Ook door klimaatverandering (extreme droogte en regenval) zijn er intensievere inspecties en onderhoud nodig. Door deze ontwikkelingen is er sprake van structureel hogere onderhoudskosten. Hiervoor zal in de Kadernota 2025 aanvullend budget worden gevraagd.

Bomen: eikenprocessierups (EPR) (lasten € 75.000 voordeel)

Vanaf 2020 stuurt de gemeente Oldenzaal de bestrijding rond de eikenprocessierups procesmatig aan. De cijfers tonen aan dat het aantal meldingen de laatste jaren fors terugliep. Gezien dit positieve resultaat zijn wij van plan te stoppen met het spuiten van nematoden als bestrijdingsmiddel. De gemeente blijft de rups bestrijden in 2024 door het wegzuigen van de rupsen en blijvend te investeren in biodiversiteit. De structureel vrije ruimte van het budget EPR is € 45.000. In 2024 wordt voorgesteld dit bedrag incidenteel aan te wenden voor extra bomenonderhoud. Vanaf 2025 adviseren we het budget EPR structureel te verlagen met € 45.000 ten gunste van het begrotingsresultaat en dit te verwerken in het project Ambities en middelen in balans.

Speeltoestellen (lasten € 39.000 nadeel)

De overschrijding op speeltoestellen wordt veroorzaakt doordat in de begroting 2023 geen budget is opgenomen voor speeltoestellen. In de begroting 2024 is dit hersteld.

De scholen betalen voor de speelvoorzieningen ook een eigen bijdrage. Deze wordt verantwoord binnen programma 5.

Het verschil tussen de ontvangen bijdragen van scholen, de bijdrage van de gemeente en in het jaar gedane uitgaven worden gedoteerd c.q. onttrokken uit de reserve speelvoorziening scholen conform het beleids- en beheerplan.

Visie begraafplaatsen (lasten € 48.000 nadeel; via reserve)

In 2023 was voor de visie begraafplaatsen nog een incidenteel budget beschikbaar van € 145.000. Dit incidentele budget is bij de Najaarsnota 2023 grotendeels overgeheveld. Er is eind 2023 toch nog budget gebruikt voor een deel van het groenherstelplan en voor het inrichten van de bezinningsruimte. De hogere uitgaven worden gedekt door een hogere onttrekking uit de algemene reserve.

Onderhoud verhardingen (lasten € 185.000 nadeel; via reserve)

In de primitieve begroting was een budget opgenomen van € 450.000 voor een incidentele inhaalslag van het onderhoud en verbeteren van verhardingen. Dit incidentele budget is bij de Najaarsnota 2023 grotendeels overgeheveld (afgeraamd in 2023) naar 2024 in de veronderstelling dat de werkzaamheden met name op dat moment zouden plaatsvinden. Echter in het eind van het jaar konden toch nog diverse werkzaamheden uitgevoerd worden. Deze uitgaven zijn dus ook in 2023 verantwoord wat heeft geleid tot een overschrijding op dit onderdeel. Hier staat ook een onttrekking uit de bijbehorende reserve tegenover. Deze laat eenzelfde voordeel zien.

Baten parkeerbelastingen (baten € 76.000 voordeel)

De hogere baten parkeeropbrengsten zijn structurele meeropbrengsten dan begroot. Dit is tevens geconstateerd bij het project Middelen en ambities in balans en wordt daar structureel bijgeraamd.

Duurzaamheid: middelen klimaatakkoord (baten € 426.000 nadeel)

Een nadeel van € 135.000 is ontstaan door deels dubbele raming van de rijksinkomsten klimaatakkoord. Het restant van € 291.000 wordt veroorzaakt doordat in 2023 niet alle beschikbare middelen zijn besteed. Deze zijn op de balans gereserveerd.

Duurzaamheid: bewustwording (lasten € 40.000 voordeel)

Bij het raadsprogramma 2023 is een budget van € 45.000 beschikbaar gesteld voor bewustwording (klimaatweek, global deals en goals etc.). In 2023 is slechts € 5.000 besteed aan het opstellen van een geluidsmodel.

Project Uitvoeringsagenda duurzaamheid (lasten € 65.000 nadeel; via reserve)

Tevens zijn op dit programma de lasten verantwoord van het meerjarige project Uitvoeringsagenda duurzaamheid. Door het meerjarig karakter van dit project ontstaat op dit programma een afwijking ten opzichte van de begroting. Dit project wordt (deels) gedekt uit een reserve.

4.4.3 Stedelijke en economische ontwikkeling

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging 2023	Raming na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil realisatie-raming na wijziging 2023	Incidenteel gerealiseerd 2023
Lasten	6.744	6.292	9.932	3.640	5.831
Baten	2.496	2.393	7.693	-5.300	6.765
Saldo	4.248 N	3.899 N	2.239 N	1.660 V	934 V
Toevoeging aan reserves	15	985	3.966	2.981	970
Onttrekking aan reserves	592	951	3.776	-2.825	1.297
Resultaat	3.671 N	3.933 N	2.429 N	1.504 V	1.261 V

Belangrijkste verschillen (> €25.000) V = Voordeel; N = Nadeel	Lasten	Baten	Mutatie in reserves	Saldo
Bestemmingsplannen (niet in exploitatie)	468 N	548 V	75 N	5 V
Actieprogramma Binnenstad	97 V		67 N	30 V

Belangrijkste verschillen (> €25.000) V = Voordeel; N = Nadeel	Lasten	Baten	Mutatie in reserves	Saldo
Sleutelprojecten	50 V			50 V
Subsidieregeling Evenementen Binnenstad	25 V			25 V
Omgevingsdienst Twente	48 N			48 N
Dwangsom		45 V		45 V
Omgevingsvisie, -plan en -wet	48 N		28 V	20 N
Opbrengst markten		30 N		30 N
Project woonservicegebieden	45 N	33 V		12 N
Woningbouwversnelling	77 N		77 V	0
Grondexploitaties	3.192 N	4.763 V	43 V	1.614 V
Personeelslasten (salarissen en inhuur)	126 N			126 N
Kapitaallasten	15 N			15 N
Overig	207 V	59 N	162 N	14 N
Totaal	3.640 N	5.300 V	156 N	1.504 V

Toelichting

Bestemmingsplannen (niet in exploitatie) (lasten € 468.000 nadeel, baten € 548.000 voordeel)

De uitgaven voor bestemmingsplannen worden (meerjarig) gedekt door ontvangen exploitatievergoedingen en bijdragen van derden en zijn daarmee (meerjarig) budgetneutraal. Deze uitgaven en inkomsten 'matchen' op jaarbasis echter niet per definitie. Hierdoor realiseerden we in 2023 een positief resultaat van € 80.000 op niet in exploitatie zijnde bestemmingsplannen.

Actieprogramma Binnenstad (lasten € 97.000 voordeel)

Vanuit het actieprogramma binnenstad is ruim € 33.000 subsidie verstrekt, terwijl het fonds € 130.000 bedraagt. Dat is de reden dat er sprake is van een onderbesteding.

Sleutelprojecten (lasten € 50.000 voordeel)

Omdat we gebruik konden maken van de flexpool woningbouw van de provincie konden we de sleutelprojecten (planologisch) verder brengen zonder gebruik te hoeven maken van de door de raad beschikbaar gestelde € 50.000.

Subsidieregeling Evenementen Binnenstad (lasten € 25.000 voordeel)

Met het raadsprogramma 2023 is voor een periode van 3 jaar jaarlijks € 25.000 beschikbaar gesteld voor de subsidieregeling evenementen binnenstad. In 2023 zijn geen subsidies verstrekt.

Omgevingsdienst Twente (lasten € 48.000 nadeel)

Per abuis is een begrotingswijziging van ODT voor een bedrag van € 31.000 niet verwerkt in onze begroting. Daarnaast hebben wij kosten gemaakt van € 9.000 voor energiecontroles waarvan de bijbehorende provinciale bijdrage reeds in 2022 was verantwoord.

Dwangsom (baten € 45.000 voordeel)

Het voordeel is ontstaan door een niet begrote ontvangen dwangsom van € 45.000.

Omgevingsvisie, -plan en -wet (lasten € 48.000 nadeel)

Het hier gepresenteerd nadeel betreft een ogenschijnlijk nadeel. Bij de najaarsnota gingen we er van uit dat ruim € 500.000 van het budget niet zou worden besteed in 2023 en daarom zou worden overgeheveld naar 2024. Bij het opmaken van de jaarrekening blijkt echter dat er minder budget over is dan bij de najaarsnota werd verwacht. Tegenover dit nadeel van € 48.000 staat een lagere dotatie van € 48.000 aan de reserve nog uit te voeren werkzaamheden. Er is dus minder budget overgeheveld. Per saldo budgettair neutraal.

Opbrengst markten (baten € 30.000 nadeel)

De opbrengst van de markten is sinds de corona structureel lager dan begroot en wordt in 2024 bij een tussentijdse rapportage bijgesteld.

Project woonservicegebieden (lasten € 45.000 nadeel, baten € 33.000 voordeel)

Voor het project woonzorgvisie hebben wij een provinciale subsidie ontvangen. 75% van de kosten is subsidiabel, er is dus sprake van cofinanciering door de gemeente. Het per saldo nadeel is dus het gevolg van de cofinanciering waarmee in de begroting geen rekening was gehouden.

Woningbouwversnelling (lasten € 77.000 nadeel; via reserve)

Het hier gepresenteerde nadeel betreft een ogenschijnlijk nadeel. Bij de najaarsnota gingen we er van uit dat € 100.000 van het budget niet zou worden besteed in 2023 en daarom zou worden overgeheveld naar 2024. Bij het opmaken van de jaarrekening blijkt echter dat slechts € 23.000 niet is besteed. Tegenover dit nadeel van € 77.000 staat een lagere dotatie van € 77.000 aan de reserve nog uit te voeren werkzaamheden. Er is dus minder budget overgeheveld. Per saldo budgettair neutraal.

Grondexploitatie (lasten € 3.192.000 nadeel, baten € 4.763.000 nadeel; deels via reserve)

De voorlopige prognose op basis van de herzieningen in 2023 voor het resultaat van het grondbedrijf liet in oktober, rekening houdend met het cascademodel, een vrijval van de algemene reserve van het grondbedrijf naar het concern zien dat varieerde van nihil tot mogelijk € 400.000. Bij de jaarrekening valt echter een resultaat vrij van € 1.529.000.

Het resultaat uit de grondexploitaties bij de jaarrekening (€ 1.387.000 – inclusief Oldenzaal Centraal) is in lijn met de verwachting in oktober (herzieningen en najaarsnota - minimaal € 1.167.000 en maximaal € 1.613.000).

Het verschil in het gerealiseerde resultaat van het grondbedrijf is het gevolg van actualiserende werkzaamheden bij de jaarrekening:

- De jaarlijkse actualisatie van de omvang van de algemene reserve van het grondbedrijf (vrijval € 498.000) door:
 - Het afnemen van risico's door voortgang binnen de complexen. Dit werd nog niet voorzien in oktober omdat de helft van de gerealiseerde verkopen na die datum plaatsvond. Dit had flinke gevolgen voor de boekwaarden en te realiseren opbrengsten. Tegelijkertijd zijn kosten doorgeschoven. De risico's worden mede gebaseerd op en berekend over deze bedragen.
 - Het openen van het complex Gravenbeek begin 2024 in plaats van eind 2023. Als het complex in 2023 was geopend, waren bovengenoemde risico's niet zo fors omlaag bijgesteld.
 - Bijstelling van fiscale risico's als gevolg van de positieve resultaten van het boekenonderzoek door de belastingdienst.
- Een eindafrekening van een subsidie (€ 400.000). Deze werd medio 2023 aangevraagd en verwachten we begin 2024, maar werd eind 2023 ook al daadwerkelijk uitgekeerd. Het betaalde voorschot werd bij het opstellen van de rekening teruggestort in de Reserve Oldenzaal Centraal. Deze reserve zat aan de bovengrens. Het bedrag werd daarom gestort in de Algemene reserve van het grondbedrijf.
- Het overige voordeel heeft te maken met pacht opbrengsten, de lage rentelasten over de gronden in de materiële vaste activa, de rente afdekking van de boekwaarden van de materiële vaste activa in de strategische reserve en nagenoeg geen onderhoudslasten in de materiële vaste activa.

Bovengenoemde oorzaken komen voor een deel pas in beeld bij het opmaken van de jaarrekening. In de prognose van oktober probeerden we hier wel een grove inschatting van te maken, maar veel hangt af van daadwerkelijke cijfers in de rekening. We zagen eind 2023 dat opbrengsten wel gerealiseerd werden maar kosten meer dan verwacht werden doorgeschoven naar 2024 en volgende jaren. De resultaten van het grondbedrijf zijn afhankelijk van de markt en de omvang van de reserves zijn afhankelijk van de algemene risico's die het grondbedrijf loopt (cascademodel) en daarom op voorhand nooit exact in te schatten.

4.4.4 Cultuur, sport en ontwikkeling

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Verschil reali- satie-raming na wijziging	Incidenteel gereali- seerd
	2023	2023	2023	2023	2023
Lasten	6.523	7.977	8.407	430	373
Baten	1.285	1.574	2.306	-732	4
Saldo	5.238 N	6.403 N	6.101 N	302 V	369 N
Toevoeging aan reserves	0	38	37	-1	38
Onttrekking aan reserves	14	465	313	152	451
Resultaat	5.224 N	5.976 N	5.825 N	151 V	44 V

Belangrijkste verschillen (> €25.000) V = Voordeel; N = Nadeel	Lasten	Baten	Mutatie in reserves	Saldo
Sportbevordering	74 V	6 V	37 N	43 V
Cultuurparticipatie	106 V		101 N	5 V
PB 2014 Bezuiniging nr. 9 Vastgoed: gym- zaal afstoten	31 N			31 N
Overige accommodaties: SPUK		39 V		39 V
Sport Oldenzaal BV: SPUK	628 N	628 V		0
Personeelslasten (salarissen en inhuur)	12 N			12 N
Kapitaallasten	21 V			21 V
Overig	40 V	59 V	13 N	86 V
Totaal	430 N	732 V	151 N	151 V

Toelichting

Sportbevordering (lasten € 74.000 voordeel, baten € 6.000 voordeel)

Betreft uitgaven adviseur vitaliteit die lager zijn uitgevallen (€ 37.000) en daarnaast zijn er bestaande ambtelijke apparaatslasten ter grootte van € 38.000 ten laste van de GALA-uitkering gebracht

Cultuurparticipatie (lasten € 106.000 voordeel)

Het voordeel op de lasten betreft het project Cultuurmakelaar. Dit project is later "op gang gekomen" waardoor de uitgaven 2023 lager uitvallen.

Daarnaast vallen de uitgaven "Herstelplan Corona Cultuur" mee. De uitvoering is voortvarend opgepakt, maar in de praktijk is gebleken dat een deel van het budget niet ingezet is c.q. niet nodig is geweest.

Bezuiniging vastgoed: gymzaal afstoten vanaf 2016 (lasten € 31.000 nadeel)

De gymzalen zijn verbonden met de onderwijsgebouwen en het integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP). De uitkomsten van het IHP zijn richtinggevend voor de gymzalen. Het IHP is in 2021 vastgesteld en het accommodatieplan binnensport is in 2023 vastgesteld. In het accommodatieplan binnensport is bepaald dat de gymzaal aan de Tulpstraat wordt gesloopt, zodra de nieuwe gymzaal aan de Meijbree-straat gereed is. Naar verwachting zal dit in de loop van 2027 zijn.

Overige accommodaties: SPUK (baten € 39.000 voordeel)

Voor 2023 is in de voorlopige beschikking 68,81% toegezegd. In de begroting is er daarom rekening mee gehouden dat niet alle BTW vergoed zou worden. Omdat onze werkelijke bestedingen echter onder het toegekende budget voor Oldenzaal liggen is zal uiteindelijk toch 100% van de kosten vergoed worden. Dit leidt tot een voordeel van € 39.000.

Sport Oldenzaal BV (lasten € 628.000 nadeel, baten € 628.000 voordeel)

SPUK MEOZ (€ 543.000)

Het nadeel op de lasten wordt grotendeels veroorzaakt door de SPUK-MEOZ subsidie van € 543.000 aan zwembad Vondersweijde. SPUK-MEOZ staat voor Specifieke Uitkering Meerkosten Openbare Zwembaden. Deze regeling bestond nog niet op het moment dat de begroting 2023 vastgesteld werd, daarom was deze niet opgenomen in de begroting 2023. Het voordeel op de baten wordt grotendeels veroorzaakt door de SPUK-MEOZ bijdrage van € 543.000 die we van het Rijk hebben ontvangen.

SPUK BTW (€ 85.000)

Het overige nadeel op de lasten wordt veroorzaakt doordat de gasprijzen zijn gestegen en daarmee ook de BTW, deze gaat via de SPUK-BTW-subsidie naar het zwembad. Het overige voordeel op de baten wordt veroorzaakt door de extra SPUK-BTW bijdrage van € 85.000 die we van het Rijk hebben ontvangen als gevolg van de gestegen gasprijzen en daarmee de gestegen BTW.

4.4.5 Maatschappelijke ondersteuning

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Verskil reali- satie-raming na wijziging	Incidenteel gerealiseerd
	2023	2023	2023	2023	2023
Lasten	54.872	59.777	61.986	2.209	3.533
Baten	11.696	13.218	15.643	-2.425	1.101
Saldo	43.176 N	46.559 N	46.343 N	216 V	2.432 N
Toevoeging aan reserves	42	1.639	1.069	-570	1.069
Onttrekking aan reserves	326	2.261	2.133	128	2.133
Resultaat	42.892 N	45.937 N	45.279 N	658 V	1.368 N

Belangrijkste verschillen (> €25.000) V = Voordeel; N = Nadeel	Lasten	Baten	Mutaties in reserves	Saldo
De Linde (locatie de Essen)	53 N	62 V		9 V
Zevenster: subsidie Suvis	150 N	150 V		0
Onderwijsbeleid	47 N			47 N
Leerplicht	143 N	234 V		91 V
Leerlingenvervoer	70 V			70 V
Gebundelde uitkering	117 V	79 V		196 V
BBZ	60 V	136 N		76 N
Minimabeleid	1.053 N	21 N	441 V	633 N
Sociale werkvoorziening	108 N	401 V		293 V
Participatiebudget	77 N			77 N
Integratiebeleid	395 N	809 V	28 V	442 V
Maatwerkvoorziening Natura materieel Wmo	58 N			58 N
Maatwerkvoorziening Natura immaterieel Wmo	24 N	867 V		843 V
Opvang en beschermd wonen Wmo		58 V		58 V
Algemene voorzieningen Wmo Mp		70 V		70 V
Algemene voorzieningen Wmo WIZ	145 V	44 V		189 V
Algemene voorzieningen jeugd	76 N	26 V		50 N

Belangrijkste verschillen (> €25.000) <i>V = Voordeel; N = Nadeel</i>	Lasten	Baten	Mutaties in reserves	Saldo
Individuele voorzieningen Natura Jeugd	231 N			231 N
Collectieve preventie	99 V	32 N		67 V
Gemeentelijke kwijtscheldingen	54 V			54 V
Personeelslasten (salarissen en inhuur)	833 N			833 N
Overig	494 V	186 N	27 N	281 V
Totaal	2.209 N	2.425 V	442 V	658 V

Toelichting

De Linde (locatie de Essen (lasten € 53.000 nadeel; baten € 62.000 voordeel)

De lasten zijn hoger als gevolg van hogere uitgaven voor schoonmaak, onderhoud en energie.

Het verschil tussen de ontvangen rijksbijdrage en in het jaar gedane uitgaven worden gedoteerd c.q. onttrokken uit de betreffende reserve. De systematiek is echter sinds 2022 gewijzigd en nu is de 'Verdeling kosten op basis van ontvangen Rijksvergoeding' van toepassing.

Zevenster: subsidie SUVIS (lasten € 150.000 nadeel, baten € 150.000 voordeel)

De Het Rijk heeft de subsidieregeling voor ventilatie op scholen (SUVIS) opengesteld voor het verbeteren van het binnenklimaat in schoolgebouwen. Via de SUVIS-regeling financiert het Rijk maximaal 30% van de totale kosten. Met deze regeling wordt het voor gemeenten en schoolbesturen makkelijker gemaakt om een stap te zetten in het verbeteren van de ventilatie in schoolgebouwen. Goed ventileren helpt om luchtweginfecties, zoals COVID-19, te voorkomen en is belangrijk voor een gezond en prettig binnenklimaat. In 2023 is hiervoor € 150.000 betaald aan de Vrijeschool de Zevenster. Hier staat de bijdrage van het Rijk tegenover.

Onderwijsbeleid (lasten € 47.000 nadeel)

De overschrijding betreft de langjarige afspraken met het onderwijs over de vakdocenten bewegingsonderwijs. Het gaat hier om een vergoeding van 50% van de salarislasten van betreffende docenten. De afgelopen jaren zijn deze, als gevolg van CAO-onderhandelingen, fors gestegen

Leerplicht (lasten € 143.000 nadeel, baten voordeel € 234.000)

De extra uitgave betreft met name het terugbetalen van de "opgespaarde" RMC gelden van de gemeente Dinkelland (€ 155.000) aan de gemeente Dinkelland.

Om deze betaling mogelijk te maken is de betreffende voorziening, eveneens € 155.000, die Oldenzaal beheert, vrijgevallen als bate op dit beheersproduct.

Daarnaast heeft Oldenzaal meer RMC-gerelateerde bijdragen ontvangen dan geraamd.

Leerlingenvervoer (lasten € 70.000 voordeel)

Bij de najaarsnota 2023 is de begroting bijgesteld vanwege de financiële prognoses (stijging van de tarieven en indexering) die voortvloeiden uit de nieuwe aanbesteding. Deze aanpassing van de begroting is iets te ruim geweest waardoor een positief resultaat van €70.000 resulteert. Bovendien is het budget voor e-bikes niet volledig benut. We zullen komend schooljaar actiever gebruikmaken van dit budget.

Gebundelde uitkering (lasten € 117.000 voordeel, baten € 79.000 voordeel)

Het voordeel op de uitgaven is gezien het totale volume aan uitgaven beperkt (1,3%) Het is een saldo van plussen en minnen op de bijstandsuitkeringen, loonkostensubsidies, IOAW, IOAZ, maar ook uitgaven zoals abonnementen, medische adviezen, bezwaarschriftencommissie etc. die aan de bijstand zijn gerelateerd.

Grootste plus zijn de lagere bijstandsuitkeringen (€ 214.000). Ondanks de instroom van nieuwe doelgroepen daalt het aantal uitkeringsgerechtigden. Zowel de aantallen voor de bijstand, als die van de bijzondere bijstand en de ioaw en ioaz zijn gedaald.

Het voordeel op de inkomsten is ontstaan door niet geraamde ontvangen UWV-uitkeringen voor zieke nieuw beschut medewerkers.

BBZ (lasten € 60.000 voordeel, baten € 136.000 nadeel)

Bij de BBZ gaat het om verstrekte leningen voor zelfstandigen en aflossingen hierop. Deze geven over de jaren heen een grillig beeld en zijn lastig te voorspellen. In dit geval zijn er in 2023 minder leningen verstrekt dan begroot. Maar is ook op bestaande leningen minder afgelost dan begroot. De aantallen zijn in 2023 vergelijkbaar met 2022.

Minimabeleid (lasten € 1.053.000 nadeel, baten € 21.000 nadeel)

De overschrijding op het minimabeleid is door de energietoeslag ontstaan. Omdat de tweede tranche van de € 1.300 per huishouden pas in december (Gemeentefonds) van het rijk is ontvangen kon deze niet meer in de begroting 2023 verwerkt worden. Om het begrotingsbeeld niet te verstoren is aan de lastenkant de begroting eveneens niet aangepast. M.a.w. tegenover de overschrijding aan de lastenkant bij het minimabeleid staat een evenzo grote overschrijding aan de batenkant van het gemeentefonds. Deze wordt toegelicht in het programma FAD.

Sociale werkvoorziening (lasten € 108.000 nadeel, baten € 401.000 voordeel)

Bij dit beheersproduct zijn de huurlasten zowel aan de lasten als aan de batenkant fors hoger (zo'n € 420.000). Dat komt doordat de gemeente als tussenverhuurder functioneert tussen de eigenaar van het pand en de uitvoerder van de WSW, c.q. gebruiker van het pand. Dit leidt tot een extra geldstroom, maar biedt meer waarborgen voor de huisvesting van WSW'ers.

Aan de lastenkant staat tegenover bovenstaande hogere huurlast een lagere bijdrage aan de Stichting Werkprojecten Oldenzaal van € 208.000 door met name lagere salarislaster WSW. Ook zijn de kosten voor Larcom voor nieuw beschut hier (abusievelijk) geraamd, maar verantwoord bij het product "Participatiebudget" (€ 77.000).

Participatiebudget (lasten € 77.000 nadeel)

Het budget is volledig ingezet. Vooraf waren de kosten begeleiding/facilitering nieuw beschut hier niet geraamd (zie ook Sociale werkvoorziening). Dit heeft tot een nadeel op de lasten geleid.

Integratiebeleid (lasten € 395.000 nadeel, baten € 809.000 voordeel)

Bij dit beheersproduct is het goed om onderscheid te maken tussen het reguliere integratiebeleid (inburgering) en de HAR-regeling (Hotel- en accommodatieregeling voor asiel statushouders)

De uitgaven op het regulier integratiebeleid zijn fors lager dan geraamd. Dit komt doordat bestaande personeelslasten gedekt zijn door (uit 2022 overgehevelde) rijks gelden.

Daarnaast zijn de inkomsten voor inburgering hoger doordat het aantal opgevangen asiel statushouders hoger is. De uitgaven zijn op dit moment nog lager dan de inkomsten omdat een deel van de uitgaven, die met de inburgeringstrajecten samenhangen, nog gedaan moet worden. M.a.w. de gemeentelijke uitgaven en (rijks)inkomsten per inburgeraar lopen niet synchroon.

De uitgaven voor de HAR betreffen de tijdelijke huisvesting van statushouders in hotel de Kroon. Deze zijn in 2022 in één keer voor 2 jaar geraamd, maar worden op jaarbasis verantwoord. Hierdoor was vorig jaar een forse onderschrijding zichtbaar aan de lasten en batenkant, maar nu een forse overschrijding. De overschrijding aan de batenkant komt omdat de kosten een één keer voor 2 jaar zijn geraamd terwijl de opbrengsten per jaar worden

Maatwerkvoorziening natura materieel Wmo (lasten € 58.000 nadeel)

Het nadeel betreft met name hogere uitgaven voor woningaanpassingen. Deze zijn in hoge mate volatiel en slecht voorspelbaar.

Daarnaast is de prijsindex voor de lumpsum hulpmiddelen (onderhoud en reparatie) hoger uitgevallen

Maatwerkvoorzieningen natura immaterieel Wmo (lasten € 24.000 nadeel, baten € 867.000 voordeel)

Het voordeel aan de batenkant komt door een uitbetaling beschermd wonen van € 867.000 euro van centrumgemeente Enschede. Nieuwe locaties beschermd wonen komen, ondanks de wachtlijst hiervoor in de subregio Enschede, maar langzaam van de grond. Overigens was het logischer geweest deze baten te verantwoorden op "Opvang en beschermd wonen Wmo".

Opvang en beschermd wonen Wmo (baten € 58.000 voordeel)

Omdat de uitgaven die samenhangen met de integratie uitkering Maatschappelijk opvang (ruim 9 miljoen) worden gedaan door Enschede, en deze integratie uitkering niet door het rijk wordt geïndexeerd, wordt deze indexatie bij de deelnemende gemeenten in rekening gebracht. Deze indexatie is lager uitgevallen dan begroot.

Algemene voorzieningen Wmo MP (baten € 70.000 voordeel)

In de lasten en baten analyse per beheersproduct worden de ambtelijke kosten en inhuur derden apart geanalyseerd c.q. in deze verschillenanalyse niet meegenomen.

Aan de batenkant is de niet geraamde vergoeding van derden voor de kosten van inhuur wel meegenomen. Hierdoor laat dit product per saldo een "meevaller" van € 70.000 zien.

Algemene voorzieningen Wmo WIZ (lasten € 145.000 voordeel, baten € 44.000 voordeel)

Het voordeel op de lasten is voornamelijk ontstaan door afrekeningen van 2022 en 2021 met 2 instellingen. Zonder deze afrekeningen zouden de lasten overschreden zijn door hogere uitgaven sociaal maatschappelijke werk (SMW). Tegenover de lasten SMW staan hogere baten van scholen en gemeenten.

Algemene voorzieningen jeugd (lasten € 76.000 nadeel, baten € 26.000 voordeel)

Het nadeel op de lasten Algemene voorzieningen Jeugd wordt veroorzaakt door een vooruitbetaling voor het project Studio 15. Deze uitgave wordt gedekt door een onttrekking uit de reserve Corona die niet op dit product zichtbaar is

Collectieve preventie (lasten € 99.000 voordeel, baten € 32.000 nadeel)

Doordat bestaande ambtelijke apparaatslasten ten laste zijn gebracht van de GALA-uitkering is een groot deel van het voordeel aan de lastenkant verklaard.

Gemeentelijke kwijscheldingen (lasten € 54.000 voordeel)

Met betrekking tot de afvalstoffenheffing is ten opzichte van de begroting € 43.000 minder kwijschelding verleend en voor de rioolrechten € 12.000.

4.4.6 Financiering, algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Verschil realisatie- raming na wij- ziging	Incidenteel gerealiseerd
	2023	2023	2023	2023	2023
Lasten	12.700	15.175	16.467	1.292	413
Baten	77.507	81.533	83.713	-2.180	0
Saldo	64.807 V	66.358 V	67.246 V	888 V	413 N
Toevoeging aan reserves	174	4.887	5.783	896	5.061
Onttrekking aan reserves	505	5.981	6.673	-692	6.476
Resultaat	65.138 V	67.452 V	68.136 V	684 V	1.002 V

Belangrijkste verschillen (> €25.000) V = Voordeel; N = Nadeel	Lasten	Baten	Mutatie in re- serves	Saldo
Bestuursondersteuning college	31 N			31 N
Organisatieverliezen	50 V	263 V		313 V
Algemene uitkering		994 V		994 V
Pand Bentheimerstraat 15	31 V			31 V
OZB	36 N	214 V		178 V
Naheffingsaanslag belastingdienst 2021	41 N			41 N
Ombuigingen 2021	180 N			180 N
Saldo financieringsfunctie	72 N	121 V		49 V
Juridische dienstverlening	110 N	66 V		44 N
Functioneel beheer	246 V	14 V	53 N	207 V
Personeelsmanagement/ salarisadministratie	155 N			155 N
Energielasten stadhuis	40 N			40 N
Projecten uit reserves	193 N		229 V	36 V
Kapitaalwerken/projecten	721 V	721 N		0
Dekking personeelslasten opvang Oekraïners	244 V			244 V
Vorming voorziening verlofsparen	201 N			201 N
Personeelslasten (salarissen en inhuur)	1.444 N	1.396 V	391 N	439 N
Kapitaallasten	54 N			54 N
Overig	27 N	167 N	11 V	183 N
Totaal	1.292 N	2.180 V	204 N	684 V

Toelichting

Bestuursondersteuning college (lasten € 31.000 nadeel)

De hogere lasten worden veroorzaakt door een hogere contributie voor de VNG.

Organisatieverliezen (lasten € 50.000 voordeel, baten € 263.000 voordeel)

Op het product organisatieverliezen verantwoorden we onder andere de jaarlijkse dotaties/onttrekkingen aan de voorziening pensioen/wachtgeldten vm. wethouders en voorziening frictie.

Door een gestegen rekenrente (van 2,47% in 2022 naar 3,17 % in 2023) is een lagere voorziening pensioenen/wachtgeldten vm wethouders toereikend ten opzichte van 2022. De begrote dotatie van € 210.000 bleek niet volledig nodig. Daarnaast kon uit deze voorziening en de voorziening frictiekosten reorganisatie totaal een bedrag vrijvallen van € 263.000.

Algemene uitkering (baten € 994.000 voordeel)

In de gemeentelijke begroting 2023 zijn geraamde inkomsten t.m. de septembercirculaire 2023 meegenomen aangezien de decembercirculaire 2023 te laat verschijnt om nog in de P&C-cyclus mee te nemen. Hierdoor is de tweede tranche van de energietoeslag (ruim 1,4 miljoen positief) en de aanpassing van het aantal huidhoudens met een laag inkomen (€ 370.000 negatief) niet geraamd. Samen met een kleine verrekking van voorgaande jaren (€ 41.000 negatief) resteer daardoor een voordeel van € 994.000 t.o.v. de begroting.

Pand Bentheimerstraat 15 (lasten € 31.000 voordeel)

In verband met de opvang van Oekraïners konden een deel van de lasten van dit pand worden verrekend met de ontvangen Rijksbijdrage voor de opvang.

Onroerende zaakbelasting (OZB) (lasten € 36.000 nadeel, baten € 214.000 voordeel)

Het nadeel in de lasten wordt veroorzaakt door gemaakte proceskosten in het kader van procedures door zogenaamde 'No-cure-no-pay' bureaus.

De opbrengst OZB is meer dan begroot:

- € 57.000 OZB gebruikers;
- € 120.000 OZB eigenaren en;
- € 37.000 ADI-inkomsten (Aanmaning, Dwangbevel, Invordering).

Naheffingsaanslag Belastingdienst 2021 (lasten € 41.000 nadeel)

Gemeente Oldenzaal heeft op eigen verzoek aan de belastingdienst gevraagd om een naheffing op te leggen na eigen controle jaar 2021. Het ging om een geringe aanpassing op het mengpercentage en correctie op de inkopenfacturen welke niet juist gelabeld waren.

Bovenstaande correcties hebben geleid dat er een naheffingsaanslag in opgelegd van € 41.000.

Ombuigingen 2021 (lasten € 180.000 nadeel)

Dit betreffen de volgende taakstellingen uit 2021:

- € 150.000 OZB algemene taakstelling (vastgoed);
- € 30.000 Verbonden partijen.

Zie ook de paragraaf taakstellingen (3.9).

Saldo financieringsfunctie (lasten € 72.000 nadeel, baten € 121.000 voordeel)

Het voor de begroting 2023 berekende renteomslagpercentage is, op basis van een bestendige gedragslijn, voor de jaarrekening niet opnieuw doorgerekend.

Er zijn verschillen in diverse onderdelen die aan de berekening van de renteomslag ten grondslag liggen. Deze komen uiteindelijk tot uitdrukking in het renteresultaat op het taakveld Treasury. Op begrotingsbasis 2023 raamden we dit resultaat op € 226.000 voordelig. Het definitieve resultaat op dit onderdeel bedraagt nu € 275.000 nadeel. Een meevaller van € 49.000.

Juridische dienstverlening (lasten € 110.000 nadeel, baten € 66.000 voordeel)

De hogere lasten betreft de juridische kosten voor advisering contractverlenging Twence. Hiervan berekenden we een groot deel door aan andere gemeenten.

Functioneel beheer (lasten € 246.000 voordeel, baten € 14.000 voordeel; deels via reserve)

Het voordeel op de lasten is met name veroorzaakt door minder uitgaven voor applicaties (€ 100.000), o.a. doordat de implementatie van nieuwe software vertraging opliep. Daarnaast zijn de gelden voor de Wet Open Overheid (Woo) niet uitgegeven voor een bedrag van € 107.000.

Personeelsmanagement/salarisadministratie (lasten € 155.000 nadeel)

Het nadeel op de lasten bestaat met name uit de volgende onderdelen:

- Nadeel salarisadministratie € 67.000: Gedurende 2 maanden dubbele kosten a.g.v. de voorbereiding op de overgang van de salarisadministratie naar gemeente Wierden.
- Nadeel kosten voorziening vacatures € 31.000: Het budget voor vacatures is in 2019 flink naar beneden bijgesteld. Reden was: geen werving vanwege personeelsstop. Inmiddels is de arbeidsmarkt

krapte zodanig, dat steeds meer kosten worden gemaakt om de benodigde instroom van te realiseren.

- Nadeel pensioen/wachtgeldberekening v.m. wethouders € 26.000: Kosten wachtgeld wethouder ivm arbeidsongeschiktheid. Gedurende 2 jaar (2023 en 2024) komen de salarislasten voor rekening Oldenzaal.
- Organisatiebrede opleidingskosten € 30.000: Extra kosten oa agv tekort traineeship Twentse Kracht, IT skillsweek en kosten domeinmiddag. En ontwikkeldagen waarvoor geen specifiek budget was. Budget is met de jaarlijkse bijdrage aan Twentse kracht al bijna gevuld.

Energiekosten stadhuis (lasten € 40.000 nadeel)

Het nadeel wordt veroorzaakt door een hoge gasprijs en geringe opbrengst zonnepanelen.

Projecten uit reserves (lasten € 193.000 nadeel; via reserves)

Tevens zijn op dit programma de lasten verantwoord van een meerjarig project. Door het meerjarig karakter van dit project ontstaat op dit programma een afwijking ten opzichte van de begroting. Dit project wordt gedekt uit een reserve. Doordat deze lasten en baten op verschillende programma's worden verantwoord ontstaat een nadeel op dit programma. Dit wordt vervolgens gecompenseerd via onttrekkingen aan de betreffende reserve.

Kapitaalwerken/projecten (lasten € 721.000 voordeel, baten € 721.000 nadeel)

De begrote kosten van de personeelslasten van de kapitaalwerken verwerkten we hier administratief. Bij de realisatie rekenen we de kosten rechtstreeks toe aan de diverse projecten en investeringen. Dit verklaart het verschil tussen begroting en realisatie.

Dekking personeelslasten opvang Oekraïne (lasten € 244.000 voordeel)

De ontvangen rijksmiddelen zijn in 2023 niet volledig besteed. Bij het programma 1 is ook een voordeel ontstaan van € 200.000 m.b.t. de opvang Oekraïners

Bij resultaatbestemming zal voorgesteld worden om € 444.000 in de daarvoor bestemde reserve te storten.

Voorziening verlofsparen

Medewerkers kunnen op basis van de CAO vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning. Deze vakantie-uren verjaren niet. Inmiddels hebben we zicht op het aantal opgebouwde uren en moeten we hiervoor een voorziening treffen van ruim € 200.000 om aan de toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen.

Personeelslasten

Bij de najaarsnota is aangegeven dat de analyse van de personeelsbudgetten nog een nadere verdiepingsslag vroeg. Deze slag heeft inmiddels plaatsgevonden.

Op de personeelslasten is in totaliteit in 2023 een nadeel gerealiseerd van afgerond € 1,5 miljoen.

Dit wordt veroorzaakt door de volgende onderdelen:

Loonkosten/inhuur	€ 1.000.000 N
Dekking via EvNOT en specifieke uitkeringen	€ 300.000 V
Minder doorberekende uren projecten/grondexploitaties	€ 800.000 N
(Naheffing) werkkostenregeling	€ 100.000 N
Aanwending reserve organisatieontwikkeling	€ 100.000 V
Totaal	€ 1.500.000 N

Op loonkosten en inhuur (communicerende vaten) is een nadeel ontstaan van € 1 miljoen. Ten opzichte van de begroting een afwijking van 4%. Deze overschrijding is enerzijds het gevolg van een hogere CAO-stijging en voor een deel door een hogere opslag voor werkgeverslasten dan waarmee wij in onze begroting rekening hebben gehouden. Via een afzonderlijke raadsinformatiebrief in januari 2024 bent u hier uitgebreid over geïnformeerd.

Via het samenwerkingsverband Energie van Noord-Oost Twente en een aantal specifieke uitkeringen is extra dekking ontstaan voor door ons gemaakte uitvoeringskosten voor een bedrag van € 0,3 miljoen.

In de praktijk worden minder uren doorbelast aan projecten en grondexploitaties dan waar in de begroting rekening mee was gehouden. Dit heeft geleid tot een nadeel van € 0,8 miljoen.

Als gevolg van de werkkostenregeling is er jaarlijks sprake van een naheffing welke niet is begroot. Bij de kadernota 2025 zal rekening worden gehouden met dit structurele autonome nadeel.

Bij het Raadsprogramma 2023-2026 is besloten voor een bedrag van € 500.000 een reserve organisatie te vormen t.l.v. de algemene reserve. De afgelopen jaren hebben we gezien dat gemeenten in toenemende mate voor complexe (maatschappelijke) opgaven staan. De crises rondom Corona, Energie en Migratie hebben een maximale flexibiliteit van de organisatie gevraagd. Om deze maximale flexibiliteit van de organisatie te waarborgen en piekmomenten, ziekte of eerdere vervanging bij naderend pensioen door nieuwe instroom te kunnen opvangen is deze reserve ingesteld. In 2023 is € 0,1 miljoen onttrokken uit deze reserve om extra kosten als gevolg van pensionering van medewerkers te dekken.

Kapitaallasten

Het totale voordelig verschil op de kapitaallasten bedraagt € 59.000 ten opzichte van de begroting. Dit zit in hoofdzaak in de kapitaallasten m.b.t. tractie en machines.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging 2023	Raming na wijziging 2023	Realisatie 2023
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	-9.082	-9.024	-9.155
Algemene uitkeringen	-65.310	-68.574	-69.568
Dividend	-1.411	-1.955	-1.968
Saldo van de financieringsfunctie	-224	-224	-274
Overige algemene dekkingsmiddelen	599	-840	350

(bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging 2023	Raming na wijziging 2023	Realisatie 2023
Vennootschapsbelasting	27	27	29

Vennootschapsbelasting

De gemeente is vennootschapsbelastingplichtig:

- voor activiteiten waarin zij deelneemt aan het economisch verkeer;
- en waarbij zij zich als fiscale onderneming opstelt.

Over de fiscale winst betaalt de gemeente belasting. Het leveren van bouwgrond is VpB-plichtig.

Voor 2023 is er een voorlopige aanslag van € 119.000.

Overhead

Na aanpassing van het BBV in het voorjaar 2016 moet vanaf de begroting en rekening 2017 een apart overzicht worden opgenomen van de kosten van overhead. De definitie van overhead luidt in dit verband: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Door die definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde taakvelden.

In de programma's mogen alleen de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Raming voor wijziging 2023	Raming na wijziging 2023	Realisatie 2023
Overhead	10.594	14.232	13.340

Ten opzichte van de raming is de overhead € 1.044.000 lager uitgevallen.

Lokale heffingen

De gemeente Oldenzaal kent de volgende baten voor niet bestedingsgebonden gemeentelijke heffingen.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Raming voor wijziging 2023	Raming na wijziging 2023	Realisatie 2023
Onroerendezaakbelastingen	- 9.363	-9.318	-9.519
Hondenbelasting	0	0	-1
Toeristenbelasting	-96	-96	-94
Precariobelasting	0	0	0
Reclamebelasting	-112	-112	-86
Totaal	-9.571	-9.526	-9.700

Dividend

De gemeente heeft aandelen in diverse BV's en NV's als Cogas, Essent, Twence en BNG. Jaarlijks ontvangt de gemeente van deze bedrijven een dividenuitkering. Onderstaand zijn de baten opgenomen:

	Raming voor wijziging 2023	Raming na wijziging 2023	Realisatie 2023
Cogas	-1.074	-1.074	-1.065
Bank Nederlandse Gemeenten	-40	-40	-44
Twence BV	-253	-797	-797
Enexis	-27	-27	-42
OLCT Crematoria	-21	-21	-23
Totaal baten	-1.415	-1.959	-1.971

Saldo baten en lasten na bestemming

Gerealiseerd resultaat <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Raming voor wij- ziging 2023	Raming na Wijziging 2023	Realisatie 2023
Saldo van baten en lasten	-1.482	376	2.656
Toevoeging aan reserves	234	8.610	11.430
Onttrekking aan reserves	2.017	10.777	13.906
Gerealiseerd resultaat	-3.265	-1.791	-5.132

In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in de mutaties zoals die op functie 980 Mutaties reserves hebben plaatsgevonden:

Mutaties reserves baten	Raming na wijziging 2023	Realisatie 2023
1. Dienstverlening en veiligheid	0	0
2. Woon- en leefomgeving	1.119	1.011
3. Stedelijke en economische ontwikkeling	951	3.776
4. Cultuur, sport en ontspanning	465	313
5. Maatschappelijke ondersteuning	2.261	2.133
Financiële algemene dekkingsmiddelen	5.981	6.673
Totaal baten	10.777	13.906

Mutaties reserves lasten	Raming na wijziging 2023	Realisatie 2023
1. Dienstverlening en veiligheid	30	30
2. Woon- en leefomgeving	1.031	545
3. Stedelijke en economische ontwikkeling	985	3.966
4. Cultuur, sport en ontspanning	38	37
5. Maatschappelijke ondersteuning	1.639	1.069
Financiële algemene dekkingsmiddelen	4.887	5.783
Totaal lasten	8.610	11.430

In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in de structurele dotaties en onttrekkingen aan de reserves:

Omschrijving	Progr.	Raming na wijziging 2023	Realisatie 2023
Structurele dotaties reserves (lasten):			
Dekkingsreserve Groote Markt	2	1	2
Dekkingsreserve aanleg fietssnelweg	2	1	1
Dekkingsreserve revitalisatie Vijfhoek	3	12	13
Dekkingsreserve herinrichting stadstuinen	3	3	3
Dekkingsreserve kap.lasten bouw Windroos	5	2	2
Structurele onttrekkingen aan reserves (baten):			
Dekkingsreserve Groote Markt	2	13	13
Dekkingsreserve verkeersmaatregelen Schapendijk	2	4	4
Dekkingsreserve fietspad Stakenbeek	2	4	4
Dekkingsreserve aanleg fietssnelweg	2	11	11
Dekkingsreserve verkeersknelpunten	2	26	26
Dekkingsreserve beheercentrale verkeerslichten	2	0	0
Dekkingsreserve revitalisatie Vijfhoek	3	100	102
Dekkingsreserve herinrichting stadstuinen	3	23	23
Dekkingsreserve Bully	4	12	19
Dekkingsreserve kunstgras tennis Berghuizen	4	2	2
Dekkingsreserve kap.lasten bouw Windroos	5	100	100
Dekkingsreserve verv.nieuwbouw Nutsschool	5	10	10

Omschrijving	Progr.	Raming na wijziging 2023	Realisatie 2023
Dekkingsreserve aanpassing fietsenkelder	FAD	5	5

Voor een nadere toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Overzicht incidentele baten en lasten

Hiervoor is al op diverse plaatsen via een kolom "incidenteel gerealiseerd 2023" aangegeven dat er sprake was van incidentele baten en lasten. Door de hierna opgenomen vergelijking van de realisatie van de incidentele baten en lasten met de begrotingscijfers ontstaat een (totaal)inzicht in de feitelijke afwijking van wat werd begroot en ook in wat alsnog – na einde van het begrotingsjaar- bij het opstellen van de jaarrekeningcijfers als een incidentele bate dan wel last is gesignaleerd.

Incidentele lasten	Progr.	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie
		2023	2023	2023
Opvang Oekraïners	1	0	1.583.000	1.365.000
Motie donatie slachtoffers aardbeving Turkije-Syrië	1	0	30.000	30.000
Werkbudget integrale veiligheidszorg	1	0	25.000	0
(Vervolg)onderzoek middelengebruik	1	0	25.000	10.000
Overige posten	1	10.000	10.000	0
Subtotaal programma 1		10.000	1.673.000	1.405.000
Geplande uitgaven onderhoud verhardingen	2	450.000	82.000	267.000
Budget vergroenen	2	0	201.000	84.000
Aanleggen 9 bushaltes in De Thij	2	0	100.000	0
Parkeeronderzoek binnenstad Stadsnoabers	2	0	30.000	20.000
Aankoop grond Enschedesestraat	2	0	221.000	227.000
Budgetten bewustwording	2	0	45.000	5.000
Visie begraafplaatsen	2	0	55.000	103.000
Project uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2023	2	0	0	65.000
Overige posten	2	16.000	27.000	47.000
Subtotaal programma 2		466.000	761.000	818.000
Herbestemming Drieëenhedskerk	3	0	0	79.000
Deken Scholtenstraat	3	0	0	180.000
Langestraat	3	0	0	56.000
Gruttostraat	3	0	0	28.000
Mariakerk	3	0	0	126.000
Digitale borden	3	0	113.000	113.000
Actieprogramma binnenstad	3	100.000	100.000	33.000
Stadsvisie	3	100.000	85.000	86.000

Incidentele lasten	Progr.	Raming voor	Raming na	Realisatie
		wijziging	wijziging	
		2023	2023	2023
Oldenzaal aantrekkelijke woonstad	3	200.000	4.000	18.000
Versnelling woningbouwprogramma	3	270.000	170.000	247.000
Behouden aantrekkelijk vestigingsklimaat Ondernemers	3	0	56.000	41.000
Aanvullende bijdrage carnavalshallen	3	0	75.000	0
Subs.reg.Evenementen Binnenstad	3	0	25.000	0
Visie wonen en zorg	3	0	25.000	70.000
Grondexploitatie	3	1.504.000	1.456.000	4.648.000
Overige posten	3	11.000	36.000	29.000
Subtotaal programma 3		2.185.000	2.145.000	5.754.000
Adviseur vitaliteit	4	0	75.000	38.000
Cultuurmakelaar	4	0	26.000	0
Bijdrage Ijsbaan Twente	4	0	32.000	32.000
Uitvoeringsprogramma Cultuurregio Twente	4	0	80.000	79.000
Huisvesting Bibliotheek: herstel servicekosten	4	0	75.000	75.000
Herstelplan Corona cultuur 2.0	4	0	144.000	69.000
Sloopkosten gymzaal B. van Meursstraat	4	0	38.000	38.000
Overige posten	4	0	74.000	42.000
Subtotaal programma 4		0	544.000	373.000
Onderhoud de Essen	5	79.000	79.000	72.000
Zevenster aanpassingen (verhuiskosten)	5	0	25.000	11.000
Zevenster: subsidie SUVIS	5	0	0	150.000
Franciscusschool ver/nieuwbouw (tijdelijke huisvesting)	5	50.000	0	0
Drieëenheidsschool ver/nieuwbouw (tijdelijke huisvesting)	5	125.000	0	0
Drieëenheidsschool ver/nieuwbouw (sloop en bouwrijp)	5	200.000	0	0
Participatieplatform	5	0	25.000	36.000
Motie financiële steun De Höfte 2023	5	0	40.000	40.000
Budget vaststellen subsidiebeleid	5	0	25.000	0
Integrale toegang Sociaal Domein	5	0	32.000	32.000
Haalbaarheidsonderzoek scholen Thij+Essen	5	0	34.000	37.000
Noodfonds	5	1.000.000	146.000	119.000
HAR-regeling	5	0	0	805.000
Studio 15 Talenthouse	5	50.000	50.000	100.000
Energietoeslag	5	-500.000	819.000	2.094.000
Overige posten	5	20.000	69.000	37.000
Subtotaal programma 5		1.024.000	1.344.000	3.533.000
ICT/software aanpassingen	FAD	50.000	50.000	52.000
Handgeld data gedreven werken	FAD	0	25.000	25.000
Project digitalisering	FAD	42.000	120.000	95.000
Opvang Oekraïners	FAD	0	268.000	0
Project Jacob Catsstraat/v.Meursstraat	FAD	0	0	120.000
Project Primula Gammelker-Hyacinthstraat	FAD	0	0	104.000
Overige posten	FAD	0	24.000	17.000
Subtotaal FAD		92.000	487.000	413.000
Mutatie reserves	1	0	30.000	30.000
Mutatie reserves	2	1.000	1.029.000	433.000
Mutatie reserves	3	0	970.000	970.000
Mutatie reserves	4	0	38.000	38.000
Mutatie reserves	5	40.000	1.637.000	1.677.000
Mutatie reserves	FAD	174.000	4.887.000	5.061.000
Subtotaal Mutatie reserves		215.000	8.591.000	8.209.000
Totaal		3.992.000	15.545.000	20.505.000

Incidentele baten	Progr.	Raming voor	Raming na	Realisatie
		wijziging	wijziging	
		2023	2023	2023
Opvang Oekraïners	1	0	1938000	1.922.000
Subtotaal programma 1		0	1.938.000	1.922.000
Aanleggen 9 bushaltes in De Thij	2	0	75.000	0
Parkeeronderzoek binnenstad Stadsnoabers	2	0	30.000	14.000
Aankoop grond Enschedesestraat	2	0	35.000	35.000
Te ontv Rijksmiddelen Klimaatakkoord	2	0	600000	309.000
Subtotaal programma 2		0	740.000	358.000
Herbestemming Drieënhedskerk	3	0	0	109.000
Deken Scholtenstraat	3	0	0	177.000
Langestraat	3	0	0	34.000
Gruttostraat	3	0	0	40.000
Mariakerk	3	0	0	207.000
Project Woonservicegebied	3	0	0	33.000
Grondexploitatie	3	1.504.000	1.401.000	6.165.000
Subtotaal programma 3		1.504.000	1.401.000	6.765.000
Overige posten	4	0	20.000	4.000
Subtotaal programma 4		0	20.000	4.000
Zevenstrer: subsidie SUVIS	5	0	0	150.000
HAR-regeling	5	0	0	785.000
Subtotaal programma 5		0	0	935.000
geen	FAD	0	0	0
Subtotaal FAD		0	0	0
Mutatie reserves	1	0	0	0
Mutatie reserves	2	522.000	1.061.000	986.000
Mutatie reserves	3	469.000	828.000	1.222.000
Mutatie reserves	4	0	451.000	451.000
Mutatie reserves	5	216.000	2.151.000	2.367.000
Mutatie reserves	FAD	500.000	5.976.000	6.476.000
Subtotaal Mutatie reserves		1.707.000	10.467.000	11.502.000
Totaal		3.211.000	14.566.000	21.486.000

4.4.7 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De WNT is per 1 januari 2013 in werking getreden. Beloningen van bestuurders en overige topfunctionarissen in de (semi)publieke sector dienen wettelijk genormeerd, respectievelijk gemaximeerd te worden. Dit heeft geresulteerd in de wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De WNT voorziet in een democratisch gelegitimeerd instrument waarmee normen en verplichtingen kunnen worden opgelegd voor de bezoldiging van bestuurders en andere topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De gemeente is verplicht om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionaris en gewezen topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum.

Met de inwerkingtreding van de Reparatiewet WNT in november 2014, vallen niet-topfunctionarissen zonder dienstbetrekking, buiten de reikwijdte van de wet.

Het bezoldigingsmaximum bestaat uit 130% van het brutosalaris van een minister, verhoogd met:

- sociale-verzekeringspremies;
- (belaste) onkostenvergoeding;
- beloningen betaalbaar op termijn (voornamelijk het werkgeversdeel van de pensioenreservering).

Voor 2023 geldt een bezoldigingsmaximum voor topfunctionarissen met dienstbetrekking van € 223.000. In 2023 hebben geen bezoldigingen boven deze bezoldigingsnorm plaatsgevonden.

Aandachtspunt

De WNT geeft aan dat de gemeente verplicht is om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionaris en gewezen topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum. Dit houdt in dat de griffier en de (interim) gemeentesecretaris van gemeente Oldenzaal opgenomen moeten worden in het financieel jaarverslag 2023 betreft dit de volgende personen:

Gegevens 2023		
Bedragen x € 1		
	G. Tiebot	J.H. Brokers
Functiegegevens	Gemeentesecretaris/ algemeen directeur	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-10-2023 t/m 31-12-2023	1-1-2023 t/m 31-12-2023
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 29.650	€ 104.965
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 5.023	€ 17.017
<i>Subtotaal</i>	€ 34.673	€ 121.982
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 56.208	€ 223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	€ 34.673	€ 121.982
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2022		
Bedragen x € 1		
		J.H. Brokers
Functiegegevens		Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022		1-1-2022 t/m 31-12-2022
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0
Dienstbetrekking?		ja

Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 99.623
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 17.686
<i>Subtotaal</i>		€ 117.309
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 216.000
Bezoldiging		€ 117.309

Bedragen x € 1	W. Goedmakers	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	
Kalenderjaar	2023	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang-einde)	1-1 t/m 31-7	24-10 t/m 31-12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	7	3
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	471	222
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 212	€ 206
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 145.584	€ 85.800
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 188.196	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 63.585	€ 29.970
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 93.555	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		
Totale bezoldiging, exclusief BTW	€ 93.555	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		

4.5 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de inde jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 25 maart 2024 vastgestelde normenkader van de relevante weten regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% (maximaal 3) van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.302.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties deels rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	Bedrag (€*1.000)
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau)	7.567
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	15
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	109
3.Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 Gemeentewet over de planning & controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling etc.).	0
<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>	<i>7.691</i>
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïdentificeerd en vermeld en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	7.582
5.Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering)	109
Voorwaarden criterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering))	378
M&O criterium	
Geen bevindingen	0
Totaal	487

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

4.6 SiSa-bijlage bij de jaarrekening

Jaarlijks dient middels een bijlage bij de jaarrekening verantwoording te worden afgelegd over de besteding van een aantal specifieke uitkeringen aan de verstrekkers van deze uitkeringen. In de bijlage 1 zijn hiertoe een aantal kengetallen c.q. bedragen opgenomen, De exact in te vullen gegevens per regeling worden door het ministerie van Binnenlandse Zaken beschikbaar gesteld.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024										
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne		Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
					Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	Aard controle R Indicator: A16/06
					€ 1.628.709	€ 0	€ 0	€ 181.873	€ 6.100	€ 64.380
		Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO		Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)		Berekening totale besteding (jaar T)		Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		
		Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle R Indicator: A16/08	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10					
		€ 953	€ 39.270	€ 1.921.285	€ 3.830.851					
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek		Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)	Normbedragen voor e (ja/nee)
					Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06
					1	45	0	0	Ja	Ja
					Wijziging keuze per (2023/2024)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1	Reeks 1		
					Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08	Aard controle R Indicator: B2/09	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10		
					N.V.T.	Nee				
					Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
					Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
					Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten
					Aard controle R Indicator: B2/11	Aard controle R Indicator: B2/12	Aard controle R Indicator: B2/13	Aard controle R Indicator: B2/14	Aard controle R Indicator: B2/15	Aard controle R Indicator: B2/16
€ 750	€ 4.746			€ 0	€ 0					
Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2					
Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PVA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)					
Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen					
Aard controle R Indicator: B2/17	Aard controle R Indicator: B2/18	Aard controle R Indicator: B2/19	Aard controle R Indicator: B2/20	Aard controle R Indicator: B2/21	Aard controle R Indicator: B2/22					
€ 380	€ 17.100	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0					
Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal						
Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling						
Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen							
Aard controle R Indicator: B2/23	Aard controle R Indicator: B2/24	Aard controle R Indicator: B2/25	Aard controle R Indicator: B2/26	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/27						
€ 0	€ 12.000	€ 0	€ 0	€ 1.130						

BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikkingnummer / naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoordin g (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
			1 Suvis21-01178808	€ 0	€ 0	Ja		Nee
			2 Suvis21-01745852	€ 150.000	€ 150.000	Ja		Ja
			Kopie Beschikkingnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Aard controle D2 Indicator: C32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09			
			1 Suvis21-01178808	N.v.t.				
			2 Suvis21-01745852	Ja				
BZK	C41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/01	Aard controle R Indicator: C41B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/03	Aard controle R Indicator: C41B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/06
			1 030004 Provincie Overijssel	€ 7.308	€ 22.004	€ 7.335	1	1
			Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/09			
			1 030004 Provincie Overijssel	187	Ja			
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle R Indicator: C55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06
			0	€ 0	€ 0	308	€ 318.190	€ 318.190
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle R Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09			
			161	€ 73.200	€ 73.200			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparen de maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, voerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparen de maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlagings energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15
			0	0	129	0	129	0
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
			€ 4.135	Nee				

BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente	Aantal gebruikte leermiddelen	
			<i>Aard controle R Indicator: C92/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C92/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05</i>	
			€ 30.966	€ 0	1	94	8	
BZK	C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] ,eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C94/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: C94/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: C94/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: C94/06</i>
			1 LA/23-03609598	€ 0	0	0	€ 0	
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met	Eindverantwoording (ja/nee)		
			<i>Aard controle R Indicator: C94/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: C94/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: C94/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C94/10</i>		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
BZK	C210 B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw Sisa tussen	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan overige ondersteuning capaciteit en	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C210B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C210B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: C210B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C210B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C210B/05</i>	<i>Aard controle Indicator:</i>
			1 030004 Provincie	€ 32.940	€ 10.980	1	0	Nee
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159,	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			<i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/05</i>	
			€ 439.806	€ 0	€ 0	€ 0	€ 265.943	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast Bedrag	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke Bedrag		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/09</i>		
			1					
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			<i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>	
			€ 157.016	€ 0	€ 0	€ 0	€ 338.240	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>		
			1					

OCW	D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: D19/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D19/02	Aard controle n.v.t. Indicator: D19/03			
			€ 0	€ 7.050	Ja			
IenW	E44	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Besteding (jaar T) ten laste van cofinanciering	Besteding (t/m jaar T) cofinanciering cumulatief	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44/01	Aard controle R Indicator: E44/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/03	Aard controle R Indicator: E44/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/05	Aard controle Indicator: E44/06
			1 IENW/BSK-2022/261992	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/09			
			1 IENW/BSK-2022/261992	Klimaatrobuust Glinde Hooiland / 0541OL-1	Nee			
Kopie beschikingsnummer	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) iVm SiSa tussen medeoverheden	Correctie cofinanciering (jaar T-1) iVm SiSa tussen medeoverheden					
Aard controle n.v.t. Indicator: E44/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/12	Aard controle R Indicator: E44/13					
1 IENW/BSK-2022/261992	Nee	€ 1.006.711	€ 3.335.866					
IenW	E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Beschikingsnaam/nummer	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Totale eigen bijdrage en bijdrage van derden (jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en bijdrage van derden (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/02	Aard controle R Indicator: E87B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/04	Aard controle R Indicator: E87B/05	Aard controle Indicator: E87B/06
			1 030004 Provincie	S2023-0000849	0	0	0	0
Kopie beschikingsnaam/numm	Eindverantwoording (Ja/Nee)							
Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/08							
1 S2023-0000849	Nee							
EZK	F20	Regeling specifieke uitkering Impulsaanpak	Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting afwijking besteding (jaar T) conform	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cofinanciering (jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: F20/01	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/02	Aard controle R Indicator: F20/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/04	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/05	Aard controle R Indicator: F20/06
			SPUKIW22T2-03363672	Impulsaanpak	€ 0		€ 0	€ 0
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal verblijfobjecten binnen panden waarvan realisatie renovatie/transformatie gestart is (jaar T) komt overeen met de fasering	Cumulatief aantal verblijfobjecten binnen panden renovatie/transformatie gerealiseerd (t/m jaar T)	Aantal verblijfobjecten binnen panden waarvan realisatie sloop-nieuwbouw gestart is (jaar T) komt overeen met de fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee)	Cumulatief aantal verblijfobjecten binnen panden sloop-nieuwbouw gerealiseerd (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: F20/07	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/08	Aard controle D1 Indicator: F20/09	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/10	Aard controle D1 Indicator: F20/11	Aard controle Indicator: F20/12
SPUKIW22T2-03363672	€ 0	Ja	0	Ja	0			
Kopie beschikingsnummer	Realisatie fasering verloopt conform projectplan (ja/nee)	Toelichting (verplicht indien bij indicator F20/14 'Nee' is ingevuld)	Samenwerkingsovereenkomst aanwezig (ja/nee)	Eindverantwoording (ja/nee)				
Aard controle n.v.t. Indicator: F20/13	Aard controle D1 Indicator: F20/14	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/15	Aard controle D2 Indicator: F20/16	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/17				
SPUKIW22T2-03363672	Ja		Ja	Nee				
EZK	F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat-	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige
			Aard controle R Indicator: F28/01	Aard controle R Indicator: F28/02	Aard controle R Indicator: F28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/04	Aard controle R Indicator: F28/05	Aard controle Indicator: F28/06
			€ 221.619	€ 51.902	€ 19.300	€ 292.821	€ 30.135	€ 30.135
			Eindverantwoording					
Aard controle n.v.t. Indicator: F28/07								
Nee								

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk
			€ 6.683.718	€ 61.547	€ 308.896	€ 12	€ 101.315	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Werk en inkomen kunstenaars <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
			€ 63.868	€ 25.546	€ 0	€ 1.338.491	€ 37.293	€ 0
		Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>					
		€ 0	Ja					
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend Besluit) Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 85.000	€ 21.019	€ 12.139	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkings BBZ in (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkings BBZ in (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja				

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregelin	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekk
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni)	€ 0	€ 0	€ 14.083	€ 119.332	€ 4.947
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1)	€ 0	€ 0	-€ 39	€ 30.711	€ 1.349
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 7.793	€ 23.083	€ 1.272
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli)	€ 0	€ 0	€ 1.662	€ 4.052	€ 165
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 23.499	€ 177.178	€ 7.733
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud	Aantal besluiten kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli)	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6 Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente)	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m.	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te	Kapitaalverstrekkinge n - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkinge		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	0	0	0		
SZW	G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige			
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021	Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			<i>Aard controle R Indicator: G10/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G10/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03</i>			
			€ 374.688	€ 0	Ja			
SZW	G12	Kwijschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire_gemeentedeel	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de	Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			<i>Aard controle R Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03</i>			
			€ 0	€ 0	Ja			

SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G13/05</i>		
			€ 18.835	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie					
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/02</i>					
			€ 1.338.847	€ 487.050					
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle</i> <i>Indicator: H4/08</i>	
			1 1.1 Onroerende zaken nieuwbouw	€ 170.786	€ 170.786	€ 0	€ 0		
			2 1.2 Onroerende zaken	€ 8.841	€ 8.841	€ 0	€ 0		
			3 1.3 Onroerende zaken	€ 36.696	€ 36.696	€ 0	€ 0		
4 2.2 roerende zaken dienstverlening doo	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0					
5 2.3 Roerende zaken Beheer en exploitatie	€ 244.115	€ 0	€ 244.115	€ 0					
6 3 Overige kosten mengpercentage	€ 26.612	€ 0	€ 0	€ 26.612					
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020- 2022	Beschikingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar Gerealiseerd	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m Gerealiseerd	Cumulatieve besteding uitvoering Gerealiseerd	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H8/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H8/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H8/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H8/05</i>	<i>Aard controle</i> <i>Indicator: H8/06</i>	
			1 1042184	€ 37.717	€ 0	€ 0	€ 0	€ 123.808	
		Kopie	Eindverantwoording						
		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H8/08</i>						
		1 1042184	Ja						
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H12/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H12/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H12/04</i>			
			€ 1.143	€ 24.268	Ja	Nee			

VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevorder	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/Nee/ n.v.t.)?	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06</i>	
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 24.322	€ 12.441	€ 4.864	€ 12.441	Ja	
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 167.447	€ 167.447	€ 0	€ 167.447	Ja	
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 37.418	€ 3.675	€ 7.484	€ 3.675	Ja	
			4 Kansrijke Start	€ 28.064	€ 12.442	€ 5.613	€ 12.442	Ja	
			5 Mentale Gezondheid	€ 13.096	€ 10.163	€ 2.619	€ 10.163	Ja	
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 32.741	€ 14.668	€ 6.548	€ 14.668	Ja	
			7 Valpreventie	€ 96.352	€ 55.481	€ 19.270	€ 55.481	Ja	
			8 Leefomgeving	€ 18.709	€ 14.681	€ 3.742	€ 14.681	Ja	
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 4.677	€ 1.959	€ 935	€ 1.959	Ja	
			10 Versterken sociale basis	€ 68.288	€ 49.567	€ 13.658	€ 49.567	Ja	
			11 Mantelzorg	€ 18.709	€ 12.157	€ 3.742	€ 12.157	Ja	
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 18.709	€ 9.539	€ 3.742	€ 9.539	Ja	
			13 Welzijn op recept	€ 10.290	€ 1.507	€ 2.058	€ 1.507	Ja	
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 4.677	€ 4.677	€ 0	€ 4.677	Ja	
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 16.651	€ 13.443	€ 3.330	€ 13.443	Ja	
			Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08</i>					
			1 Lokaal Sportakkoord	Ja					
			2 Brede regeling combinatiefuncties	Ja					
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	Ja					
			4 Kansrijke Start	Ja					
			5 Mentale Gezondheid	Ja					
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	Ja					
			7 Valpreventie	Ja					
			8 Leefomgeving	Ja					
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja					
			10 Versterken sociale basis	Ja					
			11 Mantelzorg	Ja					
			12 Eén tegen eenzaamheid	Ja					
			13 Welzijn op recept	Ja					
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja					
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja					
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/09</i>						
			Nee						
VWS	H31	Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen	Beschikingsnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H31/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H31/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H31/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H31/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H31/05</i>		
			SPUKNEAS230196	€ 44.502	€ 44.502	Ja			
VWS	H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Beschikingsnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/03</i>				
			MEOZ23141	€ 542.824	€ 542.824				
			Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee)	Toelichting		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H32/06</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: H32/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08</i>		
			1 Vondersweijde	€ 542.824	€ 542.824	Ja			

4.7 Overzicht van baten en lasten per taakveld

Op de volgende pagina's treft u een overzicht aan van de op basis van de aangepaste BBV-voorschriften op te nemen taakvelden.

Taakveld (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijz. 2023			Raming na wijz. 2023			Realisatie 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
T0 Bestuur en ondersteuning									
T01 Bestuur	1.750	0	1.750	1.848	0	1.848	1.914	-7	1.907
T02 Burgerzaken	235	-2.517	-2.283	8.610	-10.777	-2.167	11.430	-13.906	-2.476
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	775	-465	310	805	-465	340	767	-398	369
T04 Overhead	0	0	0	306	-45	261	254	-52	202
T05 Treasury	10.646	-52	10.594	14.485	-253	14.231	15.087	-1.742	13.345
T061 OZB woningen	261	-1.890	-1.628	261	-2.434	-2.172	331	-2.567	-2.236
T062 OZB niet-woningen	334	-4.861	-4.527	344	-4.816	-4.472	389	-4.898	-4.509
T063 Parkeerbelasting	44	-4.502	-4.457	46	-4.502	-4.456	46	-4.621	-4.575
T064 Belastingen overig	49	-783	-734	50	-783	-734	49	-851	-802
T07 Algemene uitkering en gemeentefonds	15	-112	-98	15	-112	-97	20	-94	-74
T08 Overige baten en lasten		-65.310	-65.310		-68.574	-68.574		-69.568	-69.568
T09 Vennootschapsbelasting (VpB)	1.371	-780	591	10.113	-11.220	-1.106	17.317	-17.174	143
T010 Mutaties reserves	27		27	27		27	29		29
T1 Veiligheid									
T11 Crisisbeheersing en brandweer	2.446		2.446	2.476		2.476	2.473		2.473
T12 Openbare orde en veiligheid	781	-36	745	2.444	-1.974	470	2.165	-1.951	214
T2 Verkeer, vervoer en waterstaat									
T21 Verkeer en vervoer	4.550	-152	4.398	4.097	-257	3.840	4.391	-338	4.053
T22 Parkeren	91	0	91	91	0	91	93	-9	84
T3 Economie									
T31 Economische ontwikkeling	316		316	372		372	359		359
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-3	0	-3	156	-47	110	765	-3.207	-2.442
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	18	-51	-33	10	-51	-41	6	-21	-15
T34 Economische promotie	350	-173	176	435	-173	261	333	-138	195
T4 Onderwijs									
T41 Openbaar basisonderwijs	225	-169	56	265	-169	96	349	-232	117
T42 Onderwijshuisvesting	2.429	-24	2.405	1.974	-22	1.952	2.105	-67	2.038
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken		-888	-888	2.298	-888	1.410	2.176	-975	1.201
T5 Sport, cultuur en recreatie									
T51 Sportbeleid en activering	386	0	386	615	-230	384	514	-211	303
T52 Sportaccommodaties	3.197	-1.026	2.171	3.932	-1.026	2.907	4.604	-1.910	2.694
T53 Cultuur- present. productie participatie	1.440	-260	1.181	1.851	-286	1.565	1.711	-265	1.446
T55 Cultureel erfgoed	512	0	512	542	0	542	548	-3	545
T56 Media	988	0	988	1.036	-31	1.006	1.030	-31	999
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.321	-108	3.212	3.641	-143	3.498	3.625	-161	3.464
T6 Sociaal domein									
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	5.984	-685	5.299	6.652	-766	5.887	7.169	-1.719	5.450
T62 Wijkteams	652		652	691		691	808		808

Taakveld (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijz. 2023			Raming na wijz. 2023			Realisatie 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
T63 Inkomensregelingen	11.286	-8.576	2.710	12.558	-9.837	2.721	13.442	-9.759	3.683
T64 Begeleide participatie	7.977	-1.004	6.973	8.559	-1.021	7.538	8.728	-2.289	6.439
T65 Arbeidsparticipatie	1.643	0	1.643	1.493	0	1.493	1.611	-16	1.595
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.624	0	1.624	1.407	-7	1.400	1.501	-8	1.493
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9.502	-350	9.152	10.006	-312	9.694	10.084	-348	9.736
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9.247		9.247	10.678		10.678	10.822		10.822
T681 Geëscaleerde zorg 18+				617		617	670		670
T682 Geëscaleerde zorg 18-	946		946	938		938	978		978
T7 Volksgezondheid en milieu									
T71 Volksgezondheid	1.427	0	1.427	1.641	-196	1.445	1.542	-119	1.423
T72 Riolering	2.239	-3.136	-897	2.171	-3.136	-965	2.046	-3.189	-1.143
T73 Afval	3.603	-4.676	-1.073	3.661	-4.676	-1.015	3.390	-4.521	-1.131
T74 Milieubeheer	281	-2	279	545	-737	-192	590	-339	251
T75 Begraafplaatsen en crematoria	363	-210	153	427	-210	217	460	-179	281
T8 Volkshuisv RO en stedelijke vernieuwing									
T81 Ruimte en leefomgeving	1.446	-43	1.403	863	-43	820	1.403	-591	812
T82 Grondexploitatie niet-bedrijventerreinen	1.507	-1.504	3	1.300	-1.355	-55	3.883	-2.958	925
T83 Wonen en bouwen	3.111	-724	2.387	3.155	-724	2.431	3.182	-778	2.404
Resultaat van de rekening van baten en lasten	99.393	-105.069	-5.676	130.508	-132.298	-1.790	147.189	-152.210	-5.019

Verdelingsprincipe taakvelden

De baten en lasten zijn per taakveld als volgt verdeeld:

Taakvelden	Beheersproducten	Toelichting
T01 Bestuur	600101 Gemeenteraad 600102 Forum 600103 College 600121 Jumelage 600501 Bovengemeentelijke samenwerking 600601 Bestuursonderst. Raad en Rekenkamer	
T02 Burgerzaken	600301 Geboorte 600302 Huwelijk/Partnerschapsregistratie 600303 Echtscheiding/Ontb. Partnerschapsreg. 600304 Overlijden 600305 Diverse akten 600306 Naturalisatie/Naamswijziging 600331 Verkiezingen 600351 Reisdocumenten 600352 Rijbewijzen 600361 Gemeentelijke basisadministratie 600362 Verklaringen 600363 KCC 600401 Lasten en baten secretarieleges burgerz.	
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	692207 Algemene dienst: exploitatie gebouwen	
T04 Overhead	525002 Bedrijfsvoering concernstaf 525201 Financieel beheer (excl. Grondbedrijf) 525204 Planning & Control (excl. Grondbedrijf) 525208 Personeelsmanagement 525209 Organisatiezaken 525221 Juridische dienstverlening 525622 Documentaire informatievoorziening 525624 Centrale inkoop 525627 Stadhuisbeheer 525629 Repro 525630 Catering 525641 Digitale dienstverlening 525642 Gegevens management 525643 Functioneel beheer 525900 Centrale Vacatureruimte 540000 Directie 540001 Concernstaf 540101 Domein Bedrijfsvoering 540301 Domein Dienstverlening v.h. PUZA 540601 Domein Ruimte v.h. STW 540701 Buitenbeheer 540801 Domein Maatschappij v.h. MP 566 Verzekeringen / risico management(indir) 567 Huisvesting STW/Lubeckstr. 5680 Gebouwenbeheersplan 5700 Werkplaats en Materieel (4) 600201 Bestuursondersteuning college	overige (zie ook T05 en T09) overige (zie ook T05)

Taakvelden	Beheersproducten	Toelichting
	600211 Voorlichting, PR en Communicatie	overige (zie ook T33)
T05 Treasury	510201 Hpk 02 Kapitaallasten 525201 Financieel beheer (excl. Grondbedrijf) 525208 Personeelsmanagement 633001 Deelnemingen in nutsbedrijven 691101 Geldleningen en uitzettingen <1 Jaar 691301 Beleggingenbeheer	525201995 Kosten Betalingsverkeer Banken 525208402 Terugontv. Hypotheeklast eigen personeel 525208601 Kapitaallasten Hypotheken
T061 OZB woningen	693010 Waardering onroerende zaken 693201 Baten onroerende-zaakbelastingen eig. 694001 Lasten heff./inv.gemeentelijke belast.	693010901 I&A: Uitv Wet WOZ 693010990 Bijdr GBT woningen 693201201 O.Z.B. won eig 694001201 O.Z.B.
T062 OZB niet-woningen	693010 Waardering onroerende zaken 693101 Baten onroerende-zaakbelastingen gebr. 693201 Baten onroerende-zaakbelastingen eig.	693010991 Bijdr GBT niet-won 693201203 OZB niet-won eig
T063 Parkeerbelasting	621403 Heffingskosten parkeerbelastingen 621501 Baten parkeervergunningen 621503 Baten parkeerbelastingen	
T064 Belastingen overig	693701 Baten hondenbelasting 693803 Baten reclamebelasting 693903 Baten precariobelasting 694001 Lasten heff./inv.gemeentelijke belast.	overige (zie ook T34)
T07 Algemene uitkering en gemeentefonds	692101 Algemene uitkering	
T08 Overige baten en lasten	59100 GR WOT 692201 Onvoorziene uitgaven 692202 Beschikbare begrotingsruimte 692204 Lichtmastrecl/Billboardaffiches/zendmast 692205 Kapitaalwerken/Projecten 692211 Organisatieverliezen	
T09 Vennootschapsbelasting (VpB)	525201 Financieel beheer (excl. Grondbedrijf)	525201991 Vennootschapsbelasting (VpB)
T10 Mutaties reserves	698001 Mutaties reserves mbt functies 0 t/m 960	
T11 Resultaat rekening van baten en lasten	699002101 Begrotingsresultaat	
T11 Crisisbeheersing en brandweer	612000 Risicobeheersing 612005 Rampenbestijding	
T12 Openbare orde en veiligheid	614001 Dierenwelzijn 614002 Gevonden voorwerpen 614003 Openbare orde en veiligheid 614014 Vergunningen APV / Bijzondere wetten 614015 Handhaving APV / Bijzondere wetten 614019 APV / Bijzondere wetten; overig 614020 Meldingen woon- en leefomgeving 621404 Handhaving betaald parkeren	
T21 Verkeer en vervoer	621001 Dagelijks onderh. wegen/bermen/kunstw.	

Taakvelden	Beheersproducten	Toelichting
	621003 Structureel onderhoud verhardingen 621011 Straatreiniging 621012 Gladheidsbestrijding 621021 Straatverlichting 621031 Verkeersbeleid 621032 Verkeersmaatregelen 621033 Verkeersbeleid dmv gedragsbeïnvloeding	
T22 Parkeren	621401 Onderhoud apparatuur betaald parkeren 621402 Parkeervergunningen	
T31 Economische ontwikkeling	631001 Economische zaken	
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	68300 Exploitaties Grondbedrijf	(zie ook T82)
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	600211 Voorlichting, PR en Communicatie 631011 Markten 631013 Marktgeden 631101 Baten Marktgeden	600211923 Accountmanager bedrijfscontacten
T34 Economische promotie	656001 Toerisme en recreatie 656041 Volksfeesten/openbare vermak./kermissen 656051 Nationale feest- en gedenkdagen 693601 Baten toeristenbelasting 694001 Lasten heff./inv.gemeentelijke belast.	694001301 Toeristenbelasting
T41 Openbaar basisonderwijs	64200203 De Linde (Lokatie de Essen)	
T42 Onderwijshuisvesting	64210401 OHV De Linde (lok. de Thij-Graven Es) 64210402 OHV De Linde (lok. De Essen) 64210501 OHV De Bongerd (Paukenlaan) 64210502 OHV De Bongerd (Wieldraaierlaan) 64210503 OHV De Vrije school (De Zevenster) 64210506 OHV De Esch 64210507 OHV De Maten 64210508 OHV Wendakker 64210509 OHV De Leemstee 64210510 OHV Drieeenhedschl. (lok. Meijbreestr.) 64210511 OHV Drieeenhedschl. (Lok noordwal 10) 64210512 OHV Fransiscuschool 64210514 OHV Nutsschool 64210515 OHV Nutsschool (Gymzaal) 64210590 OHV Bijzonder Basisonderwijs Algemeen 6421063 OHV De Windroos (loc. Berkstr) 6431021 OHV De Sluis 64410201 OHV Tw. Carmel Coll. (lok. Thijlaan) 64410202 OHV Tw. Carmel Coll. (lok. Lyc.str.) 64410203 OHV Tw. Carmel Coll. (lok. Potsk.str.) 64410204 OHV School v. Prakt.onderwijs	
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	648001 Leerlingenvervoer 648003 Motorische remedial teaching 648004 Leerplicht	

Taakvelden	Beheersproducten	Toelichting
	648008 Onderwijsachterstandsbeleid 648010 Onderwijsbeleid 648202 Educatieve projecten/vormingsonderwijs 648203 Educ.proj./vorm.onderw.; expl. Gebouw	
T51 Sportbeleid en active- ring	653031 Sportbevordering	
T52 Sportaccommodaties	6530021 Tenniscentrum Oldenzaal (Quick Tennis) 6530022 Tennispark Hoge Haerlaan 6530023 Tennispark Schapendijk 6530024 Tennisbanen Ready 653005 Jeu de boulesaccommodatie 653011 Sporthal de Kolk 6530120 Schietaccommodatie Het Mikpunt 65301201 Gymlokaal Helmichstraat 65301202 Gymlokaal Lyceumstraat 65301203 Gymlokaal de Maten 65301204 Gymlokaal Tulpstraat 65301205 Gymlokaal de Bongerd 65301206 Gymlokaal Meijbreestraat 6530129 Overige Accommodaties; algemeen 653013 Sporthal de Thij; Exploitatie 653023 Sportcentrum Vondersweijde; Exploitatie 6531010 Sportpark Primulastraat 6531011 Sportpark Schapendijk 6531012 Sportpark De Thij 6531014 Sportcomplex De Wescherik 6531019 Voet- en handbalvelden; algemeen 653103 Hockeyvelden groen 653104 Groene honkbalveld 653106 Klootschietbaan	
T53 Cultuur- present. pro- ductie participatie	651101 MUZIEKONDERWIJS 651102 CULTUUREDUCATIE 654001 KUNST 654002 Amateurkunst; Exploitatie gebouwen 654003 CULTUURPARTICIPATIE 654011 Beeldende kunst 654012 Diverse uitvoeringen en Evenementen	
T55 Cultureel erfgoed	654101 Oudheidkunde en archeologie 654103 Archeologie 654111 Monumentenzorg 658002 Ov. recr. Voorzieningen; Expl. Gebouwen	
T56 Media	651001 Openbaar bibliotheekwerk 651002 Openbaar Bibliotheekwerk; Expl. Gebouw 658001 Overige recreatieve voorzieningen	
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	624001 Waterlopen en waterhuishouding 656011 Openbaar groen 656013 Openbaar groen; bomen 656015 Openbaar Groen;Speeltst.incl.Valondergr. 656022 Verhuur/verkoop grond Alg.dienst	

Taakvelden	Beheersproducten	Toelichting
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	662171 Integratiebeleid 665001 Kinderdagverblijven 667001 Algemene voorzieningen Wmo MP 667002 Algemene voorzieningen Wmo WIZ 667012 Algemene voorzieningen Jeugd 6670201 Hooge Lucht; Exploitatie gebouw 6670203 Blikpunt; Exploitatie gebouw 6670205 Wijkcentrum Breedwijs 6670209 Burgerparticipatie 667701 Eigen bijdragen alg. voorziening Wmo	
T62 Wijkteams	667101 Eerstelijnsloket Wmo 667102 Eerstelijnsloket Wmo WIZ 667111 Eerstelijnsloket Jeugd	
T63 Inkomensregelingen	661001 Gebundelde uitk.(PW, IOAW/Z en BBZ) 661003 BBZ 661401 Gemeentelijke kwijtscheldingen 661411 Minimabeleid	overige (zie ook T671)
T64 Begeleide participatie	661101 Sociale werkvoorziening 661112 Werkeloosheidsbestrijding; Expl. Gebouw 666201 Maatwerkvoorzien Natura immaterieel Wmo	666201001 Begeleiding 666201007 Dagbesteding
T65 Arbeidsparticipatie	662301 Participatiebudget	
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	666101 Maatwerkvoorziening Natura materieel Wmo	
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	661411 Minimabeleid 666201 Maatwerkvoorzien Natura immat. Wmo 666701 Eigen bijdragen maatwerkv.+opvang Wmo 667201 PGB Wmo	661411903 Invoering persoonsgebonden budget 661411905 Schuldhulpverlening Stadsbank Oost Ned. 661411909 Schulphulpverlening c.a. 661411913 Intensivering minimabeleid 661411921 Preventie en nazorg schuldhulpverl. overige (zie ook T64,T672 en T681)
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	666201 Maatwerkvoorzien Natura immaterieel Wmo (4) 667211 PGB Jeugd 668201 Individuele voorzieningen Natura Jeugd 668701 Ouderbijd. Indiv. Voorz. en opvang Jeugd	666201002 Persoonlijke verzorging
T681 Geëscaleerde zorg 18+	666201 Maatwerkvoorzien Natura immaterieel Wmo 666301 Opvang en beschermd wonen Wmo	666201003 Kortdurend verblijf
T682 Geëscaleerde zorg 18-	668301 Veiligheid, jeugdreclassering opv. Jeugd	

Taakvelden	Beheersproducten	Toelichting
T71 Volksgezondheid	671401 Openbare gezondheidszorg 671402 Collectieve preventie 671501 Jeugdgezondheidszorg, uniform deel	
T72 Riolering	672201 Dagelijks onderhoud riolering 672204 Riolaanleg/vervanging (Gem.riol.plan) 672207 Kosten heffing rioolrechten 672607 Baten rioolheffing	
T73 Afval	672101 Inzameling huishoudelijk afval 672103 Overlaadstation/ Afvalbrennpunt 672104 Afvaltransport en verwerking 672105 Kosten afvalstoffenheffing 672501 Baten rein.rechten/afvalstoffenheffing 672505 Baten rein.rechten en afvalstoffenheff.	
T74 Milieubeheer	672302 Geluidshinder 672321 Bodem 672331 Plaagdierenbestrijding 672342 Milieubeleidsplan	
T75 Begraafplaatsen en crematoria	672401 Administratief beheer begraafplaats 672403 Algemene begraafplaats Hengelsestraat 672404 Lijkbezorgingsrechten 672405 Algemene begraafplaats Schipleidelaan 672411 Joodse begraafplaats 673201 Baten begraafplaatsrechten	
T81 Ruimtelijke ordening	681001 Planologie 681021 Bestemmingsplannen (niet in exploitatie) 681022 Lokaal R.O. beleid	
T82 Grondexploitatie niet-bedrijventerreinen	683001 Grondbedrijf	(zie ook T32)
T83 Wonen en bouwen	600382 Geo Informatie 682122 Stedelijke vernieuwing 682211 Vergunningen Wabo 682213 Controle/handhaving Wabo 682214 Overig Wabo 682218 Leges uitv.woningwet/taken APV 682220 Omgevingswet 682231 Woningbouw/-beleid 682251 Woonruimteverdeling	

Per saldo hebben we over 2023 een positief rekeningresultaat behaald van € 5.295.000.

4.8 Kredietenverslag

Op de volgende pagina's treft u het kredieten- en projectenverslag aan met de bijbehorende toelichting.

Algemeen

Het in paragraaf 4.8 opgenomen kredietenverslag geeft inzicht in de door de raad beschikbaar gestelde kredieten en de daarop eventueel van derden ontvangen bijdragen. Tevens wordt aangegeven de ten laste van die kredieten gedane betalingen en ontvangsten en of het betreffende krediet is overschreden of dat er nog een restant krediet beschikbaar is.

4.8.1 Kredietenverslag 2023

Nr.	Jaar van krediet-verlening	Activum	Datum besluit-vorming	Omschrijving van het krediet	Oorspronkelijk krediet	Beschikbaar in het dienstjaar 2023	Uitgegeven / ontvangen in het dienstjaar 2023	Restantkrediet per 31-12-2023	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet		Overschrijding of niet geraamd	Opmerking
1	2021	621021025/23 621021026	Begr.2021 AB nr. 11	Straatverlichting Vervanging lichtmasten Vervanging armaturen sub-totaal straatverlichting	300.000 200.000 500.000	234.776 200.000 434.776	198.649 183.806 382.455	36.127 16.194 52.321		52.321	*		
2	2022	621021027 621021028	Begr.2022 AB nr. 16	Straatverlichting Vervanging lichtmasten Vervanging armaturen sub-totaal straatverlichting	300.000 200.000 500.000	300.000 200.000 500.000	0	300.000 200.000 500.000	overhevelen	500.000	*		
3	2021	621102063	Raad 19-04-2021 /3e bijst. 2021 nr. 27	Beheercentrale verkeerslichten	35.000	23.942		23.942	overhevelen	23.942	*		
4	2023	621001031	Raadsprogr. 2022-2026 NB nr. 50	Realiseren 'shop en go' parkeerplaatsen	30.000	30.000	35.038		afsluiten			5.038,09	30 jr, lineair
5	2023		Raadsprogr. 2022-2026 NB nr. 58	Realisatie Openbaar Invalidentoilet	100.000	100.000		100.000	overhevelen	100.000			20 jr, lineair
6	2021		PB 2021 AB nr. 34	Franciscusschool Revitalisatie Bijdrage school sub-totaal Franciscusschool	245.000 -12.000 233.000	245.000 -12.000 233.000	0	245.000 -12.000 233.000	overhevelen	233.000	*		
7	2023		PB 2023 AB nr. 18 raad 30-1-2023	Franciscusschool Ver-/nieuwbouw Bijdrage school sub-totaal Franciscusschool	2.800.000 -135.000 2.665.000	2.800.000 -135.000 2.665.000	0	2.800.000 -135.000 2.665.000	overhevelen	2.665.000	*		
8	2023		PB 2023 AB nr. 19	Franciscusschool speeltoestellen	15.000	15.000		15.000	overhevelen	15.000	*		
9	2022		Begr.2022 AB nr. 31	Uitbreiding/verbouwing Drieëenheidsschool Uitbreiding/verbouwing Drieëenheidssch Bijdrage sub-totaal uitbr/verbouwing Drieëenheidsschool	360.000 -18.000 342.000	360.000 -18.000 342.000	0	360.000 -18.000 342.000	overhevelen	342.000	*		
10	2022	648202003	PB 2022 NB nr. 64	De Hofte: vervanging kapconstructie	100.000	87.154	60.035	27.119	overhevelen				
11	2021	653002007 653002008 653002007 653002008	PB 2021 AB nr. 30 raad 20-9-2021 nr.10	Quick Tennis veld 9 t/m 12 Quick Tennis: verv.onderlaag veld 9 tm 12 Quick Tennis: verv.toplaag veld 9 tm 12 Idem: bijdrage Spuk Idem: bijdrage Spuk sub-totaal Quick Tennis veld 9 tm 12	36.000 97.000 -5.000 -14.000 114.000	18.771 53.940 -5.000 -14.000 53.711	36.187	18.771 17.753 -5.000 -14.000 17.524			*		
12	2020	653011 653011	Begr.2020 AB nr. 14/3e bijst.2021 nr. 10	Revitalisatie sporthal de Kolk Idem: bijdrage Spuk sub-totaal sporthal De Kolk	395.000 -26.000 369.000	395.000 -26.000 369.000	0	395.000 -26.000 369.000	overhevelen	369.000	*		
13	2020	653012 653012	Begr.2020 AB nr. 16	Revitalisatie gymzaal Helmichstraat Idem: bijdrage Spuk sub-totaal gymzaal Helmichstraat	281.000 -17.000 264.000	281.000 -17.000 264.000	0	281.000 -17.000 264.000	overhevelen	264.000	*		

Nr.	Jaar van krediet-verlening	Activum	Datum besluit-vorming	Omschrijving van het krediet	Oorspronkelijk krediet	Beschikbaar in het dienstjaar 2023	Uitgegeven / ontvangen in het dienstjaar 2023	Restantkrediet per 31-12-2023	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet		Overschrijding of niet geraamd	Opmerking
14	2020	653012 653012	Begr.2021 AB nr.16	Revalidatie gymzaal Lyceumstraat Idem: bijdrage Spuk sub-totaal gymzaal Lyceumstraat	278.000 -17.000 261.000	278.000 -17.000 261.000	0	278.000 -17.000 261.000		261.000			
15	2022	653012 653012	Begr.2022 AB nr. 23	Nieuwbouw sportzaal Meijbreestraat Idem: bijdrage Spuk sub-totaal nieuwb.sportz.Meijbreestr	2.117.500 -130.500 1.987.000	2.117.500 -130.500 1.987.000	0	2.117.500 -130.500 1.987.000	overhevelen	1.987.000			
16	2022	653101023	PB 2022 NB nr. 61 raad 7-3-2022 nr.9 Voorj.nota 2022 nr. 4	Primulastraat: renoveren pupillenveld Primulastraat: renoveren pupillenveld Idem: bijdrage Spuk sub-totaal Primulastr: pupillenveld	103.000 -17.850 85.150	12.003 -6.124 5.879	7.389 -890 6.499	4.614 -5.234 -620					
17	2022	653101072	PB 2022 NB nr. 62 raad 7-3-2022 nr.9 Voorj.nota 2022 nr. 4	FC Berghuizen: renoveren pupillenveld FC Berghuizen: renoveren pupillenveld Idem: bijdrage Spuk sub-totaal FC Berghuizen:pupillenveld	115.000 -20.325 94.675	11.870 -7.036 4.834	0	11.870 -7.036 4.834	afsluiten				
18	2023	653101074	PB 2023 AB nr. 15	FC Berghuizen: renovatie veld 1 FC Berghuizen: renovatie veld 1 Idem: bijdrage Spuk sub-tot.FC Berghuizen: renovatie veld	28.000 -4.000 24.000	28.000 -4.000 24.000	29.040 -3.497 25.543	-1.040 -503 -1.543	afsluiten				
19	2021	653101131	PB 2021 AB nr. 29 raad 31-1-2022 nr.11	ZVV De Esch: renovatie veld 3 ZVV De Esch: renovatie veld 3 natuurgras Idem: bijdrage Spuk sub-totaal ZVV De Esch: renovatie veld	67.000 -9.000 58.000	67.000 -9.000 58.000	14.090 -1.697 12.393	52.910 -7.303 45.607	overhevelen	45.607			31-1-2022 GEAUTORISEERD KREDIET
20	2022	653101132	PB 2022 AB nr. 28 raad 31-1-2022 nr.11	ZVV De Esch: verv.kunstgras toplaag veld 2 ZVV De Esch: kunstgras toplaag veld 2 Idem: bijdrage Spuk sub-totaal ZVV De Esch: kunstgras toplaag veld 2	291.000 -41.000 250.000	20.435 -6.137 14.298	22.518 -2.186 20.332	-2.083 -3.951 -6.034	afsluiten				31-1-2022 GEAUTORISEERD KREDIET
21	2021	653101	PB 2021 AB nr. 24	VV Oldenzaal: verv.kunstgras toplaag veld 2 VV Oldenzaal: verv.kunstgras toplaag veld Idem: bijdrage Spuk sub-totaal verv.kunstgr.toplaag veld 2	291.000 -41.000 250.000	291.000 -41.000 250.000	0	291.000 -41.000 250.000	overhevelen	250.000			
22	2021	653101	PB 2021 AB nr. 25	VV Oldenzaal: verv.kunstgras VV Oldenzaal: verv.kunstgras pupillenveld Idem: bijdrage Spuk sub-totaal verv.kunstgr.pupillenveld	30.000 -5.000 25.000	30.000 -5.000 25.000	0	30.000 -5.000 25.000	overhevelen	25.000			
23	2022	653101	PB 2022 AB nr. 24	VV Oldenzaal: revitalisatie kleedkamers VV Oldenzaal: revitalisatie kleedkamers Idem: bijdrage Spuk sub-totaal VV O'zaal revit.kleedkamers	484.000 -68.000 416.000	484.000 -68.000 416.000	0	484.000 -68.000 416.000	overhevelen	416.000			
24	2022	653101	PB 2022 AB nr. 26	VV Oldenzaal: renovatie veld 1 VV Oldenzaal: renovatie veld 1 Idem: bijdrage Spuk sub-totaal VV O'zaal renovatie veld 1	67.000 -9.000 58.000	67.000 -9.000 58.000	0	67.000 -9.000 58.000	overhevelen	58.000			

Nr.	Jaar van kredietverfening	Actvum	Datum besluitvorming	Omschrijving van het krediet	Oorspronkelijk krediet	Beschikbaar in het dienstjaar 2023	Uitgegeven / ontvangen in het dienstjaar 2023	Restantkrediet per 31-12-2023	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd	Opmerking	Nr.	
25	2022		PB 2022 NB nr. 59/ raad 31-1-2022 nr.11	Aanleggen beregening 7 sportvelden									31-1-2022 GEAUTORISEERD KREDIET	31
		653101133		Wescherik: beregeningsinstallatie	23.000	23.000	24.140	-1.140		*				
		653101070		FC Berghuizen: beregeningsinstallatie	72.000	6.418		6.418		*				
		653101097		Sp De Thij: beregeningsinstallatie	34.000	14.035		14.035		*				
				idem: bijdrage Spuk	-23.000	-11.977	-2.907	-9.070		*				
				sub-totaal aanleggen beregening 7 sportv	106.000	31.476	21.233	10.244	overhevelen	10.244				
26	2021		DN 2021 nr. 11	Hockey									32	
		653103015		Inrichting sporthal Sportaan	60.500	18.984	14.971	4.013		*				
		653103015		idem: bijdrage Spuk	-10.500	-8.146	-573	-7.573		*				
				sub-totaal aanleggen beregening 7 sportv	50.000	10.838	14.398	-3.560	afsluiten					
27	2023	654101900	PB 2023 NB nr. 34	Michgorsushuis (investering)	100.000	100.000	100.000	0	afsluiten					
28	2022		Raad 8-11-2021 nr. 4	Carnavalschallen									34	
		656001010		Nieuwbouw Thorbeckestraat	650.000	850.000	850.000	0		*				
		656001011		Grond nieuwbouw	27.000	0		0		*				
				sub-totaal aanleggen beregening 7 sportv	877.000	850.000	850.000	0	afsluiten					
29	2022	656015002	PB 2022 AB nr. 17	Beheersplan speelvoorzieningen 2022	35.000	35.000		35.000	afsluiten				36	
30	2023	656015003	PB 2023 AB nr. 6	Beheersplan speelvoorzieningen 2023	171.000	171.000	58.458	112.542	deels overhevelen	50.000				
31	2022	525620026	PB 2022 NB nr. 89/ VJN 2023 nr. 18	Dig. P&C-cyclus/financieel syst. (impl)	126.000	126.000		126.000	afsluiten	126.000			44	
32	2023	525620027	Raadsprogr. 2022- 2026 NB nr. 100	Functionaarsvoorzieningssysteem HR21	90.000	90.000		90.000	overhevelen	90.000				
33	2022	div.	Begr 2022 AB VJN 2023 nr. 38/ raad 30-1-2023	Stelpost bedrijfsactiva Ruimte 2022									46	
		575004112		Veegmachine Aebi Smidt			4.828			*				
		577319031		Grasmaaier John Deere Z740R			12.228			*				
		577319032		Klepeldak 2 st voor Toro grasmaaiers			18.736			*				
		577319030		Aanhangwagen Humbaur HTK 3000 31			5.989			*				
		575065014		Peugeot e-partner Premium			40.752			*				
		575065015		Peugeot e-partner Premium			39.504			*				
		575065016		Peugeot e-partner Premium			39.504			*				
		575065017		Peugeot e-partner Premium			39.504			*				
		575065018		Peugeot e-partner Premium			39.504			*				
		575065019		Peugeot e-partner Premium			39.504			*				
		575065020		Peugeot e-partner Allure Pack			39.504			*				
		575090002		Vrachtwagen MAN met 2 kraan BX-ND-04			71.266			*				
				sub-totaal bedrijfsactiva Ruimte 2022	393.000	393.000	390.805	2.195	afsluiten					
34	2023	567020245	VJN 2023 nr. 38/ raad 30-1-2023	Gemeentewerf: uitbreiding elektriciteitsnetwerk	80.000	80.000	90.005		afsluiten		10.005	#NTB-22-05766		
35	2023	div.	Begr 2023 AB	Stelpost bedrijfsactiva Ruimte 2023										
				Stelpost bedrijfsactiva Ruimte 2023	340.000	340.000		340.000		*				
				sub-totaal bedrijfsactiva Ruimte 2023	340.000	340.000	0	340.000	overhevelen	340.000				

Nr.	Jaar van krediet-verlening	Activum	Datum besluit-vorming	Omschrijving van het krediet	Oorspronkelijk krediet	Beschikbaar in het dienstjaar 2023	Uitgegeven / ontvangen in het dienstjaar 2023	Restantkrediet per 31-12-2023	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet		Overschrijding of niet geraamd	Opmerking
Kredieten opgenomen in de projectadministratie													
	2021	621003021	PB 2021 NB nr. 46	Oplossen verkeersonveilige situaties									
				Project Oude Rondweg	125.000	25.301	25.301	0	afsluiten		*		Project 92140
				sub-totaal oplossen verkeersonveilige	125.000	25.301	25.301	0					
	2022	621003022	PB 2022 AB nr. 19	Oplossen verkeersonveilige situaties	121.195	121.195		121.195			*		
		621003023		Proj.rioolv,BA,Wadi Denekamperstraat	70.000	70.000	70.000	0			*		Project 97319
		621003022		Project reconstructie Schipleidelaan	47.484	0					*		
		621003022		Prossinkhof/Bleekstraat	6.300	0					*		
		621003022		Onderzoekskosten divers	24.878	0					*		
		621003023		Appl. Eekestraat divers	30.143	0		0			*		
				sub-totaal oplossen verkeersonveilige	300.000	191.195	70.000	121.195	overhevelen	121.195			
	2023	621003	PB 2023 AB nr. 10	Oplossen verkeersonveilige situaties							*		
		621003		Project Primula-Gammelker-Hyancintr	125.000	125.000		125.000			*		
		621003			175.000	175.000		175.000			*		Project 97325
				sub-totaal oplossen verkeersonveilige	300.000	300.000		0	overhevelen	300.000			
	2022	642301278	raad 8-11-2021 nr.5/ Begr.2022 AB nr. 33 en NB nr. 73/ Naj.note 2022 nr.40	Aanpassing Zevenster	1.921.336	1.633.136	1.562.189	70.946	overhevelen	70.946			Project 94211: project niet overhevelen
	2021		3e FB 2021 nr. 30 raad 25-10-2021/ raad 28-11-2022 nr. 7/ naj.note 2022 nr. 14	Revitalisering sportcl. Vondersweijde									Project 95311
		653023050		SC Vondersw: Voorbereidingskosten	192.000,00	0,00		0,00			*		
		653023051		SC Vondersw: Advies en toezicht	214.364,00	41.841,03	22.575,07	19.265,96			*		
		653023052		SC Vondersw: Hardware en gebouwenbehysyst	183.997,00	183.997,00		183.997,00			*		
		653023053		SC Vondersw: Installaties	1.535.912,00	1.535.912,00	241,50	1.535.670,50			*		
		653023054		SC Vondersw: Renovatie vloer sporthal	104.060,00	-12.649,32		-12.649,32			*		
		653023055		SC Vondersw: Renovatiewerkzaamheden	553.766,00	551.415,99	315.810,00	235.605,99			*		
		653023056		SC Vondersw: Renovatie dak	523.499,00	523.499,00		523.499,00			*		
		653023057		SC Vondersw: Overkapping buitenbad	737.513,00	737.513,00		737.513,00			*		
		653023058		SC Vondersw: Speelelementen peuterbad	46.827,00	46.827,00		46.827,00			*		
		653023059		SC Vondersw: Waterglijbaansegmenten	192.511,00	192.511,00		192.511,00			*		
		653023060		SC Vondersw: Onvoorzien	355.753,00	355.753,00	19.489,44	336.263,56			*		
		653023061		SC Vondersw: Verv beweegb bodem sportbad	223.729,00	3.274,63		3.274,63			*		
		653023062		SC Vondersw: Voorbereidingskosten	362.839,00	257.712,84	329.483,68	-71.770,84			*		
				sub-totaal revit.sportcl.Vondersweijde	5.226.770,00	4.417.607,17	687.599,69	3.730.007,48	overhevelen	3.730.007			
	2021	653101069	PB 2021 AB nr. 20 raad 31-1-2022 nr.11	Vernieuwen kleedkamers FC									Project 95312
				Vernieuwen kleedkamers FC Berghuizen	416.000	416.000	79.354	336.646	overhevelen	336.646			31-1-2022 GEAUTORISEERD KREDIET
	2022	653101071	PB 2022 NB nr. 63 raad 31-1-2022 nr.11	FC Berghuizen: vernieuwbouw kleedkamers									Project 95312
				FC Berghuizen: vernieuwbouw kleedkamers	217.000	217.000		217.000			*		31-1-2022 GEAUTORISEERD KREDIET
				Idem: bijdrage Spuk	-38.000	-38.000		-38.000			*		
				sub-tot.FC Berghuizen: kleedkamers	179.000	179.000	0	179.000	overhevelen	179.000			

Nr.	Jaar van krediet-verlening	Activum	Datum besluit-vorming	Omschrijving van het krediet	Oorspronkelijk krediet	Beschikbaar in het dienstjaar 2023	Uitgegeven / ontvangen in het dienstjaar 2023	Restantkrediet per 31-12-2023	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd	Opmerking
	2023	6531001075	Raadsprogr. 2022-2026 NB nr. 76	FC Berghuizen: vernieuwbouw kleedkamers Aanvullend krediet Idem: bijdrage Spuk sub-tot.FC Berghuizen: kleedkamers	1.100.000	1.100.000	0	1.100.000	overhevelen	1.100.000	*	Project 95312 30-10-2023 GEAUTORISEERD KREDIET 40 jr, lineair
	2023	653101076	Raad 30-10-2023/ NJN 2023 nr. 24	FC Berghuizen: waterpomp kleedkamers boven Waterpomp kleedkamers boven Idem: bijdrage Spuk sub-tot.FC Berghuizen: waterpomp	100.000	100.000	-14.000	100.000	overhevelen	86.000	*	Project 95312 30-10-2023 GEAUTORISEERD KREDIET 15 jr, annuïtair
	2021	653101130 653101134	PB 2021 AB nr. 28/ Raadsprogr. 2022-2026 NB nr. 77	Vernieuwen kleedkamers Weschterik Vernieuwen kleedkamers Weschterik Idem: bijdrage Spuk sub-totaal vernieuwen kleedkamers	2.068.000	2.039.863	-136.000	1.944.912	overhevelen	1.812.308	*	Project 95313 31-1-2022 GEAUTORISEERD OORSPR.KRED 30-10-2023 GEAUTORISEERD AANV.KREDIET 40 jr, lineair
	2018	672201261	Begr.2018, aanv. bel.nr. nr.3 / raad 18-12-2017	Gemeentelijk Rioleringsplan 2018 Waterberging Ainsworthstraat sub-totaal GRP 2018	250.000,00	245.371,55	-	245.371,55	overhevelen	245.372	*	Project 97307
	2020	672201710	Begr.2020, aanv. bel.nr. nr. 1 en 6	Gemeentelijk Rioleringsplan 2020 (incl. Maatregelen ter beperking wateroverlast) Klimaat: aanleg waterberging Singelpark sub-totaal GRP 2020	200.000,00	100.000,00	-	100.000,00	overhevelen		*	Project 98212??
	2021	672201283 672201284 672201285 672201287	Begr.2021, aanv. bel.nr. nr. 1 en 6	Gemeentelijk Rioleringsplan 2021 (incl. Maatregelen ter beperking wateroverlast) Project Deurningerstraat Waterberging Meybreestraat Renovatie riolen Diversen en onvoorzien sub-totaal GRP 2021	150.000,00 200.000,00 650.000,00 360.000,00	100.639,91 19.902,53 28.030,16 149.154,22	58.879,23	41.760,68 19.902,53 4.530,16 149.871,50	afsluiten afsluiten geels overhev overhevelen	4.447 149.872	* * * *	SPLITSSEN SPLITSSEN Project 98212 Project 97315 Project 97304 Project 97304 € 176.000
	2022	672201290 672201291 672201292 672201293 672201294 672201295 672201296	Begr.2022, aanv. bel.nr. nr. 1, 6 en 11	Gemeentelijk Rioleringsplan 2022 (incl. Maatregelen ter beperking wateroverlast) Carmel- en Lyceumstraat Denekamperstraat Primula-Gammelker-Hyacinthstraat Renovatie riolen 2022 Diversen en onvoorzien 2022 Vervangen pompen en gemalen (bouw) Onderzoeken nader te bepalen sub-totaal GRP 2022	725.000,00 1.000.000,00 275.000,00 500.000,00 250.000,00 50.000,00 25.000,00	674.238,27 1.000.000,00 275.000,00 500.000,00 213.125,30 7.972,18 8.830,00	439.509,00 1.000.000,00	234.729,27 0,00 275.000,00 29.125,79 202.441,69 797,42 3.400,00	overhevelen afsluiten overhevelen afsluiten geels overhev afsluiten afsluiten	234.729 275.000 200.000	* * * * * * *	SPLITSSEN Project 97318 Project 97319 Project 97325 Project 97304 Project 97304 € 50.000 en 97323 € 200.000 Project 97302 Project 97304

Nr.	Jaar van krediet-verlening	Activum	Datum besluit-vorming	Omschrijving van het krediet	Oorspronkelijk krediet	Beschikbaar in het dienstjaar 2023	Uitgegeven / ontvangen in het dienstjaar 2023	Restantkrediet per 31-12-2023	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet		Overschrijding of niet geraamd	Opmerking
	2023		Begr.2023, aanv. bel.nr. nr. 1	Gemeentelijk Rioleringsplan 2023 (incl. Maatregelen ter beperking wateroverlast)									
		672201298		Primula-Gammelker-Hyacynthstraat	830.000,00	830.000,00		830.000,00	overhevelen	830.000	*		Project 97325
		672201299		Dkn.Scholten-Bentinkstr/Oude Rondwg	570.000,00	570.000,00		570.000,00	overhevelen	570.000	*		Project 97326
		672201300		Ossenmaat-/Berkstraat	100.000,00	100.000,00		100.000,00	overhevelen	100.000	*		Project 97324
		672201301	VJN 2023 nr. 3	Relining 2023	700.000,00	700.000,00	1.050,00	698.950,00	overhevelen	698.950	*		Project 97304
		672201302		Beheer onderhoud pompen en gemalen	70.000,00	70.000,00	68.623,19	1.376,81	afsluiten		*		Project 97302
		672201303		Diversen en onvoorzien 2023	230.000,00	230.000,00	95.407,58	134.592,42	overhevelen	134.592	*		Project 97304
		672201304		Onderzoeken 2023	25.000,00	25.000,00	9.567,00	15.433,00	overhevelen	15.433	*		Project 97304
				sub-totaal GRP 2023	2.525.000,00	2.525.000,00	174.647,77	2.350.352,23					
	2023		Begr.2023 AB nr. 14	Singelpark Fase 1									
				Singelpark Fase 1	4.500.000	4.500.000	19.988	4.480.012			*		
				Bijdrage	-1.800.000	-1.800.000		-1.800.000			*		
				sub-totaal Singelpark Fase 1	2.700.000	2.700.000	19.988	2.680.012	overhevelen	2.680.012			
	2021	692207101		Grond uitbreidingsloc J Cats-BvMeursstr	270.000	264.068		264.068	overhevelen	264.068			Project 98110

Toelichting kredieten 2023

Algemeen

Het hiervoor opgenomen kredietenverslag geeft inzicht in de door de raad beschikbaar gestelde kredieten en de daarop eventueel van derden ontvangen bijdragen. Tevens wordt aangegeven de ten laste van die kredieten gedane betalingen en ontvangsten en of het betreffende krediet is overschreden of dat er nog een restant krediet beschikbaar is.

1. Straatverlichting 2021

2. Straatverlichting 2022

Voorstel: de restantkredieten 2021 en 2022 overhevelen.

3. Beheercentrale verkeerslichten

Voorstel: het krediet overhevelen.

4. Realiseren 'shop en go'parkeerplaatsen

Dit krediet is met ruim € 5.000 overschreden. Naast het krediet was er ook een subsidie van de Provincie beschikbaar gesteld van € 20.000. Hiermee hebben we dus eigenlijk € 15.000 over gehouden. Hier was binnen het krediet geen rekening mee gehouden.

Voorstel: het krediet afsluiten.

5. Realisatie Openbaar Invalidentoilet

Er hebben geen werkzaamheden plaatsgevonden in 2023. Reden: er was nog geen geschikte locatie gevonden. Deze is inmiddels wel gevonden en het toilet wordt in 2024 gerealiseerd.

Voorstel: het krediet overhevelen.

6/7. Franciscusschool

8. Franciscusschool speeltoestellen

Het voorbereidingskrediet is verstrekt. Er is vertraging in de vernieuwbouw o.a. i.v.m. de eigendomssituatie Franciscusschool.

Voorstel: het krediet overhevelen.

9. Uitbreiding/verbouwing Drieëenheidsschool

Vertraging nieuwbouw school als gevolg van vertraging vernieuwbouw Franciscusschool.

Voorstel: het krediet overhevelen.

10. De Hofte: vervanging kapstructie

Voorstel: het krediet overhevelen.

11. Quick Tennis veld 9 t/m 12

Voorstel: het krediet afsluiten

12. Revitalisatie sporthal de Kolk

Opgenomen in accommodatieplan binnensport (vastgesteld december 2023).

Voorstel: het krediet overhevelen.

13. Revitalisatie gymzaal Helmichstraat

Opgenomen in accommodatieplan binnensport (vastgesteld december 2023).

Voorstel: het krediet overhevelen.

14. Revitalisatie gymzaal Lyceumstraat

Vertraging als gevolg van ingediend amendement voor onderzoek sporthal bij TCC Lyceumstraat.

Voorstel: het krediet overhevelen.

15. Nieuwbouw sportzaal Meijbreestraat

Opgenomen in accommodatieplan binnensport (vastgesteld december 2023).

Voorstel: het krediet overhevelen.

16. *Primulastraat: renoveren pupillenveld*

Is gereed.

Voorstel: het krediet afsluiten.

17. *FC Berghuizen: renoveren pupillenveld*

Is gereed.

Voorstel: het krediet afsluiten.

18. *FC Berghuizen: renovatie veld 1*

Is gereed.

Voorstel: het krediet afsluiten.

19. *ZVV De Esch: renovatie veld 3 natuurgras*

In 2024 wordt hekwerk vernieuwd, natuurgras is gerenoveerd in 2023.

Voorstel: Het krediet overhevelen.

20. *ZVV De Esch: verv.kunstgras toplaag veld 2*

Is gereed.

Voorstel: het krediet afsluiten.

21. *VV Oldenzaal: verv.kunstgras toplaag veld 2*

Nog niet bekend wat gaat gebeuren met De Thij.

Voorstel: het krediet vooralsnog overhevelen.

22. *VV Oldenzaal: verv.kunstgras pupillenveld onderlaag*

Nog niet bekend wat gaat gebeuren met De Thij.

Voorstel: het krediet vooralsnog overhevelen.

23. *VV Oldenzaal: revitalisatie kleedkamers*

Nog niet bekend wat gaat gebeuren met De Thij.

Voorstel: het krediet vooralsnog overhevelen.

24. *VV Oldenzaal: renovatie veld 1*

Nog niet bekend wat gaat gebeuren met De Thij.

Voorstel: het krediet vooralsnog overhevelen.

25. *Aanleg berekening 7 sportvelden*

Mogelijk nog 1 veld aanleggen.

Voorstel: het krediet overhevelen.

26. *Hockey: inrichting sporthal Sportlaan*

Inrichting is gereed.

Voorstel: het krediet afsluiten.

27. *Michgoriushuis (investering)*

Voorstel: het krediet afsluiten.

28. *Carnavalshallen*

Voorstel: het krediet afsluiten.

29. *Beheersplan speelvoorzieningen 2022*

Voorstel: het krediet afsluiten.

30. *Beheersplan speelvoorzieningen 2023*

Gemiddeld wordt er jaarlijks ongeveer € 115.000 uitgegeven voor de aanschaf van speeltoestellen. Dit jaar is er € 58.000 uitgegeven en € 112.000 overgebleven. Graag € 50.000 van dit bedrag meenemen naar 2024. Samen met het beschikbare krediet 2024 van € 75.265 is € 125.000 voor dit jaar beschikbaar.

Voorstel: het krediet voor een bedrag van € 50.000 overhevelen.

31. Dig. P&C-cyclus/Financieel systeem (implementatie)

Het implementatie traject van het project bestaat uit 3 fasen. Fase 1 en 2 zijn afgerond in 2023. Fase 3 wordt in 2024 afgerond. Tijdens het opstellen van de jaarrekening is echter gebleken dat de implementatiekosten van het nieuw financieel systeem op basis van de verslaggevingsvoorschriften niet geactiveerd mogen worden. Deze zijn derhalve ten laste van het resultaat gebracht.

Voorstel: het krediet afsluiten.

32. Functiewaarderingsstelsel (implementatie)

In 2023 is er nauwelijks tijd besteed aan dit project.

Voorstel: het krediet overhevelen.

33. Stelpost bedrijfsactiva Ruimte 2022

Voorstel: het krediet afsluiten.

34. Gemeentewerk: uitbreiding elektriciteitsnetwerk

De werkzaamheden zijn in 2023 uitgevoerd. Het krediet is met € 10.005 overschreden.

Er is voor € 3.400 meerwerk in rekening gebracht voor het laadplein gemeentewerk. Daarnaast zijn er uren aan dit krediet toegerekend. Hier was binnen het krediet geen rekening mee gehouden.

Voorstel: het krediet afsluiten.

35. Stelpost bedrijfsactiva Ruimte 2023

Voorstel: het krediet overhevelen.

De overige kredieten zijn onderdeel van een project en worden daar toegelicht, zie bijlage 5.1.

4.9 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

<Reservering pagina 1/8>

<Reservering pagina 2/8>

<Reservering pagina 3/8>

<Reservering pagina 4/8>

<Reservering pagina 5/8>

<Reservering pagina 6/8>

<Reservering pagina 7/8>

<Reservering pagina 8/8>

Bijlagen

5. Bijlagen niet behorende bij de jaarrekening

5.1 Projectenverslag

Op de volgende pagina's treft u het projectenverslag aan met de bijbehorende toelichting.

Algemeen

Het in deze paragraaf opgenomen projectenverslag geeft inzicht in de projectadministratie en de daarvoor door de raad beschikbaar gestelde kredieten en overige dekkingsmiddelen. Tevens worden de ten laste van die kredieten gedane betalingen en ontvangsten aangegeven en of het betreffende krediet is overschreden of dat nog een restant krediet beschikbaar is.

5.1.1 Projectenverslag 2023

Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd
1	92140 Project Oude Rondweg	921401001 Uren	30.000,00	54.255,00	39.799,00	14.456,00	548,50	-24.255,00			
		921401002 Civiël	195.000,00	178.430,16	154.268,43	24.161,73	0,00	16.569,84			
		Lasten 92140 Project Oude Rondweg	225.000,00	232.685,16	194.067,43	38.617,73	548,50	-7.685,16	afsluiten		7.685,16
		921409001 Bijdrage structureel onderhoud asfalt	-75.000,00	-75.000,00	-75.000,00	0,00	0,00	0,00			
		921409002 Bijdrage kred verkeersknelpunten 2021	-125.000,00	-125.000,00	-99.698,93	-25.301,07	0,00	0,00			
		921409003 Subsidie Prov Overijssel budget VV 2021	-25.000,00	-32.685,16	-19.368,50	-13.316,66	0,00	7.685,16			
		Baten 92140 Project Oude Rondweg	-225.000,00	-232.685,16	-194.067,43	-38.617,73	0,00	7.685,16			
		Saldo 92140 Project Oude Rondweg	0,00	0,00	0,00	0,00	548,50	0,00			
2	92142 Renovatie Enschedesestraat	921421001 Vooronderzoek en advies	20.000,00	1.755,00	0,00	1.755,00	0,00	18.245,00			
		921421002 Civiël (wegen, riool, groen)	560.000,00	11.454,55	0,00	11.454,55	0,00	548.545,45			
		921421003 Uren	80.000,00	13.736,00	0,00	13.736,00	136,00	66.264,00			
		Lasten 92142 Renovatie Enschedesestraat	660.000,00	26.945,55	0,00	26.945,55	136,00	633.054,45	overhevelen	633.054,45	
		921429001 Bijdr provincie Overijssel BDU	-390.000,00	-26.945,55	0,00	-26.945,55	0,00	-363.054,45			
		921429002 Bijdr GRP 2021	-134.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-134.000,00			
		921429003 Bijdr expl onderhoud verhardingen 2023	-136.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-136.000,00			
		Baten 92142 Renovatie Enschedesestraat	-660.000,00	-26.945,55	0,00	-26.945,55	0,00	-633.054,45			-633.054,45
Saldo 92142 Renovatie Enschedesestraat	0,00	0,00	0,00	0,00	136,00	0,00					
3	92143 Herinrichting Kruisjkamp	921431001 Herinrichtingskosten	75.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	75.000,00			
		Lasten 92143 Herinrichting Kruisjkamp	75.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	75.000,00	overhevelen	75.000,00	
		921439001 Bijdr expl budget wegenbeheer	-50.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-50.000,00			
		921439002 Bijdr expl budget riolering	-25.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-25.000,00			
		Baten 92143 Herinrichting Kruisjkamp	-75.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-75.000,00			-75.000,00
		Saldo 92143 Herinrichting Kruisjkamp	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
4	94211 Zevenster Ver- nieuwbouw 't Blikpunt	942111001 Bouwkundig	1.135.000,00	1.166.053,60	288.200,40	877.853,20	116,00	-31.053,60			
		942111002 Installaties	844.580,00	768.534,40	0,00	768.534,40	0,00	76.045,60			
		942111003 Advieskosten	16.756,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16.756,00			
		942111004 Overig	10.239,00	1.040,87	0,00	1.040,87	0,00	9.198,13			
		Lasten 94211 Zevenster Ver- nieuwbouw 't Blikpunt	2.006.575,00	1.935.628,87	288.200,40	1.647.428,47	116,00	70.946,13	afsluiten		
		942119001 Krediet Zevenster	-1.921.336,00	-1.850.389,87	-288.200,40	-1.562.189,47	0,00	-70.946,13			
		942119002 Bijdrage Stg Athena	-85.239,00	-85.239,00	0,00	-85.239,00	0,00	0,00			
		Baten 94211 Zevenster Ver- nieuwbouw 't Blikpunt	-2.006.575,00	-1.935.628,87	-288.200,40	-1.647.428,47	0,00	-70.946,13			
Saldo 94211 Zevenster Ver- nieuwbouw 't Blikpunt	0,00	0,00	0,00	0,00	116,00	0,00					

Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd	
5	95311 Revitalisatie Sportcluster Vondersweijde	953111001 Advies en toezicht	249.260,00	303.029,89	188.439,82	114.590,07	0,00	-53.769,89				
		953111002 Hardware en gebouwenbeheersysteem	213.949,00	0,00	0,00	0,00	0,00	213.949,00				
		953111003 Installaties	1.785.920,00	241,50	0,00	241,50	0,00	1.785.678,50				
		953111004 Renovatie vloer sporthal	121.024,00	134.457,38	134.457,38	0,00	0,00	-13.433,38				
		953111005 Renovatiewerkzaamheden	643.915,00	318.517,38	2.707,38	315.810,00	0,00	325.397,62				
		953111006 Renovatie dak	608.720,00	0,00	0,00	0,00	0,00	608.720,00				
		953111007 Overkapping buitenbad	857.573,00	0,00	0,00	0,00	0,00	857.573,00				
		953111008 Speelelementen peuterbad	54.450,00	0,00	0,00	0,00	0,00	54.450,00				
		953111009 Waterlijbaansementen	223.850,00	0,00	0,00	0,00	0,00	223.850,00				
		953111010 Onvoorzien	413.666,00	19.489,44	0,00	19.489,44	0,00	394.176,56				
		953111011 Voorbereidingskosten	192.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	192.000,00				
		953111012 Vervangen beweegbare bodem sportbad	260.150,00	253.979,00	253.979,00	0,00	0,00	6.171,00				
		953111013 Voorbereidingskosten aanv krediet	421.906,00	450.596,44	121.112,76	329.483,68	136,00	-28.690,44				
		Lasten 95311 Revitalisatie Sportcluster Vondersweijde	6.046.383,00	1.480.311,03	700.696,34	779.614,69	136,00	4.566.071,97	overhevelen	4.566.071,97		
		953111001 Advies en toezicht	0,00	-92.015,00	0,00	-92.015,00	0,00	92.015,00				
		953119001 VAT en Onvoorzien	-1.124.955,00	-634.426,33	-262.878,14	-371.548,19	0,00	-490.528,67				
		953119002 Hardware en gebouwenbeheersysteem	-183.997,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-183.997,00				
		953119003 Installaties en vloer	-1.863.701,00	-337.405,19	-337.163,69	-241,50	0,00	-1.526.295,81				
		953119004 Renovatie en overkapping	-1.814.778,00	-318.160,01	-2.350,01	-315.810,00	0,00	-1.496.617,99				
		953119005 Speelelementen en waterglijbaan	-239.338,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-239.338,00				
953119006 SPUK subsidie	-819.614,00	-98.304,50	-98.304,50	0,00	0,00	-721.309,50						
Baten 95311 Revitalisatie Sportcluster Vondersweijde	-6.046.383,00	-1.480.311,03	-700.696,34	-779.614,69	0,00	-4.566.071,97			-4.566.071,97			
Saldo 95311 Revitalisatie Sportcluster Vondersweijde		0,00	0,00	0,00	0,00	136,00	0,00					
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd	
6	95312 FC Berghuizen Ver- nieuwbouw kleedkame	953121001 Voorbereidingskosten	108.000,00	88.052,28	0,00	88.052,28	90,00	19.947,72				
		953121002 Bouwkosten	1.549.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.549.000,00				
		953121003 VAT kosten	144.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	144.000,00				
		953121004 Nutsaansluiting KV De Toekomst	20.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20.000,00				
		953121005 Warmtepomp kleedkamers boven	100.000,00	832,00	0,00	832,00	8,00	99.168,00				
		Lasten 95312 FC Berghuizen Ver- nieuwbouw kleedkamers	1.921.000,00	88.884,28	0,00	88.884,28	98,00	1.832.115,72	overhevelen	1.832.115,72		
		953121001 Voorbereidingskosten	0,00	-9.530,00	0,00	-9.530,00	0,00	9.530,00				
		953129001 Krediet kleedkamers FC Berghuizen	-1.921.000,00	-79.354,28	0,00	-79.354,28	0,00	-1.841.645,72				
		Baten 95312 FC Berghuizen Ver- nieuwbouw kleedkamers	-1.921.000,00	-88.884,28	0,00	-88.884,28	0,00	-1.832.115,72			-1.832.115,72	
		Saldo 95312 FC Berghuizen Ver- nieuwbouw kleedkamers		0,00	0,00	0,00	0,00	98,00	0,00			
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd	
7	95313 ZVV De Esch Vernieuwing kleedkamers	953131001 Voorbereidingskosten	179.000,00	100.929,56	0,00	100.929,56	164,00	78.070,44				
		953131002 Bouwkosten	1.675.000,00	4.329,46	0,00	4.329,46	0,00	1.670.670,54				
		953131003 VAT kosten	186.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	186.000,00				
		Lasten 95313 ZVV De Esch Vernieuwing kleedkamers	2.040.000,00	105.259,02	0,00	105.259,02	164,00	1.934.740,98	overhevelen	1.934.740,98		
		953131001 Voorbereidingskosten	0,00	-10.308,00	0,00	-10.308,00	0,00	10.308,00				
		953139001 Krediet kleedkamers ZVV De Esch	-2.040.000,00	-94.951,02	0,00	-94.951,02	0,00	-1.945.048,98				
		Baten 95313 ZVV De Esch Vernieuwing kleedkamers	-2.040.000,00	-105.259,02	0,00	-105.259,02	0,00	-1.934.740,98			-1.934.740,98	
Saldo 95313 ZVV De Esch Vernieuwing kleedkamers		0,00	0,00	0,00	0,00	164,00	0,00					

Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd
8	95408 Cultuurmakelaar Ozaal Dinkelland Tubberg	954081001 Kosten cultuurmakelaar	0,00	28.169,44	0,00	28.169,44	0,00	-28.169,44			
		Lasten 95408 Cultuurmakelaar Ozaal Dinkelland Tubberg	0,00	28.169,44	0,00	28.169,44	0,00	-28.169,44			28.169,44
		954089001 Subsidie provincie Overijssel	0,00	-28.169,44	0,00	-28.169,44	0,00	28.169,44			
		Baten 95408 Cultuurmakelaar Ozaal Dinkelland Tubberg	0,00	-28.169,44	0,00	-28.169,44	0,00	28.169,44			
	Saldo 95408 Cultuurmakelaar Ozaal Dinkelland Tubberg		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd
9	96218 Alleenstaande Minderjarige Vreemdelinger	962181001 Uren	0,00	68.238,50	0,00	68.238,50	185,50	-68.238,50			
		Lasten 96218 Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen	0,00	68.238,50	0,00	68.238,50	185,50	-68.238,50	afsluiten		68.238,50
		962189001 Bijdrage van het Rijk	0,00	-68.238,50	0,00	-68.238,50	0,00	68.238,50			
		Baten 96218 Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen	0,00	-68.238,50	0,00	-68.238,50	0,00	68.238,50			
	Saldo 96218 Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen		0,00	0,00	0,00	0,00	185,50	0,00			
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd
10	97201 Bodemsanering Ootmarsumsestraat 47-49	972011000 Uitvoering sanering Grondwerk zone 1	400.000,00	550.290,87	550.290,87	0,00	9,00	-150.290,87			
		972011005 Directie en Milieukundige begeleiding	300.000,00	599.056,94	585.648,14	13.408,80	2.919,75	-299.056,94			
		972011010 Werving/ Sloopkosten	838.000,00	574.282,79	574.282,79	0,00	17,50	263.717,21			
		972011025 Onvoorzien	400.000,00	10.708,15	10.708,15	0,00	4,00	389.291,85			
		972011001 Grondwatersanering 1e laag	128.000,00	192.134,32	192.134,32	0,00	40,50	-64.134,32			
		972011002 Monitoring Binnenlucht	174.000,00	58.967,30	58.967,30	0,00	0,00	115.032,70			
		972011003 Grondwater 2e laag	60.000,00	42.728,92	34.428,92	8.300,00	0,00	17.271,08			
		972011004 Beheerskosten	1.463.000,00	190.763,77	176.056,34	14.707,43	1,00	1.272.236,23			
		972011011 Sloopkosten zone 1	200.000,00	92.770,96	92.770,96	0,00	88,50	107.229,04			
		972011009 Zone 2 dampdichte voorzieningen	275.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	275.000,00			
		972011030 Toekomstige plankosten	200.000,00	7.505,50	6.695,50	810,00	65,50	192.494,50			
		972011020 Ondersteuning derden	0,00	12.344,39	12.344,39	0,00	0,00	-12.344,39			
		Lasten 97201 Bodemsanering Ootmarsumsestraat 47-49	4.438.000,00	2.331.553,91	2.294.327,68	37.226,23	3.145,75	2.106.446,09	overhevelen	2.106.446,09	
		972019000 Reserve Accuraat	-600.000,00	-243.746,40	-243.746,40	0,00	0,00	-356.253,60			
		972019005 Voorziening ISV	-438.000,00	-439.889,31	-439.889,31	0,00	0,00	1.889,31			
		972019010 Bedrijvenregeling (VROM)	-800.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-800.000,00			
		972019015 Actiefonds Overijssel	-1.000.000,00	-1.000.000,00	-1.000.000,00	0,00	0,00	0,00			
		972019020 Aanvullende bijdrage Provincie	-1.600.000,00	-647.918,20	-610.691,97	-37.226,23	0,00	-952.081,80			
		Baten 97201 Bodemsanering Ootmarsumsestraat 47-49	-4.438.000,00	-2.331.553,91	-2.294.327,68	-37.226,23	0,00	-2.106.446,09		-2.106.446,09	
	Saldo 97201 Bodemsanering Ootmarsumsestraat 47-49		0,00	0,00	0,00	0,00	3.145,75	0,00			

Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd	
11	97229 Uitvoeringsagenda Duurzaamheid 2019-20	972291001 Klimaatadaptatie	57.289,13	22.289,13	22.289,13	0,00	0,00	35.000,00				
		972291002 Energiestrategie: energieloket	230.222,41	209.923,87	207.526,90	2.396,97	0,00	20.298,54				
		972291003 Energiestrategie: samenwerken	285.102,18	294.804,08	280.602,18	14.201,90	0,00	-9.701,90				
		972291004 Energiestrategie: bedrijven	88.062,50	74.462,50	70.862,50	3.600,00	0,00	13.600,00				
		972291005 Energiestrategie: onderzoeken/diversen	118.187,70	79.320,74	75.803,70	3.517,04	0,00	38.866,96				
		972291006 Energiestrategie: scholen	44.342,31	56.308,25	36.883,25	19.425,00	0,00	-11.965,94				
		972291007 Energiestrategie: WBO samenwerking	1.000,00	4.653,00	1.000,00	3.653,00	0,00	-3.653,00				
		972291008 Energiestrategie: maatschapp. vastgoed	25.413,00	25.413,00	25.413,00	0,00	0,00	0,00				
		972291009 Circulaire economie	10.000,00	273,00	273,00	0,00	0,00	9.727,00				
		972291010 Groene en gezonde stad	64.991,65	84.506,73	62.114,15	22.392,58	0,00	-19.515,08				
		972291011 Communicatie	10.429,83	11.773,83	11.773,83	0,00	0,00	-1.344,00				
		972291012 Uren derden	68.732,63	68.732,63	68.732,63	0,00	0,00	0,00				
		972291013 Wijkuitvoeringsplan De Thij	82.452,14	51.952,14	41.952,14	10.000,00	0,00	30.500,00				
		972291014 Global Goals	12.339,41	2.339,41	2.339,41	0,00	0,00	10.000,00				
		972291015 Bijdrage regionaal energiebedrijf	31.701,00	31.701,00	31.701,00	0,00	0,00	0,00				
		972291016 Energiearmoede	294.010,00	391.389,28	0,00	391.389,28	0,00	-97.379,28				
		Lasten 97229 Uitvoeringsagenda Duurzaamheid 2019-2021	1.424.275,89	1.409.842,59	939.266,82	470.575,77	0,00	14.433,30	afsluiten			
		972291002 Energiestrategie: energieloket	-17.500,00	-17.500,00	-17.500,00	0,00	0,00	0,00				
		972291004 Energiestrategie: bedrijven	-7.500,00	-7.500,00	-7.500,00	0,00	0,00	0,00				
		972291010 Groene en gezonde stad	0,00	-1.000,00	-1.000,00	0,00	0,00	1.000,00				
		972299001 Bijdr. reserve uitv.agenda Duurzaamheid	-969.997,89	-836.508,97	-771.473,82	-65.035,15	0,00	-133.488,92				
		972299002 Bijdr. expl. Project energieloket	-20.341,00	-20.341,00	-20.341,00	0,00	0,00	0,00				
		972299003 Bijdr. expl. Revolverend fonds	-25.427,00	-25.427,00	-25.427,00	0,00	0,00	0,00				
		972299004 Subs. prov.Ov. Doorontwik. energieloket	-10.000,00	-10.000,00	-10.000,00	0,00	0,00	0,00				
		972299005 Subs. prov.Ov.Wijkuitvoeringsplan De Thij	-79.500,00	-79.500,00	-79.500,00	0,00	0,00	0,00				
		972291013 Wijkuitvoeringsplan De Thij	0,00	-6.525,00	-6.525,00	0,00	0,00	6.525,00				
		972299006 Uitk. Mn.Bzk aanpak energiearmoede	-294.010,00	-405.540,62	0,00	-405.540,62	0,00	111.530,62				
Baten 97229 Uitvoeringsagenda Duurzaamheid 2019-2021	-1.424.275,89	-1.409.842,59	-939.266,82	-470.575,77	0,00	-14.433,30						
Saldo 97229 Uitvoeringsagenda Duurzaamheid 2019-2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd	
12	97234 Energietransitie NOT	972341001 Inhuur organisatie EvNOT	628.944,00	1.258.315,02	952.593,28	305.721,74	0,00	-629.371,02				
		972341002 Externe kosten projecten	92.000,00	63.002,88	61.201,88	1.801,00	0,00	28.997,12				
		972341003 Proceskosten	42.000,00	60.273,54	59.275,95	997,59	0,00	-18.273,54				
		972341004 Externe inhuur expertise	728.140,00	946.786,06	845.858,39	100.927,67	0,00	-218.646,06				
		972341005 Communicatiemiddelen	50.000,00	54.469,52	18.124,05	36.345,47	0,00	-4.469,52				
		972341006 Energieloket	0,00	123.921,30	82.860,83	41.060,47	0,00	-123.921,30				
		Lasten 97234 Energietransitie NOT	1.541.084,00	2.506.768,32	2.019.914,38	486.853,94	0,00	-965.684,32	afsluiten			965.684,32
		972341001 Inhuur organisatie EvNOT	0,00	-193.132,50	-193.132,50	0,00	0,00	193.132,50				
		972341003 Proceskosten	0,00	-15.091,00	-15.091,00	0,00	0,00	15.091,00				
		972341004 Externe inhuur expertise	0,00	-51.205,92	-51.205,92	0,00	0,00	51.205,92				
		972349001 Subsidie Energietransitie NOT	-60.000,00	-96.000,00	-96.000,00	0,00	0,00	36.000,00				
		972349002 Bijdrage NOT gemeenten	-1.178.944,00	-1.952.282,90	-1.465.428,96	-486.853,94	0,00	773.338,90				
		972349003 Bijdrage Reg.Energie Strategie	-64.000,00	-97.056,00	-97.056,00	0,00	0,00	33.056,00				
		972349004 Subs. Prov Ov Energie NOT	-70.000,00	-100.000,00	-100.000,00	0,00	0,00	30.000,00				
		972341005 Communicatiemiddelen	0,00	-2.000,00	-2.000,00	0,00	0,00	2.000,00				
		972349005 Bijdrage RRE	-168.140,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-168.140,00				
		Baten 97234 Energietransitie NOT	-1.541.084,00	-2.506.768,32	-2.019.914,38	-486.853,94	0,00	965.684,32				
Saldo 97234 Energietransitie NOT	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						

Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd	
13	97235 Regeling Reductie Energiegebruik	972351001 Organisatiekosten Dichtbij Duurzaam	117.500,00	205.927,87	205.927,87	0,00	0,00	-88.427,87				
		972351002 Interne organisatiekosten	168.140,00	149.925,10	149.925,10	0,00	0,00	18.214,90				
		972351003 Vouchers Praxis Tubbergen	271.368,00	295.745,68	295.745,68	0,00	0,00	-24.377,68				
		972351004 Vouchers Hubo Losser	459.720,00	164.502,88	164.502,88	0,00	0,00	295.217,12				
		972351005 Vouchers Hubo Oldenzaal	311.544,00	323.872,07	323.872,07	0,00	0,00	-12.328,07				
		972351006 Vouchers Gamma Oldenzaal	311.544,00	285.672,24	285.672,24	0,00	0,00	25.871,76				
		972351007 Vouchers Hubo Denekamp	271.368,00	168.933,12	168.933,12	0,00	0,00	102.434,88				
		972351008 Advisering verduurzamen woning	228.512,00	13.182,50	13.182,50	0,00	0,00	215.329,50				
		972351009 Vouchers Webshop	405.064,00	455.609,00	455.609,00	0,00	0,00	-50.545,00				
		972351010 Vouchers Warmtescan/Greuner	1.000,00	390,00	390,00	0,00	0,00	610,00				
		972351011 Vouchers EnergyFlip	25.000,00	91.031,18	91.031,18	0,00	0,00	-66.031,18				
		Lasten 97235 Regeling Reductie Energiegebruik	2.570.760,00	2.154.791,64	2.154.791,64	0,00	0,00	415.968,36	afsluiten			
		972359001 Subsidie RVO RREW	-2.570.760,00	-2.154.791,64	-2.154.791,64	0,00	0,00	-415.968,36				
		Baten 97235 Regeling Reductie Energiegebruik	-2.570.760,00	-2.154.791,64	-2.154.791,64	0,00	0,00	-415.968,36				
		Saldo 97235 Regeling Reductie Energiegebruik	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
14	97236 Reg. Reductie Energiegebruik Huurders	972361001 Organisatiekosten Dichtbij Duurzaam	33.750,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33.750,00				
		972361002 Interne organisatiekosten	67.250,00	72.711,22	72.711,22	0,00	0,00	-5.461,22				
		972361003 Vouchers Praxis Tubbergen	61.000,00	52.046,90	52.046,90	0,00	0,00	8.953,10				
		972361004 Vouchers Hubo Losser	91.000,00	84.468,05	84.468,05	0,00	0,00	6.531,95				
		972361005 Vouchers Hubo Oldenzaal	86.000,00	79.120,10	79.120,10	0,00	0,00	6.879,90				
		972361006 Vouchers Gamma Oldenzaal	121.000,00	119.728,46	119.728,46	0,00	0,00	1.271,54				
		972361007 Vouchers Hubo Denekamp	51.000,00	39.082,88	39.082,88	0,00	0,00	11.917,12				
		972361008 Algemeen advies naar inwoners	52.000,00	35.967,25	35.967,25	0,00	0,00	16.032,75				
		972361009 Vouchers Webshop	252.000,00	172.571,64	172.571,64	0,00	0,00	79.428,36				
		972361010 Energiedagen	50.000,00	52.653,81	52.653,81	0,00	0,00	-2.653,81				
		972361011 Informatiebijeenkomsten	25.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25.000,00				
		972361012 Overig	134.600,00	216.445,85	216.445,85	0,00	0,00	-81.845,85				
		972361013 Energieverbruiksmonitoring	220.000,00	39.600,88	39.600,88	0,00	0,00	180.399,12				
		972361014 Gas terug	25.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25.000,00				
		Lasten 97236 Reg. Reductie Energiegebruik Huurders	1.269.600,00	964.397,04	964.397,04	0,00	0,00	305.202,96	afsluiten			
972369001 Subsidie RVO RREW (huurders)	-500.000,00	-194.797,04	-194.797,04	0,00	0,00	-305.202,96						
972369002 Bijdrage deelnemende gemeenten	-769.600,00	-769.600,00	-769.600,00	0,00	0,00	0,00						
Baten 97236 Reg. Reductie Energiegebruik Huurders	-1.269.600,00	-964.397,04	-964.397,04	0,00	0,00	-305.202,96						
Saldo 97236 Reg. Reductie Energiegebruik Huurders	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
15	97302 GRP Gr. Onderh. Vervanging	973021042 Vervanging pompen en gemalen	50.000,00	49.202,58	42.027,82	7.174,76	0,00	797,42				
		973021043 Vervanging pompen en gemalen 2023	70.000,00	68.623,19	0,00	68.623,19	0,00	1.376,81				
		Lasten 97302 GRP Gr. Onderh. Vervanging	120.000,00	117.825,77	42.027,82	75.797,95	0,00	2.174,23	afsluiten			
		973029036 Bijdrage GRP 2022	-50.000,00	-49.202,58	-42.027,82	-7.174,76	0,00	-797,42				
		973029037 Bijdrage GRP 2023	-70.000,00	-68.623,19	0,00	-68.623,19	0,00	-1.376,81				
		Baten 97302 GRP Gr. Onderh. Vervanging	-120.000,00	-117.825,77	-42.027,82	-75.797,95	0,00	-2.174,23				
Saldo 97302 GRP Gr. Onderh. Vervanging	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						

Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd	
16	97304 Overige projecten	973041044 Relining 2021 VAT kosten	20.000,00	15.553,00	15.553,00	0,00	30,50	4.447,00	overhevelen	4.447,00		
		973041045 Relining 2021 Uitvoering	630.000,00	629.916,84	606.416,84	23.500,00	0,00	83,16	afsluiten			
		973041046 Onvoorzien en diversen	176.000,00	160.128,50	160.845,78	-717,28	0,00	15.871,50	overhevelen	15.871,50		
		973041048 Renovatie riolen relining 2022	500.000,00	470.874,21	0,00	470.874,21	0,00	29.125,79	afsluiten			
		973041049 Diversen en onvoorzien 2022	50.000,00	47.558,31	36.874,70	10.683,61	0,00	2.441,69	afsluiten			
		973041050 Onderzoeken en onvoorzien 2022	25.000,00	19.570,00	16.170,00	3.400,00	30,50	5.430,00	afsluiten			
		973041051 Onderzoeken en onvoorzien 2023	25.000,00	9.567,00	0,00	9.567,00	0,00	15.433,00	overhevelen	15.433,00		
		973041052 Relining 2023	700.000,00	1.050,00	0,00	1.050,00	15,00	698.950,00	overhevelen	698.950,00		
		973041053 Diversen en onvoorzien 2023	230.000,00	95.407,58	0,00	95.407,58	6,00	134.592,42	overhevelen	134.592,42		
		Lasten 97304 Overige projecten	2.356.000,00	1.449.625,44	835.860,32	613.765,12	82,00	906.374,56				
		973049052 Bijdrage GRP 2021	-826.000,00	-805.598,34	-782.815,62	-22.782,72	0,00	-20.401,66			-4.447,00	
		973049053 Bijdrage GRP 2022	-575.000,00	-538.002,52	-53.044,70	-484.957,82	0,00	-36.997,48			-15.871,50	
		973049054 Bijdrage GRP 2023	-955.000,00	-106.024,58	0,00	-106.024,58	0,00	-848.975,42			-848.975,42	
		Baten 97304 Overige projecten	-2.356.000,00	-1.449.625,44	-835.860,32	-613.765,12	0,00	-906.374,56				
		Saldo 97304 Overige projecten		0,00	0,00	0,00	0,00	82,00	0,00			
17	97307 Uitvoering Blauwe Aders (GRP)	973071028 BA waterberging Ainsworthstraat	250.000,00	4.628,45	4.628,45	0,00	1,00	245.371,55				
		Lasten 97307 Uitvoering Blauwe Aders (GRP)	250.000,00	4.628,45	4.628,45	0,00	1,00	245.371,55	overhevelen	245.371,55		
		973079019 Bijdrage GRP 2018	-250.000,00	-4.628,45	-4.628,45	0,00	0,00	-245.371,55				
		Baten 97307 Uitvoering Blauwe Aders (GRP)	-250.000,00	-4.628,45	-4.628,45	0,00	0,00	-245.371,55			-245.371,55	
		Saldo 97307 Uitvoering Blauwe Aders (GRP)		0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00			
18	97318 Rioolverb, BA, Wadi Carmel- Lyceumstraat	973181001 VAT kosten	194.000,00	142.785,82	118.991,50	23.794,32	1.472,00	51.214,18				
		973181002 Bouwriip maken	85.000,00	9.840,00	6.130,00	3.710,00	0,00	75.160,00				
		973181003 Woonriip maken	875.000,00	537.864,32	91.493,74	446.370,58	0,00	337.135,68				
		973181004 Flora en Fauna	51.000,00	33.105,59	31.146,49	1.959,10	0,00	17.894,41				
		973181005 Openbare Verlichting	26.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	26.000,00				
		973181006 Onvoorzien	64.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	64.000,00				
		Lasten 97318 Rioolverb, BA, Wadi Carmel- Lyceumstraat	1.295.000,00	723.595,73	247.761,73	475.834,00	1.472,00	571.404,27	overhevelen	571.404,27		
		973181003 Woonriip maken	0,00	-36.325,00	0,00	-36.325,00	0,00	36.325,00				
		973189001 Bijdrage GRP 2021	-172.000,00	-172.000,00	-172.000,00	0,00	0,00	0,00				
		973189002 Bijdrage Voorz Rioolbeheersplan	-373.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-373.000,00				
		973189003 Bijdrage GRP 2022	-725.000,00	-490.270,73	-50.761,73	-439.509,00	0,00	-234.729,27				
		973189004 Bijdrage exploitatie 2022	-25.000,00	-25.000,00	-25.000,00	0,00	0,00	0,00				
		Baten 97318 Rioolverb, BA, Wadi Carmel- Lyceumstraat	-1.295.000,00	-723.595,73	-247.761,73	-475.834,00	0,00	-571.404,27			-571.404,27	
		Saldo 97318 Rioolverb, BA, Wadi Carmel- Lyceumstraat		0,00	0,00	0,00	0,00	1.472,00	0,00			
		19	97319 Rioolverb, BA, Wadi Denekamperstr	973191001 VAT kosten	193.600,00	231.535,00	171.859,00	59.676,00	1.721,00	-37.935,00		
973191002 Bouwriip maken	1.181.200,00			1.251.295,37	0,00	1.251.295,37	0,00	-70.095,37				
973191003 Flora en Fauna	60.500,00			4.116,28	0,00	4.116,28	0,00	56.383,72				
973191004 Openbare Verlichting	24.200,00			0,00	0,00	0,00	0,00	24.200,00				
973191005 Onvoorzien	60.500,00			0,00	0,00	0,00	0,00	60.500,00				
Lasten 97319 Rioolverb, BA, Wadi Denekamperstr	1.520.000,00			1.486.946,65	171.859,00	1.315.087,65	1.721,00	33.053,35	overhevelen	33.053,35		
973199001 Bijdrage GRP 2022	-1.000.000,00			-1.000.000,00	0,00	-1.000.000,00	0,00	0,00				
973199002 Bijdrage exploitatie	-140.000,00			-140.000,00	-140.000,00	0,00	0,00	0,00				
973199003 Bijdr krediet Verkeersonv situaties 2021	-70.000,00			-70.000,00	0,00	-70.000,00	0,00	0,00				
973199004 Subsidie provincie Overijssel	-310.000,00			-276.946,65	-31.859,00	-245.087,65	0,00	-33.053,35			-33.053,35	
Baten 97319 Rioolverb, BA, Wadi Denekamperstr	-1.520.000,00			-1.486.946,65	-171.859,00	-1.315.087,65	0,00	-33.053,35				
Saldo 97319 Rioolverb, BA, Wadi Denekamperstr				0,00	0,00	0,00	0,00	1.721,00	0,00			

Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd	
20	97323 Burg. Storkstraat; Riolverv en BA	973231001 VAT kosten	26.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	26.500,00				
		973231002 Civieltechnische kosten	180.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	180.000,00				
		Lasten 97323 Burg. Storkstraat; Riolverv en BA	206.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	206.500,00	overhevelen	206.500,00	
		973239001 Exploitatiebijdrage	-6.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-6.500,00			
		973239002 Bijdrage GRP 2022	-200.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-200.000,00			
		Baten 97323 Burg. Storkstraat; Riolverv en BA	-206.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-206.500,00		-206.500,00	
		Saldo 97323 Burg. Storkstraat; Riolverv en BA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd	
21	97324 Maatregelen Ossenaar-Berkstraat	973241001 Vooronderzoek	100.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100.000,00				
		Lasten 97324 Maatregelen Ossenaar-Berkstraat	100.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100.000,00	overhevelen	100.000,00		
		973249001 Bijdrage GRP 2023	-100.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-100.000,00			
		Baten 97324 Maatregelen Ossenaar-Berkstraat	-100.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-100.000,00		-100.000,00	
		Saldo 97324 Maatregelen Ossenaar-Berkstraat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd	
22	97325 Primula- Gammelker- Hyacinthstraat	973251001 Voorbereiding en toezicht intern	111.739,00	75.948,56	0,00	75.948,56	557,50	35.790,44				
		973251002 Voorbereiding en toezicht extern	37.749,00	23.625,00	0,00	23.625,00	0,00	14.124,00				
		973251003 Uitvoering civieltechnisch werk riool	516.572,00	0,00	0,00	0,00	0,00	516.572,00				
		973251004 Uitvoering civieltechnisch werk wegen	554.020,00	0,00	0,00	0,00	0,00	554.020,00				
		973251005 Milieukundige onderzoeken	25.000,00	4.450,00	0,00	4.450,00	0,00	20.550,00				
		973251006 Openbare verlichting	21.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21.500,00				
		973251007 Groenvoorziening flora en fauna	80.400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	80.400,00				
		973251008 Uitv waterberging en parkinrichting	56.725,00	0,00	0,00	0,00	0,00	56.725,00				
		973251009 Onvoorzien / nuts / Vitens / Cogas	1.295,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.295,00				
		Lasten 97325 Primula- Gammelker- Hyacinthstraat	1.405.000,00	104.023,56	0,00	104.023,56	557,50	1.300.976,44	overhevelen	1.300.976,44		
		973259001 Bijdrage GRP 2022	-275.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-275.000,00				
		973259002 Bijdrage GRP 2023	-830.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-830.000,00				
		973259003 Bijdrage krediet verkeersknelpunten 2023	-175.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-175.000,00				
		973259004 Bijdrage exploitatiebudgetten 2023	-125.000,00	-104.023,56	0,00	-104.023,56	0,00	-20.976,44				
		Baten 97325 Primula- Gammelker- Hyacinthstraat	-1.405.000,00	-104.023,56	0,00	-104.023,56	0,00	-1.300.976,44		-1.300.976,44		
		Saldo 97325 Primula- Gammelker- Hyacinthstraat	0,00	0,00	0,00	0,00	557,50	0,00				
		Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet
23	97326 Dkn Scholten-/Bentinkstr./Oude Rondweg	973261001 VAT kosten	227.018,00	2.155,00	0,00	2.155,00	0,00	224.863,00				
		973261002 Woonriipmaken	733.461,00	0,00	0,00	0,00	0,00	733.461,00				
		973261003 Groenvoorziening	50.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50.000,00				
		973261004 Openbare verlichting	5.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.500,00				
		973261005 Onvoorzien/NUTS	30.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30.000,00				
		973261006 Aankoop gronden	42.035,00	0,00	0,00	0,00	0,00	42.035,00				
		Lasten 97326 Dkn Scholten-/Bentinkstr./Oude Rondweg	1.088.014,00	2.155,00	0,00	2.155,00	0,00	1.085.859,00	overhevelen	1.085.859,00		
		973269001 Bijdrage expl 2023 sanering O.V.	-23.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-23.000,00				
		973269002 Bijdrage GRP 2023	-570.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-570.000,00				
		973269003 Bijdrage fonds Stadsuitleg	-300.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-300.000,00				
		973269004 Subsidie provincie Overijssel	-27.892,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-27.892,00				
		973269005 Exploitatiebijdrage	-167.122,00	-2.155,00	0,00	-2.155,00	0,00	-164.967,00				
		Baten 97326 Dkn Scholten-/Bentinkstr./Oude Rondweg	-1.088.014,00	-2.155,00	0,00	-2.155,00	0,00	-1.085.859,00		-1.085.859,00		
		Saldo 97326 Dkn Scholten-/Bentinkstr./Oude Rondweg	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				

Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd
24	98107 Herinrichting winkelcentr. De Thij	981071001 Vooronderzoek grond	7.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.500,00			
		981071002 Kabels en leidingen	5.000,00	22.898,74	22.898,74	0,00	0,00	-17.898,74			
		981071003 Aannemingskosten	1.315.000,00	1.237.802,58	1.237.802,58	0,00	0,00	77.197,42			
		981071004 Afvoer grond	25.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25.000,00			
		981071005 Overige leveringen en werken	35.000,00	46.218,34	46.218,34	0,00	0,00	-11.218,34			
		981071006 Stroomvoorziening markt	5.000,00	112,62	112,62	0,00	0,00	4.887,38			
		981071007 Aanplant groen incl bovengr.voorziening	75.000,00	82.008,97	77.293,37	4.715,60	0,00	-7.008,97			
		981071008 Openbare verlichting	40.000,00	49.135,66	49.135,66	0,00	0,00	-9.135,66			
		981071009 Ondergrondse containers	30.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30.000,00			
		981071010 Voorbereiding (externe inhuur)	50.000,00	24.918,00	24.918,00	0,00	0,00	25.082,00			
		981071011 VAT kosten	250.000,00	190.621,91	190.183,91	438,00	1.386,00	59.378,09			
		981071012 Onvoorzien	32.500,00	42.608,47	42.608,47	0,00	0,00	-10.108,47			
		Lasten 98107 Herinrichting winkelcentr. De Thij	1.870.000,00	1.696.325,29	1.691.171,69	5.153,60	1.386,00	173.674,71	overhevelen	173.674,71	
		981079001 Verkoop ondergrond supermarkt	-283.000,00	-282.750,00	-282.750,00	0,00	0,00	-250,00			
		981079002 Reserve herinrichting De Thij	-1.587.000,00	-1.413.575,29	-1.408.421,69	-5.153,60	0,00	-173.424,71			
		Baten 98107 Herinrichting winkelcentr. De Thij	-1.870.000,00	-1.696.325,29	-1.691.171,69	-5.153,60	0,00	-173.674,71		-173.674,71	
	Saldo 98107 Herinrichting winkelcentr. De Thij		0,00	0,00	0,00	0,00	1.386,00	0,00			
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd
25	98109 Sanering Verkeerslawaaï	981091001 Vooronderzoek/extern advies	153.600,00	106.736,88	71.111,45	35.625,43	110,00	46.863,12			
		Lasten 98109 Sanering Verkeerslawaaï	153.600,00	106.736,88	71.111,45	35.625,43	110,00	46.863,12	overhevelen	46.863,12	
		981099001 Bijdrage Rijk	-153.600,00	-106.736,88	-71.111,45	-35.625,43	0,00	-46.863,12			
		Baten 98109 Sanering Verkeerslawaaï	-153.600,00	-106.736,88	-71.111,45	-35.625,43	0,00	-46.863,12		-46.863,12	
	Saldo 98109 Sanering Verkeerslawaaï		0,00	0,00	0,00	0,00	110,00	0,00			
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd
26	98110 Herontwikkeling J.Cats/B.van Meursstraat	981101001 VAT kosten	70.000,00	60.490,00	41.995,00	18.495,00	436,00	9.510,00			
		981101002 Bouwriip maken	86.600,00	129.436,91	129.436,91	0,00	0,00	-42.836,91			
		981101003 Woonriip maken	346.300,00	144.047,46	39.019,13	105.028,33	0,00	202.252,54			
		981101004 Flora en Fauna	40.000,00	13.952,20	3.521,25	10.430,95	0,00	26.047,80			
		981101005 Inrichting meubilair buiten	20.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20.000,00			
		981101006 Openbare Verlichting	22.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22.000,00			
		981101007 Onvoorzien	41.100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	41.100,00			
		981101008 Watermaatregelen in het plan	115.000,00	124.830,89	124.830,89	0,00	0,00	-9.830,89			
		981101009 Watermaatregelen buiten het plan	82.000,00	77.498,15	77.498,15	0,00	0,00	4.501,85			
		981101010 Aankoop grond	270.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	270.000,00			
		981101011 Gemeentelijke bijdrage WBO	166.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	166.000,00			
		981101012 Exploitatiekosten incl Fonds Stadsuitleg	135.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	135.000,00			
		981109004 Krediet aankoop grond	0,00	273.380,37	273.380,37	0,00	0,00	-273.380,37			
		Lasten 98110 Herontwikkeling J.Cats/B.van Meursstraat	1.394.000,00	823.635,98	689.681,70	133.954,28	436,00	570.364,02	overhevelen	570.364,02	
		981109001 Grondverkopen	-512.000,00	-512.350,00	-512.350,00	0,00	0,00	350,00			
		981109002 Bijdrage WBO en Aveleijn	-482.000,00	-175.353,98	-161.399,70	-13.954,28	0,00	-306.646,02			
		981109003 Bijdrage fonds stedelijke vernieuwing	-120.000,00	-120.000,00	0,00	-120.000,00	0,00	0,00			
		981109004 Krediet aankoop grond	-270.000,00	-5.932,00	-5.932,00	0,00	0,00	-264.068,00			
		981109005 Bijdrage exploitatie	-10.000,00	-10.000,00	-10.000,00	0,00	0,00	0,00			
		Baten 98110 Herontwikkeling J.Cats/B.van Meursstraat	-1.394.000,00	-823.635,98	-689.681,70	-133.954,28	0,00	-570.364,02		-570.364,02	
	Saldo 98110 Herontwikkeling J.Cats/B.van Meursstraat		0,00	0,00	0,00	0,00	436,00	0,00			

Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd
27	98111 Herinrichting opslagterrein Loweg	981111001 VAT kosten	55.000,00	20.466,13	14.579,00	5.887,13	162,50	34.533,87			
		981111002 Uren derden	20.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20.000,00			
		981111003 Milieukundige onderzoeken	20.000,00	14.745,00	10.950,00	3.795,00	73,00	5.255,00			
		981111004 Bodemsanering	65.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	65.000,00			
		981111005 Afvoeren grond	25.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25.000,00			
		981111006 Uitvoering werk	200.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	200.000,00			
		981111007 Nuts voorzieningen	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.000,00			
		981111008 Groen aanleg	20.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20.000,00			
		981111009 Groen onderhoud	35.000,00	625,00	625,00	0,00	0,00	34.375,00			
		981111010 Onvoorzien	25.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25.000,00			
		Lasten 98111 Herinrichting opslagterrein Loweg	475.000,00	35.836,13	26.154,00	9.682,13	235,50	439.163,87	overhevelen	439.163,87	
		981119001 Bijdrage Reserve sanering Loweg	-475.000,00	-35.836,13	-26.154,00	-9.682,13	0,00	-439.163,87			
		Baten 98111 Herinrichting opslagterrein Loweg	-475.000,00	-35.836,13	-26.154,00	-9.682,13	0,00	-439.163,87		-439.163,87	
	Saldo 98111 Herinrichting opslagterrein Loweg		0,00	0,00	0,00	0,00	235,50	0,00			
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd
28	98112 Herinrichting Omgeving Drieëenheidkerk	981121001 Civele kosten	95.000,00	208,00	0,00	208,00	2,00	94.792,00			
		Lasten 98112 Herinrichting Omgeving Drieëenheidkerk	95.000,00	208,00	0,00	208,00	2,00	94.792,00	overhevelen	94.792,00	
		981129001 Exploitatiebijdrage De Gilde VOF	-75.000,00	-208,00	0,00	-208,00	0,00	-74.792,00			
		981129002 Bijdr res wonen en stedelijke vernieuwng	-20.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-20.000,00			
		Baten 98112 Herinrichting Omgeving Drieëenheidkerk	-95.000,00	-208,00	0,00	-208,00	0,00	-94.792,00		-94.792,00	
	Saldo 98112 Herinrichting Omgeving Drieëenheidkerk		0,00	0,00	0,00	0,00	2,00	0,00			
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd
29	98212 Revitalisering In den Vijfhoek	982122001 Bodemonderzoek derden	15.000,00	14.065,00	14.065,00	0,00	5,00	935,00			
		982122002 Archeologie	42.000,00	75.716,65	75.716,65	0,00	52,00	-33.716,65			
		982122003 NGE's	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.000,00			
		982122004 Flora en fauna boomvitaliteit	4.000,00	9.245,00	9.245,00	0,00	0,00	-5.245,00			
		982122005 Saneringen fysieke uitvoering	20.000,00	10.675,00	10.675,00	0,00	0,00	9.325,00			
		982122006 Stortkosten	20.000,00	32.563,99	32.563,99	0,00	0,00	-12.563,99			
		982122007 Ondersteunende werkzaamheden	10.000,00	4.696,68	4.696,68	0,00	7,00	5.303,32			
		982122008 Opruimwerk	202.685,00	165.153,88	165.153,88	0,00	2,00	37.531,12			
		982122009 VAT kosten	73.236,00	357.621,20	357.597,19	24,01	2.031,25	-284.385,20			
		982122101 Grondwerk	18.700,00	4.569,14	4.569,14	0,00	0,00	14.130,86			
		982122102 Gemeentelijke rioleringen	345.000,00	2.181,08	2.181,08	0,00	20,00	342.818,92			
		982122103 Verhardingen	850.700,00	1.977.791,17	1.919.077,03	58.714,14	13,00	-1.127.091,17			
		982122104 Bouwkundige werken	78.700,00	0,00	0,00	0,00	0,00	78.700,00			
		982122105 Verlichting OV	319.200,00	82.063,16	82.063,16	0,00	8,00	237.136,84			
		982122106 Terreinrichting	208.200,00	14.204,98	14.097,46	107,52	37,00	193.995,02			
		982122107 Groenvoorzieningen	176.100,00	2.663,92	2.663,92	0,00	0,00	173.436,08			
		982122108 Nutsvoorzieningen	68.400,00	218.724,07	218.724,07	0,00	0,00	-150.324,07			
		982122109 VAT kosten	538.079,00	233.972,07	233.938,51	33,56	1.883,00	304.106,93			
		982122110 Waterberging Singelpark VAT kosten	18.000,00	23.497,00	23.497,00	0,00	0,00	-5.497,00			
		982122111 Waterberging Singelpark archeologie	8.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.000,00			
		982122112 Waterberging Singelpark uitvoering	74.000,00	70.001,32	70.001,32	0,00	0,00	3.998,68			
		982122113 Watermaatregelen StormHarvester	150.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	150.000,00			
		Lasten 98212 Revitalisering In den Vijfhoek	3.250.000,00	3.299.405,31	3.240.526,08	58.879,23	4.058,25	-49.405,31			-49.405,31

		982122005 Saneringen fysieke uitvoering	0,00	-10.675,00	-10.675,00	0,00	0,00	10.675,00			
		982122007 Ondersteunende werkzaamheden	0,00	-0,74	-0,74	0,00	0,00	0,74			
		982122008 Opruimwerk	0,00	-1.601,25	-1.601,25	0,00	0,00	1.601,25			
		982122009 VAT kosten	0,00	-48.660,00	-48.660,00	0,00	0,00	48.660,00			
		982122108 Nutsvoorzieningen	0,00	-30.229,00	-30.229,00	0,00	0,00	30.229,00			
		982129001 Kred. revital. In den Vijfhoek voorber.	-396.921,00	-396.921,00	-396.921,00	0,00	0,00	0,00			
		982129002 Kred. revitalisering In den Vijfhoek	-2.603.079,00	-2.603.079,00	-2.603.079,00	0,00	0,00	0,00			
		982129003 Bijdrage GRP 2020	-100.000,00	-100.000,00	-100.000,00	0,00	0,00	0,00			
		982129004 Bijdrage GRP 2021	-150.000,00	-108.239,32	-49.360,09	-58.879,23	0,00	-41.760,68			
		Baten 98212 Revitalisering In den Vijfhoek	-3.250.000,00	-3.299.405,31	-3.240.526,08	-58.879,23	0,00	49.405,31			
		Saldo 98212 Revitalisering In den Vijfhoek	0,00	0,00	0,00	0,00	4.058,25	0,00			
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd
30	Singelpark fase 1		4.785.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.785.000,00			
	98213 Singelpark deelproject Westwal	982131001 VAT kosten	0,00	1.848,00	0,00	1.848,00	38,00	-1.848,00			
	98214 Singelpark deelproject Molkenboer	982141001 VAT kosten	0,00	10.490,00	0,00	10.490,00	85,00	-10.490,00			
		982141007 Onvoorzien	0,00	7.650,00	0,00	7.650,00	0,00	-7.650,00			
		Lasten Singelpark fase 1	4.785.000,00	19.988,00	0,00	19.988,00	123,00	4.765.012,00	overhevelen	4.765.012,00	
		982149001 Krediet Singelpark	-4.785.000,00	-19.988,00	0,00	-19.988,00	0,00	-4.765.012,00			
		Baten Singelpark fase 1	-4.785.000,00	0,00	0,00	-19.988,00	208,00	-4.765.012,00		-4.765.012,00	
	Saldo Singelpark fase 1		0,00	0,00	0,00	0,00	85,00	0,00			
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2023	Geboekt in 2023	Aantal uren	Vrije ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2024	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd
31	Langestraat	Langestraat	1.315.625,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.315.625,00			
		Lasten Langestraat	1.315.625,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.315.625,00	overhevelen	1.315.625,00	
		Subsidie Impulsaanpak Winkelgebieden	-1.315.625,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1.315.625,00			
		Baten Langestraat	-1.315.625,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1.315.625,00		-1.315.625,00	
	Saldo Langestraat		0,00	0,00	0,00	0,00	85,00	0,00			

Toelichting Projecten 2023

Algemeen

Het hiervoor opgenomen projectenverslag geeft inzicht in de projectadministratie en de daarvoor door de raad beschikbaar gestelde kredieten en overige dekkingsmiddelen. Tevens worden de ten laste van die kredieten gedane betalingen en ontvangsten aangegeven en of het betreffende krediet is overschreden of dat nog een restant krediet beschikbaar is.

1. *Project Oude Rondweg 92140*

De overschrijding is ontstaan door de lange looptijd van het project i.v.m. technische problemen (en slechte weersomstandigheden) van de toplaag (rode coating). Ook zijn er diverse ongevallen gebeurd op deze locatie. Hierdoor moesten er extra werkzaamheden uitgevoerd worden en zijn er veel meer uren geboekt dan geraamd.

Voorstel: het project afsluiten.

2. *Project Renovatie Enschedesestraat 92142*

Het was de bedoeling om deze werkzaamheden aan het einde van 2023 uit te voeren. Door het uitlopen van de werkzaamheden door de nutspartijen konden we niet op tijd starten. Besloten is om de werkzaamheden te verplaatsen naar 2024. In februari zijn deze gestart.

Voorstel: het project overhevelen.

3. *Project Herinrichting Kruijkamp 92143*

Er is vrijblijvend een offerte gevraagd bij een aannemer. Deze prijs was echter vele malen duurder dan budget toereikend was door ophoogpercentages etc. Daarnaast is het plan ook geoptimaliseerd door groene parkeervakken aan te leggen en dit moest gecommuniceerd worden met de buurt.

Uitvoering is 11 maart gestart en afronding in 2e kwartaal 2024. Groen aanplant wordt 4e kwartaal 2024.

Voorstel: het project overhevelen.

4. *Zevenster Ver- nieuwbouw 't Blikpunt 94211*

De school is met ingang van schooljaar 2023/2024 in gebruik genomen.

Voorstel: het project afsluiten.

5. *Revitalisatie Sportcluster Vondersweijde 95311*

Werkzaamheden zijn in november 2023 gestart en lopen door in 2024.

Voorstel: het project overhevelen.

6. *FC Berghuizen Ver- nieuwbouw kleedkamers 95312*

Door de fors gestegen bouwkosten en een gewijzigd bouwplan – van renovatie naar nieuwbouw – was het beschikbare krediet van € 701.000 niet toereikend om de kleedkamers op 't Venterinck te realiseren.

In de Programmabegroting 2023 is een aanvullend krediet van € 1.100.000 beschikbaar gesteld. Daarnaast is in de raad van 30 oktober 2023 € 120.000 beschikbaar gesteld om het sportpark te verduurzamen. Inmiddels zijn de werkzaamheden gestart.

Voorstel: het project overhevelen.

7. *ZVV De Esch Vernieuwing kleedkamers 95313*

In de raad van 30 oktober 2023 is besloten dit krediet beschikbaar te stellen. De werkzaamheden zijn gestart.

Voorstel: het project overhevelen.

8. *Cultuurmakelaar Oldenzaal Dinkelland Tubbergen 95408*

Dit betreft een meerjarig project met samen met de gemeenten Dinkelland en Tubbergen. Hiervoor is provinciale subsidie verkregen. De gemeente Oldenzaal is penvoerder. Vanaf juli 2023 is een (nieuwe) cultuurmakelaar werkzaam als onafhankelijk adviseur voor het lokale culturele veld en specifiek de amateurkunstsector. De cultuurmakelaar is een verbindende schakel en ondersteunt met informatie, advies en

inspiratie. Speerpunt is cultuurparticipatie en de inzet van cultuur binnen het sociaal domein en specifieke doelgroepen, zoals jongeren en ouderen.

Het eerste half jaar is betaald door gemeente Oldenzaal aan stichting Concordia. De gelden worden ingezet in de jaren 2024 en 2025. Verrekening met de gemeenten Tubbergen en Dinkelland zal ineens in 2024 plaats vinden.

Voorstel: het project inrichten met de beschikbare budgetten.

9 Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen Tubbergen 96218

Dit project is gedekt uit bijdrage van het Rijk.

Voorstel: het project afsluiten.

10. Bodemsanering Ootmarsumsestraat 47-49 97201

Het project bodemsanering Ootmarsumsestraat is een meerjarig project en is in principe 'eeuwig' durend door de blijvend aanwezige grondwaterverontreiniging. De beheersmaatregel met grondwaterzuiveringsinstallatie wordt in stand- en inwerking gehouden om te voorkomen dat de verontreiniging in het grondwater zich verder verspreidt. Ook wordt periodiek kwaliteit en kwantiteit van het diepe en ondiepe grondwater gemonitord/ gemeten. In 2024 wordt e.a. geëvalueerd. Mogelijk dat de monitoring van het diepe grondwater kan stoppen.

Het restantkrediet moet overgeheveld worden omdat de beheersmaatregel en de monitoring van het (ondiepe) grondwater in stand gehouden moet worden. Daarnaast moet er geld beschikbaar blijven voor de dampdichte voorzieningen onder toekomstige bebouwing op het bronperceel.

Voorstel: het project overhevelen.

11. Uitvoeringsagenda Duurzaamheid 2019-2021 97229

De financiële middelen zijn in 2023 voornamelijk ingezet voor kortlopende inwoneracties gericht op bewustwording vanuit het energieloket, mogelijkheden onderzocht om te komen tot een wijkgerichte aanpak om een wijk aardgasvrij te maken.

Het team Duurzaamheid is nu op sterkte en op alle thema's die hierbinnen vallen zullen meer projecten/studies uitgevoerd gaan worden.

Voorstel: dit project afsluiten en een nieuw project in te richten met de werkelijk beschikbare budgetten.

12. Energietransitie NOT 97234

Voor deze samenwerking was Oldenzaal t/m 2023 penvoerder. Een aantal bedragen voor uitgevoerde studies, etc. zijn nog aan de deelnemende gemeenten in rekening gebracht.

Omdat Dinkelland vanaf 2024 penvoerder is, betalen wij jaarlijks een bijdrage hiervoor en vindt er per kwartaal een afstemmingsoverleg plaats tussen de financials van de 4 gemeenten om afspraken te maken over eventuele verrekening/doorbelasting van kosten.

De bedragen voor deze samenwerking zijn op een andere manier verankerd in de begroting.

Voorstel: het project afsluiten.

13. Regeling Reductie Energiegebruik 97235

Deze regeling kent een restant van € 415K dat we niet terug hoeven te betalen aan het Rijk (conform beschikking) en dat in de exploitatie 2023 was vrijgevallen. N.a.v. de accountantscontrole is deze vrijval al in de beginbalans gecorrigeerd. Via de resultaatbestemming zal worden voorgesteld om deze beschikbaar te houden voor duurzaamheid.

Voorstel: het project afsluiten.

14. Reg. Reductie Energiegebruik Huurders 97236

Deze regeling is ook afgewikkeld, het saldo is vereffend met de NOT-gemeenten.

Voorstel: het project afsluiten.

15. GRP Gr. Onderh. Vervanging 97302

Onderhoud en vervanging pompen / gemalen: deze kredieten zijn gebruikt voor het technisch onderhouden van de gemalen alsmede uitvoeren groot onderhoud van de gemalen.

Voorstel: de kredieten afsluiten.

16. Overige projecten 97304

- Relining 2021 VAT-kosten (973041044): Hiervan is in 2023 de begeleiding betaald van de relining. In 2024 afrekening. *Voorstel: krediet overhevelen.*
- Relining 2021 Uitvoering (973041045): *Voorstel: krediet afsluiten.*
- Onvoorzien en diversen (973041046): Hiervan is in 2023 de begeleiding betaald van de relining. In 2024 afrekening. *Voorstel: krediet overhevelen.*
- Renovatie riolen relining 2022 (973041048): Relinen van de riolen. *Voorstel: krediet afsluiten.*
- Diversen en onvoorzien 2022 (973041049): *Voorstel: krediet afsluiten.*
- Onderzoeken en onvoorzien 2022 (973041050): *Voorstel: krediet afsluiten.*
- Onderzoeken en onvoorzien 2023 (973041051): Hiervoor is een onderzoek naar risicogestuurd rioolbeheer uitgevoerd. Afrekening moet nog plaatsvinden. *Voorstel: krediet overhevelen.*
- Relining 2023 (973041052): Dit betreft relining riolen. In 2024 afrekening. *Voorstel: krediet overhevelen.*
- Diversen en onvoorzien 2023 (973041053): Dit betreft diverse projecten. *Voorstel: krediet overhevelen.*

17. Uitvoering Blauwe Aders (GRP) 97307

BA Ainsworthstraat (973071028): Dit project wordt samen met het Waterschap uitgevoerd. Het Waterschap stelt het project steeds uit; gemeente moet meeliften en kan niet starten.

Voorstel: krediet overhevelen.

18. Rioolverv, BA, Wadi Carmel- Lyceumstraat 97318

Uitgevoerde werkzaamheden:

- Vervangen bestaande riolering en afkoppelen hemelwater.
- Aanleggen blauwe ader.
- Herinrichting Carmelstraat en Sparstraat.

Nog uit te voeren werkzaamheden (waarschijnlijk 2024):

- Aansluiten blauwe ader langs/door Lyceumstraat.
- Het verbindingsriool tussen Sparstraat en Titus Brandsmastraat kan in 2024 worden aangelegd omdat nu naar verwachting toestemming is van de grondeigenaar. Voorheen was er nog geen toestemming en lag dit werk stil.

Voorstel: het project overhevelen.

19. Rioolverv, BA, Wadi Denekamperstraat 97319

Uitgevoerde werkzaamheden:

- Vervangen bestaande riolering en afkoppelen hemelwater.
- Aanleggen blauwe ader.
- Herinrichting Denekamperstraat.

Krediet wordt overschreden (in 2024), reden hiervoor is:

- Ontgraven grond uit riool- en wegcunet bleek niet voor 80% herbruikbaar (conform verkennend bodemonderzoek), maar was voor 20% herbruikbaar. Hierdoor moest de overtollige grond afgevoerd worden (gedeeltelijk in 2024, heeft tijdelijk in depot gelegen) en zand worden aangeleverd.
- Er bleek meer teerhoudend asfalt aanwezig te zijn dan uit de verkennende asfaltonderzoeken bleek. Hierdoor moest er meer teerhoudend asfalt worden afgevoerd.

Voorstel: het project overhevelen.

20. Burg. Storkstraat; Rioolverv en BA 97323

We zijn in afwachting van de sloop van de oude Action en de geplande nieuwbouw op deze locatie. Dit duurt allemaal langer dan vooraf was aangegeven. We zijn dus afhankelijk van de snelheid van de projectontwikkelaar. De sloop staat dit voorjaar gepland. Evenals de nieuwbouw. Daarna kunnen we de rioolvervanging uitvoering doen. Naar verwachting pas in 2025.

Voorstel: het project overhevelen.

21. Maatregelen Ossenmaat-Berkstraat 97324

Het werk is nog niet opgestart omdat dit afhankelijk is van de inrichting van Jufferbeek Noord. Hierop wordt gewacht.

Voorstel: het project overhevelen.

22. Primula- Gammelker- Hyacinthstraat 97325

Voorstel: het project overhevelen.

23. Dkn Scholten-/Bentinckstr./Oude Rondweg 97326

Voorstel: het project overhevelen.

24. Herinrichting winkelcentr. De Thij 98107

Voorstel: het project overhevelen.

25. Sanering Verkeerslawai 98109

Het project loopt nog en met het bedrag kan de projectbegeleiding voor de komende periode gefinancierd worden.

Voorstel: het project overhevelen.

26. Herontwikkeling J.Cats/B.van Meursstraat 98110

Werk is nog niet geheel afgerond. Laatste fase WRM wordt 2e kwartaal 2024 uitgevoerd en 4e kwartaal 2024 wordt het groen afgerond.

Voorstel: het project overhevelen.

27. Herinrichting opslagterrein Loweg 98111

In verband met zienswijze, is project vertraagd met zeker 1 tot 1,5 jaar.

Voorstel: het project overhevelen.

28. Herinrichting Omgeving Drieëenheidkerk 98112

Er zijn meerdere bezwaren op de plannen gekomen. De werkzaamheden kunnen pas uitgevoerd worden als er overeenstemming is tussen bewoners/projectontwikkelaar/gemeente. Wellicht dat we een deel reeds kunnen uitvoeren dit jaar. Het overige deel kan pas uitgevoerd worden als de verbouwing van de kerk gereed is (2025/2026).

Voorstel: het project overhevelen.

29. Revitalisering In den Vijfhoek 98212

De werkzaamheden zijn in 2022 afgerond.

Voorstel: het project afsluiten.

30. Singelpark fase 1 98213 en 98214

In 2023 is het krediet beschikbaar gesteld. De gemeenteraad heeft naast het beschikbare krediet ook een taakstelling opgelegd om de middelen voor het Singelpark sluitend te krijgen. Dit was bij aanvang € 900.000, inmiddels staat er nog (€ 245.000 + € 49.000 = € 294.000 rijksbijdrage en provinciale vergoeding klimaatadaptatie) € 606.000 open als taakstelling om binnen te halen met externe gelden.

De voorbereidende werkzaamheden voor het voorlopige ontwerp van de fase Westwal is opgestart. De kosten die gemaakt zijn hebben betrekking op de uren inzet van collega's.

Het gaat om een meerjaren krediet en zal de komende jaren actief zijn, aangezien het niet haalbaar is dit binnen 1 kalenderjaar te ontwikkelen en realiseren.

Voorstel: het project overhevelen.

31. Langestraat

Voor dit project hebben we een subsidie ontvangen. Afgelopen jaar hebben we samen met de partners gekeken naar het plangebied en hoe dit het beste ingericht kan worden, wat dit betekent voor de tijdslijnen en voor de partners.

De projectadministratie voor dit project wordt nog ingericht.

Dit zijn gelden bestemd voor projecten die onder subsidie regels vallen, dit betekent dat het binnen 7 jaar gerealiseerd moeten worden. Daarom ook de projectadministratie 7 jaar lang openhouden.

Voorstel: het project overhevelen.

Bezoekadres Ganzenmarkt 1
Postadres Postbus 354
7570 AJ Oldenzaal
Telefoon 0541 58 81 11
of 14 05 41
E-mail info@oldenzaal.nl
Internet oldenzaal.nl
StadOldenzaal
stad_oldenzaal

Oldenzaal